MARIJONŲ KONGREGACIJOS

KONSTITUCIJA

CONSTITUTIONES
CONGRERATIONIS CLERICORUM REGULARIUM MARIANORUM SUB TITULO IMMACULATAE CONCEPTIONIS BEATISSIMAE VIRGINIS MARIAE

Marijampolė, 1937.

RANKRAŠČIO TEISĖMIS

Cum originali concordat

Kaunae, d. 10 Aprilis 1937 a.

A. Petrauskas MIC
Superior Provincialis
Provinciae Lituanae

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO
BIBLIOTEKA
Inv. Nr. A 339123(6)

Marijonų spaustuvė Marijampolėje

PIRMOJI DALIS

Kongregacijos prigimtis ir būdas į ją įstoti ir joje gyventi

I SKYRIUS

Kongregacijos prigimtis

1 DALELĖ

Tikslas

1. Marijonų Kongregacijos, Švenčiausios Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vardu, bendrasis tikslas yra kelti Dievo garbė ir savuosius narius vesti į šventumą.

Kongregacijos nariai, nuolat bendrai gyvendami, be bendrųjų įsakymų, apsiima, pagal savąją Konstituciją, laikytis taip pat Evangelijos patarimų, vykdydami viešuosius paprastuosius klusnybės, skaistybės ir

neturto įžadus, ir tuo būdu siekia Evangeliškosios tobulybės.

2. Ypatingasis (specialusis) tikslas yra: iš Dievo ir artimo meilės visomis jėgomis ir visokiais būdais pasiaukoti kitų išganymui bei tobulinimui.

Kongregacijos nariai šio tikslo siekia pirmiausia:

1) Patys įsigydami mokslo, mokslą keldami ir kitus mokydami, būtent: steigdami ir vesdami įvairių rūšių mokyklas, kolegijas, institutus, mokslo fakultetus, užeigos namus (hospitia) bei bendrabučius; laikydami konferencijas bei paskaitas; leisdami bei platindami knygas ir katalikiškus laikraščius.

2) Eidami sielų ganytojų pareigas ir teikdami pagalbos pasauliniams kunigams, būtent: skelbdami Dievo Žodį, aiškindami krikščioniškąjį mokslą, ypač liaudžiai; klausydami išpažinčių; rengdami bei vesdami rekolekcijas; rengdami misijas tiek katalikams, tiek, pagal išgales, nekatalikams bei netikintiesiems; apsiimdami vadovauti parapijoms; steigdami tiek jaunimo,

tiek suaugusiųjų katalikiškus ratelius bei draugijas ir joms vadovaudami; ir kitais būdais, kuriuos uolumas, nuolatos besirūpinant sielų išganymu bei pašventimu, pagal vietos ir laiko aplinkybes bei reikalavimus nurodys.

3. Šiems tikslams pasiekti Kongregacijos nariai stengiasi ištikimai ir vyriškai sekti pasaulio Išganytoju, mūsų Viešpačiu Jėzumi Kristumi: kasdien daugiau ir daugiau rūpindamiesi Kristų pažinti, pamilti ir Juo sekti, duotis save Kristaus dvasiai perimti ir valdyti, visomis jėgomis ir pastangomis Kristaus Karalystę plėsti ir Kristų į visa įnešti.

2 DALELĖ

Savybės

I

4. Kongregacijos nariai, kiek žmogiška silpnybė leidžia, visko atsižadėję, taip tepasiaukoja, tepasiveda ir tepasišvenčia visiškai Dievui ir visam, kas yra Dievo kad Dievas būtų tikrai tiek paskirų Kon-

gregacijos narių, tiek visos Kongregacijos gyvenimo centras.

5. Katalikų Bažnyčiai, kuri yra Dievo Karalystė žemėje bei Kristaus Sužieduotinė, tereiškia vispusišką pagarbą, meilę ir pasiaukojimą, tepasiduoda jos dėsnių bei dvasios vadovaujami, ištikimai tesilaiko jos Hierarchijos, teesie palankūs josios pageidavimams bei troškimams ir kiek galėdami visa kuo jai tetarnauja, narsiai nugalėdami visas kliūtis bei pavojus, ir net, Bažnyčios naudai bei gerovei reikalaujant, be mažiausio svyravimo puldami pasitaikiusias kliūtis bei sunkenybes ir visiškai save jai pasivesdami bei pasiaukodami.

6. Kaip kiekvienos tautos Dievo šaukiamus vyrus Kongregacija su motiniška meile į savo narius priima, taip teesie pasiryžusi ir tesirūpina, Dievui padedant, su lygia meile savo apaštalavimą į visas tautas išplėsti.

7. Kongregacijos nariai paprastai sielų išganymui darbuotis bus skiriami tai pat tautai, kuriai jie patys priklauso, tačiau,

reikalaujant Bažnyčios ar Kongregacijos gerovei, tebūna taip pat, Dievo malonės padedami, pasiruošę pagal Vyresniųjų įsakymą dėl Dievo ir dėl sielų išganymo apkeliauti įvairiausius pasaulio kraštus ir bet kurioje šalyje gyventi.

8. Visus žmones, be skirtumo, temyli katalikiška meile ir, kiek išgali, visiems tetrokšta visa, kad visus laimėtų Kristui; visa siela tesirūpina gerove tos šalies, kurioje gyvena ir dirba; teišmoksta to krašto kalbos ir protingai teprisitaiko prie vietinės tautos būdo bei papročių; tesistengia būti visame geri ir naudingi tarnai Bažnyčiai ir visuomenei, darydami gera ne tik Dievo akivaizdoje, bet ir žmonių akyse.

II

9. Iš vienos pusės tebūna taip atsidėję savo išvidiniam gyvenimui ugdyti ir save tobulinti, o iš kitos pusės taip užsiėmę darbais ir kitų išganymu bei aptarnavimu, kad šiuodu tikslai lyg ir į vieną sutaptų, ir ne tik vienas antram nekliudytų, bet dar vienas antrą remtų.

10 Pirmiausia tesistengia pasižymėti: savęs atsižadėjimo bei pasiaukojimo dvasia, nuolankumu, maldingumu ir darbštumu, gyvu bei tvirtu tikėjimu ir karšta meile; savitarpio broliška vienybe ir tobulu Vyresniesiems pasidavimu; apaštalavimo dvasia ir veikliu uolumu.

3 DALELĖ

Nariai

11. Kongregaciją sudaro kunigai ir broliai. Aktyvų ir pasyvų balsą turi tiktai amžinųjų įžadų kunigai, kurie jau nėra Rektoriaus arba Studijų Prefekto priežiūroje. Broliai dirba namų ruošos ir kitus fizinius darbus ir net, pagal savo sugebėjimą, tiesiog padeda Kongergacijos tikslų siekti.

12. Kongregacijos nariai jokio vienuolių drabužio nedėvi: kunigai dėvi bažnytinį drabužį pagal vietos teisėtus papročius, o broliai dėvi pasauliečių drabužį, kuris tebūna pritaikytas kiekvieno pareigai bei

užsiėmimams. Visų Kongregacijos narių drabužiai tepasižymi paprastumu bei kuklumu ir teesie pritaikinti neturto dvasiai, tačiau tebūna padorūs.

13. Įvairiems, ypatingai išoriniams darbams bei užsiėmimams ir, kad lengviau pasiektų savo tikslus, Kongregacija gali prisiimti sau maldingų vyrų, kurie jai tuo ar kitu būdu nori padėti. Jiems gali net nustatyti tam tikrą gyvenimo būdą ir leisti naudotis Kongregacijos nuopelnais, kad jie, kiek galint geresnėmis sąlygomis, taptų dvasinių vienuolių gyvenimo turtų dalininkai.

4 DALELĖ

Šventieji Globėjai

I

14. Ypatingoji Kongregacijos Globėja yra Nekaltai Pradėtoji Švenčiausioji Mergelė Marija, Dievo Motina, kurią kaip savo Karalienę ir Valdovę, Galingiausiąją

Padėjėją ir Mylimiausiąją Motiną te ypatingai garbina, sūniškai Ją myli ir Jai pasiaukoja. Per Ją tesikreipia į Jėzų; nuolankia malda Jos dažnai tesišaukia; į Ją visuose savo reikaluose su didžiausiu pasitikėjimu tesikreipia; Jos dorybėmis kiek galėdami teseka. Kongregacijos vardo šventė bus Švenčiausios Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė.

15. Pagaliau ypatingu būdu garbins, šauksis ir seks: šv. Mykolą Arkangelą, šv. Juozapą, Švč. Mergelės Marijos Sužieduotinį ir Jėzaus Kristaus Maitintoją, Šš. Apaštalus Petrą ir Paulių, šv. Tomą Akvinietį, Visuotinį Daktarą, šv. Ignotą Loyolą, šv. Pranciškų Asyžietį, šv. Vincentą Paulietį. Visų pirmiausia tačiau teturi prieš akis šv. Pauliaus Apaštalo daugybę didžių iš Kristaus ir sielų išganymo meilės nuveiktų darbų bei iškentėtų vargų, nuolatinius jo rūpesčius, būdėjimus, maldas, keliones, pavojus, pastangas, gražiausias kovas bei pergales, tuo težadina savyje uolumą dirbti ir kentėti dėl Kristaus vardo.

II

16. Ypatingai kiek galima teplatina pamaldumą į Švenčiausią Eucharistiją ir dažną šv. Komunijos ėmimą, pamaldumą į Švenčiausią Jėzaus Širdį ir į Švč. Mariją Nekalčiausią Mergelę. Taip pat tesirūpina maldomis bei pamaldomis teikti pagalbą mirusiųjų tikinčiųjų vėlėms, skaistykloje kenčiančioms atsilyginimo bausmes.

II SKYRIUS

Aspirantų priėmimas

I

17. Aspirantų priėmimas priklauso Vyriausiam Vadovui visos Kongregacijos ribose ir Provincijų Vyresniesiems savo Provincijų ribose ir jųjų įgaliotiniams pagal Konstituciją.

II

18. Į Kongregaciją galima priimti kiekvieną kataliką, kuriam netrukdo jokia teisinė kliūtis, kuris vedamas yra grynos intencijos ir yra tinkamas Kongregacijos darbams dirbti.

19. Pagal teisės nuostatus neteisėtai būtų priimami:

1) Kurie patys atsiskyrė nuo tikėjimo ir priklausė nekatalikiškai sektai;

2) Kurie neturi reikalaujamo am-

žiaus stoti į Novicijatą, būtent, kurie nėra baigę bent penkiolika metų;

3) Kurie į Kongregaciją stoja varu verčiami, ar iš didelės baimės ar suvilioti, arba kuriuos Vyresnieji dėl tokių pat priežasčių priima;

4) Vedusis, tebėsąs moterystėje;

5) Kurie yra arba buvo susisaistę vienuolių įžadais;

6) Tie, kuriems gresia bausmė už padarytą sunkų nusižengimą, kurie yra arba gali būti kaltinami;

7) Vyskupas tiek rezidencialis tiek ir tituliarinis, nors Apaštalų Sosto būtų tik ką paskirtas;

8) Dvasininkai, kurie Apaštalų Sosto parėdymu yra priesaika susisaistę darbuotis savo diecezijos arba misijų labui, neišsibaigus priesaikos laikui.

20. Niekam nerezervuota ekskomunika baudžiami yra pačiu įvykiu visi, kad ir kažkokio poaukščio būtų, kurie bet kuriuo būdu verstų vyriškį stoti į Vienuoliją, daryti joje laikinuosius ar amžinuosius įžadus, ar stoti į dvasininkų luomą.

21. Pagal teisės nuostatus *neleistinai*, bet teisėtai būtų priimami:

1) Priėmusieji aukštesnius šventimus dvasininkai, neatsiklaususieji vietos Vyskupo arba jam neleidžiant dėl to, kad jų pasitraukimas būtų priežastimi didelių nuostolių tikinčiųjų sieloms, kurių kitaip jokiu būdu nebūtų galima išvengti;

2) Prasiskolinusieji, kurie neįstengia išsimokėti;

3) Turintieji duoti apyskaitą ar į kitokius pasaulietiškus reikalus įsipainiojusieji, dėl kurių Kongregacija galėtų turėti vaidų ir sunkenybių;

4) Sūnūs, kurie gimdytojams, t. y. tėvui ar motinai, seneliui ar senelei, dideliame varge esantiems, privalo padėti, ir gimdytojai, kurių darbai reikalingi vaikams maitinti bei auklėti;

5) Skiriamieji į kunigus Kongregacijoje, kurie tačiau dėl ireguliaritačių ar kitos kurios kanoniškos kliūties jais negali būti;

6) Rytų apeigų tikintieji vakarų apeigų srityse be Šventosios Rytų Bažnyčios Kongregacijos raštu išduoto leidimo.

22. Jei kuris, turįs kliūčių, pažymėtų nr. nr. 19 ir 21, dėl teisingos ir svarbios priežasties didesnei Dievo garbei atrodytų į Kongregaciją būtų reikalingas priimti, tenebūna priimamas kitaip, kaip gavus iš Šventojo Sosto dispensą.

23. Vyresnieji tenepriima tų, kuriuos mano turint vieną iš šių trūkumų:

1) Iš atžvilgio į kūną: sergančių bet kuria limpamąja arba tokia liga, dėl kurios bendram gyvenime būtų sunkenybė; turinčių tokią negalią, dėl kurios jie būtų nenaudingi, kaip va: epilepsiją, histeriją, arba didelę neurasteniją; taip pat žymius kūno trūkumus ir iškraipytą išvaizdą;

2) Iš atžvilgio į protą: paveldėjimu linkusių į beprotybę, silpnapročių ir neturinčių sveiko proto ir teisingo sprendimo, labai ir nepataisomai skrupulingų, sunkios galvos; taip pat įžūlios dvasios, labai užsispyriusių ir atkaklių;

3) Iš atžvilgio į valią ir būdą: sergančių „abulija", arba didžiai prislėgtos nuotaikos, su įsisenėjusia yda, iš kurios pasitaisyti maža yra vilties, kaip labai linku-

LTSR Ateizmo muziejaus BIBLIOTEKA
F-15.874
VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO BIBLIOTEKA

sieji į didelę melancholiją, pyktį, žiaurumą, nesantūrą, audringi, nenuoramos, nepastovūs, lengvapėdžiai, nesuvaldomi ir nesugyvenami;

4) Iš atžvilgio į gerą vardą: kriminalistų ir nevertų, dėl sunkių kalčių ir viešų nuodėmių nebetekusių gero vardo, bent kol negarbė tęsiasi ir toje vietoje, kurioje ji išplitusi;

5) Iš atžvilgio į pašaukimą: kurie pasaulietiškais ir žemiškais tikslais ateina, nebent duotų vilties, kad bandymo metu žmogiškuosius savo samprotavimus pakeisią antgamtiniais.

24. Be Vyriausiojo Vadovo ir jo Tarybos dispensos ir tai suteiktos tik dėl rimčiausių priežasčių, negalima priimti, kurie yra atleisti iš pasauliečių ar vienuolių Dvasininkų Seminarijos ar Kolegijos ar iš kitų vienuolijų Bandymo arba Novicijato.

25. Be Provincijos Vyresniojo ir jo Tarybos dispensos negali būti priimti:

1) Kurie iš kitos Vienuolijos Novicijato ar Postulato visiškai savo noru pasitraukė;

2) Kurie turi žymų fizinį trūkumą.

III

26. Aspirantai prieš priimami į Novicijatą turi pristatyti:

1) Priimtų Krikšto ir Sutvirtinimo Sakramentų liudijimą;

2) Gimtosios vyskupijos vyskupo liudijimą ir tų vyskupų, kurių vyskupijose, turėdami keturioliką metų amžiaus, morališkai buvo daugiau nei ištisus metus gyvenę; iš to laikotarpio, kurį aliumnai praleidžia ar savo Kongregacijos Seminarijoje arba Apaštališkoje Mokykloje, tos vietos vyskupo liudijimas nereikalingas;

3) Kai yra reikalo priimti tokius, kurie buvo ar Dvasinėje Seminarijoje, ar Kolegijoje, ar Konvikte (Bendrabutyje), ar kitos Vienuolijos Bandyme, ar Novicijate, be minėtų liudijimų, reikalinga dar atskirais atvejais liudijimai Seminarijos ar Kolegijos Rektoriaus, susižinojus su vietos Vyskupu, arba Vienuolijos aukštesniojo Vyresniojo liudijimas, patvirtintas atitinkamo Vyresniojo priesaika;

4) Priimant dvasininkus, be šventimų liudijimo, pakanka liudijimo tų vyskupų,

kurių vyskupijose po šventimų yra išbuvę daugiau nei morališkai ištisus metus, neapleidžiant nuostatų, pažymėtų 3 punkte;

5) Kai yra reikalo priimti vienuolį po įžadų, pereinantį į Kongregaciją su Apaštališku indultu, pakanka aukštesniojo Vienuolijos Vyresniojo liudijimo.

27. Be šių teisės reikalaujamų liudijimų, Vyresnieji, kurie turi teisės aspirantus į Kongregaciją priimti, gali reikalauti ir kitokių liudijimų, kurie, jų nuomone, rodytųsi šiam tikslui reikalingi arba naudingi, kaip va: liudijimo apie sveikatą, apie išeituosius mokslus, apie eitąsias pareigas, užsiėmimus, apie padėties laisvę.

28. Kurie privalo pagal teisės nuostatus duoti liudijimus, juos įteikia ne patiems aspirantams, bet Vienuolijos Vyresniesiems be jokio atlyginimo trijų mėnesių laikotarpyje nuo jų pareikalavimo; jei atsakytų, aspirantą neganėtinai pažįstą, tuomet Vyresnysis kitu stropiu tyrinėjimu ir patikimais liudijimais tepapildo reikiamąsias žinias; o jei nieko neatsakytų, tai liudijimo

reikalaująs Vyresnysis apie negautąjį atsakymą praneša Šventajam Sostui.

29. Liudijimuose turi būti pažymėta apie aspiranto gimimą, elgesį, gabumus, gyvenimą, gerą vardą, gyvenimo būklę, mokslą; ar liudijamas asmuo nėra varžomas kokios Bažnytinės cenzūros, iregularitatės arba kanoniškos kliūties, ar jo šeima nėra reikalinga jo pagalbos; pagaliau, jei yra kalba apie tuos, kurie Seminarijoje, Kolegijoje, arba kitos Vienuolijos Novicijate ar Postulate yra buvę, dėl kokios priežasties yra iš ten pašalinti, ar laisvu noru iš ten yra atsitraukę.

30. Visi, kurie minėtas žinias yra gavę, turi griežtai laikyti paslaptį apie gautąsias žinias ir asmenis jas davusius.

31. Aspirantas ne kitaip priimamas, kaip tik surinkus reikalingas žinias ir gavus reikalinguosius liudijimus; taip pat viską smulkiai ištyrus apie jo šeimą, pirmykštį gyvenimą, dabartinę padėtį, įpročius, gerą vardą ir būdą, taip pat stropiai

iškvotus, kokiomis paskatomis vaduodamasis stoja į Kongregaciją, ištardžius, ar nėra varžomas kokių kliūčių, ar pakankamai turi mokslo, gabumų, ar turi tinkamą pasiruošimą ir kitas reikalingas savybes.

32. Kvotimą ir tyrinėjimus daro Vyresnysis, priimąs kandidatą, arba jo įgaliotinis kartu su dviem jo paskirtais Kongregacijos nariais kunigais, pasižyminčiais Kongregacijos pažangos uolumu; tam pačiam Vyresniajam taip pat priklauso teisė reikalauti žinių ir liudijimų.

33. Vyresnieji, kurie priimtų netinkamą kandidatą pagal 20-22 numerių reikalavimus, arba kurie leistų į Novicijatą be 26 numerio reikalaujamųjų liudijimų, ar įžadus daryti leistų nepaisydami 81 numerio nuostatų, pagal kaltės didumą yra baustini, neišskiriant net pareigų atėmimo.

IV

34. Bandymo metu reikia žiūrėti ne tik to, ar nieko nėra, kas kliudytų kandidatus priimti, bet taip pat, ar jie grynos inten-

cijos ir geros bei tvirtos valios yra vedami į vienuolinį Kongregacijoje gyvenimą; ar sveiką turi apie visa ką nuovoką, ar sveikų pažiūrų, išmintingi ir sumanūs; ar geros ir tiesios sąžinės, maldingi, padorūs ir atviri bei nuoširdūs; ar ramūs ir pastovūs; ar nuolankūs, suvaldomi ir klusnūs; ar kantrūs, sugyvenami ir taikingi; ar darbštūs ir sąžiningi savo pareigose; ar tinkamai išauklėti ir išmokslinti, arba bent ar tinkami mokslams eiti, mene ar kuriame amate lavintis bei darbuotis; ar ganėtinai turi sveikatos, ar linkę į maldą ir dorybes; ar, visko atsižadėjus, yra pasiryžę ir savęs išsižadėti, kad pasiaukotų Dievo tarnybai ir ištvermingai pakeltų visokias sunkenybes bei aukas, kokių tik Kongregacija iš jų reikalaus.

35. Aspirantas gi, savo ruožtu, rimtai teapsvarsto ir teištiria paskatas, traukiančias jį į vienuolinį gyvenimą, ar jos yra antgamtinės, ir valią, ar jinai tikra ir tvirta; teapsvarsto taip pat Kongregacijos gyvenimo būdą ir darbus, ar jie patinka jam; taip pat narsiai šalindamas pašaukimui

kliūtis ir ištikimai bendradarbiaudamas su dieviškąja malone, tinkamomis priemonėmis, ypač dažna malda bei dorybių vykdymu, taip save tenusiteikia, kad Šventoji Dvasia sėkmingiau galėtų į jį veikti; tepasiklausia nuodėmklausį patarimo; pagaliau su pasitikėjimu tepasiveda Vyresniųjų sprendimui ir visiškai tenusiramina metęs šalin visokį blaškymąsi ir svyravimą. Taip pažinęs Dievo valią ir visiškai pasikliaudamas Dievu, kiekvienas jame padėjęs visą savo viltį, pasilieka tvirtai ir pastoviai savo pašaukime, į kurį jis yra pašauktas.

36. Iš aspirantų nereikalaujama, kad būtų jie tobuli, bet kad taip pareikštų savo tikrą, nuoširdžią ir tvirtą valią bei troškimą šioje Kongregacijoje ištvermingai tobulybės siekti ir Dievui tarnauti, kad ne be pagrindo būtų galima tikėtis, jog jie Dievo padedami ir patys nuolatos besistengdami, įgys dorybių bei įpročių, ir tuo būdu patys pasidarys šventesni ir Kongregacijai padės siekti savo tikslo.

37. Turi būti pašalinti puikuoliai, nesugyvenamieji, nepataisomi, maištingi ir tie,

kurie savo įpročiais bei būdu pasirodys netinką vienuolių gyvenimui Kongregacijoje; taip pat atleistini ir aspirantai į kunigus, kurie tiek maža daro pažangos moksle, jog nebūtų vilties, kad jie kada pakankamai mokslo įsigys, nebent sutiktų likti pasauliniais broliais. Visų gi greičiausiai turi būti pašalinti sunkiai nusikaltę dorai arba tikėjimui.

38. Kaip teisingai Kongregacija džiaugiasi Viešpatyje, jei brolių skaičius diena į dieną vis didėja, taip lygiai privalo pajusti skausmo ir liūdesio, jei dėl Vyresniųjų, ar dvasios vadovų bei auklėtojų, ar kurių kitų nežinojimo, apsileidimo ar blogai suprasto gailestingumo, Kongregacijon patektų asmens neverti, netinkami, nepašaukti, be vienuoliškos dvasios, kurie ieško ne tai, kas yra Jėzaus Kristaus, bet patys savęs, kurie yra svetimi Kongregacijos dvasiai ir tikslams. Iš vienos pusės broliai uoliai tesistengia, kiek galima, daugiau ugdyti pašaukimų ir didinti darbininkų skaičių Viešpaties vynyne, bet iš kitos, tie, kurių yra pareiga, atsidėję težiūri, kad niekad dėl

kurios nors priežasties nė vieno neleistų į Postulatą ar Novicijatą, o juo labiau šv. įžadų daryti ar atnaujinti kitaip, kaip tik visa rūpestingai apsvarstę ir su tokiu moraliniu tikrumu, kad visa, kas su pašaukimu surišta, aspirantas, dieviškosios malonės padedamas, įstengs kaip reikiant pildyti ir iš tikrųjų pildys.

V

39. Prieš priimdamas į Postulatą ar Novicijatą, Provincijos Vyresnysis susitars su pačiu aspirantu ir jo tėvais ar globėjais dėl išlaidų už maistą ir drabužį iki padarys įžadus; nuo minėtųjų dalykų Provincijolas, sutikus jojo Tarybai, gali kandidatą atleisti. Negalima reikalauti atlyginimo daugiau, negu kad buvo sutarta prieš pradedant Postulatą ar Novicijatą.

40. Atsineštus aspiranto pinigus, drabužius, baldus ir visus kitus daiktus Namo Vyresnysis pasirūpins stropiai surašyti ir duos aspirantui pasirašyti. Paliks jam kas reikalinga naudotis, visą kitą saugos iki

įžadų. Kitiems broliams nė vienu tų daiktų neduos naudotis. Aspirantui pasitraukiant iš Kongregacijos nepadarius įžadų, visa, kas jo buvo atsinešta ir yra nesuvartota, grąžinama. Aspirantas gi kas buvo sutarta su Kongregacija už maistą ir drabužį turi atsilyginti.

41. Kad išvengtų galimų kilti nemalonumų, Vyresnieji, kaip mato, pagal aplinkybes, gali reikalauti iš aspirantų raštu pareikšti, kad jie iš Kongregacijos nereikalaus jokio atlyginimo už atliktus jai darbus, jeigu dėl bet kurios priežasties iš jos turėtų išeiti.

III SKYRIUS

Postulatas (Bandymas)

42. Postulatas yra tai pirmas išbandymas, kada kandidatai, tarsi dar viešėdami vienuolyne, gali geriau pažinti bei ištirti savo pašaukimą ir Kongregacijos gyvenimo būdą, parodyti savo gerą valią, pastovumą ir tinkamumą šiam gyvenimui, kad tokiu būdu su didesniu sąmoningumu stotų bei būtų priimami į Novicijatą.

43. Aspirantai, norintieji pasilikti broliais, prieš Novicijatą turi atlikti ištisų šešių mėnesių Postulatą (Bandymą). Šį laiką aukštesnis Vyresnysis gali prailginti, tačiau ne ilgiau, kaip dar šešiems mėnesiams.

44. Priimti į Postulatą priklauso Aukštesniesiems Vyresniesiems, atsiklausus savo Tarybos.

45. Postulatas atliekamas Naujokyne, arba kituose Kongregacijos Namuose, kuriuose tiksliai laikoma Konstitucijos nurodyta drausmė, po ypatinga prityrusio kunigo profeso priežiūra.

46. Postulantai (bandiniai) turi laikytis Namo drausmės, atlikinėti maldingumo pratybas, ir turi būti bandomi darbuose bei moksle.

47. Postulato metu aspirantai turi būti bent bendrai supažindinami su Kongregacijos tikslu, josios savybėmis, sunkenybėmis, kurios juos čia gali patikti, su įžadais ir svarbesniosiomis maldingumo pratybomis; taip pat turi būti mokomi išorinio gražaus elgesio, savitvardos, ir, kiek reikalinga, katekizmo.

48. Vienuoliai, kurių priežiūrai postulantai yra pavesti, juos tirdami ir lavindami tegul elgiasi kuo išmintingiausiai, su didžiausia meile bei stropumu; atidžiai tegul stebi jųjų būdą, darbus ir poelgius, ir kas ant-

ras mėnuo tegul pranešinėja aukštesniam Vyresniajam apie daromą jų pažangą.

49. Iš Postulato kandidatą gali pašalinti aukštesnis Vyresnysis pats arba, svarbiame atsitikime, ir vietos Vyresnysis, pritariamas savo Tarėjų, ir atsiklausęs Novicijų Vedėjo ar vienuolio, kurio priežiūrai postulantas buvo pavestas.

IV SKYRIUS

Novicijatas

1 DALELĖ

Priėmimas į Novicijatą

50. Novicijatas yra tiek aspiranto su Kongregacija savitarpio susipažinimas bei ištyrimas, tiek novicijaus priruošimas bei įpratinimas į Kongregacijos gyvenimą ir pareigas, kad tuo būdu sąmoningai jis prisirengtų įžadams.

51. Teisę priimti į Novicijatą turi aukštesni Vyresnieji su sprendžiamuoju jų Tarybos balsu, kurie kitokių kandidatų tegul nepriima, kaip tik gerai žinomus ir tinkamai rekomenduotus; kurie yra skiriami į kunigus, ne kitaip turi būti priimami į Novicijatą, kaip baigus humanitarinius mokslus, nebent kartais gana svarbi priežastis kitaip nulemtų.

52. Prieš pradėdami Novicijatą, aspirantai turi atlaikyti per ištisas aštuonias dienas rekolekcijas; ir, pagal protingą nuodėmklausio sprendimą, tegul atlieka viso praėjusio gyvenimo išpažintį.

53. Novicijatas prasideda tada, kai aspirantas, teisėto Vyresniojo priimtas, atvyksta į Novicijato (Naujokyno) Namus ir pavedamas Novicijų Vedėjo globai. Aspirantas tam tikromis Kongregacijoj priimtomis apeigomis gauna agnosėlį su Švenč. Jėzaus Širdies paveikslu iš vienos pusės ir Nekaltai Pradėtosios Švenč. Mergelės Marijos — iš kitos, ir vieną Konstitucijos egzempliorių.

54. Tam tikroje knygoje Vyresnysis arba jo įgaliotinis surašys aktą, liudijantį apie priėmimą į Novicijatą.

2 DALELĖ

Kas reikalinga, kad Novicijatas būtų tikras

55. Kad Novicijatas būtų tikras, reikia jį atlikti:

1) Sukakus bent penkiolikai amžiaus metų;

2) Ištisus ir nepertraukiamus metus. Pirmoji Novicijato diena nesiskaito, todėl Novicijato laikas baigiasi paskutinei šio skaičiaus dienai užsibaigus;

3) Novicijato Namuose — Naujokyne.

56. Novicijatas nutrūksta ir reikia iš naujo jis pradėti ir atlikti, jei novicijus buvo išėjęs iš Naujokyno Vyresniojo atleistas, arba neleistas pats iš jo pabėgo, neketindamas grįžti, arba jeigu, ir ketindamas grįžti, išbūna išvykęs iš Novicijato Namų ilgiau kaip trisdešimt dienų, paeiliui ar nepaeiliui, vis tiek dėl kokios priežasties, net ir Vyresniesiems leidus.

57. Jei novicijus, Vyresniajam leidus, ar varu verčiamas išbūna už Novicijato sienų daugiau, kaip penkiolika, bet ne daugiau

kaip trisdešimt dienų, kad ir ne iš eilės, pasilikdamas tačiau Vyresniųjų paklusnybėje, tai Novicijato tikrumui rekia ir pakanka praleistąsias dienas papildyti. Jeigu tokiu pat būdu išbūtų mažiau, negu penkiolika dienų — Vyresnieji gali įsakyti jas papildyti, tačiau tai Novicijato tikrumui nėra būtina.

58. Vyresnieji teneleidžia pasilikti už Novicijato sienų, nebent dėl teisingos ir svarbios priežasties.

59. Jei novicijus Vyresniųjų perkeliamas į kitus Novicijato namus, Novicijato laikas nenutrūksta.

3 DALELĖ

Novicijų auklėjimas

I

60. Novicijato metai Magistro turi būti panaudoti tam, kad auklėtiniai susipažintų su Konstitucija, išmoktų atlikinėti mąstymus, pamėgtų dažną maldą, suprastų visa, kas liečia įžadus bei dorybes ir tinkamomis

lavybomis išmoktų ydas iš šaknų išrauti, geidulius numalšinti, būdą išlavintų bei dorybių įsigytų. Be to, turi būti žadinamas bei gaivinamas jų sieloje uolumas ir stropumas visam, kas padeda Kongregacijos darbus bei pareigas tinkamai eiti.

61. Novicijato metu tebūnie jiems aiškinama visa, kas liečia Kongregacijos istoriją, kad tuo novicijai daugiau įsigytų josios dvasios, geriau pažintų ir suprastų ypatingą jos tikslą ir su sūniška meile jai pasivestų, kaip tikrai savo motinai, kuri juos maitina, auklėja ir saugoja šiame gyvenime ir po mirties.

62. Kad išmoktų sąmoningai, su pagarba ir kitus patraukiančiai atlikti šventąsias apeigas ir jose dalyvauti, novicijai turi būti mokomi giedojimo bei bažnytinių apeigų ir bendrai supažindinami su šventąja Liturgika, ypač tie, kurie skiriami yra į kunigus.

63. Taip pat tenesie apleistas gražaus ir padoraus elgesio mokymas; Novicijų Magistras dažnai tegul aiškina tikrojo ir krikš-

čioniškojo mandagumo taisykles ir savo elgesiu teduoda jiems tikrą pavyzdį, kaip reikia jomis naudotis. Be to, teragina visuomet saugoti higienos reikalavimus, kūno bei drabužių švarą ir tinkamą santykiuose su visais mandagumą, sujungtą su vienuolišku kuklumu bei rimtumu, kad šiais išoriniais dalykais labiau trauktų žmonių sielas prie Dievo.

64. Novicijai broliai, be to, stropiai turi būti mokomi krikščioniškojo mokslo, laikant jiems tam tikrą konferenciją bent kartą savaitėje.

65. Novicijato metu auklėtiniai negali būti skiriami pamokslams sakyti, išpažintims klausyti, ar kokioms viešoms pareigoms eiti. Taip pat negali užsiimti literatūros, mokslo ar meno studijomis. Novicijai broliai tiek gali eiti tuose pat Namuose paprastųjų brolių pareigas, kiek pastarosios netrukdo tiesioginių novicijų lavybų, tačiau niekuomet kaip savarankiški darbų vedėjai. Užlaikant šias pastabas rūpestingai teesie lavinami jie ir bandomi namų ruošos ir rankų darbais.

66. Kiekvienam novicijui nuo pat Novicijato pradžios turi būti duotas visas Konstitucijos egzempliorius, kad jis galėtų ją skaityti bei apsvarstyti ir su didesne nauda sekti Magistro aiškinimus. Prieš darant įžadus, kiekvienas bus egzaminuojamas, ar pakankamai žino Konstituciją, ypatingai, ar gerai supranta įžadus ir kokiu būdu jie vienuolį saisto.

67. Šį svarbiausią bandymo laiką novicijai kuo labiausiai tebrangina ir juo tepasinaudoja, kad save ir savo pašaukimą ištirtų, kad save pačius, savo ydas ir vyraujantį polinkį pažintų ir įprastų save valdyti; kad rūpestingai lavintųsi dorybėse, įsigytų vienuolių dvasios ir išmoktų Konstitucijos nuostatais tvarkyti savo gyvenimą; pagaliau, kad atsižadėję pasaulio, nusivilktų senąjį žmogų ir apsivilktų naujuoju — Jėzumi Kristumi.

68. Magistro vadovavimui su didžiausiu pasitikėjimu tegul pasiduoda ir tesistengia būti jam visiškai permatomi. Jojo nurodymus tarsi su kokiuo šventu godumu bei dėkingumu tepriima ir tesistengia juos prak-

tikoje vykdyti. Nuolankiai tesiduoda save įspėti bei taisyti ir tesistengia kuo greičiausiai pasitaisyti. Pažeminimus bei išbandymus, jei koki atsitiktų, tegul panaudoja Viešpatyje sau nusigalėti.

II

69. Atsižvelgiant į novicijų skaičių, bus skiriamas vienas ar keli paprastieji nuodėmklausiai, kurie, kiek galima, gyvens pačiame Novicijate ar bent dažniau į jį apsilankys novicijų išpažinties išklausyti.

70. Bent keturis kartus metuose bus paskiriamas nepaprastas nuodėmklausys, pas kurį turi visi eiti jei ne išpažinties, tai bent palaiminimo gauti.

71. Be paprastųjų ir nepaprastųjų nuodėmklausių, tebūnie paskirti keli kiti nuodėmklausiai, į kuriuos novicijai ypatingais atvejais laisvai galėtų kreiptis, ir dėl to Magistras tenerodo nepasitenkinimo, net jei kuris novicijus, savo sąžinės ramybei, prieitų išpažinties pas kurį kitą nuodėmklausį, patvirtintą Vyskupijos Valdytojo,

nors jis nebūtų paskirtųjų skaičiuje, išpažintis yra tikra ir leistina; ir nuodėmklausys gali novicijų išrišti net iš nuodėmių bei cenzūrų, rezervuotų Vienuolijoj.

4 DALELĖ

Novicijų pareigos ir privilegijos

I

72. Novicijus priklauso savo Magistro ir Vyresniųjų valdžios ir turi jų klausyti bei laikytis Konstitucijos, kiek jis ją pažįsta; be Magistro žinios ir leidimo novicijai negali eiti į kalbamąjį kambarį pas atsilankančius asmenis, nei išeiti iš Namų, nei už Novicijato sienų apsiimti kokių darbų ar pareigų.

73. Novicijai naudojasi visomis Kongregacijai suteiktomis privilegijomis bei dvasinėmis malonėmis, ir jeigu mirtų, turi lygią teisę į maldas, kaip ir profesai.

74. Pradėjusieji Novicijatą, jei kurie gydytojo sprendimu sunkiai susirgtų, taip kad stovėtų mirties akivaizdoje, gali būti leidžiami prie įžadų ir tai net ir vietos Vy-

resniojo, nors Novicijato laikas dar nepasibaigęs, tačiau tik tuo tikslu, kad pelnytų įžadų malones; įžadai daromi neribotam laikui. Jeigu ligonis pasveiktų, tai grįžtų vėl į tokią pat būklę, tarsi jokių įžadų nebūtų daręs, ir todėl Novicijatą turėtų baigti, kaip reikalauja Konstitucija.

75. Novicijato metu auklėtiniai negali būti leidžiami prie šventimų.

II

76. Jei novicijus Novicijato metu bet kuriuo būdu atsižadėtų savo beneficijų ar turtų arba juos apsunkintų skolomis ar kokiomis pareigomis, tasai atsižadėjimas ar apsunkinimas yra ne tik neleistinas, bet pačia teise visiškai be vertės.

77. Prieš darydamas pirmuosius įžadus, novicijus visam laikui, kurį bus įžadais susisaistęs, turi savųjų turtų valdymą pavesti kam labiau jis norėtų ir laisvai disponuoti jų naudojimą bei jų vaisius, jokiu būdu tačiau negali vaisių priskirti prie savo nuosavybės (patrimonium). Jei šis pavedimas ir dispozicija būtų nepadaryta dėl netu-

rėjimo turtų, o vėliau jie jam pareitų, arba jei ir buvo padarytas, o vėliau kiti turtai kokiu nors titulu jam pareitų, pavedimas tebūna padarytas ar pakartotas tokiu pat būdu nežiūrint, kad pirmieji įžadai jau yra padaryti. Nėra draudžiama Kongregacijos nariui, jei taip savo nuožiūra manytų, pavesti sąvųjų turtų valdymą, naudojimą ir naudojimosi vaisius savajai Kongregacijai.

78. Dispozicija dėl naudojimosi turtais ir jų vaisiais ir paskyrimas administratoriaus, kaip buvo kalbama anksčiau, gali būti padaryta viešu ar privatiniu aktu.

79. Novicijus prieš pirmuosius įžadus laisvai tepadaro turimųjų ir ateityje galinčių pasitaikyti jam turtų testamentą.

III

80. Novicijus gali iš Kongregacijos laisvai pats pasitraukti, arba dėl teisingos priežasties būti aukštesnių Vyresniųjų atleistas, be pareigos pašalinamajam pasakyti pašalinimo priežastį.

81. Pasibaigus Novicijatui, novicijus, jei randamas tinkamas, tebūnie leidžiamas prie įžadų, jei ne — pašalinamas; abejojant, ar jis tinka ar ne, aukštesni Vyresnieji gali bandymo laiką prailginti, tačiau ne ilgiau, kaip dar šešiems mėnesiams.

82. Prieš darydamas įžadus novicijus teatlaiko mažiausia aštuonių ištisų dienų rekolekcijas.

V SKYRIUS

Vienuolių įžadai

I

83. Įžadų darymas (profesija) yra tai įžengimas į vienuolių luomą, kada įžadininkas, norėdamas Dievui tarnauti, Jo akivaizdoje visas ir be jokių sąlygų pasiveda ir atsiduoda Kongregacijai, o per Kongregaciją Bažnyčiai, darydamas klusnybės, skaistybės ir neturto įžadus; Kongregacija iš savo pusės Bažnyčios vardu šį pasivedimą tvirtai priima ir užsideda sau pareigą padariusiajam įžadus duoti išlaikymą ir savo nuostatais vesti bei tvarkyti.

84. Kad vienuolių įžadai būtų tikri, reikia:

1) Kad įžadininkai būtų Konstitucijos reikalaujamo amžiaus;

2) Kad įžadus daryti leistų teisėtas Vyresnysis, kaip įsako Konstitucija;

3) Kad prieš įžadus būtų tikrai atliktas Novicijatas;

4) Kad įžadai būtų daromi be prievartos, didelės baimės ar apgaulės;

5) Kad būtų daromi aiškiai;

6) Kad įžadus priimtų teisėtas Vyresnysis, pats arba per įgaliotinį, kaip to reikalauja Konstitucija.

85. Kad amžinieji įžadai būtų tikri, be minėtų sąlygų, reikia dar, kad pirma būtų daromi laikiniai įžadai Kanonų ir Konstitucijos normomis.

86. Teisę leisti tiek laikinus, tiek ir amžinuosius įžadus daryti turi aukštesni Vyresnieji, būtent: Vyriausias Vadovas visoje Kongregacijoje ir Provincijolai savo provincijose, su savo Tarybomis, kurios, darant pirmuosius metinius įžadus, turi sprendžiamąjį balsą, o atnaujinant kitus laikinuosius ar darant amžinuosius, — tiktai patariamąjį.

87. Kurs daro laikinuosius vienuolių įžadus, turi būti baigęs šešiolika metų amžiaus, kurs amžinuosius — dvidešimt vienerius metus.

88. Baigę Novicijatą, tiek kunigai, tiek kiti broliai, daro metinius paprastuosius klusnybės, skaistybės ir neturto įžadus per trejus metus. Pirmieji metiniai įžadai daromi pačiuose Novicijato Namuose. Kurie po laikinųjų įžadų trimečio dar neturi reikalaujamų amžiniesiems įžadams amžiaus metų, daro vėl pamečiui laikinuosius įžadus tol, kol pabaigs dvidešimt vienerius metus amžiaus.

89. Laikinųjų įžadų laiką dėl teisingos priežasties aukštesni Vyresnieji gali prailginti, tačiau nedaugiau kaip dar trims metams.

90. Išėjus laikinųjų įžadų laikui, kiekvienas arba darys amžinuosius įžadus, arba pasitrauks iš Kongregacijos, tačiau ir laikiniesiems įžadams tebetveriant, jei nėra vertas amžinųjų įžadų, gali būti Vyriausiojo Vadovo pašalintas, slaptu balsavimu pareiškus jo Tarybai savo sutikimą.

91. Pasižadėtam įžadų laikui pasibaigus, tuojau, be jokios pertraukos, reikia juos atnaujinti, tačiau Vyresnieji dėl tei-

singos priežasties gali leisti atnaujinti laikinuosius įžadus ir anksčiau, tik ne daugiau kaip mėnesiu laiko prieš. Laikinųjų įžadų metai jiems vėl atnaujinti arba trimetis amžiniesiems įžadams daryti baigiasi tą pačią dieną, kurią įžadai pradėti. Tačiau pats atnaujinimo įžadų aktas galima daryti per ištisą tą dieną, kada norint.

92. Artinantis amžiniesiems įžadams kiekvienas bent per du mėnesiu tesiruošia prie jų, atsidėjęs tinkamiems pamokymams bei maldingumo lavinimams, vadovaujant amžinųjų įžadų kunigui, aukštesnio Vyresniojo su Taryba paskirtam.

93. Įžadus turi priimti teisėtas aukštesnis Vyresnysis arba jo įgaliotinis Bažnyčios ir Kongregacijos vardu. Teisėti Vyresnieji yra: Vyriausias Vadovas — visai Kongregacijai ir provincijų Vyresnieji — savo provincijoms.

94. Įžadai turi būti daromi Kongregacijos skirtomis apeigomis ir viešai, kad tai būtų žinoma ir kitiems asmenims. Įžadinin-

kai gauna kryžių — įžadų ženklą. Įžadų forma yra ši:

„Aš NN. prieš Švenčiausiąją Mergelę Mariją, Šventąjį Juozapą, Šventuosius Apaštalus Petrą ir Paulių ir visus Šventuosius per Tavo, Gerbiamasis Tėve, rankas darau Visagaliui Dievui Vienuolių Marijonų Švenčiausios Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo Kongregacijoje tris paprastuosius neturto, skaistybės ir klusnybės įžadus vieneriems metams (arba: visam gyvenimui) Kongregacijos Konstitucijos ribose. Tepadeda man tai Dievas ir ši Šventoji Evangelija".

Padariusieji įžadus pasižada ištverti Kongregacijoje, nepaisant didžiausių sunkenybių, o kunigai, be to, dar prideda pasižadėjimą vengti paaukštinimų.

95. Padarytųjų tiek metinių, tiek amžinųjų įžadų liudijimas, pasirašytas paties įžadininko ir bent įžadus priėmusio Vyresniojo, turi būt saugojamas Kongregacijos archyve.

96. Padarytieji įžadai iš religijos dorybės turi būti laikomi. Tiek laikinieji, tiek

ir amžinieji apžadai priešingus jiems veiksmus daro neleistinus, tačiau jų nenaikina, nebent aiškiai būtų įspėta kitaip.

97. Per įžadus kiekvienas įstatomas į Kongregaciją kaip tikrasis josios narys ir viešu Bažnyčios autoritetu pašvęstas asmuo, skiriamas tarnauti Dievui ir priima pareigą siekti krikščioniškosios tobulybės, laikant ne tiktai bendrus įsakymus, bet ir padarytuosius įžadus Konstitucijos ribose draug su pareiga ištesėti Kongregacijoj pasižadėtąjį laiką.

II

98. Laikinųjų įžadų vienuoliai:

1) Naudojasi tais pačiais atlaidais, privilegijomis ir dvasinėmis malonėmis, kaip ir amžinųjų įžadų vienuoliai, ir mirę turi lygias teises į tas pat maldas;

2) Turi tokią pat pareigą laikytis Konstitucijos;

3) Profesijos metai jiems skaitomi nuo pirmųjų įžadų.

99. Praslinkus metams po pirmųjų įžadų, vienuolis nebetenka parapijos beneficijos, praslinkus trims — visų kitų beneficijų. Amžinųjų gi įžadų vienuolis savaime paliauja priklausęs Vyskupijai, kurios valdžioje buvo gyvendamas pasaulyje.

100. Visoki įžadai, padaryti prieš profesiją, nustoja varžę tol, kol saistomas asmuo gyvena Vienuolijoje. Įžadai gi, padaryti po profesijos, gali būt Vyresniųjų nuimti.

101. Asmuo, padaręs amžinuosius ar laikinuosius vienuolių įžadus, negali drauge priklausyti jokiam Tretininkų Ordinui, nors pirmiau ir būtų priklausęs; jeigu sugrįžtų pasaulin, atleistas nuo įžadų, tai vėl turi, kaip ir pirmiau, priklausyti. Vienuoliai profesai gali prisidėti prie maldingų draugijų, išskyrus tas, kurių įstatai, Vyresniųjų sprendimu, nesuderinami su Konstitucijos drausme.

III

102. Įžadai, kurie dėl išorinės kliūties būtų netikri, pačiu jų vykdymu netampa tikri, bet reikia, kad Apaštališkasis Sostas

juos pataisytų, arba, žinant juos netikrus esant ir pašalinus kliūtis, reikia iš naujo teisėtai padaryti.

103. Jeigu įžadai būtų netikri dėl grynai išvidinio sutikimo stokos, tai pastarąjį padarius, jie tampa tikri, jei tik Kongregacija iš savo pusės neatšaukia savo sutikimo.

104. Jeigu vienuolinių įžadų netikrumo būtų rimtų įrodymų, o vienuolis iš savo pusės įžadų akto dėl atsargumo nenorėtų atnaujinti nei neprašytų jų pataisyti, tai dalykas turėtų būti praneštas Apaštalų Sostui.

105. Vienuolis, turįs kunigiškus šventimus, kurio įžadai dėl paties padarytos klastos būtų rasti netikri, jei jis būtų žemesnių šventimų, šalinamas iš dvasininkų luomo, jeigu gi aukštesniųjų — tai pačiu prasižengimu lieka suspenduotas tol, kol Apaštalų Sostas kitaip nuspręs.

106. Kiekvienas profesas kuo labiausiai tegul brangina pašaukimo malonę, kuri yra pradžia ir šaltinis tiekos taip didelių

malonių, turtų ir nuopelnų; visad tegul už ją Dievui dėkoja, dažniau ir dažniau maldingai atnaujindamas savo įžadus, tesistengia vis labiau gaivinti savyje tą pašaukimą, ištvermingai su juo bendradarbiauti ir būti jam ištikimas. Kaip įžadų metais kiekvienas vis nuolat žengia pirmyn, taip lygiai ir toliau visomis jėgomis tesistengia daryti pažangos ir Konstitucijos laikyme, nuolankume, maldingume, klusnybėje bei kitose dorybėse ir bendrai visoje tobulybėje.

107. Kaip per įžadus Kongregacija, lyg motina sūnų, prisiima saugoti bei rūpintis Viešpatyje jo kūno ir dvasios reikalais, taip lygiai ir kiekvienas asmuo, darydamas įžadus, visa siela Kongregacijai teatsiduoda ir tepasižada joje gyventi ir mirti, pilnai palikdamas jai visą rūpestį savimi, josios tikslams paaukodamas savo jėgas bei gabumus; maloniai tepasiduoda jai taisomas, mokomas ir vedamas; ją kaip savo Motiną tegerbia ir nuoširdžiai temyli.

VI SKYRIUS

Mokslas

1 DALELĖ

Studijų Namai

108. Kongregacija tegul rūpinasi turėti nuosavų mokslams eiti namų. Tokius Namus steigia Provincijos Vyresnysis Tarybai sutinkant, gavęs Vyriausiojo Vadovo ir jojo Tarybos patvirtinimą. Pravartu būtų turėti bendrų namų ar bendrabučių tokių, kuriuose rinktiniai auklėtiniai iš įvairių provincijų ir tautų drauge eitų mokslus.

109. Aukštesni Vyresnieji turi tokiems Namams parašyti tinkamus įstatus ir tarti sprendžiamąjį žodį dėl visa, kas rodytųsi reikalinga ir naudinga jiems tinkamai valdyti, vesti bei tobulinti; drauge turi prižiūrėti, kad Vyresniųjų nustatyta tvarka ištikimai būtų vykdoma.

110. Studijų Namuose:

1) Turi būti laikomas tobulas bendras gyvenimas, kitaip — auklėtinių negalima būtų leisti prie šventimų;

2) Turi būti laikoma Vienuolijos Konstitucija bei drausmė; Studijų Namuose negalima leisti gyventi kitokiems, kaip tik pavyzdingo gyvenimo vienuoliams;

3) Visi ištikimai turi vykdyti maldingumo lavinimus ir pareigas, Konstitucijos įsakytas.

111. Mokslo metu nei mokytojams, nei auklėtiniams tegul nebūna uždedamos tokios pareigos, kurios juos atitrauktų nuo mokslo arba šiaip kokiu būdu kenktų mokslui. Vyriausias Vadovas, ypatingais atvejais ir kiti Vyresnieji, savo nuožiūra gali atleisti nuo kai kurių bendrų pratybų, kada tai atrodys reikalinga mokslui.

112. Jei Kongregacija arba kuri josios Provincija savo Studijų Namų tinkamai įrengtų neturėtų arba jeigu ir turėtų, bet Vyresniųjų manymu sunku būtų juos pasiekti, auklėtiniai turi būti siunčiami į kitos Provincijos ar Vienuolijos tinkamai su-

tvarkytas mokslo įstaigas, į vyskupijos seminarijas, arba į kurią viešą katalikišką aukštąją mokyklą.

113. Vienuoliams, kurie dėl mokslo toli siunčiami nuo savų Namų, draudžiama gyventi privačiuose namuose; jie turi apsigyventi savo Kongregacijos Namuose arba, jeigu tai negalima, — kokioj vyrų dvasinėj mokslo įstaigoj, seminarijoj ar kokiuose kituose maldinguose namuose, bažnytinės valdžios patvirtintuose, kuriems vadovauja dvasininkai.

2 DALELĖ

Studijų Vedėjai

Visą mokslo laiką auklėtiniai pavedami ypatingai priežiūrai Studijų Rektoriaus arba Prefekto, kurį skiria Provincijos Vyresnysis su savo Taryba ir tvirtina Vyriausias Vadovas su savo Taryba. Studijų Namo Rektorius gali kartu būti ir Namų Vyresnysis. Rektoriaus yra pareiga tvarkyti mokslą, prižiūrėti, kad tiek mokytojai, tiek ir moksleiviai ištikimai atliktų savo pareigas; vadovauti bei padėti moksleiviams eiti

mokslus atsižvelgiant į kiekvieno gabumus ir nuosekliai laikantis nustatytos mokslų programos; šalinti kliūtis, kurios jųjų dvasią atitrauktų nuo mokslo, ypatingai rūpintis moksleivių sveikata; pagaliau žiūrėti; kad Namuose klestėtų vienuoliška drausmė.

115. Bent didesniuose Studijų Namuose turi būti Dvasios Vadovas, panašiai, kaip Novicijų Vedėjas renkamas, kuris tinkamais patarimais, įspėjimais, nurodymais ir konferencijomis labiau įsamonintų auklėtinius vienuolių gyvenime. Jis nesikiš į išorinę Namo drausmę bei tvarką; paprastai jis kartą savaitėję laikys auklėtiniams dvasinę konferenciją.

116. Tiek Rektoriais bei Dvasios Vadovais, tiek ir mokytojais bei auklėtojais turi būti skiriami vienuoliai, pasižymėjusieji tiek mokslu ir išmintimi, tiek maldingumu, meile ir kitomis dorybėmis bei vienuoliškos drausmės uolumu, kurie būtų tikrai susirūpinę savo auklėtinių mokslo bei dorybių pažanga, kad jie žodžiu ir pavyzdžiu galėtų auklėtiniams padėti; moky-

tojai, kurie šioms pareigoms eiti būtų persilpni, arba šiaip kokiu atžvilgiu netinkami, turi būti atleisti nuo mokymo ir kuo greičiausiai iš ten iškelti.

117. Visi, kuriems uždėta pareiga auklėti Kongregacijos besimokančius brolius, turėdami prieš akis tiek Bažnyčios reikalavimus bei nurodymus, tiek ir savosios Konstitucijos bei Vyresniųjų įsakymus ir atsižvelgdami į kiekvieno būdą bei gabumus, kiek tik gali tesistengia žodžiu ir pavyzdžiu įkvėpti *jiems sveiką katalikų mokslą, tiesią kataliko kunigo ir vienuolio dvasią*, jųjų būdą ir valią tvirtomis dorybėmis lavinti ir juos sielų gelbėjimo uolumu uždegti, kad įsitvirtinę ir įsišaknię Jėzuje Kristuje pasipuoštų visokiais gerais darbais savo ir artimo išganymui bei šventėjimui.

118. Kas semestras Rektorius raštu praneš Provincijos Vyresniam apie auklėtinio būdą, įpročius bei savybes, apie darbą ir elgesį, apie gabumus, palinkimus bei pažangą moksle. Šis pranešimas bus siunčiamas drauge su Namų Vyresniojo pareiš-

kimu. Baigiant mokslus, tam pačiam Provincijos Vyresniajam bus siunčiama pilnas apie kiekvieną auklėtinį pranešimas, parengtas Kongregacijoj nustatytu būdu.

119. Aukštesni Vyresnieji kuo labiausiai turi stengtis patys aplankyti Studijų Namus, rūpestingai sekti, kaip auklėtiniai mokomi pasaulinių ir dvasinių mokslų ir turėti aiškų supratimą apie auklėtinių maldingumą, dvasią bei pažangą.

3 DALELĖ

Mokslų programa

120. Bendrąją mokslų programą, pritaikintą Apaštalų Sosto reikalavimams, nustato Vyriausioji Taryba, pasilikdama sau teisę tvirtinti daromas išimtis, pakeitimus ir papildymus, kurių laiko bei vietos aplinkybės atskirose provincijose ar namuose reikalautų.

121. Žemesnėse Kongregacijos nariams skirtose mokyklose:

1) Pirmoj vietoj turi būti statoma tikybos mokslas, kuris pagal amžių ir kiek-

vieno gabumus kuo stropiausiai turi būti dėstomas;

2) Auklėtiniai turi itin rūpestingai mokytis lotynų kalbos, gimtosios ir to krašto kalbos, kuriame jiems teks darbuotis;

3) Drauge su maldingumu turi būti mokoma ir kitų mokslų, reikalingų bendram išsilavinimui visų dvasininkų tame krašte, kuriame būsimiems kunigams reiks eiti pareigos. Reikia žiūrėti, kad auklėtinių mokslas būtų lygūs bent su gimnazijos išeinamuoju kursu, suteikiančiu teisę eiti aukštuosius mokslus valstybės universitete.

122. Pakankamai prasilavinę žemesniuose moksluose, auklėtiniai bent ištisus dvejus metus tesimokys racionalinės filosofijos ir artimai su ja susijusių bei laiko ir vietos aplinkybėms tinkamų mokslų; tarp kitų tenebūna užmirštas ir pedagogikos mokslas.

123. Teologijos kursas tęsis bent ištisus ketverius metus. Be dogmatinės ir moralinės teologijos, auklėtiniai ypač mokysis Šventojo Rašto, Bažnyčios istorijos, Ka-

nonų teisės, liturgikos, iškalbos ir bažnytinio giedojimo; prie šių dar pridės kitus atitinkamus mokslus bei pagelbines šakas. Taip pat bus pratinami įgyti mokslinį metodą.

124. Auklėtiniai turi būti mokomi pastoralinės teologijos su praktikiniais lavinimais, ypač: kaip aiškinti vaikams ir suaugusiems katekizmą, sakyti pamokslus, vesti rekolekcijas, laikyti misijas, klausyti išpažinčių, lankyti ligonius, aprūpinti mirštančius, vadovauti draugijoms.

125. Filosofijos ir teologijos mokslai turi būti dėstomi ir auklėtiniai su jais supažindinami griežtai pagal Angeliškojo Daktaro programą, pagrindus ir mokslą, kurių šventai tesilaikoma.

126. Reikia rūpintis, kad bent Šventojo Rašto, dogmatinės teologijos, moralinės ir Bažnyčios istorijos būtų atskiri profesoriai.

127. Kad išmoktų kitų pasaulinių mokslų, reikalingų jaunuomenei auklėti savose mokyklose, kolegijose, gimnazijose ar insti-

tutuose, Vyresniųjų parinktieji asmens, kiek galima, tegul bus siunčiami į katalikiškus universitetus, laikantis šiuo atžvilgiu Apaštalų Sosto įsakymų ir vartojant tinkamas atsargumo priemones, kad besimoką nepatirtų kokių nuostolių savo sielai.

128. Aukštesni Vyresnieji tesistengia bent kelis auklėtinius, pasižyminčius maldingumu, gabumais ir drausme, leisti į specialius mokslų fakultetus ar universitetus, ypač gi esančius Romoje, kad juose labiau išsimokslintų.

129. Tie, kurie yra didesnių gabumų ir turi palinkimą, baigę paprastuosius mokslus, gali būti Vyresniųjų leidžiami, didesnei Dievo garbei ir artimo naudai, studijuoti kurią specialią mokslo šaką, ar atskirą jo klausimą, ar kurią meno šaką, kad sustiprėję tame moksle būtų naudingesni, tačiau pirmoje eilėje turi būti žiūrima bendroji Bažnyčios ir Kongregacijos gerovė.

4 DALELĖ

Vienuolijos moksleiviai

130. Jau postulato bei novicijato metu reikia atidžiai sekti, kokių kandidatai turi įgimtų palinkimų, kokių yra iš Dievo gavę dovanų bei talentų, kad juos išmintingai būtų galima išplėtoti ir paskui tinkamiau panaudoti didesnei Dievo garbei ir artimo naudai.

131. Visi padariusieji pirmuosius įžadus, žengdami tolyn tobulybėje ir lavinimosi dorybėse, teatsideda reikalingiems mokslams: paprastieji broliai tesistengia dar pilniau ir nuodugniau pažinti krikščionybės mokslą ir tesiruošia savo pareigoms bei tesimoko kokio amato, meno ar mokslo, o kunigai teeina reguliarų studijų kursą.

132. Be to, turintieji aukštesniuosius šventimus, pagal savo gabumus bei Vyresniųjų parėdymus, kiek galima, tegul stengiasi įsigyti mokslo laipsnius kuriame nors viešame universitete.

133. Besimokantieji tegul stropiai, patvariai, sistemiškai ir metodiškai atsideda mokslams ir jiems skirtą laiką tegul stengiasi gerai, tvarkingai ir vaisingai sunaudoti. Tegul žino, kad nepadarys Dievui ir savo Vyresniesiems nieko malonesnio, jei prie nepaliaujamo stengimosi patiems tobulėti gryna intencija pridės dar uolų mokymąsi. Savo mokslus ypač nuolat tegul gaivina nuolankumo, meilės ir maldingumo dvasia.

134. Tegul stropiai ir atidžiai lanko pamokas, klauso dėstymų ir užsirašinėja, tebūnie joms iš anksto pasiruošę, o paskui tesistengia jas pakartoti bei išmokti. Taip pat tegul lavinasi spręsdami raštu tam tikrus mokslo klausimus arba vesdami disputus. Stropiu nuolatiniu darbu tegul iš anksto ruošiasi egzaminams.

135. Tegul duodasi nurodomi, kas mokytis, kokius fakultetus ar paskaitas lankyti, taip pat dėl mokslams eiti vietos, laiko, būdo ar laipsnių. Tenesinaudoja kitokiomis knygomis, kaip tik leistomis Vyresniųjų, kurie turi budėti, kad į auklėtinių

rankas nepatektų knygų, galinčių jiems pakenkti. Vyresnieji taip pat težiūri, kad auklėtiniai neleistų brangaus laiko skaitymui tuščių, nenaudingų, tikslui netinkamų knygų, ypač dienraščių ir periodinių laikraščių.

136. Kad ir verstų reikalai, Vyresnieji tačiau tegul įsidėmi tai, kad neišleistų nepriruoštų asmenų į darbus bei į pasaulio pavojus pirmiau, negu jie įsitvirtins pašaukime, gerai bus išauklėti ir kaip reikiant išmokyti.

5 DALELĖ

Mokymosi tęsimas

137. Kaip gyvenimo pavyzdžiu, taip pasaulinių ir dieviškų dalykų pažinimu reikia, kad vienuoliai kitiems šviestų. Todėl pabaigę eilinius mokslus, ypač kunigai, kiek pareigos leidžia, tegul nemeta ir nepertraukia tolimesnio lavinimosi; įgytą mokslą ne tik išlaikyti, bet dar ištobulinti bei pagilinti nuolat tesistengia. Atliekamą nuo pareigų, maldos ir reikalingo po-

ilsio laiką rūpestingai ir nuosaikiai tegul sunaudoja dvasiniam skaitymui bei mokslui, ypač dvasinių dalykų. Vyresnieji tegul pasirūpina, kad pavaldiniai galėtų ir turėtų kada mokslą pagilinti; kiek galima, tegul paskatina ir teprižiūri, kad šis tolimesnis mokymasis tvarkingai, naudingai bei sėkmingai vyktų.

138. Baigę mokslus kunigai, išskyrus tuos, kurie Aukštesnių Vyresniųjų dėl rimtos priežasties yra nuo šios pareigos atleisti arba kurie dėsto teologiją, Kanonų teisę ar scholastinę filosofiją, kasmet bent per penkerius metus mokytų ir rimtų Tėvų, Provincijos Vyresniojo tam tikslui paskirtų, bus kvočiami iš įvairių dvasinio mokslo šakų, iš anksto patogiai ir kaip reikiant paskyrus kvočiamuosius dalykus.

139. Bent kiekvienuose pilnuose namuose (formata domo), ne rečiau, kaip kartą per mėnesį, turi būti svarstomi klausimai iš moralinės teologijos ir liturgikos, prie kurių, Vyresniojo nuožiūra, gali būti pridėta klausimų iš dogmatikos ir su ja susijusių mokslų, ir visi profesai tiek teolo-

gijos studentai, tiek ją baigusieji, kurie tuose pat Namuose gyvena, turi svarstyme dalyvauti, nebent Vyresniajam, atsižvelgiant į aplinkybes, atrodytų naudingiau, jei studentai tai darytų atskirai nuo kunigų, kurie jau šias studijas yra išėję. Šiose konferencijose teesie kalbama apie naujus Šventojo Sosto dekretus, įsakymus ir darbus, apie žymesnes naujai iš spaudos išėjusias knygas, apie Bažnyčios reikalus bei religijai grėsiančius pavojus, apie tinkamas priemones sieloms Dievui laimėti, apie būdą savo darbams ir pareigoms geriau atlikti, kad šitaip bendrai pasitarus ir pasidalijus patyrimais, prisitaikant prie laiko ir aplinkybių, Dievo garbė bei katalikų reikalai sėkmingiau būtų stiprinami. Vyresnysis, atsižvelgdamas į aplinkybes, gali leisti ir vietos dvasininkams dalyvauti šios rūšies konferencijose.

140. Kunigai, gavusieji iš Ordinaro galią išpažinčių klausyti, turi dalyvauti pasaulinių kunigų konferencijose, jei savuose Namuose pasitarimų nėra daroma; nenorinčius tai daryti, tas pats Ordinaras ga-

li sulaikyti (suspenduoti) nuo išpažinčių klausymo.

6 DALELĖ

Knygynai

141. Kiekviename Name turi būti įsteigtas knygynas, skirtas bendram naudojimuisi. Šiam knygynui Vyresnysis atsiklausęs Tarybos, paskirs Vedėją, kurio tačiau pareigas, ypač nepilnuose Namuose, gali eiti ir pats Vyresnysis. Ir Vyresnysis, ir knygininkas tegul rūpinasi, kad Namuose būtų pakankamas reikalingų knygų skaičius; taip pat tegul renka įvairius dalykus, laikytinus Kongregacijos muziejuje.

142. Knygyno Vedėjo yra pareiga tinkamai sutvarkyti knygas, jas rūpestingai saugoti, paruošti tinkamą jųjų katalogą, įsias išduoti ir prižiūrėti, kad laiku būtų grąžintos; uždraustas skaityti knygas laikyti užrakintas atskirai nuo kitų; pirktinas knygas nurodyti Vyresniajam; gautas ar netikėtai prapuolusias pažymėti kataloge.

VII SKYRIUS

Kunigystės šventimų teikimas

I

143. Kongregacijos nariams negali būti leistinai teikiami kunigiški šventimai, negavus tam leidimo raštu iš tiesioginio aukštesnio Vyresniojo; laikinųjų įžadų nariams galima duoti leidimas tiktai pirmajai tonsūrai ir žemesniesiems šventimams.

144. Vyresnysis savo leidžiamajame rašte turi liudyti: kad šventinamasis yra padaręs reikalaujamus vienuolių įžadus, kad yra iš jo valdžiai priklausančių Namų šeimos, kad išėjęs reikiamą mokslą, kad yra gero elgesio ir nevaržomas jokių kanoniškų kliūčių, kad priėmęs reikalingus žemesniuosius šventimus arba, jei liudijimas duodamas pirmajai tonsūrai, kad priėmęs šv.

Krikšto ir Sutvirtinimo Sakramentus; kad atlikęs kanonų reikalaujamas rekolekcijas.

145. Kiekvienas yra šventinamas to Vyskupo, kurio diecezijoje yra Namai, kuriems jisai priklauso. Šiam Vyskupui Vyresnysis privalo įteikti leidžiamuosius raštus. Mokslo metu mokslus einą vienuoliai, kad ir iš kitų būtų provincijų atvykę, priklauso tų Namų šeimai, kuriuose mokosi.

146. Leidžiamuosius raštus siųsti kitam Vyskupui galima tiktai tuomet, jei diecezijos Vyskupas sutinka, arba jei jisai būtų kitų apeigų, jei nebūtų jo namieje, jei jis šventimų neteiktų artimiausiu šventimams skiriamu metu, būtent: metų ketvirčių šeštadieniais, šeštadienį prieš Viešpaties Kančios sekmadienį ir Didįjį Šeštadienį; pagaliau, jei diecezijai vakuojant, jos valdytojas pats nebūtų Vyskupas; tačiau reikia, kad kiekvienu tokiu atveju teiksiančiam šventimus Vyskupui būtų tat pranešta Vyskupijos Kūrijos autentišku liudijimu.

147. Kongregacijos nariai šventinami „bendrojo stalo“ titulu.

II

148. Leisti Kongregacijos narius prie pirmosios tonsūros ir prie žemesniųjų bei aukštesniųjų šventimų turi teisę aukštesni Vyresnieji su savo Tarybų sprendžiamu balsu.

149. Studijų Namo Rektoriaus ir jo Vyresniojo su Tarybininkais yra pareiga pristatyti (rekomenduoti) aukštesniems Vyresniesiems studentus leistinus prie šventimų. Vyresnieji vėl kitokių nepristatinės, kaip tuos, kurių būdas ir valia duoda vilties, kad jie visuomet bus naudingi ir ištikimi šventoje tarnyboje.

150. Tegul nė vienas nebūna leidžiamas prie šventimų, nepareiškęs pirma raštu, kad pats laisvu noru imąs šventimus, ir Dievo padedamas, prisiimtąsias pareigas norįs sąžiningai vykdyti.

151. Vyresnieji tegul nė vieno neleidžia prie šventimų, pirma iš pozityvių (teigiamų) argumentų morališkai neįsitikinę apie

kandidato kanonišką tinkamumą; kitaip elgdamies ne tik sunkiai nusidės, bet ir atsidurs pavojuje dalyvauti svetimose nuodėmėse.

152. Todėl Vyresnieji kiekvienu atveju tegul tikrai įsitikina, ar kandidatas turi kanonų reikalaujamas ypatybes, ar turi pakankamai mokslo, ar yra išmokęs bažnytines apeigas ir ceremonijas; ar laisvas nuo visokių iregularitačių bei kitų kanoniškų kliūčių, už visa šita gula ant jų sąžinės didelė atsakomybė.

153. Aukštesnis Vyresnysis dėl bet kokios kanoniškos priežasties, kad ir slaptos, gali net be teismo savo klierikams uždrausti šventimus priimti, palikdamas tačiau teisę laisvai kreiptis į Šventąjį Sostą arba, jei šventimus būtų draudęs provincijos Vyresnysis, į Vyriausiąjį Vadovą.

154. Nors tik apytikriai būtų spėjama, kad nusikalstamas darbas buvo padarytas arba jei tikrai padaryto nusikaltimo baudimas būtų dėl persenėjimo nevykdintinas, tas

pats Vyresnysis ne tik turi teisę, bet tiesioginė jo yra pareiga neleisti prie šventimų tokio, apie kurio tinkamumą nėra žinoma, ir papiktinimui išvengti, tokiems yra draustina šventąją tarnybą eiti, arba net pagal teisę ir nuo pareigų yra pašalintini; visa tat šiuo atveju neturi bausmės pobūdžio.

III

155. Bendrąja teise nė vieno negalima prileisti prie pirmosios tonsūros nepradėjusio teologijos kurso; subdijakono šventimų negalima teikti anksčiau, kaip trečių teologijos kurso metų pabaigoje, dijakono — ketvirtų metų pradžioje, o kunigo — ne anksčiau, kaip antroje tų metų pusėje. Ta pačia bendrąja teise teologijos kursas turi būti išeitas ne privatiškai, bet tam skirtose mokyklose pagal kanonų teisės ir Konstitucijos programą.

156. Subdijakono šventimų negalima suteikti jaunesniam, kaip dvidešimt vienerius metus baigusiam, dijakono — ne jaunesniam, kaip dvidešimt dvejų metų, o ku-

nigo — jaunesniam, kaip dvidešimt ketverių metų.

157. Kurie yra leidžiami prie pirmosios tonsūros ar žemesniųjų šventimų, atlaikys bent ištisų trijų dienų rekolekcijas, o kurie prie aukštesniųjų šventimų — bent ištisų šešių dienų. Tačiau priimantiems kelis aukštesniuosius šventimus tą patį pusmetį aukštesnis Vyresnysis gali rekolekcijų laiką prieš dijakonatą sutrumpinti, bet ne mažiau, kaip iki trijų dienų. Jei atlikus rekolekcijas, šventimai dėl kokios priežasties reiktų užtęsti dar visą pusmetį, rekolekcijos reikia iš naujo atlikti; priešingu atveju — sprendžia Vyresnysis, ar reikalinga ar ne. Rekolekcijos reikia laikyti savo ar kituose namuose pagal protingą Vyresniojo nuožiūrą.

158. Turintieji šventimus vienuoliai juo daugiau pralenkia kitus savo garbingumu, juo stropiau tesirūpina siekti Evangeliškosios tobulybės ir laikyti visa, ką uždeda Konstitucija ir Vyresnieji, kad savo pavyzdžiu visus dorintų.

IV

159. Gavusieji šventimus teneužsimiršta paprašyti autentiško priimtųjų šventimų dokumento; visų priimtųjų šventimų dokumentai turi būti rūpestingai saugojami provincijos archyve.

160. Apie priimtuosius subdijakono šventimus provincijos Vyresnysis praneš tos parapijos klebonui, kurioje subdijakonas priėmęs šv. Krikštą, kad būtų tat pažymėta krikšto knygose.

VIII SKYRIUS

Tobulybės siekimas

I

161. Visi drauge ir kiekvienas skyrium, tiek Vyresnieji tiek valdiniai, turi pareigą ne tiktai padarytuosius savo įžadus ištikimai ir pilnai laikyti, bet ir savo gyvenimą tvarkyti pagal Kongregacijos Konstituciją ir tuo būdu siekti savo luomo tobulybės; jų gyvenimas tiek išvidinis tiek išorinis turi būti šventesnis negu pasaulininkų gyvenimas ir savo doringumu bei kilniais darbais aniems turi būti pavyzdžiu.

162. Savęs tobulinimą visuomet tegul stato pirmoje vietoje, jo troškimą nuolatos savyje tepalaiko, su tokiu uolumu ir patvarumu tesiima jo siekti, lyg kad iš naujo būtų bepradedą. Kad kasdien tobulybėje augtų, visomis jėgomis tesistengia panaudoti kiekvieną pasitaikiusią progą pasidaryti šventesniu, niekuomet nepasitenkindami tuo, kas iki šiol yra pasiekta.

163. Tegul kiek įmanydami saugojasi kiekvienos nuodėmės, kuri yra visų didžiausia blogybė; kasdien vis labiau ir labiau tegul ja biaurisi, neapkenčia ir josios baidosi; visomis jėgomis tesistengia mažinti ir naikinti nuodėmės karalystę, už padarytąsias nuodėmes nuolatos ir nuoširdžiai tesigaili, darydamiesi nuolankesni ir mažiau pasitikį savimi, atsargesni ir budresni pavojuose, pagundose bei progose, greitesni ir karštesni atgailoti bei atsilyginti, gerai naudotis laiku ir Dievą karščiau mylėti, tegul rūpinasi visuomet turėti gryną sąžinę.

164. Su nenuilstamu stropumu tegul ima savo širdį valyti: ne tik bijodamiesi ir neapkęsdami kiekvienos, kad ir mažiausios, atleistinosios nuodėmės, ne tik šalindami kiekvieną nesutvarkytą polinkį į save ar į tvarinius; bet taip pat raudami ir kasdien silpnindami ydas, netobulumus bei trūkumus, ypač patvariai ir sėkmingai puldami vyraujančią ydą arba aistrą; todėl kiekvienas tesistengia nuodugniai pažinti patį save, kad jokia pasislėpusi yda negalėtų jame užsilikti.

165. Tegul noriai, patvariai ir narsiai priešinasi kūno, pasaulio ir piktosios dvasios pagundoms; tepuola jas iš pat pradžios, niekame joms nenusileisdami, sukilusias gi griežta kova nuveikti tesistengia; šią dvasios kovą tekovoja pats save saugodami, budėdami ir pats su savimi grumdamiesi, su pasitikėjimu malda į Dievą šaukdamiesi pagalbos ir net, jei būtų reikalas, pagundą savo dvasios Vadovui apreikšdami.

166. Nuolatinėmis marinimosi pratybomis tegul stengiasi pašalinti, išvalyti ir numalšinti visa, kas žmogiškoje prigimtyje yra nedarnu, kad nieko juose nebeliktų kas būtų nesutvarkyta, nedrausminga, kad sutvarkę ir suvaldę savo jausmus bei aistras, taptų pačių savęs valdovais ir visas jiems duotas Dievo jėgas nukreiptų bei sunaudotų reikalingam jiems gėriui susirasti.

167. Visų gi labiausiai kiekvienas, narsiai ir patvariai persigalėdamas save, tegul stengiasi suvaldyti netvarkingą savo savimylą, kuri yra visokios nuodėmės priežastis; viską, net ir patį save, palikęs, teatsižada ir teatsiskiria nuo savo nesutvarkytų

jausmų bei norų, kad sau ir pasauliui miręs, visas Kristui gyventų. Kristus tegul jam viską atstoja, Kristui ir Jojo Bažnyčiai, nė kiek nesvyruodamas, visas tepasiveda.

168. Sekdami ištikimai ir drąsiai Jėzumi Kristumi, tegul laiko nieku visa, ką šis pasaulis neteisingai myli ir ko ieško. Kiekvienas teesie pasiruošęs, jei reikalas būtų, kentėti karštį, šaltį, troškulį, badą, viso ko stoką, vargus, įžeidimus, paniekinimus ir pažeminimus, jei to reikalautų didesnė Dievo garbė, dvasiška kitų nauda ar savo sielos išganymas.

III

169. Savo protą, valią, širdį, temperamentą, būdą ir Dievo duotąsias dovanas kiekvienas turi rūpintis išlavinti, išdirbti ir atbaigti tvirtomis ir luomui tinkamomis dorybėmis bei gerais įpročiais, kad Dievo, kuriam iš visko reiks duoti apyskaita, rankose būtų tinkamesniu įrankiu.

170. Draug su susijusiomis dorybėmis tegul siekia ir nuolat auklėja:

1) Sumanumą, kuris yra kitų dorybių tarpininkas, rodąs joms vidurinį kelią tarp dviejų kraštutinumų ir Viešpatyje pramatąs, kas reikalinga, kad mūsų veiksmai būtų teisūs;

2) Teisingumą, kuris verčia mus kiekvienam atiduoti kas kam priklauso, ir gerai atlikti savo pareigas ne tik iš atžvilgio į save patį, bet ir Dievą ir į artimą;

3) Tvirtumą, kuris padeda dėl aukštesnių dalykų kantriai nukentėti pasipriešinimus, nugalėti kliūtis, pakelti sunkenybes ir net mirties pavojaus nepaisyti;

4) Susivaldymą, kuris ne tiktai geismus ir veiksmus tvarko, bet dėl gero padeda mums niekinti didžiausius kūno malonumus ir atsižadėti net to, kas yra leistina.

171. Apsvarstydami, kas juose yra iš jų pačių, būtent: visiškas niekas ir dvasios skurdas, kuo labiausiai tesistengia įsigyti nuolankumo dvasios ir jį tikrai pamilti, nes vargu ar yra kita didesnė yda, kuri

visas dorybes taip išdildintų, nuplėštų žmogaus visą teisingumą bei šventumą ir jį pliką paliktų, kaip puikybės nuodėmė.

172. Tikėjimas tegul perima, gaivina ir tvarko visą jų gyvenimą, kad jie tikėjimo šviesoje galvotų, spręstų, kalbėtų ir veiktų; tebūna jis tvirtas, gyvas ir nepajudinamas; tegul turi viltį ir pasitikėjimą Dievu visame kame, nes Jis geras ir galingas, ištikimas pažadėjimams ir neapsakomai gausus atlyginti mums danguje už darbus, Jis mūsų pagalba, Jame mes visa galime; aukščiau už viską tačiau statykime meilę, kuri yra tobulybės esmė: Dievą, begalinį Gėrį, labiausiai už viską temyli dėl Jo paties, o artimą dėl Dievo ir Dievuje; tegul neieško jokių kitų sutvėrimų ir jais nesinaudoja kitaip, kaip tik Dievuje, t. y. kiek jie būtini ir naudingi būtiniems gyvenimo reikalams, save tobulinti, Kongregacijos pažangai, artimo gerovei ir Dievo garbei.

173. Nuoskaudas noriai tegul atleidžia, niekam blogu už blogą tegul neatsilygina, bet bloga tesistengia geru nu-

galėti, tesimeldžia už priešus, persekiotojus ir šmeižikus.

IV

174. Savo valią tesistengia visiškai suderinti su Dievo valia, kuriai save tepasiveda, ją tegul vykdo ir pildo, ištikimai laikydami Dievo ir Bažnyčios įsakymus bei Konstituciją, su pagarba laikydami Evangelijos patarimus, sutartinai veikdami su dieviškąja malone, atidžiai, sumaniai ir klusniai sekdami Šventosios Dvasios nurodymais, nugalėdami ir nukentėdami priešingumus bei kantriai, narsiai ir linksmai draug su Kristumi nešdami kasdieninį savo kryžių.

175. Pirmiausia tegul rūpinasi stropiai, ištikimai, patvariai, karštai ir tobulai dėl Dievo eiti visas savo luomo pareigas, ypač gi eilines ir kasdienines, neišskiriant nė mažiausios.

176. Visame ir visu kuo kiekvienas tesiekia glaudžiausios vienybės su Dievu, tesistengia būti su Juo kuo labiausia su-

sijęs tiek maldoje tiek visuose savo darbuose ir tesirūpina Jam tarnauti kilnia dvasia, nuoširdžiai ir duosniai

V

177. Uolumas, kuris yra meilės karštis, teapima visą vienuolio gyvenimą ir tebūna jis:

1) Antgamtinis: perimtas tvirto, veiklaus tikėjimo bei nenugalimo pasitikėjimo Dievu ir kartu nepasitikėjimo savimi;

2) Grynas: ieškąs ne savęs, o didesnės Dievo garbės, išganymo sielų, atpirktų tokia Jėzaus Kristaus Kraujo ir gyvybės kaina ir Bažnyčios naudos;

3) Karštas ir malonus: degąs teisybės meile, neapykanta neteisybės, tačiau romus, mokąs atjausti kitų silpnumą, malonus bei gailestingas klystantiems;

4) Visuotinis: meilės praplėsta širdimi apimąs visus žmones ir visokiais būdais, kokiais tik pajėgia, stengiąsis kuo daugiausia žmonių uždegti meilės ugnimi;

5) Protingas ir tvarkingas: gerai apsvarstąs ir pramatąs iš anksto, kas darytina, visame tačiau atsižvelgiąs į Dievo

valią, paisąs kitų patyrimo bei pavyzdžio, o ypač visame kame tariąsis su patyrusiais Vyresniaisiais, renkąsis tinkamas bei sėkmingas priemones, kad daugiau galėtų atnešti naudos; tvarkingai ir nuosėkliai visame elgiąsis; kitiems padėdamas neapsileidžiąs ir savo dvasios reikaluose;

6) Stropus ir veiklus: trūkstant darbo ieškąs progų veikti; surandąs ir pasigaminąs tinkamų bei naujų veikimui būdų ir priemonių, kad galėtų patenkintį naujai atsirandančius reikalus; neatidėliojąs darbų rytdienai: rūpinąsis kuo daugiausia ir kuo geriausiai nuveikti, darydamas savo pareigomis atatinkamus gerus darbus;

7) Tvirtas, kilnus ir patvarus: prisiverčiąs paaukoti savo asmeniškus patogumus, nepaisyti paties savęs, imtis didžių ir drąsių darbų, nenuilstamai dirbti ir viską perkęsti; nepasiduodąs jokiems priešingumams atgrasyti nuo pareigos ir klusnybės darbų; pasiryžimuose kartą pradėjęs darbą ištveriąs ligi galo;

8) Drausmingas: niekad neperžengiąs luomo bei pareigos ribų, maloniai ir visiškai pasiduodąs Vyresniųjų vadovaujamas.

IX SKYRIUS

Išorinio gyvenimo padorumas

I

178. Vienuoliai tegul griežtai saugojasi visa, kas jų luomui netinka: nepadoraus meno, pasauliškų ir netinkamų žaidimų bei pramogų, tenenešioja ginklų, tevengia visokios rūšies medžioklių, be būtino reikalo arba be teisingos, Vyresniųjų patvirtintos, priežasties tenesilanko smuklėse ir kitose tolygiose vietose.

179. Tegul susilaiko ir nuo to, kas šiaip kad ir nėra nepadoru, bet vienuolių luomui ne visai tinka, būtent:

1) Be Apaštalų Sosto leidimo teneužsiima medicina ar chirurgija, teneprisiima tokių viešų pareigų, kurios susijusios su pasaulinės jurisdikcijos ar šalies administracijos pareigomis;

2) Be aukštesnio Vyresniojo leidimo tenesiima valdyti pasaulininkams priklausančių turtų nei viešų pasauliškų eiti pareigų, susijusių su atskaitomybe: teneina įgaliotinio ar advokato pareigų, nebent bažnytiniame teisme; esant reikalo ginti savo teises pasauliniame teisme ir, išbandžius visas priemones, negalint ginčo baigti taikiu būdu, tepaveda tą reikalą išspręsti teisme pasauliniam įgaliotiniui; kriminaliniame pasauliniame teisme, kur numatomos sunkios asmeninės bausmės, nieku būdu tenedalyvauja, be būtino reikalo net nė liudininkais teneesti.

180. Visiškai draudžiama tiek pirštis į seimų atstovus, tiek apsiimti jais būti; tenedalyvauja administratyvinėse, politinėse ir tautinėse partijose ir už jas teneagituoja; visuomet tebūna šalia ir aukščiau už partijas ir politiką — jų partija visur ir visada tebūna Kristaus ir Katalikų Bažnyčios reikalai.

181. Draudžiama lankyti vaidinimus, šokius, iškilmes, puotas bei susirinkimus, kur vienuolio pasirodymas sukeltų papik-

tinimo, ypač viešus teatrus ir kinematografus bei kitas panašias vietas.

182. Savo valia tenestoja pasaulinėn kariuomenėn, nebent tai darytų aukštesnio Vyresniojo leidžiami, tikslu greičiau tapti laisviems. Tegul nieku būdu neremia ir neįsipainioja į namų karus, kovas bei riaušes, valstybinius perversmus bei sukilimus, bet visomis jėgomis tesirūpina skelbti Kristaus taiką ir Karalystę, palaikyti bei stiprinti taiką ir broliškumą, atsidėti visų išganymo darbams.

183. Draudžiama Kongregacijos nariams patiems ar per kitus užsiimti spekuliacija ar prekyba savo, ar kitų naudai.

184. Tiek Vyresniesiems, tiek jų valdiniams griežtai draudžiama už kitus laiduoti, kad ir iš savų turtų, ir niekad negalima duoti šiam tikslui leidimo.

185. Taip pat vienuoliams nevalia bet kokiu būdu aktyviai asistuoti arba dalyvauti nekatalikų pamaldose.

186. Tiek profesai, tiek novicijai negali būti Krikšto ir Sutvirtinimo Sakramentų

tėvais, nebent jau verstų būtinas reikalas ir aiškiai leistų bent vietos Vyresnysis.

II

187. Nuolankumas, švelnumas, kuklumas, mandagumas, padorumas ir vienuoliškas subrendimas bei rimtumas, sujungtas su malonumu tegul taip Kongregacijos narius puošia, kad savo išorine laikysena ir elgsena būtų pavyzdys kitiems, kitus į Dievą keltų ir tuo būdu savo darbus sekmingesnius darytų.

188. Visame kame tegul vengia iš vienos pusės kiekvieno nenaturalumo, paviršutiniškumo, tuštybės, kiekvieno kaip reikiant nevaldomo geismo ir visa, kas pasaulio dvasia ir išdidumu atsiduoda, o iš kitos pusės — praščiokiškumo, keistumo ir apsileidimo.

189. Iš veido teatsispindi: skaidrumas ir gerumas, iš akių žvilgsnio tegul trykšta sielos skaistumas ir kuklumas, balse teskamba aiškumas ir malonumas; kalbėjime nuosaikumas bei sąvoka; kalboje tegul ma-

tosi teisingumas, taurumas bei nuoširdumas; kūno priežiūroje ir apdaruose tesireiškia švarumas ir vienuoliškas padorumas; eisenoje, judesiuose, mostuose ir visame elgesyje tevyrauja ne kas kita, kaip tik rimtis, vyriškumas, drausmingumas, susivaldymas ir tikėjimo dvasia; išoriniuose veiksmuose tepasireiškia savivalda, kuklumas ir vienuoliškas subrendimas.

190. Bendraudami su kitais tegul būna žmoniški, prieinami ir paprasti, bet atsargūs, akyli ir protingi. Su kiekvienu teesie meilūs ir mandagūs, tesielgia su reikiama pagarba, prielankiai, meiliai, maloniai. Visame tesilaiko mandagumo taisyklių. Kiekvienam teesie prie širdies taip, kad savo pasikalbėjimais jiems padėtų ir jų sielas aukštyn keltų.

191. Tegul saugojasi apie kitus blogai kalbėti, užgauti kieno gerą vardą, pasikalbėjimuose teneliečia tokių dalykų, kurie galėtų kitus sukiršinti, tenekritikuoja autoritetingų garbėje esančių asmenų, ar vietos valdžios, ar svetimų tautų, ypač tų ku-

rių tarpe gyvena, bet tegul stengiasi apie visus krikščioniškai manyti ir kalbėti.

192. Tegul rūpinasi kraujo ir tautybės ryšiais jungiamų asmenų, taip pat ir tėvynės įgimtą meilę pakeisti dvasine meile; aukštiems asmenims ir valdžios atstovams reikšti deramą pagarbą; su galinčiais būti mums naudingais pašaukimo atžvilgiu arba geruose darbuose užmegsti santykius, kurie galėtų padėti pašaukimo tikslą atsiekti ar gerus darbus nuveikti; geradariams reikšti dėkingumą, prietelius pagerbti, priešus ir nepalankius, kiek galima, kreipti savo pusėn; su visais gyventi taikoje ir prielankume; beturčius ir nelaiminguosius visur ir visada laikyti ypatingai sau Viešpaties pavestais.

193. Ne tik stropiai tesisaugoja, kad susidurdami su žmonėmis, blogo pavyzdžio nė mažiausio šešėlio jiems neparodytų, bet visame ir su visais dėl Dievo ir Kongregacijos meilės taip tesistengia elgtis, kad jokiu atžvilgiu nebūtų peiktini, bet kad tautoje užsitarnautų gerą nuomonę ir įsigytų pagarbą bei gerą vardą.

X SKYRIUS

Klusnybės įžadas ir dorybė

I

194. Šventąją klusnybę, taip malonią Dievui savosios valios auką, kaip ypatingą Kongregacijos vienybės, tvirtumo bei gyvumo pagrindą ir gausų tiekos kiekvienam didelių nuopelnų pas Dievą šaltinį, visi drauge ir kiekvienas atskirai tegul kuo labiausiai brangina ir tesistengia žymiai ją išugdyti ir joje išsilavinti; kiekvienas tebūna įsitikinęs, kad per Vyresniuosius yra vedamas ir valdomas ypatingos Dievo Apvaizdos ir taip geriausiai atitinkąs Dievo valią.

195. Kaip mūsų Viešpats ir Mokytojas Jėzus Kristus ne tam atėjo, kad vykdytų savo valią, bet savo Tėvo valią, taip ir vienuoliai tegul atsimena, kad ne tam yra įstoję į Kongregaciją, kad vykdytų savo valią, bet dangiškojo Tėvo valią, nes klusnybe vyresniesiems reiškiame klusnumą pačiam Dievui.

II

196. Klusnybės įžadu Kongregacijos nariai prisiima pareigą klausyti teisėtų Vyresniųjų įsakymų tuose dalykuose, kurie tiesiog ar netiesiog liečia Kongregacijos gyvenimą, būtent: įžadų ir Konstitucijos vykdymą.

197. Iš įžado vienuoliai klauso tik tada, kai teisėtas Vyresnysis aiškiai įsako: „Šventosios klusnybės vardu" arba „formaliu įsakymu" arba kitais tolygiais žodžiais pagal Konstituciją.

198. Vyresnieji retai, atsargiai ir protingai, ir tik dėl svarbios priežasties teduoda įsakymus „šventosios klusnybės vardu". Be to, pridera, kad formalų įsakymą duotų raštu arba bent prie dviejų liudininkų. Namų Vyresnieji, ypač mažesniųjų Namų, tegul susilaiko nuo formalių įsakymų.

III

199. Iš klusnybės dorybės visi turi laikyti Konstituciją ir Vyresniųjų įsakymus; kiekvienas tesisaugoja nuodėmės ne

tik prieš klusnybės įžadą, bet ir prieš dorybę; maža to, tepasiduoda Vyresniesiems, kad šie galėtų laisvai ir visame kame, išskyrus nuodėmę, juos valdyti, rūpindamies būti pasiruošę vykdyti net jų norus bei sumanymus.

200. Niekas tegul neatsisako skiriamų jam darbų bei pareigų, nes kaip yra yda bėgti darbams už akių ir pačiam sau juos rinktis, taip, iš kitos pusės, yra dorybė Vyresniųjų skiriamus darbus, ypač sunkesnius ir žemesnius, priimti ir atlikti; tačiau jei kuris turėtu rimtų ir teisėtų priežasčių, kliudančių paskirtus darbus dirbti, gali tasai atvirai ir nuolankiai jas išdėstyti Vyresniajam.

201. Visų pirma tegul visi stropiai ir ištikimai, paskirtu laiku, nurodytoje vietoje, pagal duotuosius nurodymus bei pagal įsakytojo mintį dirba tuos darbus, kurių reikalauja jų pareigos arba kuriuos Vyresnysis yra įsakęs; tegul saugojasi, kad užsiėmę pašaliniais darbais, neužsimirštų ir neapleistų savo pareigų ar neatlikinėtų jų paviršutiniškai ir paskubo-

mis; jeigu kuriam būtų paskirta kokia pareiga ar darbas ir pasitaikytų kokia kliūtis, tai rimtai tegul tą reikalą praneša Vyresniajam, kad šis pats dalyką išspręstų.

202. Niekas tenesiima nieko svarbesnio ir tenevykdo savo norų bei sumanymų be Vyresniųjų žinios ir sutikimo; tegu tad nuolankiai pasiduoda jų nuožiūrai visame, kas liečia: maldingumo lavybas, darbų ir pareigų paskirstymą, santykius su svetimais žmonėmis, reikalų bei užsiėmimų pildymą, viešus apsimarinimus, mokslus, knygų skaitymą, svarbesnius patarnavimus ar darbus artimo labui.

203. Niekam nevalia kad ir netiesioginiu būdu bet kas daryti ar smelktis, kad būtų išrinktas ar pakeltas Kongregacijoje vyresniuoju, gresiant už tat aktyvaus ir pasyvaus balso netekimo bausmei.

204. Nė vienam negalima tiesioginiu ar netiesioginiu būdu ieškoti ar siekti už Kongregacijos kokių poaukščių, darbų ir pelnų (officium et beneficium), net ir siūlomųjų reik atsisakyti ir nieku būdu nepriimti, ne-

bent Šventajam Sostui liepiant arba dėl labai svarbių priežasčių Vyriausiam Vadovui ir jo Tarybai įsakant. Vyriausias Vadovas turi žiūrėti, kad Kongregacija neliktų be reikalingiausiųjų asmenų.

205. Paprastai atskiri asmens kad ir yra priskirti prie vienos kurios provincijos, tačiau dėl teisingos priežasties atitinkami Vyresnieji gali juos perkelti į kitą provinciją ar laikinai, ar ir visam gyvenimui.

IV

206. Visi tegul rūpinasi, kad jų klusnumas būtų tikėjimu gyvas ir visais atžvilgiais tobulas — iš atžvilgio į protą, į valią ir į vykdymą, būtent: kad būtų ryžtingas — nedelsiąs, pasiaukojąs — be atodairos, noringas — nesipriešinąs, nuoširdus — be ginčo, tvarkingas — be iškrypimų, malonus — be erzinimosi, stropus — be bailumo, visuotinas — be išimties, patvarus — be atvangos.

207. Savo Vyresniesiems tereiškia prideramą pagarbą bei priklausomybę, malo-

niai ir klusniai tegul priima jųjų įsakymus, nuostatus, patarimus, paraginimus, įspėjimus ir pabarimus. Tegul saugojasi bet ką prieš juos veikti ar kalbėti arba kritikuoti jų darbus bei kalbas tuo piktindami kitus.

208. Tegul nežiūri, kas yra tas, kurio klauso, bet geriau tegul apsvarsto, kas yra tas, dėl kurio jie turi tobulai klausyti, būtent: Jėzus Kristus, Dievo Sūnus, tapęs paklusnus iki mirties, o mirties ant kryžiaus. Tegul giliai sau įsideda į širdį šiuos Apaštalo žodžius: „*Tarnaukite ne dėl akių, lyg kad žmonėms įtikdami; bet kaip Kristaus tarnai, nuoširdžiai vykdydami Dievo valią*“ (Efez. 6, 6).

V

209. Ne tik Vyresniesiems turi reikšti tobulą klusnumą, bet taip pat ir einantiems jų pareigas, ir tiems, kurie yra gavę šiųjų įgaliojimą valdyti. Be tų, kurie yra Vyresniųjų įgalioti, šiaip nė vienas negali davinėti kitiems įsakymų, juos barti ar bausti.

210. Į savo Vyresniuosius, kuriuos jie telaiko Kristaus vietininkais, visi ir visada gali kreiptis su pasitikėjimu bei atvirumu, prašydami sau patarimo, paaiškinimų bei nurodymų, su pagarba išdėstydami jiems tiek savo dvasios tiek kūno sunkenybes bei reikalus, turimus savo sumanymus bei pasiryžimus, kurie, rimtai juos apsvarsčius, atrodytų, kad galėtų būti naudingi Dievo garbei ir artimo naudai, viską tačiau visiškai palikdami Vyresniųjų nuožiūrai ir sprendimui.

211. Jeigu kuriam būtų uždėtos persunkios ar beveik negalimos eiti pareigos, arba jeigu kuris manytų, kad jam šis ar tas kenkia, arba kokio dalyko trūksta ar šiaip atsirastų kokių reikalų, tai nuolankiai ir su pagarba visa tai tegul išdėsto Vyresniajam, ramiai pasiduodamas jo sprendimui.

212. Tas, kuriam vienas Vyresnysis yra neleidęs kokio dalyko, kitaip negali kreiptis į kitą Vyresnįjį su tuo pat prašymu, kaip tik pareiškęs pirmesniojo neleidimą ir išdėstęs priežastis, verčiančias jį vėl to paties dalyko prašyti. Vyresnysis, į kurį

dabar kreipiamasi, neduos leidimo, neišgirdęs iš pirmojo Vyresniojo, dėlko neleido.

213. Vyresnieji tegul žiūri, kad duotų protingus ir teisingus įsakymus; prieš duodami įsakymus ir nurodymus, pirma tegul juos gerai apsvarsto Viešpatyje; žiūrėdami bendrosios gerovės, tegul atsižvelgia į kiekvieno jėgas, gabumus, būdą bei savybes ir į laiko, vietos ir asmens aplinkybes; tegul nė vieno neišstato pereinantiems jo jėgas pavojams, bei darbams. Valdinių pareiškiamų priežasčių maloniai tegul išklauso ir, jei jos atrodytų teisingos ir pagrįstos, kiek galima, jas patenkina; visus telaiko protingoje lygybėje ir visiems visame terodo tėvišką palankumą.

XI SKYRIUS

Skaistybės įžadas ir dorybė

214. Skaistybės įžadu vienuolis pasižada būti nevedęs ir tai dėl tos naujos priežasties, būtent, dėl paties įžado, susilaikyti nuo kiekvieno, net nuo išvidinio veiksmo, priešingo skaistybei; todėl kiekvienas skaistybei nusikaltimas esti dviguba nuodėmė, būtent: prieš įsakymą ir prieš vienuolio įžadą; amžinuosius įžadus padariusieji, jei drįstų kuris, kad ir civiliniu tik būdu susituokti, patenka į ekskomuniką, Ordinarui rezervuotą; jeigu tokis būtų dvasininku—be to, dar esti degraduojamas.

215. Iš skaistybės dorybės vienuoliai turi ne tik pamilti šią angeliškąją dorybę, bet ir visomis jėgomis kuo stropiausiai vengti visa, kas galėtų ją suteršti, sutepti bei aptemdyti josios spindėjimą; tesiima tinkamų priemonių, kad ją sveiką ir tobulą išlaikytų, ir tuo būdu vienuolio kūnas ir siela taptų gyva, šventa, Dievui patinkanti auka.

216. Tad sekdami angelų skaistumu, visi tesistengia būti kuo skaisčiausi kūnu, protu, širdimi ir kalba, įpročiais ir visu savo elgesiu. Juo labiau būtų jie išstatyti pavojui dėl dažno susitikimo su abiejų lyčių asmenimis, juo labiau tesirūpina šia angeliškąja dorybe, kad ją išlaikytų, saugotų ir ugdytų; šiame reikale kiekvienam kuo geriausiai padės: nuolatinis kūno marinimas, jausmų, vaizduotės, geismų ir proto be atvangos saugojimas, progų ir tinginiavimo vengimas, kuklumas bei drovumas, nuolatinė malda į Viešpatį Dievą ir nuolatinis Jojo visurbuvimo atsiminimas, dažna Šventoji Komunija, karštas Nekalčiausios Mergelės Marijos, Angelo Sargo ir šventojo Juozapo šaukimasis ir pagalios su pasitikėjimu bėgimas pagundose bei pavojuose į patį Išganytoją Jėzų Kristų bei į Švenčiausias Jojo žaizdas.

217. Vienuoliai tegul vengia perdidelio prie savo kūno prisirišimo ir visokio lepumo, ypatingai akių palaidumo ir nevaldomos vaizduotės, taip pat netvarkingų polinkių, visokių neatsargių ir, juo labiau, pavojingų pasikalbėjimų bei skaitymų, ne-

reikalingų ir nenaudingų, o ypač tuščių svečiavimųsi bei šnekučiavimųsi, ypatingo jausmingumo ir per didelio bičiuliškumo, ypatingai su kitos lyties asmenimis; taip pat tevengia visa, kas bent kiek bloga atrodytų ir kitus piktintų, arba kas geram vardui pakenkti galėtų ar duotų pasaulininkams progos įtarti, ir tuo būdu lengvai taptų papiktinimo priežastimi; be to, visur turi išlaikyti tokį rimtumą, kad išsisaugotų per didelių susibičiuliavimų su bet kuriais asmenimis.

218. Vyresniesiems visada reikia pranešti apie kiekvieną iš šalies kylantį pavojų, kuris grėstų ar kurio vienuolio, ar dėl jo pašalinio asmens skaistybės dorybei.

219. Vyresnieji turi stropiai žiūrėti, kad niekeno šios taip brangios dorybės neišstatytų pavojui arba kad į jį pakliuvusio neapleistų, — bet, jei kurį pastebėtų esant pavojuje arba šiuo atžvilgiu pagrįstai įtariamą, pirma rimtai apsvarstę, be jokio delsimo tinkamomis sekmingomis priemonėmis turi užkirsti piktam kelią ir kiekvieną, kad ir mažiausią, papiktinimą kuo greičiausiai pašalinti.

XII SKYRIUS

Neturto įžadas ir dorybė

220. Šventąjį neturtą, kaip ypatingą vienuolių gyvenimo tvirtovę ir apsaugą, visi labai tebrangina, budriai pilnai telaiko, nuolatos gyvenime tevykdo, kad paniekinę žemiškuosius daiktus ir nutraukę kiekvieną netvarkingą prie jų prisirišimą, godžiau trokštų dangiškųjų turtų.

221. Paprastuoju neturto įžadu Kongregacijos nariai atsižada laisvo savo laikinųjų turtų valdymo bei disponavimo jais ir jųjų vaisiais; ir atsižada teisės leistinai disponuoti ateityje bet kuriuo laikinuoju, vertę turinčiu daiktu, neturėdamas tam teisėtų Vyresniųjų leidimo.

222. Kiekvienas padariusis laikinuosius ar amžinuosius įžadus nepraranda savo turtų nuosavybės ir galėjimo (capacitatem)

teisėtai kitų turtų įsigyti užlaikant kas 77 § yra nurodyta. Visa tačiau, ką padariusis įžadus savo darbu ar Kongregacijos dėka įgyja, įgyja Kongregacijai

223. Dovanų bei aukų Bažnyčiai, Kongregacijai, ar tik iš atžvilgio į jas padarytų, atmesti negalima, nebent būtų teisinga priežastis Aukštesnio Vyresniojo pripažinta. Jei gaunant kokių dovanų, kitaip nėra pareikšta, tai visuomet reikia spėti, kad tai, kas vienuoliams dovanojama, yra dovanojama iš atžvilgio į Kongregaciją.

224. Pelnas už raštus ir meno darbus taip pat priklauso Kongregacijai. Niekas su savo pagamintais rankraščiais ir meno darbais be Vyresniųjų leidimo negali elgtis kaip norėdamas.

225. Padariusieji įžadus savo turtų administravimą, apie kurį kalbama 77 §, gali pakeisti, pavesdami jų valdymą kam kitam, tačiau ne savo valia gali tai daryti, bet tik leidžiant Vyriausiam Vadovui, kad tik pakeitimas, bent dėl žymios turtų da-

lies, nebūtų daromas Kongregacijos naudai; pasitraukiant gi iš Kongregacijos šitas turtų administravimas bei dispozicija nebetenka galios.

226. Padariusiems įžadus neleistina:

1) Patiems sau pasilaikyti bet kurių savo turtų valdymą, naudojimą bei jųjų vaisius arba iš jųjų vaisių ar pajamų didinti savo kapitalo sumą.

2) Kol gyvi savųjų turtų nuosavybę be atlygio kam perleisti.

3) Padarytąjį prieš įžadus testamentą keisti be Šventojo Sosto leidimo, arba jei reikalas verstų o nebūtų kada Šv. Sostą pasiekti, be Vyriausiojo Vadovo, arba jei ir šio negalima būtų pasiekti, Provincijolo arba bent vietos Vyresniojo.

227. Kongregacijos nariams nedraudžiama daryti tie nuosavybės aktai, kurie įstatymų yra nustatyti, leidžiant tačiau vietos Vyresniajam.

228. Be Vyresniojo leidimo negalima iš Namo ar iš keno kito kambario bet ką sau pasiimti arba duoti svetimiems, arba savo ar kitų reikalams ko nors iš pašalinių

asmenų prašyti, ar bet kokiu būdu gautą iš kitų daiktą sau pasisavinti ir juo naudotis.

229. Keliantis iš vieno Namo į kitą, be skirtų kiekvieno grynai asmeniškam naudojimuisi daiktų, nieko daugiau su savim negalima imti, nebent ką leistų Vyresnysis, atsižvelgdamas į aplinkybes. Laikinai būnant, lyg svečiuose, kuriame nors iš mūsų Namų, visus pas save turimus pinigus reikia padėti pas vietos Vyresnįjį.

230. Bendrai visiems draudžiama sava valia, be teisėtų Vyresniųjų leidimo, koks daiktas savintis arba pasilaikyti pas save ar pas kitus, jį valdyti, juo naudotis, juo disponuoti, kokiu nors būdu ji kitam perleisti, priimti, skolinti, mainyti, perdibti ir kitiems dalinti.

231. Panašiems dalykams vykinti reikia gauti atskirą teisėtų Vyresniųjų leidimą, bendrąjį tačiau leidimą kai kuriems čia minimiems dalykams galima gauti tik tam tikram laikui.

232. Staigiais ir netikėtais atsitikimais pakanka net protingai numanomojo leidimo, kuriuo gali remtis kiekvienas pirma rimtai reikalą prieš Dievą apsvarstęs; paskui turi tai pranešti Vyresniajam.

II

233. Tegul stropiai ugdo taip pat neturto dorybę ir, kas joje svarbiausia, tegul širdimi ir siela viso ko atsižada; teneprisiriša perdaug prie jokių žemiškų dalykų: jųjų širdis tebūna tik vienam Dievui, kuris jiems tebūna visa kas ir visame kame. Neturtą bei nepriteklių tepriima noringai ir su pasididžiavimu, tesidžiaugia Viešpatyje, jei tektų jiems kada tikrojo neturto padarinių patirti.

234. Kiekvieną godumo pasireiškimą tegul iš tolo stumia nuo savęs. Pasitikėdami Dievo Apvaizda ir Jo gerumu, tvirtai ir nuolatos tegul turi viltį, jog nepritruks jiems laikinųjų gėrybių, jei rimtai stengsis ieškoti Dievo Karalystės sau ir savo artimui.

235. Sekdami tapusio dėl mūsų neturtėliu Jėzaus Kristaus pavyzdžiu, tepamilsta tikrąjį neturtą: tesitenkina vien būtinai reikalingais dalykais, tenesinaudoja jokiu daiktu kaip nuosavu, tenelaiko pas save nieko nereikalingo, telinksta, kiek leidžia šventas protingumas, daugiau prie stokos nei prie pertekliaus, o iš maisto, drabužių, rakandų ir iš visa kito tepasirenka menkesniuosius.

236. Kongregacijoje draudžiama vartoti brangius ir ištaigingus daiktus, išskyrus kas skiriama Dievo garbei. Taip pat draudžiama vartoti tokius daiktus, kurie būtų priešingi vienuolių paprastumo, kuklumo ir neturto dvasiai; ypač draudžiama vartoti tabaką, nebent, esant svarbiai priežasčiai, Aukštesnis Vyresnysis raštu duotų ypatingą leidimą.

237. Rakandai, maistas, drabužiai, kambariai bei jų įrengimas ir visa kita, kuo Vyresniesiems leidžiant Kongregacijos nariai naudojasi, turi atatikti įžadų reikalaujamąjį neturtą. Iš kitos vėl pusės, ne-

reikia niekam atsakyti to, kas iš tikrųjų reikalinga tinkamam gyvenimui ir uždėtoms pareigoms eiti.

238. Kaip padariusiems neturto įžadą pritinka, iš vienos pusės protingai visa taupydami, iš kitos gi vengdami peiktino šykštumo, tegul stengiasi stropiai saugoti Kongregacijos turtą ir juo tesirūpina, kad jiems pavestieji naudotis daiktai būtų sveiki, švarūs ir, kiek galint, ilgesniam laikui galėtų tarnauti. Jųjų neturto papuošalas tebūna visame kame tvarka, švara, gražumas, vienuoliškas nuosaikumas ir paprastumas.

239. Tiek Vyresnieji, tiek jų valdiniai pirkdami ar šiaip išlaidas darydami tegul turi prieš akis Namų medžiagines sąlygas ir savo įžadais prisiimtą neturtą, ir kantriai tegul nukenčia, jei ko trūksta ir negalima įsigyti arba jei nepriteklius paspaudžia labiau negu paprastai.

XIII SKYRIUS

Maldingumo lavybos

I

240. Vienuoliai visame tesivadovauja tiesia ir gryna intencija, kurią tesistengia dažnai atnaujinti: būtent, visame Dievo ieškoti, visa iš Dievo meilės daryti, visakuo Dievui patikti, visa į Dievą ir didesnei Jo garbei kreipti.

241. Ką daro, tedaro gerai ir nuopelningai: su Kristumi, Kristuje ir per Kristų, kad daug vaisiaus atneštų.

II

242. Kasdien rūpestingai tegul atlieka šiuos maldingumo pratimus:

1) Ryte ir vakare tekalba atitinkamus aktus ir maldas.

2) Pusę valandos temąsto, geriausiai ryte, kiek tai yra galima.

3) Kunigai, kurie nėra teisėtai sukliudyti, telaiko šventąsias Mišias, o visi kiti Mišių teišklauso ir tepriima bent dvasinę Šventąją Komuniją.

4) Aukštesniųjų šventimų dvasininkai su pagarba, atidžiai ir maldingai tekalba brevijorių, o kiti dvylika „Tėve mūsų“, dvylika „Sveika Marija...“, dvylika „Garbė Dievui“ ir vieną „Tikiu“, arba „Trumpąsias Švč. Mergelės Marijos maldas“ („Officium parvum)“.

5) Du kart per dieną tedaro bendrinę ir dalinę sąžinės apyskaitą.

6) Bent kiek laiko teskiria dvasiniam skaitymui iš patvirtintų knygų; kurią dieną išklauso dvasinės konferencijos, skaitymas nebūtinas.

7) Skirtu laiku telanko ir tegarbina Švenčiausiąjį Sakramentą.

8) Teatkalba Švento Rožančiaus dalį, maldingai apmąstydami josios paslaptis.

9) Prieš valgį ir po valgio tesimeldžia.

243. Be to, dažnai, karštai ir su pasitikėjimu tesimeldžia, ypač prieš imdamiesi kokio svarbesnio reikalo ar darbo. Viso-

kiais būdais, kokius tik protingas maldingumas nurodytų, tegaivina savyje nuolatinės maldos dvasią. Tesirūpina visados vaikščioti Dievo akyvaizdoje ir savo išvidinį gyvenimą atsidėję testiprina. Kartkartėmis tedaro pramatomąją sąžinės apyskaitą. Dažniau tepasižiūri į savo širdį ir tedaro savo minčių bei darbų refleksiją. Dažnais ugningais aktais (trumpomis maldelėmis) tekelia sielą prie Dievo, tedaro dorybių aktus ir šventais troškimais tedega aukštesniems dalykams.

III

244. Kiekvieną penktadienį — tuo metu, kada Jėzus Kristus už mūsų visų nuodėmes mirė prikaltas prie kryžiaus — kiekvienas, kokių priežasčių nesukliudytas, trumpu dvasios susitelkimu ir malda tepagerbia Jojo Mirties atminimą.

245. Sakramentalės išpažinties paprastai teeina kartą per savaitę ir tegul stengiasi ją atlikti tikėjimo dvasioje, gerai ir naudingai.

246. Kad geriau išlaikytų bei gaivintų savyje dvasios uolumą ir saugiau vaikščiotų Viešpaties keliais, kiekvienas tesinaudoja dvasios vadovybe ir kiekvienų metinių bei mėnesinių rekolekcijų metu arba, jei atrodytų tikrai reikalinga ir naudinga, net dažniau, teduoda savo nuodėmklausiui arba Dvasios Vadovui savo sąžinės ir dvasinės pažangos apyskaitą.

247. Visi nekunigai tinkamai pasiruošę tegul eina prie Švenčiausios Eucharistijos kasdien arba bent dažniau savaitėje pagal nuodėmklausio sprendimą.

248. Kaip kunigai prieš ir po Mišių taip ir visi kiti prieš ir po šventos Komunijos tegul neužsimiršta prisiruošti ir padėkoti už taip didelę malonę.

249. Atnaujinti savo dvasiai ir pasiruošti prie geros mirties visuos Namuose kiekvieną mėnesį turi būti laikomos vienos dienos rekolekcijos.

250. Kiekviename Name turi būti laikomos įprastos pamaldos: gegužės mėnesį į

Švenčiausiąją Mergelę Mariją, birželio mėn. į Švenčiausiąją Jėzaus Širdį, ir spalių mėn. Šv. Rožančiaus.

251. Teneapleidžia maldingo įpročio dažniau atnaujinti padarytuosius įžadus. Iškilmingai ir visi bendrai atnaujina savo įžadus kartą metuose Vyresniojo paskirtą dieną, o privačiai ir kiekvienas atskirai bent per mėnesines rekolekcijas.

252. Kasmet Vyresniųjų paskirtu laiku kiekvienas, bendrai ar atskirai, turi atlaikyti aštuonių dienų rekolekcijas.

253. Kas penkti metai kiekvienas amžinųjų įžadų vienuolis, atleistas nuo kitų rūpesčių, vadovaujant vienam kuriam Vyriausiojo Vadovo ir jojo Tarybos paskirtam amžinųjų įžadų kunigui, bent per du mėnesiu tinkamai lavinsis bei stiprins savyje pašaukimo dvasią.

IV

254. Vyresnieji turi rūpintis, kad kiekvienas turėtų pakankamai laisvo laiko maldingumo lavyboms atlikti, kad neliktų

kuris be dvasiško skaitymo ar maldos, labiausiai be minties maldos — mąstymo. Tegul gerai žiūri, kad visi ištikimai atliktų privalomas maldingumo pareigas, ir kiek galėdami težadina savo valdinius prie maldingumo ir ypač prie dažnos Šventos Komunijos. Tačiau iš kitos pusės, Vyresnieji tegul saugojasi, kad neįvestų vienuolynan tokių maldingumo pratimų ar kokių ypatingų pamaldų, kurios nei Konstitucijos nėra numatytos, nei įpročių priimtos.

255. Jei kuriam nors pareitų kada dėl Dievo kuris maldingumo pratimas apleisti, taikad ir dirbdamas, tegul stengiasi tai papildyti bent dažnesniu Dievo akivaizdos atsiminimu bei trumpomis maldelėmis, ir pačius darbus su didesniu širdies pakėlimu Dievui aukoti.

V

256. Visi tegul brangina maldingumo lavybas, kurios yra ypatingas dvasinio gyvenimo maistas ir tobulėjimo įrankis; tegul laiko prieš akis jų tikslą bei naudą, tesistengia susipažinti su jų metodais, būdais

bei praktika ir į tai patys įsipratinti, kad tuo būdu sėkmingai ir patys tobulintųsi ir kitiems, siekiantiems tobulybės, mokėtų vadovauti. Visi, pasirinkdami maldingumo lavinimams būdus bei metodus, tegul saugoja šventąją Dievo sūnų laisvę ir santykiuose su Dievu tegul stengiasi būti kuo nuoširdžiausi.

257. Malda ir lavinimu savęs nuolat tesistengia dvasia kilti į Dievą ir laikyti nukreiptą į Jį savo dėmesį, kad geriau Jį pažintų ir apie Jį mąstytų; jausmais ir širdimi glaudžiai su Juo jungtųsi, kad labiau Jį pamiltų, gėrėtųsi Juo ir džiaugtųsi; savo valią taikytų su Dievo valia ir kasdien taptų uolesni mylimajam Dievui tarnauti; pagaliau, kad nuolatos savyje gaivintų bei didintų Dievo ir artimo meilę.

XIV SKYRIUS

Nuodėmklausiai ir dvasios vadovai

I

258. Kiekvienuose Namuose, pagal asmenų skaičių, turi būti skiriama daugiau nuodėmklausių, turinčių galios išrišti ir iš Vienuolijoje rezervuotų nuodėmių. Nuodėmklausiai, kiek galima, teesie Kongregacijos kunigai.

259. Jei kas nors sąžinės ramybei prieitų išpažinties pas nuodėklausį, Vyskupijos Valdytojo patvirtintą, kad ir Vyresniųjų šiai pareigai nepaskirtą, išpažintis tačiau yra tikra ir leistina; ir nuodėmklausys gali jį išrišti iš nuodėmių bei cenzūrų, Kongregacijoje rezervuotų.

260. Vyresnieji, jeigu kiti Bažnyčios nuostatai yra išlaikyti, gali klausyti savo valdinių išpažinties, kai pastarieji laisva

valia ir savo noru juos prašo, bet nuolat ir be rimtos priežasties tegul to nedaro.

261. Novicijų Vedėjas ir jo Padėjėjas, Studijų Namų ar Kolegijos Rektorius tegul neklauso sakramentalės išpažinties savo auklėtinių, gyvenančių su jais tuose pat Namuose, nebent patys auklėtiniai ypatingais atvejais dėl svarbios ir būtinos priežasties savo noru juos prašytų.

262. Tegul saugojasi Vyresnieji patys, ar per kitus prievarta, grasymu, netinkamais įtikinimais, ar kitu kuriuo būdu versti kurį vienuolį, kad eitų pas juos išpažinties.

263. Visiems Vyresniesiems griežtai draužiama bet kokiu būdu veikti savo valdomuosius asmenis, kad atvertų jiems savo sąžinę. Tačiau nedraudžiama valdiniams patiems laisva valia atverti Vyresniesiems savo sielą; net ir pritinka, kad su sūnišku pasitikėjimu kreiptųsi į Vyresniuosius, nes jie yra kunigai, ir išdėstytų jiems savo sąžinės sunkenybes bei abejojimus.

II

264. Savo valdinių išpažinties klausyti paprastąją jurisdikciją turi Vyresnieji Konstitucijos ribose. Iš visų Vyresniųjų tik vienas Vyriausias Vadovas gali rezervuoti valdinių nuodėmes, laikantis teisės reikalavimų.

265. Įgaliotąją jurisdikciją klausyti išpažinties profesų, novicijų ar kitų kurių, pastoviai gyvenančių vienuolyne, kaip štai: tarnų, auklėtinių, svečių ar ligonių, duoda taip pat tiesioginis jųjų Vyresnysis, kuriam valia ją suteikti pasauliniams ar kurios kitos Vienuolijos kunigams.

266. Nuodėmklausiais Vyresnieji teskiria mokytus, protingus, pamaldžius ir tobulybės siekiančius kunigus, kurie sugebėtų penitentams padėti žengti pirmyn dvasios gyvenime.

III

267. Nuodėmklausiai tegul nesikiša į išorinės drausmės dalykus, tačiau pastebėję ką, kas galėtų žymiai pakenkti ar peniten-

tui, ar vienuolyno bendruomenei, arba kam kitam, išmintingai teįspėja penitentą, kad šis, laikydamasis reikiamos tvarkos, dalyką išdėstytų Vyresniajam.

268. Tiek tuometiniai Vyresnieji, tiek ir nuodėmklausiai, vėliau tapę Vyresniaisiais, išoriniam valdymui nieku būdu negali panaudoti patirtų per išpažintį apie penitento nuodėmes žinių.

IV

269. Visi turi žinoti, kad dvasios gyvenime daug padeda gero ir vienuolių gyvenimą patyrusio nuodėmklausio vadovavimas. Todėl kiekvienas tepasirūpina turėti nuolatinį dvasios vadovą, kuriam visiškai teatveria savo sąžinės, tiek gerąsias tiek blogąsias paslaptis, kuriam tesiduoda kiaurai ir atvirai būti permatomas, ir kurio, kaip laikančio Kristaus vietą, vadovavimui su pasitikėjimu nuolankiai tepasiveda. Į kitus nuodėmklausius, ypač į svetimus, tegul greit nesiskubina.

270. Nuodėmklausiai, kiek tai nuo jų pareina, tegul noringai besikreipiantiems penitentams sutinka vadovauti bei vesti pirmyn dvasios gyvenime ir ištikrųjų jiems tevadovauja, kiekvieną maloniai, drąsiai bei protingai pamokindami, įspėdami taip pat ir patardami bei įsakydami, kad kiekvienas vis labiau ir labiau nuodėmės biaurėtųsi, ir trokštų žengti pirmyn dorybėse. Dvasios vadovai tegul žiūri, kad savo nuolaidumu, apsileidimu ar nerūpestingumu neatšaldintų penitentų dvasios, kad vienuolynan neįsibrautų kas bloga, kad netinkami arba neturį pašaukimo asmens nepadarytų įžadų, ar nepriimtų šventimų, pagalios, kad pašauktieji neiškryptų iš tobulybės kelio ar net ir paties pašaukimo nenustotų; priešingai, tesirūpina kiekvieno penitento gerove ir tikrai teatsideda jųjų pažangai.

XV SKYRIUS

Atgaila ir marinimasis

I

271. Kitokių, negu kad visiems tikintiesiems yra įsakyti pasninkai ir abstinencijos, Konstitucija niekam nei nuolatinių pasninkų, nei abstinencijų, nei budėjimų, nei atgailų ar kūno varginimų neuždeda; tačiau kiekvienas tegul imasi tokių kūno marinimųsi, į kuriuos jį lenkia savosios tobulybės siekimas ir išmanus uolumas, bet nė jokiu būdu negalima jų niekinti, nes jie daug padeda dvasiškam gyvenimui. Draudžiami tokie marinimaisi, kurie pakenktų sveikatai ar kliudytų pareigas atlikti.

272. Visai privačius paprastuosius apsimarinimus bei kūno atgailas tvarko savo nuožiūra pats vienas nuodėmklausys; darant gi išorinius ir viešuosius apsimarinimus — reikalingas dar, be to, ir vietos Vy-

resniojo leidimas; leisdami daryti atgailas ir vienas ir antras tegul žiūri, kad neperžengtų sveiko proto ribų.

273. Neapleisdami išorinių kūno bei pojūčių apsimarinimo, visi itin tegul stengiasi praktikuoti išvidinį marinimąsi, būtent: valdyti ir tvarkyti savo aistras, pageidimus, jausmus, norus, polinkius, prižiūrėti savo protą, vaizduotę ir širdį.

II

274. Maistas turi būti paprastas, nuosaikus, taupus, bet pakankamas ir sveikas. Maisto kokybė ir kiekybė turi būti duodama pagal vietos papročius, atsižvelgiant į darbą, sveikatą ir kitus svarbesnius reikalus. Paprastai tevalgoma tris kartus per dieną. Nepaskirtu laiku ir ne valgomajame tegul nevalgo. Visur tegul užlaiko blaivumą bei susivaldymą. Paprastai, nuo alkoholinių gėralų kiek galima visiškai tesusilaiko.

275. Paprastai temiega septynias valandas, nebent kuriam Vyresnysis šį laiką pra-

ilgintų ar sutrumpintų arba net ir dieną leistų pasilsėti.

III

276. Kiekvienas tegul noringai priima skiriamuosius jam darbus ir pareigas, ar tai būtų bendrajai naudai ar dalinei, ir jokio naudingo ir padoraus darbo nelaiko sau netinkamu, imdamas sau pavyzdį iš Jėzaus Kristaus, kuris savo rankomis dirbdavo, ir iš tiekos Šventųjų, kurie net žemiausias pareigas su pamėgimu eidavo.

277. Atgailos dvasioje tegul drąsiai kantriai ir linksmai kartu su Viešpačiu nukenčia gyvenimo prispaudimus, darbų, užsiėmimų bei pareigų nuovargius, priespaudas ir sunkenybes, kūno skausmus ir negales, dvasios sielvartus, pasaulio persekiojimus, ir kitus visokeriopus kryželius, kokius tik Dievas leistų.

XVI SKYRIUS

Bendrasis gyvenimas ir brolišk oji meilė

278. Bendrąjį gyvenimą, kuris teesie pagrįstas Dievo šeimos ir brolišk os meilės, šventos ir tikros prietelystės bei nuoširdumo, savitarpio rūpinimosi bei solidariškumo dvasia, kuris yra visų dvasinių turtų versmė, kiekvienas kuo labiausiai tebrangina ir teauklėja. Visų tebūna vienas kūnas ir viena siela, kaip kad yra pašaukti į vieną pašaukimo viltį.

1 DALELĖ

Bendrasis gyvenimas

I

279. Kiekvieno vienuolio yra pareiga gyventi bendrą gyvenimą ir be priežasties nė vienam negali būti daroma išimtis iš bendrų lavybų, o dar rečiau duodamas

leidimas gyventi ilgesnį laiką vienam atskirai nuo bendruomenės. Jeigu kuris, gyvendamas už vienuolyno, patektų į pavojų arba duotų progos blogiems gandams, tai kuo greičiausiai jis turi būti atšauktas į vienuolyną.

280. Vyresnieji negali leisti savo valdiniams gyventi už Kongregacijos Namų, išskyrus svarbias ir teisingas priežastis ir, kiek galima, trumpesniam laikui; norint būti ne vienuolyne ilgiau, kaip šešis mėnesius, išskyrus mokslą, visuomet reikia gauti Apaštalų Sosto leidimas

281. Vienuolis, jeigu Vyresniųjų leidžiamas kurį laiką gyvena ne vienuolyne, turi, kiek galima, laikyti Konstituciją ir apie jos laikymą, bei apie darbus ir jųjų pasekmes tam tikrais protarpiais turi pranešti tam pačiam Vyresniajam ir duoti apyskaitą. Vyresnysis gi pats ar per kitą bent dažnais laiškais tegul duoda jam nurodymų bei direktyvų.

II

282. Visa, ką vienuoliai ar Vyresnieji gauna ar už savo darbus ar iš atžvilgio į Kongregaciją, turi eiti į vienuolyno, provincijos ar Kongregacijos iždą bendrajai naudai. Niekas tegul nedrįsta bet ką sau pasiskirti, pasisavinti, pas save laikyti ar paslėpti.

283. Visi pinigai ir vertingi dalykai turi būti dedami į bendrą kasą; visiškai draudžiama kam nors turėti savo taupmenų (nuosavybės) ir Vyresnieji negali to nei leisti, nei toleruoti; nevalia niekam kitam pas save laikyti pinigų, kaip tik tiems, kurių pareigos to reikalauja, tačiau tik tiek, kiek reikėtų kasdieninėms pareigų išlaidoms; ir šitokio pinigų vartojimo bei išlaidų Vyresniajam turi būti duodama apyskaita.

III

284. Gyvenimo bendrumas visų tiksliai turi būti laikomas taip pat ir tame, kas liečia maistą, drabužius bei rakandus. Tačiau dera, kad apdarai, skirti asmeniš-

kam kiekvieno vartojimui, nors bendrai saugojami, būtų skyrium laikomi ir dalinami.

285. Kiek tiktai galima, visi turi tenkintis bendru stalu, kitur, ne vienuolyne, be reikalo ir be Vyresniųjų leidimo niekam nevalia imti jokio valgio.

286. Vyresnieji, iš vienos pusės, su tėviška rūpesčiu turi stengtis, kad visi tikri jų valdinių reikalai — ir tai visų lygiai, be jokių asmens skirtumų — kiek galima, būtų patenkinti, duodant jiems pagal pagrįstus kiekvieno reikalavimus pakankamai rakandų, maisto, drabužių ir kitų reikalingų daiktų; iš kitos tačiau pusės, turi žiūrėti, kad šitų daiktų nebūtų perdaug ir neįsibrautų kokios prabangos, atsiduodančios pasaulio dvasia, kas netinkamo, ar nesuderinamo su neturto dvasia.

IV

287. Vienuoliai, kurie svarbiame dalyke įžeistų Konstitucijos nustatytas bendrojo gyvenimo taisykles, tebūna rimtai įspėjami, o nesitaisą teesie baudžiami net ati-

mant aktyvų ir pasyvų balsą, o jei jie būtų Vyresnieji, — net ir pašalinant nuo pareigos.

2 DALELĖ

Broliškoji meilė ir vienybė

I

288. Gyvendami bendrą gyvenimą, visi nuolat siela, širdimi, žodžiu, darbu ir pavyzdžiu tegaivina, teugdo ir tevykdo brolišką savitarpio meilę; pagerbimu kits kitą pralenkdami, kantriai nešdami vieni kitų naštas, ydas ir silpnybes, vieni kitiems nusileisdami ir atleisdami, vieni kitus Viešpatyje įspėdami ir skatindami į gera, nieko nepiktindami, bet kits kitam pavyzdžiu šviesdami; neieškodami patys savęs, bet rūpindamiesi vieni kitais santaikos ryšiais išlaikydami dvasios vienybę ir, save užmiršę, teikdami vieni kitiems pagalbos, patarnavimų, stiprybės, paguodos bei reikšdami palankumo; pagalios, bendromis jėgomis bei pasitarimais visomis išgalėmis sutartinai siekdami užbrėžtų Kongregacijos tikslų, broliškai vieni kitus įtraukdami į bendro pašaukimo darbą.

289. Atvykstantiems iš kitų Kongregacijos Namų asmenims teparodo daug meilės. Meiliai tepriima juos svečiuosna, atliekamuose jųjų reikaluose tegul noringai jiems pataria bei padeda ir, jeigu reikėtų, teduoda kelionei kiek maisto bei pinigų; svečiai gi, pavyzdingu savo gyvenimu ir elgesiu tesistengia visiems palikti dvasios kilnumo atspindį.

290. Visi tarp savęs tevengia visokio šiurkštumo, neapykantos, atkaklumo, vėjavaikiškumo, apkalbėjimų, lengvapėdiškų smerkimų ir įtarimų, tuščios kritikos, įžeidžiamų žodžių, pajuokos ir visa, kas tik kitam galėtų padaryti nesmagumo; testumia šalin kiekvieną blogą pavydo, apmaudos ir antipatijos jausmą; teneleidžia savo tarpe kilti jokiems vaidams atsiskyrimams bei pasidalinimams. Antra vertus, tegul saugojasi partikuliarizmo, per didelio bičiuliavimosi bei simpatijų ir visa, kas tik nerimtumu bei kūniškumu atsiduoda; težydi tarpusavio meilė, bet ji teesie dvasinė ir visuotinė, t. y. visų bendrai be jokio skirtumo ieškanti ir visus apimanti.

291. Jeigu kuris sužinotų, kad kas nors kenčia sunkias pagundas, arba kad kas labai kenkia kitų sveikatai ar sielai, geram vardui, artimo ar bendrai gerovei, visa tai tegul praneša Vyresniajam kad šis, tėviškai valdiniais rūpindamasis bei visame budėdamas, galėtų tinkamu būdu pašalinti bloga.

II

292. Didesnei pažangai dorybėse kiekvienas ir pats tegul trokšta būti kitų taisomas ir su meile bei nuolankumu teprisideda prie kitų taisymo, laikydamasis šiame dalyke reikiamos tvarkos; tebūna patenkintas, jeigu jo klaidos ir ydos yra pranešamos ir žinomos Vyresniajam, netgi tetrokšta būti jam visai atviras, kad jis geriau galėtų jam vadovauti; mielai tesiduoda Vyresniojo įspėjamas bei taisomas.

293. Vyresnieji tegul nepataikauja savo valdinių ydoms, bet suklydusius, atmetę visokį atsižvelgimą į asmenis, protingai ir su meile laiku teįspėja ir tepataiso; tegul vengia per didelio atlaidumo bei nuo-

laidumo, kaip lygiai ir kietumo bei žiaurumo. Vyresnieji tesielgia maloniai, bet veikia griežtai; savo valdiniams tetrokšta ir tedaro kas tikrai yra gera.

III

294. Valdiniai, laikydami Vyresniuosius Kristaus vietoje, jiems reiškiamą pagarbą ir priklausomybę tejungia su nuoširdžia meile ir palankumu; tesistengia būti su jais vienybėje ir nuoširdžiai jiems tepasiveda bei atsiduoda. Vyresnieji gi, sekdami valdyme Jėzumi Kristumi ir laikydamiesi Apaštalų duotųjų nurodymų, ne kaip viešpataudami, bet širdimi pasidarę pavyzdžiu kaimenei, labiau pavyzdžiu, kaip žodžiu valdinius teveda tobulybėn. Savo autoritetą tešvelnina meile, ramumu bei malonumu ir jį tesaugoja tvirtomis dorybėmis. Nešdami ant savo pečių vadovavimo naštą bei rūpindamiesi savo valdiniais, o taip pat kukliai bei išmaniai duodami įsakymus, taip tebūna malonūs, kad visi jais pasitikėjimą turėtų.

IV

295. Visoje Kongregacijoje, tiek tarp Vyriausiojo Namo ir visų Provincijų bei jųjų Namų, tiek ir tarp šių pastarųjų teklesti kuo glaudžiausia savitarpio vienybė, sutarimas, sutikimas ir didžiausia meilė. Visa tai teesie palaikoma dažnais santykiais bei susirašinėjimais, bendraujant ir susižinant apie visa, kas veikiama ir kas kilnaus esama. Jeigu prireiktų padėti kitiems Kongregacijos Namams ar Provincijoms, Vyresnieji ir jų valdiniai tegul neatsisako nuo šios meilės pareigos.

XVII SKYRIUS

Priemonės drausmei ir dvasiniam gyvenimui palaikyti

1 DALELĖ

Kliauzūra ir išėjimas iš namų

I

296. Visuose Namuose, kiek tai galima, net ir nepilnuose, bent dalis Namo turi būti paskirta vien tik vienuoliams, į kurią neįleidžiama pašalinių asmenų, nebent tik tuos, kurie dėl teisingų ir protingų priežasčių Vyresniesiems atrodytų įleistini. Moterims į šią vienuolyno dalį eiti neleidžiama.

297. Kiek galima, šalia vienuolyno durų tebūna įrengtas kalbamasis, susidedąs iš vieno ar kelių tinkamai įrengtų kambarių. Niekas kitur tegul neįleidžia atsilankiusių asmenų, kaip tik Vyresniųjų nurodyton vieton.

298. Niekas negali eiti į kalbamąjį kambarį, nei priimti atsilankiusių interesantų be Vyresniojo žinios ir leidimo, kuris tačiau kai kuriems, dėl jų pareigų ar šiaip dėl kitos teisingos priežasties, gali būti ir bendras.

299. Be Vyresniojo žinios niekas negali įteikti Namo gyventojui pašalinių asmenų, nei pašaliniams Namo gyventojo duodamus įsakymus, daiktus, ar laiškus.

300. Namų durys turi būti stropiai saugojamos, kad kas neteisėtai neįeitų arba neišeitų.

301. Vienuoliai tegul vengia tuščių ir bereikalingų pažinčių ir jų nepalaiko; tegul net artimųjų asmenų lankymai būna reti, trumpi ir doriną. Neprotinga ir netinkama būtų svetimiems pranešinėti kas savuose Namuose daroma ar manoma daryti; tegul nieko tokio nekalba, kas galėtų sukelti įtarimą prieš kurį iš savųjų, ar prieš Namą, ar Kongregaciją; nugirstų pasaulinių naujienėlių be reikalo ir lengvapėdiškai vienuolyne tenesklaidžia.

302. Visi, ypač Vyresnieji, rūpestingai težiūri, kad pašaliniams apsilankant nebūtų gaišinamas laikas tuščiomis kalbomis, nebūtų laužoma drausmė ir kad nenukentėtų vienuoliškoji dvasia.

II

303. Niekam nevalia išeiti iš Namų nei lankytis kur už Vienuolyno, pirmiau negavus tam įsakymo ar bent bendro leidimo iš Vyresniojo, kurio yra pareiga žiūrėti, kuriuo tikslu tai daroma: ar iš reikalo, ar iš žmoniškumo, ar iš meilės; kas prašosi išleidžiamas išeiti, turi pasisakyti, kur ir kokiu reikalu norįs eiti. Visi turi vengti be reikalo iš Namų išeiti ir lankytis pas pasaulininkus per dažnai, per ilgai, o ypač tuščiai ir ten, kur netinka. Tiek Vyresnieji, tiek Vizitatoriai turi ypatingai budėti, kad po šia priedanga neįsibrautų kokių blogumų.

304. Išeinančiam iš Namų Vyresnysis savo nuožiūra gali nustatyti laiką ir keliavimo būdą, o taip pat paskirti draugą. Vienuoliai, išeidami iš Namų, kaip yra įprasta,

tegul pažymi, kur išėję ir kada grįš; išėjusieji negali eiti į kitokias vietas ar namus, kaip tiktai Vyresniųjų nurodytus, nei atlikti kitokių reikalų, kaip paskirtuosius. Pasibaigus leistam laikui arba atlikus reikalus, turi nedelsdami grįžti namo. Sugrįžę, žiūrint koks buvo reikalas, Vyresniajam turi duoti apyskaitą.

2 DALELĖ

Keliaujantieji

305. Be tikros priežasties, be Vyresniojo įsakymo ar leidimo ir be tam tikro liudijimo raštu vienuoliai tegul į kelionę nevyksta; jei keliese keliautų, vienas jų tegul bus skiriamas kelionės Vyresniuoju; visa, kas kelionei reikalinga — parūpina išleidžiantieji Namai. Į paskirtą vietą kiekvienas vyksta tiesioginiu keliu. Atvykęs skirton vieton, praneša išleidusiam jį Vyresniajam. Atlikęs kelionę duoda Vyresniajam josios apyskaitą, o likusius pinigus įteikia Namo Ūkvedžiui.

306. Keliaujantieji ilgesnį laiką, arba turintieji apsigyventi už vienuolyno sienų,

kiek galima, teapsistoja kur vienuolių, ar kurioje dvasinėj įstaigoje arba šiaip maldinguose namuose; jeigu tat nebūtų galima, verčiau teapsistoja kuriame viešame viešbutyje, negu pas privačius pasaulinius žmones, nebent pastarieji būtų draugai ar šiaip žinomi savo padoriu gyvenimu. Keliaudami per tas vietas, kur esama Kongregacijos Namų, tegul ten apsistoja, pasiduodami bendrajai drausmei bei Vyresniojo valdžiai. Būdami tokiose apystovose tegul saugojasi, kad blogai nekalbėtų apie kitų Namų asmenis ir reikalus.

307. Kelionėje, kiek galima, tegul laikosi Konstitucijos ir teatlieka maldingumo lavinimus; malda, dvasiniu arba šiaip padoriu skaitymu bei pasikalbėjimu tesistengia lengvinti kelionės vargus, tevengia nereikalingų ir nenaudingų išlaidų ir težiūri, kad savo kuklumu visiems būtų kilnios dvasios pavyzdys ir kelionę sėkmingai atliktų.

3 DALELĖ

Laiškai

308. Vienuolių siunčiamieji arba jiems atsiųstieji laiškai turi būti įduodami vietos Vyresniajam, kuris, atsižvelgdamas į tai, kas rašo ir kam rašo, savo nuožiūra, gali juos skaityti. Šia teise Vyresnysis tesinaudoja, vaduodamasis išmintimi bei meile ir laikydamas reikiamą paslaptį. Laiškai Vyresniajam įduodami neužlipyti, o jis ateinančius laiškus išdalina atplėštus.

309. Visi laisvai, niekeno netikrinami, gali rašyti: Šventajam Sostui arba vietoje esančiam jo Atstovui, Vyriausiam Vadovui, savo Provincijolui ir jųjų Tarybininkams, Vyriausiajam Ūkvedžiui, Vyriausiajam Prokuratoriui, ir nesančiam namieje Namo Vyresniajam, taip pat Visuotinės ar Provincijos Kapitulų Delegatams ir Sekretoriams. Taip pat šių visų siunčiamuosius laiškus, niekeno nežiūrimus, gali gauti laisvai.

4 DALELĖ

Tyla ir rekreacija

310. Griežta tyla turi būti laikoma bažnyčioje, koplyčioje ir zokristijoje visuomet, valgomajame — skaitymo metu ir visose vietose — nuo vakarinių iki rytmetinių maldų. Bet jei būtinai reikėtų kas pasakyti, tai trumpai ir tyliai tepasako. Be to, Namų Vyresnieji gali paskirti tam tikrą laiką ir vietą tylai laikyti dienos metu, tačiau šiuo atžvilgiu turi elgtis išmintingai, atsižvelgdami į vietą bei darbus. Taip pat, kiek tik galima, tegul vengia vienuolyne triukšmo ir težiūri, kad jame viešpatautų vienuoliška ramybė.

311. Per pietus ir vakarienę, kaip įprasta Kongregacijoj, turi būti skaitymas.

312. Be to, kiekvienas tevaldo norą kalbėti ir visada telaiko vadinamą darbo arba evangeliškąją tylą, kalbėdamas tik tada, kai to reikalauja nauda arba žmoniškumas, artimo meilė ar Dievo garbė; saikas, atsargumas ir protingumas kalboje bei dvasios susitelkimas kiekvienam itin patariamas.

313. Niekam be Vyresniojo leidimo nevalia šalintis nuo bendros rekreacijos (atvangos). Tačiau jei kurie teisėtai būtų sukliudyti, tai gali laikyti rekreaciją su tais asmenimis ir toje vietoje, kur tuo metu jie yra. Šventomis dienomis arba susidarius kokioms ypatingoms aplinkybėms, Vyresnysis gali leisti ir ilgesnę rekreaciją.

314. Rekreacija taip turi būti praleidžiama, kad ji atneštų naudos ne tik kūnui, bet ir sielai, kad gaivintų ir ugdytų savitarpio brolišką meilę; visiems patariama ramybė ir dvasios linksmumas bei džiaugsmas Viešpatyje.

5 DALELĖ

Drausmės ir tvarkos laikymas

315. Vyresnieji turi saugoti, kad jų priežiūrai pavestuose Namuose visiškai ir tobulai būtų laikoma vienuolinė drausmė ir visas kliūtis, tiek vidines, tiek ir išorines, tvirtomis pastangomis turi šalinti.

I

316. Kiekvienas daiktas Namuose turi turėti paskirtą sau vietą ir turi būti paves-

tas keno nors priežiūrai, kad jis ne tik nepražūtų, bet visada būtų tvarkingai laikomas, savo laiku taisomas arba jojo vieton naujas parūpinamas. Taip pat ir įvairiems darbams turi būti paskirti asmens, kurie jais rūpintųsi.

317. Vienuolyne turi būti paskirti reikalingi pareigūnai, kaip: durininkas, zakristijonas, pirkėjas ir užvaizdas, virėjas, rūbininkas, švaros ir tvarkos prižiūrėtojas, varpininkas (kampanatorius), ligonių slaugytojas, knygininkas, apeigų vedėjas (ceremonijarijus) ir kiti; kiekvienam jų turi būti duoti raštu pareigų paaiškinimai bei nurodymai, kuriuos dažniau pasiskaitydami jie geriau susipažintų su savo pareigomis ir ištikimiau jas eitų.

318. Kiekvienuose Namuose, kiek galima, turi būti nustatytas laikas gulti, keltis, valgyti, dvasios lavybų, darbų ir laikomų šv. Mišių tvarka. Vyresniajam pritariant, kiekvienas taip pat, kiek yra reikalinga, tegul susistato atskirą savo darbų dienotvarkę.

319. Paskirtą valandą išgirdę ženklą, tuojau nedelsdami teeina kur yra šaukiami. Jei kuris negalėtų dalyvauti bendrose lavybose ar darbe, tai tepraneša Vyresniajam savo nedalyvavimo priežastį.

320. Nustatytu laiku Namų Vyresnysis savo valdiniams paskirs bei nurodys darbus ir užsiėmimus, juos sutvarkys ir duos reikiamų įsakymų bei nurodymų.

321. Kiekvienas terodo tikrą stropumą: sunaudodamas dienotvarkės laiką ir dirbdamas numatytus darbus, atlikdamas kiekvieną savo pareigą ir pavestuosius užsiėmimus, vykdydamas gautuosius įsakymus bei nurodymus, suvesdamas ir duodamas sąskaitas, atiduodamas apyskaitas, darydamas jam pavestų vartoti, tvarkyti ir prižiūrėti daiktų sąrašus ir atrašydamas į gautuosius laiškus, tačiau vengdamas per dažno ir tuščio rašinėjimos.

322. Be leidimo niekam nevalia kištis į kitų pareigas, nei eiti į vietą, specialiai skirtą tam tikriems darbams ar užsiėmimams.

323. Bent kunigai tegul turi atskirus kambarėlius, tinkamai, kaip dera padariusiems neturto įžadą, įrengtus, visi kiti kad ir bendrame miegamajame kambary kiekvienas sau lovą deramai nuo kitų atskirtą. Niekas tegul neišeina iš kambario tinkamai neapsirėdęs.

II

324. Kiekvienas, neišskiriant nė kunigų, pats klosis sau lovą ir rūpinsis kambario ir jam skirtų daiktų tvarka bei švara, išskyrus tuos, kuriems dėl kokių svarbesnių pareigų ar nesveikatos, Vyresniojo sprendimu, reikėtų padėti.

325. Niekas teneuždaro kambario taip, kad Vyresnysis negalėtų atidaryti; be Vyresniojo leidimo tenelaiko jokios užrakintos dėžės ar šiaip kokio daikto. Vyresnieji prižiūrės, kad niekas neleistinu būdu nesilankytų į kitų kambarius; o kas eina į kito kambarį, teneatidaro durų, kol neišgirs, jog galįs įeiti; atlikęs reikalą — tuoj teišeina.

III

326. Nors kiekvienas geresnę dalį teužleidžia kitiems ir pats tetrokšta užimti paskutinę vietą, tačiau, tinkamai tesilaiko Kongregacijoje nustatytos eilės iš atžvilgio į pareigas, į kunigystę, profesiją bei amžiaus metus. Prie stalo kunigams teduodama pirmenybė, tačiau nei tarp kunigų, nei tarp kitų brolių tenesilaikoma nuolatinės eilės.

327. Ėjusieji kokias pareigas, jei jau paliovė jas eiti, teneima ir tenepasilaiko sau jokio eitųjų pareigų grynai garbės titulo, nei kokių privilegijų, bet tegrįžtie į pirmykščią vietą, kurią buvo turėję Kongregacijoje.

328. Kas mėnuo kiekvienas turi duoti Vyresniajam savo išorinio gyvenimo apyskaitą, būtent: apie sveikatą, apie išorinės drausmės laikymą, apie maldingumo lavinimų vykdymą, apie savąsias pareigas, darbus, mokslą ir užsiėmimus, apie santykius su savais ir su svetimaisiais, apie savo reikalus ir sunkenybes, rasit žinąs kokią netvarką vienuolyne, kuri reikėtų šalinti.

329. Patariama kiekvienam laisvai savo noru pačiam prieš Vyresnįjį apkaltinti save iš svarbesnių išorinių nusikaltimų Konstitucijai bei pareigoms ir iš didesnių medžiaginių nuostolių, įvykusių kartais Kongregacijai iš jų priežasties, kad už tai gautų tinkamą įspėjimą ir atgailą.

330. Jeigu kas nors pastebėtų kokių svarbesnių nusikaltimų ar išnaudojimų besibraunančių vienuolynan, arba kokiame svarbesniame dalyke nepildant vienuolių gyvenimo nuostatų, tai, dalyką gerai prieš Dievą apsvarstęs, be jokio atidėliojimo tepraneša Vyresniajam, jei būtų reikalo, net ir aukštesniam.

331. Kas mėnuo Vyresnysis padarys įspėjimą, kaip jo nuožiūra bus geriau, ar visiems drauge arba atskirai dvasininkams ir atskirai broliams, dėl viešų išorinių nusikaltimų bei trūkumų, kokių jis bus pastebėjęs dėl Konstitucijos, gerbtinų įpročių bei savo įsakymų vykdymo, pareigų atlikimo ir bendro gyvenimo bei savitarpio santykių, ta proga jis tinkamai paragins

griežčiau laikytis drausmės bei Konstitucijos, kad bendrame gyvenime nuolat klestėtų ir augtų vienuoliška dvasia.

332. Visi drauge ir kiekvienas atskirai, ypač Vyresnieji, pagal einamąsias savo pareigas, tesistengia prisidėti prie savo Namo gerovės bei pažangos, nes tebeklestint Name tikrai organizacijai ir tvarkai, reikiamam susiklausymui bei drausmei, vienuoliškai dvasiai, pamaldumui bei uolumui, — ir atskiri asmens iš to sems nuolatinės sėkmingos pagalbos savo dvasios bei darbų pažangai ir jų nuveikti uolumo darbai stovės ant patikimo tvirto pamato ir sėkmingai plėtosis.

6 DALELĖ

Nesantaikos pašalinimas ir teismai

I

333. Jei kartais kiltų vienuolių tarpe kokia nesantaika, tai paprastai jinai tebūna išsprendžiama tarp vienuolyno sienų, taikingai, meilėje ir tiesoje; juo labiau, su pasaulininkais, kiek tik galima, tevengiama kiekvieno kivirčo bei bylinėjimosi.

334. Jei kuris iš tikrųjų jaustųsi kieno, kad ir savo Vyresniojo, kokiame dalyke įžeistas, tai tą nuoskaudą arba kantriausiai tepakelia amžinojo gyvenimo nuopelnams, arba pats ar per kitą kukliai ir atvirai teatidengia pačiam Vyresniajam; jeigu Vyresnysis nenorėtų arba negalėtų dalyko pataisyti, tai galima kreiptis į atitinkamus Aukštesnius Vyresniuosius, kurie savo sumanumu dalyką teišsprendžia ir visą reikalą Viešpatyje tepataiso. Kilus nesusipratimams dėl paprastų dalykų, reikia laikytis tiesioginio Vyresniojo nuomonės, kol Aukštesnis Vyresnysis kitaip neišspręs.

335. Bylose, jei jos kada kiltų, reikia laikytis kanonų nuostatų, atitinkamai juos taikant kiekvienam atvejui. Tikroji vienuoliui teismo vieta yra pačiame jo gyvenamame vienuolyne.

336. Kilus ginčams tarp Kongregacijos narių, pirmosios instancijos teisėjas bus Provincijos Vyresnysis; antrosios — Vyriausias Vadovas; jeigu būtų vedamas koks kivirčas tarp dviejų provincijų, tai iš sykio spręs Vyriausias Vadovas, pats arba

per savo įgaliotinį; pagaliau jeigu atsitiktų koks nesusipratimas tarp mūsų ir kitos Vienuolijos fizinių ar moralinių asmenų, arba tarp mūsų Kongregacijos nario ir pasaulinio dvasininko ar šiaip pasaulininko — tai pirmos instancijos teisėjas yra Vyskupijos Valdytojas, antrosios — Metropolitas.

337. Vienuoliai be Vyresniųjų sutikimo patys negali stoti teisman, išskyrus šiuos atvejus:

1) Jei Kongregacijoje reiktų ginti savo teisės, pareinančios iš įžadų.

2) Jeigu jie, teisėtai gyvendami už vienuolyno sienų, ūmai būtų priversti savo teises ginti.

3) Jeigu norėtų skųsti Vyresnįjį.

338. Vienuolynų Vyresnieji kitaip negali savo vienuolyno vardu stoti teisman, kaip tik Provincijos Vyresniajam ir jojo Tarybai arba ūmam reikalui esant, bent Namo Tarybai sutikus. Tačiau pastaruoju atveju tuojau turi būti pranešta Provincijos Vyresniajam apie pradėtąją bylą. Vy-

riausiasis Vadovas Kongregacijos vardu, Provincijolas savo Provincijos vardu negali stoti teisman be jųjų Tarybų sutikimo, pareikšto slaptu balsavimu.

7 DALELĖ

Bausmės ir baudžiamosios priemonės

I

339. Kongregacijos Vyresnieji turi teisę nusikaltusius savo valdinius bausti prideramomis bausmėmis. Tačiau kiekvienas Vyresnysis tegul turi sau prieš akis šį Tridento Santarybos įspėjimą (Ses. XIII, de ref. cap. 1): „Teatsimena Vyskupai ir kiti Ordinarai, kad jie yra ganytojai, o ne engėjai, ir kad taip turi vadovauti savo valdiniams, kad jiems neviešpatautų, bet juos kaip sūnus ir brolius mylėtų ir, ragindami bei įspėdami, stengtųsi atitraukti juos nuo neleistinų dalykų, kad jų nusikaltimus nebūtų verčiami bausti užsipelnytomis bausmėmis; tačiau jeigu kuriam iš žmogiško silpnumo pasitaikytų nusidėti, tai tesilaiko Apaštalo pamokymo, kad jiems įrodinėtų, ragintų, bartų visu geru-

mu bei kantrumu, kadangi taisomuosius dažnai daugiau veikia gerumas, nekaip smarkumas, daugiau paraginimas, nekaip grasinimas, daugiau meilė, nekaip jėga; jeigu dėl nusikaltimo didumo reikėtų pavartoti smarki bausmė, tai aštrumas vartotinas su malonumu, teismas su gailestingumu, griežtumas su švelnumu, kad reikalinga ir išganinga žmonėms drausmė būtų priimama mielai ir kad nubaustieji taisytųsi, arba, jei jie ir nenorėtų taisytis, tai bent kiti, jų bausmės pavyzdžiu, būtų atgrasinami nuo klaidų.

340. Skiriant ir uždedant bausmes, turi būti žiūrima ne tik kad nusikaltimas būtų nubaustas, bet daug labiau, kad nusikaltėlis būtų sudraustas ir pataisytas. Bausmė turi teisingai atitikti nusikaltimą, atsižvelgiant į atsakingumo, papiktinimo bei skriaudos didumą. Turi būti žiūrima ne tik į dalyko ir įstatymo svarbą, bet ir į nusikaltėlio padėtį, į jo dvasios nusiteikimą, į jo gailestį, o taip pat ir į bendrą vienuolyno dvasinę gerovę bei kitas aplinkybes. Niekados už slaptą nusikaltimą ar

nusižengimą negalima bausti viešomis bausmėmis.

II

341. Baudžiamosios priemonės yra šios:

1) įspėjimas;
2) papeikimas;
3) įsakymas;
4) priežiūra.

342. Tą, kuris yra artimame pavojuje nusikalsti arba kuris yra įtariamas, kad jau nusikalto, Vyresnysis, dalyką išaiškinęs, pats arba per kitą jį teįspėja.

343. Jeigu kas savo elgesiu piktintų kitus arba labai ardytų tvarką, tai tokį pats Vyresnysis arba per kitą, net kad ir laišku, tepapeikia. Bet viešai peikti galima tiktai tas kaltininkas, kurio nusikaltimas yra įrodytas arba kurį jis pats pripažįsta.

344. Tiek papeikimą, tiek ir įspėjimą Vyresnysis pagal savo nuožiūrą ir supratimą gali ir dažniau pakartoti.

345. Įspėjimams ir papeikimams niekais nuėjus, arba jei nieko gero iš jų negalima tikėtis, duodamas įsakymas, kuriuo tiksliai nurodoma, kas reikia daryti ar ko saugotis, grasant bausme jei nepaklausytų.

346. Nusikaltusį svarbiame dalyke, o ypač kam būtų pavojus atkristi į tuos pat nusikaltimus, Vyresnysis teatiduoda priežiūrai. Pavesti priežiūrai galima taip pat tuo tikslu, kad bausmė padidėtų, ypač atkritėliams.

347. Ypatingosios atgailos, kurias Vyresnysis savo nuožiūra gali dar pridėti prie baudžiamųjų įspėjimo ir papeikimo priemonių, yra šios:

1) Prisipažinti prie kaltės, atsiprašyti kitus arba prašyti juos, kad pasimelstų;

2) Sukalbėti paskirtas maldas; išmokti mintinai kiek iš Šventojo Rašto;

3) Dirbti kokius sunkesnius bei žemesnius namų darbus ar patarnavimus;

4) Pasninkauti ypatingą pasninką;

5) Laikyti kelių dienų rekolekcijas;

6) Nedalyvauti kai kuriuose bendruose veiksmuose, kaip štai: bendrose rekreacijose, laikinai neiti dvasininko ar kitų turimų garbingų pareigų, neiti prie Šventos Komunijos, kol iš naujo neatliks išpažinties, neišeiti iš Namų ar nebendrauti su kitais namiškiais;

7) Taip pat viešas pabarimas

ir 8) Aukštesnių Vyresniųjų įsakymu perkelimas iš vieno Namo ar Provincijos į kitą.

Net ir nepagrasinęs bausme, teisėtas Vyresnysis už Konstitucijos ar įsakymų laužymą gali bausti kuria nors teisinga bausme, jeigu būtų padarytas didelis papiktinimas arba jeigu to reikalautų itin svarbaus įstatymo sulaužymas.

348. Valdiniai uždėtą bausmę nuolankiai ir sėkmingai tepriima ir visomis jėgomis tesistengia, kiek galėdami, padarytą blogybę atitaisyti ir, panaudoję tikslias priemones, patys nuodugniai pasitaisyti.

XVIII SKYRIUS

Pagalbinės priemonės ypatingajam tikslui siekti

1 DALELĖ

Tinkamų priemonių vartojimas

349. Savo tikslams siekti tevartoja tinkamas priemones, būtent, kurias labiau nurodo Bažnyčios praktika bei žinovų patyrimas, kurios labiau tinka laiko, žmonių bei vietos aplinkybėms ir Bažnyčios reikalams, kurios atrodo tinkamesnės ir sėkmingesnės. Ir bendrai kiekvienam geram darbui tebūna pasiruošę taip, kaip reikalauja Konstitucija.

350. Savo pastangas, pagal savo jėgas ir išgales, labiausiai ten tekreipia, kur tikimasi daugiau Dievui garbės ir Bažnyčiai naudos, kur numatomos didesnės, platesnės bei patvaresnės gėrybės ir gausesni vaisiai, kur yra didesnis reikalas ir skubesnis dalykas.

351. Pirmiausia tesistengia apaštalauti savo visiško taurumo bei dorybių pavyzdžiu, savo maldingumu, gyvu tikėjimu, karšta meile, kilniomis kalbomis ir gerais darbais. Kuriuos tik galėdami, teragina į gerą ir tesistengia paveikti vienus žmones per kitus geros valios žmones, ypač per Bažnyčios nurodomas draugijas. Taip pat ir brolius, pirma, kiek galima, tinkamai paruošę, teįtraukia į apaštalavimo darbus.

352. Su visais dvasininkais tesistengia santaikos ir meilės ryšiais laikyti vienybę ir drauge sutartinai kelti katalikybę; dvasininkams ir vienuoliams tereiškia didžią pagarbą bei palankumą. Kiekvieną teužstoja ir reikalaujant, kiek gali, teneša jiems dvasinės pagalbos ir broliškos paramos.

2 DALELĖ

Darbštumas ir tinkamas pareigų atlikimas

353. Tepamilsta darbštų gyvenimą, Dievo suteiktą mums laiką kuo labiausiai tebrangina ir tesistengia jį sunaudoti protingai, naudingai, sėkmingai, gerai ir tvar-

kingai, diena dienon su didesniais nuopelnais; tedaro kas darytina ir težiūri, kad nė mažiausios laiko valandėlės nepraleistų veltui, nieko nedirbdami arba ne tai, kas reikalinga, o rasit net ką bloga darydami; griežtai vengdami visokio tinginiavimo, to tiekos blogybių šaltinio; kol kūno jėgos leidžia, visuomet tesusiranda kuo naudingai užsiimti, kiekvienas pagal savo išgales ir palinkimus, pagal pareigas bei Vyresniųjų nurodymus; taip pat ir savo auklėtiniams tesistengia įkvėpti darbštumo meilę ir juos ne tik teoretiškai, bet ir praktiškai teruošia gyvenimui.

354. Eidami pareigas, vadovaudami savo įstaigoms ir dirbdami darbus Dievo garbei ir artimo naudai, visi tesistengia viską tobulai daryti, kad šiuo atžvilgiu ne tik žemiau nebūtų už pasauly gyvenančius žmones, bet kiek tik gali, kad būtų jiems pavyzdys ir paskatinimas.

355. Kiekvienai pareigai ir darbui tegul kruopščiai ir stropiai prisirengia; turėdami prieš akis Dievą, kiekvieną darbą tedirba nuoširdžiai, uoliai, patvariai, stropiai

bei sąžiningai, tačiau neskriausdami maldos ir nekenkdami kūno sveikatai; jeigu kuris pasijustų esąs perdaug darbu apsunkintas arba dėl daugybės užsiėmimų negalįs tinkamai atlikti reikiamų dvasinių pareigų, tai nuoširdžiai ir atvirai tepasisako Vyresniesiems.

3 DALELĖ

Darbininkų paruošimas

356. Kongregacija rūpinsis surasti kuo daugiau dvasinių pašaukimų, juos žadins bei ugdys. Stengsis vaikus ir jaunuolius, turinčius dvasinio pašaukimo žymių, ypatingu rūpesčiu atitraukti nuo pasaulio pinklių, lenkti į maldingumą, mokyti tam tinkamų mokslų ir auklėti juose dieviškojo pašaukimo daigus.

357. Vyresnieji kuo stropiausiai tesirūpina, kad iš vietinių arba iš to krašto gyventojų, kuriame Kongregacijai reikės dirbti, surastų ir išauklėtų sau narių ir, ištyrę tinkamus, tinkamai juos išmokintų ar net leistų į kunigus.

358. Kiek galima, tesistengia kiekvienoje Provincijoje ir tautoje, kurioje Kongregacija turi Namų, įsteigti apaštalinę mokyklą, seminariją arba kolegiją, ar kitą panašią įstaigą, bendrabutį arba prieglaudą, kur auklėtiniai būtų auklėjami Kongregacijos ir Bažnyčios vilčiai.

359. Pati Kongregacija, nesigailėdama nei pastangų nei lėšų, kuo tik galėdama tesistengia paruošti bei išauklėti sau tinkamų žmonių; visų pirma geriausiai išmiklinta dvasia tobulybės keliuose, o paskui stropiai ir pakankamai parengtų bei išmokytų laukiamiems darbams. Kiekvienas teįsideda sau į galvą, kad Kongregacijos jėga ir pažanga labiausiai pareina nuo žmonių, iš kurių jinai susideda, nuo jų išsiauklėjimo, dvasios, mokslo, tinkamumo, maldingumo ir uolumo.

4 DALELĖ

Tinkamas mokyklų sutvarkymas

360. Pirmoje vietoje tegul stato jaunuomenės mokymą ir auklėjimą; labiausiai tesistengia, kad mokslas savose mokyklose

ir institutuose būtų dėstomas kuo stropiausiai, dalyką žinančių bei prityrusių asmenų, pagal nustatytą programą bei Vyresniųjų instrukcijas, laikantis sveikos pedagogikos reikalavimų, ypatingai, kad būtų pagrįstas Katalikų Religijos dėsniais.

361. Auklėtiniai teesie taip auklėjami, kad ne tik būtų apsaugojami nuo visa, kas priešinga Katalikų Religijai ir dorai, bet kad religinis ir dorovinis auklėjimas būtų statomas pirmiausioj vietoj. Tesirūpina ne vien išlavinti jų protą, bet daug labiau tesistengia išdirbti jų būdą, užgrūdinti juos prieš pasaulio pavojus ir švelniai patraukti juos į dorybių bei maldingumo praktikavimą.

362. Kiek galima, prie svarbesnių jaunuomenės auklėjimui skirtų namų, Vyskupijos Valdytojams pritariant, Vyresnieji tesistengia, atidaryti katechetines mokyklas rinktiniams jaunuoliams, kad jie ten būtų mokomi pagal nustatytą programą ir, išlaikę egzaminus, gautų teisę dėstyti krikščionių mokslą ir Šventąją bei Bažnyčios istoriją.

5 DALELĖ

Knygų leidimas ir platinimas

363. Kongregacijos nariai, turį literatūrinių ar meninių gabumų, tegul Kongregacijos tikslams siekti rašo knygas ar šiaip kuriuos raštus arba meno darbus tedirba.

364. Neapleidžiant viso to, kas įstatymų reikalaujama dėl knygų cenzūros, tikybinio bei dorovinio turinio knygoms ir šventiesiems paveikslams spausdinti reikalingas dar leidimas Ordinaro tos vietos, kurioje yra Kongregacijos Namas, arba kurioje knygos ar paveikslai yra spausdinami arba platinami; Kongregacijos nariai pirma tačiau turi gauti taip pat ir iš savo Aukštesnio Vyresniojo leidimą, kurio šis tenesuteikia kitaip, kaip gavęs iš tam tikrų šiam reikalui paskirtų dviejų cenzorių palankią nuomonę dėl leidinių naudingumo bei reikalingumo.

365. Taip pat draudžiama, negavus savo Aukštesnio Vyresniojo (kaip aukščiau 364 § minėta) ir Vyskupijos Valdytojo lei-

dimų, spausdinti pasaulinio turinio knygos, rašinėti į dienraščius, į laikraščius ir kitus periodinius leidinius ar šiuos spaudinius redaguoti.

366. Vienuoliai cenzoriai, eidami savo pareigas, be jokio atsižvelgimo į asmenis, težiūri tiktai Bažnyčios dogmų ir bendrojo katalikų mokslo, išdėstyto Visuotinių Bažnyčios Santarybų dekretuose, Apaštalų Sosto nutarimuose ir įsakymuose bei patvirtintų teologų sutartinai pareikštoje nuomonėje. Cenzoriais turi būti skiriami pagyvenę, išmokslinti ir protingi asmens, kurie, patvirtindami ar atmesdami leidžiamuosius raštus, eitų viduriniu ir saugiu keliu.

367. Blogų knygų, ypač uždraustų, ir patys teneskaito, ir kitus, kiek galėdami, tesistengia nuo jų atitraukti. Jų vieton tesirūpina platinti geras knygas ir laikraščius, kad ir steigdami liaudies knygynus.

6 DALELĖ

Tikėjimo grynumo saugojimas

368. Tiek leisdami raštus, tiek mokydami ir pamokslus sakydami kuo stropiausiai težiūri Katalikų tikėjimo grynumo ir tikrumo, ir jį kiek galėdami tegul gina; šio tvirto mokslo, iš senelių paveldėto, visos Bažnyčios priimto, tesilaiko, vengdami atmestinų naujumų žodžiuose bei tariamojo žinojimo, o visame visiškai taikindamiesi prie Šventojo Sosto sprendimų, nurodymų bei įspėjimų.

369. Apaštalų Sosto nustatyta formule daryti tikėjimo išpažinimą ir atsižadėti modernizmo turi pareigą:

1) Prieš Vyskupijos Valdytoją arba prieš jo įgaliotinį — kunigai, klebono pareigas apsiimdami, klierikai, prieš priimdami subdijakono šventimus, nuodėmklausiai ir pamokslininkai, prieš gaudami galią šioms pareigoms eiti;

2) Prieš Kapitulą, Tarybą, ar prieš Vyresnįjį, kurs juos išrinko ar paskyrė arba prieš jų įgaliotinius:

Visi Vyresnieji, tiek Aukštesni, tiek ir atskirų Namų, Studijų Namų Rektoriai ir Šv. Teologijos, kanonų teisės bei filosofijos profesoriai, prieš pradėdami eiti paskirtas pareigas. Vieną pareigą liovus eiti ir imant kitą, kad ir tos pat rūšies, reikia iš naujo daryti tikėjimo išpažinimas.

7 DALELĖ

Šventosios tarnybos ėjimas

370. Dvasininkai, ypač kurie yra tinkami, patyrusių vienuolių nurodomi, stropiai tesilavina dėstyti katechizmą, skelbti Dievo Žodį, vadovauti šv. Ignoto metodu rekolekcijoms, laikyti žmonėms misijas ir atlikti kitas šventosios tarnybos pareigas. Kiekvienas iš anksto rimtai ir rūpestingai visad tesistengia tam darbui pasiruošti.

371. Ištikimai tesilaiko to, ko Šventasis Sostas Dievo žodžio skelbėjams įsakęs yra laikytis, ypač visiškai tevengia pasauliško turinio miglotų kalbų; su gyvu tikėjimu, karštai, patraukiamai, bet drauge paprastai klausytojų išsilavinimui pritaikintu būdu, pirmiausiai tegul aiškina, į ką žmonės

turi tikėti ir kaip elgtis, labiausiai tačiau visu savo dvasios karštumu ir visomis pajėgomis teskelbia Jėzų Kristų, prikaltą prie kryžiaus, ir Jo šventąją Evangeliją.

372. Savose bažnyčiose ir koplyčiose sekmadieniais ir įsakytomis šventėmis tam tikrą paskirtą valandą susirinkusiems tikintiesiem tebūna laikomos šv. Mišios ir jose paaiškinama trumpa Evangelijos arba šiaip kuri krikščionių mokslo dalelė, ypač tenai, kur tai daryti yra vietos Ordinaro įsakyta; taip pat tam tikri pamokslai arba visa jų eilė, jeigu tat pasirodytų naudinga, tegul būna žmonėms sakomi.

373. Išpažinties teklauso su pamėgimu, nuolatos, pilni meilės, švelnumo bei uolumo; penitentų net ir tuomet, jei jie nepasiruošę tinkamai, tegul neatstumia be išrišimo, bet kiek galėdami tesistengia juos paruošti, kad būtų verti išrišimą gauti; kiekvienam pagal nuodėmių kokybę, kiekybę ir aplinkybes atitinkamą ir atgailą tepaskiria; kiek galėdami tesistengia išpažinties klausyti kantriai, tėviškos teikti pagalbos, tinkamai nurodyti jiems Viešpaties kelius ir būti jiems vadovu, teikti iš-

ganingų įspėjimų bei patarimų ir skatinti juos siekti tobulybės.

Kunigai, paskirti seserų vienuolių išpažintims klausyti jokiu būdu tenesikiša į jų bendrijos tvarką, tiek vidinę, tiek ir išorinę.

374. Teatsimena, jog klausydami išpažinčių atstovauja kartu ir teisėjo ir gydytojo asmenį ir yra Dievo paskirti dieviškosios teisybės kartu ir gailestingumo tarnais, kad rūpintųsi Dievo garbe ir sielų išganymu.

375. Tesisaugoja, kad niekad nesiteirautų iš penitento jo nuodėmės dalyvių vardo, kad iš smalsumo netrukdytų penitento tuščiais ir bereikalingais klausimais, labiausiai dėl šeštojo Dievo įsakymo, ir ypač kad neatsargiai neklausinėtų jaunesniuosius apie tokius dalykus, kurių jie dar nesupranta; taip pat stropiai turi vengti, kad nei žodžiu, nei ženklu, nei kitu kuriuo būdu, nepaisant jokių priežasčių, nei kiek neišduotų nusidėjėlio; apie klausytas išpažintis visiškai tenekalba nei su pašaliniais asmenimis, nei tarp savęs.

376. Nė vienam kunigui, kad ir Vyskupijos Valdytojo patvirtintam, nevalia be savo Vyresniojo sutikimo, bent numanomo, klausyti išpažinčių ar skelbti Dievo žodį. O Vyresnieji, kad neužsitrauktų didelės atsakomybės savo sąžinei, nė vienam teneduoda leidimo nei išpažintims klausyti nei pamokslams sakyti, pirma egzaminais ar šiaip kitu kokiu būdu nepatyrę apie jo dorovingumą, maldingumą bei reikiamą mokslą.

377. Tikinčiųjų sielas težadina į maldingumą, tegaivina jį ir tekelia, ypatingai tegul skatina, kad ne tik sekmadieniais ir įsakytomis šventėmis, bet ir šiokiadieniais, kiek galima, dažniau dalyvautų Šventųjų Mišių aukoje ir tinkamai prisirengę eitų prie Šv. Komunijos, kad lankytų ir garbintų Švenčiausiąjį Sakramentą, kad garbintų ir šlovintų Išganytoją Jėzų Kristų ir Jojo paslaptis, kad visi su sūnišku maldingumu labiau už kitus dangaus gyventojus garbintų Nekalčiausiąją Mergelę Mariją, Dievo Motiną.

378. Visi turi ištikimai, rūpestingai ir maldingai laikytis liturgikos bei rubrikos įstatymų, Bažnyčios nustatytų apeigų ir ceremonijų; šventąsias pamaldas, ypač švenčiausiąją Mišių Auką, tegul laiko paskirtą valandą su didžiausiu stropumu bei pagarba, atidžiai ir maldingai; kad tai visa eitų didesnei Dievo garbei, ir visus dorintų; Mišioms atskaityti tebūnie skiriama maždaug pusvalandis.

379. Kiekviename vienuolyne, bent jau didesniame, Vyresniojo turi būti paskirtas apeigų vedėjas (ceremoniarijus), kuris stropiai prižiūrėtų, kad einantieji šventas pareigas kaip reikiant laikytųsi apeigų bei ceremonijų ir sudarytų reikiamą vienuodumą; jam vadovaujant Name kartkartėmis tebūnie svarstomi liturgikos dalykai; apeigų dalykuose visi turi klausyti apeigų vedėjo.

8 DALELĖ

Parapijų administravimas

380. Kongregacija paprastai sielų ganymo pareigas eina pagelbėdama pasauliniams kunigams, bet taip pat apsiima ir

ji pati parapijoms vadovauti, laikydamos kanonų reikalavimų; teisė priimti parapijos vadovavimą priklauso Vyriausiam Vadovui su jo Taryba, pirmiau išgavus iš Apaštalų Sosto leidimą.

381. Aukštesni Vyresnieji pasiūlo Vyskupijos Valdytojui kunigus Kongregacijai pavestoms parapijoms vadovauti.

382. Kunigas, kuris vadovauja parapijai klebono ar vikaro pareigas eidamas, yra saistomas įžadų ir Konstitucijos, kurių turi laikytis, kiek tai sutaikoma su jo pareigomis. Todėl visame, kas liečia vienuolių drausmę, priklauso Vyresniojo, kuris turi pareigą, net ir neatsižvelgdamas į Vyskupijos Valdytoją, prižiūrėti jį visuose šios srities poelgiuose ir, reikalui esant, sudrausti.

383. Turtai, kuriuos kunigas gauna parapijos dėliai, kuriai jis paskirtas, eina parapijos naudai, kitus gi turtus priima jis panašiai, kaip ir kiti vienuoliai.

384. Nepaisant neturto įžado, parapijos kunigui valia rinkti ir priimti aukas pa-

rapijiečių naudai, katalikiškų mokyklų arba parapijos labdarybės įstaigų reikalams ir šiems tikslams gautas ar surinktas aukas tvarkyti ir taip pat protinga savo nuožiūra jas naudoti, neprasilenkiant su aukotojų valia, tačiau visuomet savo Vyresniojo priežiūroje; bet rinkti, laikyti, ar tvarkyti aukas skiriamas parapijos bažnyčiai statyti, išlaikyti, atnaujinti ar puošti priklauso Vyresniesiems, jei bažnyčia yra vienuolyno, priešingu atveju — Vyskupijos Valdytojui.

385. Toksai vienuolis klebonas ar vikaras, nors jam tektų dirbti parapijos darbą ten pat, kur yra Aukštesnių Vyresniųjų nuolatinė gyvenamoji vieta, betarpiškai priklauso visokeriopos Vyskupijos Valdytojo jurisdikcijos, jo vizitavimo ir tvarkymo ne kitaip, kaip ir pasauliniai klebonai, tik išskyrus vienuoliškos drausmės pareigas.

386. Jeigu Vienuolyno bažnyčia būtų drauge ir parapijos bažnyčia, tai Vyresniojo ir klebono pareigos draugiškai turi būti suderintos. Jeigu nebūtų kitaip Apaš-

talų Sosto nustatyta arba susitarta kokia ypatinga, teisėtai Vyskupijos Valdytojo patvirtinta, sutartimi, tai tesilaiko šios tvarkos:

1) Klebonui priklauso rūpintis visu tuo, kuo rūpinasi ir pasauliniai klebonai, būtent: laikyti Mišias už parapiją; reikiamu laiku sakyti pamokslus ir mokyti tikinčiuosius krikščionių mokslo; saugoti parapijos knygas; eiti parapijines pareigas, kaip štai: krikštyti, laidoti, teikti sakramentalijas ir t. t.; be to, jis turi dalyvauti ir dekanalinėse konferencijose;

2) Vyresniajam priklauso saugoti Švč. Eucharistiją, tačiau antras altoriaus raktas turi būti klebono žinioje; rūpintis bažnyčia ir valdyti josios turtus bei labdaringus palikimus; žiūrėti, kad bažnyčioje pamaldose būtų laikomasi liturgikos įstatymų.

387. Kunigai, vadovaują parapijoms, kaip asmens, visuomet gali būti atstatomi tiek Vyskupijos Valdytojo, pranešus Vyresniajam, tiek Vyresniojo, pranešus Vyskupijos Valdytojui, lygiomis teisėmis —

jokio vienam antro sutikimo nelaukiant; neturi net pareigos vienas antram pranešti savo sprendimo priežastį, o juo labiau ją įrodyti, tačiau abiem pasilieka teisė kreiptis į Apaštalų Sostą, vis dėlto nestabdant duotojo įsakymo.

9 DALELĖ

Misijos

388. Tesistengia Katalikų tikėjimą ne tik saugoti, bet kiek galint ir platinti; telaiko todėl Viešpaties uždėta sau pareiga rūpintis net ir nekatalikų bei netikinčiųjų sielos išganymu; Vyresnieji gi tesistengia gaivinti ir žadinti Kongregacijos nariuose misijų pamėgimą ir tam darbui palankius bei tinkamus kaip reikiant paruošti.

389. Misijonierium nė vienas tenesie skiriamas, kurs nėra tiek pakilęs tikėjimo, maldingumo, vienuolinės drausmės, mokslo bei protingumo atžvilgiu, kad ne be pagrindo būtų galima tikėtis, jog jis, dieviškosios malonės padedamas, šį šventąjį darbą kaip reikiant gebės atlikti.

390. Visi misijonieriai turi įteikti Apaštališkajam Vikarui ar Prefektui savo įgaliojimus arba kitus kokius siunčiamuosius, skiriamuosius ar liudijamuosius raštus, prašydami leidimo pavedamoms pareigoms eiti.

391. Kiekvienas misijonierius, kaip vienuolis, priklauso savo Vienuolijos Vyresniųjų Konstitucijos ribose; be to, kaip misionierius, jis dar priklauso Apaštališkojo Vikaro ar Prefekto jurisdikcijos, vizitavimo bei tvarkymo visuose dalykuose, liečiančiuose misijas, sielų ganymą, sakramentų teikimą, mokyklų vedimą, gautąsias misijoms aukas, vykdymą labdaringų palikimų tų pat misijų naudai. Jeigu dėl šių dalykų kiltų koks nesutarimas tarp Misijų Vyresniojo ir tarp Vienuolijos Vyresniojo įsakymų, tai turi nusverti pirmasis, tačiau antrajai pusei lieka laisva teisė, nesustabdant įsakymo, kreiptis į Šventąjį Sostą.

392. Kiekvienas misijonierius tesistengia nuoširdžiai klausyti tiek Misijų, tiek Vienuolijos Vyresniojo ir visados taip elgtis, kad Šventąją Evangeliją skelbtų ne tik žodžiu, bet ir pavyzdžiu.

XIX SKYRIUS

Sveikatos saugojimas ir sergančiųjų priežiūra

I

393. Kaip per didelis rūpinimasis savo kūnu yra smerktinas, taip nuosaikus ir protingas kūno jėgų ir sveikatos, kuri yra brangi Dievo dovana, saugojimas yra visiems patartinas, kad veikliau ir ilgesnį laiką galėtų Dievui tarnauti; sveikatingumas ir higienos taisyklės tebūnie išmintingoje priežiūroje; kurie dirba sėdėdami, ypač besimokantieji, teneapleidžia ir kūno mankštos pratimų bei pasivaikščiojimo. Jei kuris patirtų ką didžiai kenkiant jo kūno sveikatai, tai atvirai ir nuolankiai tepasako Vyresniajam; Vyresnieji gi ypatingu būdu tesirūpina valdinių sveikata.

394. Sergančiųjų ir nusilpusių sveikatai sustiprinti tesirūpina vienuolyne, var-

tojant paprastas priemones; be būtino reikalo sergantieji tegul neprašo leidimo gyventi už vienuolyno sienų nei vartoti kokias brangesnes priemones, palikdami rūpintis savo sveikata Vyresniesiems. Tačiau dera, kad Kongregacija, kiek tai galima, turėtų namų kur sveikesnėse vietose, kame sergantieji ir nusilpę galėtų gydytis. Ypatingu būdu tesirūpina senatvės sulaukusiais, kurie savo jėgas išaikvojo Kongregacijos darbams.

II

395. Visuose Namuose, kur tik bus galima, turi būti atskirta tam tikra Namų dalis, tinkama ligoniams slaugyti. Jei to padaryti negalima, tai reikia pasirūpinti ligonį bent atskirti nuo kitų.

396. Vienas kuris pasižymįs meile ir tam tinkąs, teesie paskirtas ligonių slaugytoju, kad ligoniams patarnautų ir visa kuo juos aprūpintų; reikalui esant, tepaskiria jam pagelbininkų. Namo Vyresniojo drauge su ligonių slaugytoju yra pareiga žiūrėti, kad ligoniams būtų reikiamo

maisto bei vaistų ir kad būtų atsižvelgiama į kitus teisingus jų reikalavimus bei patogumus.

397. Vyresnysis ligonius dažniau teatlanko, kiti gi — tiktai Vyresniajam ar slaugytojui leidus, ir tik taip, kad ligonių neapsunkintų, bet juos paguostų, pralinksmintų ir dorintų.

398. Ligoniai savo reikalavimus tegul derina su neturto bei klusnybės dvasia ir pačią ligą iš Dievo rankos tepriima kaip Dievo duotą dovaną bei ypatingą šventėjimo priemonę ir ją teneša kantriai, giedria ir ramia nuotaika, visiškai pasivesdami Dievo Apvaizdai ir tuo kitus prie Dievo patraukdami; savo ruožtu teneatmeta ir žmogiškų priemonių, tik labiau tepasitiki Dievu ir nuolankiomis maldomis, negu ir geriausiais vaistais; vienų vieno tetrokšta, būtent kad sveikatoje ar ligoje tobuliausiai įvyktų Dievo valia. Iš anksto ramiai teprisirengia mirti.

399. Jei kas blogiau jaustųsi, negu visada, tegul pats pasisako arba praneša Vy-

resniajam ar ligonių slaugytojui. Kai tik pasirodys reikalas, tuojau turi būti pakviestas gydytojas, kurio visi nurodymai turi būti vykdomi, nebent svarbi priežastis, Vyresniojo pripažinta, verstų nuo jų atsisakyti; jeigu būtų reikalas, be paprastojo gydytojo, pakviesti ir nepaprastas.

400. Ne mažiau turi būti rūpinamasi ir dvasiniu ligonio maistu. Tam tikslui laiku turi būti pakviestas nuodėmklausys ir būtent tas, kurio ligonis labiau norėtų, ir tiek kartų, kiek jis pageidautų. Slaugytojas, kuris rūpinasi ligoniais, drauge su jais kiek liga leidžia, teatlieka paprastus maldingumo lavinimus ir tesistengia, kad ligoniai pagal nuodėmklausio patarimą dažniau stiprintųsi Eucharistine Duona.

401. Ligoniams nė valandėlei tenebūna atidėliojamas Švenčiausias Vijatikas ir Paskutinis Patepimas, bet kuo stropiausiai reikia rūpintis, kad ligoniai šiuos Sakramentus priimtų, kol turi dar pilną sąmonę.

402. Vyresniųjų yra teisė ir pareiga, kad jie patys arba per kitus suteiktų Eu-

charistijos Vijatiką ir Paskutinį Patepimą sergantiems vienuoliams profesams, novicijams ir visiems kitiems, kurie dieną naktį gyvena vienuolyno Namuose, pav.: tarnai, auklėtiniai, svečiai arba ligoniai.

403. Sunkiai susirgusieji visų to Namo gyventojų ypatingomis maldomis tebūnie gelbiami, mirčiai gi artinantis, teateina kunigas, kuris mirštančiam pagelbėtų, duotų išrišimą ir Rituale nurodytu būdu paaukotų Dievui mirštančiojo sielą.

404. Apie mirtį Namo Vyresnysis tuojau tepraneša Vyriausiajam Vadovui, Provincijos Vyresniajam ir kiekvienam savo Provincijos Namui, kad kuo greičiausiai būtų laikomos Konstitucijos įsakytos pamaldos, taip pat, kiek galima, duos žinią ir velionies giminėms. Paprastai, Namo Vyresnysis turi rūpintis trumpai aprašyti velionies gyvenimą ir jį pasiųsti Aukštesniems Vyresniesiems, kad pastarieji dar papildytų. Šitokie nekrologai bus laikomi archyve kitiems paskatinti uoliau gyventi.

XX SKYRIUS

Mirusiųjų laidojimas

405. Mirusiojo profeso ar novicijaus kūnas laidotuvių pamaldoms turi būti perneštas į Namo arba bent į savosios Kongregacijos bažnyčią ar koplyčią, nebent novicijus būtų pasirinkęs kitą bažnyčią; teisė tačiau lavoną pašarvoti ir lydėti į laidojimo bažnyčią visuomet priklauso Vienuolijos Vyresniajam.

406. Jei mirtų toli nuo vienuolyno, kad negalima būtų patogiai pervežti į savo Namo ar bent į kurią kitą Kongregacijos bažnyčią, tai turi būti laidojami bažnyčioje tos parapijos, kurioje mirė, nebent mirusis būtų novicijus, kurs būtų pasiskyręs kitą bažnyčią; tačiau Aukštesniems Vyresniesiems paliekama laisva teisė perkelti lavoną į Kongregacijos bažnyčią ar koplyčią apmokant pervežimo išlaidas.

407. Visa, kas apie novicijus anksčiau minėtuose 405—406 §§ pasakyta, taikoma taip pat ir tiems tarnams, kurie vienuolyne darbus dirba ir čia pat pastoviai gyvena. Tačiau, jeigu pastarieji mirtų ne vienuolyne, tai laidojami vietos klebono taip, kaip ir kiti tikintieji.

408. Gyveną Name ar kolegijoj svečiai, auklėtiniai ar ligoniai mirę laidojami vietos klebono taip, kaip ir visi pasaulininkai.

409. Profesams nevalia rinktis bažnyčios laidotuvių pamaldoms nei laidojimo vietos. Kiekvienas Namas gali turėti savas kapines, atskirai nuo bendrųjų, o jei neturėtų, tai tesirūpina, kad vienuoliai kiek galima būtų laidojami bent tinkamoje bendrųjų kapinių vietoje, atskirtoje nuo kitų kapų.

XXI SKYRIUS

Maldos už gyvus ir mirusius

I

410. Visi dažnai tesimeldžia už Šventąją Motiną Bažnyčią ir Aukščiausiąjį Josios Ganytoją; už nusidėjėlių, klaidatikių ir netikinčiųjų atsivertimą; už Vyskupijos Valdytoją ir visą dvasininkiją, už savo Vyresniuosius, bendrabrolius, auklėtinius, ir pagaliau už visą Kongregaciją bei josios geradarius. Šiomis intencijomis dažnai Dievui teaukoja kasdienines savo maldas, apsimarinimus ir kitus gerus darbus.

411. Visos Kongregacijos intencija, būtent, kad jinai augtų nuopelnais ir narių skaičiumi, kasmet paskirtą dieną kiekvienas kunigas atlaikys vienerias Mišias, o kiti ta intencija išklausys Mišių ir priims Šventąją Komuniją; be to, visi bendrai sukalbės Visų Šventųjų Litaniją; kiekvieno

mėnesio pradžioje Kongregacijos intencija visi paaukos ištisos dienos maldas ir maldingumo pratimus.

412. Kartą per metus kiekviename vienuolyne bus laikomos vienerios Mišios Vyriausiojo Vadovo intencija ir einantieji prie Viešpaties Stalo ta pat intencija priims Šventąją Komuniją.

413. Taip pat kasmet kiekvienuose Namuose bus laikomos dvejos Mišios už gyvus ir mirusius, būtent: vienerios už vienuolių tėvus ir gimines ir vienerios už geradarius.

414. Visi Kongregacijos kunigai Mišias laikys vietos Namo Vyresniojo skirtomis intencijomis, tačiau šis turi teisę leisti kunigams profesams vienas kitas Mišias laikyti savo intencija ar už savo artimuosius asmenis, arba prašyti, kad tomis intencijomis būtų laikomos.

415. Sergantiems ar patekusiems į ypatingas sunkenybes bei priespaudas visi uoliai tesistengia padėti savo maldomis; taip

pat esant teisingoms priežastims, Vyresnieji gali pavesti savo valdinių maldoms įvairius darbus, kitus vienuolius, arba net svetimus asmenis.

II

416. Mirus kuriam profesui ar novicijui, tame Name, kuriam jis priklausė, už jo vėlę bus laikomos penkerios Mišios, kiek galima, šiomis dienomis: mirties dieną, laidotuvių, septintą bei trisdešimtą dieną po mirties ir metinėse; kituose gi tos Provincijos Namuose už jo vėlę bus laikoma po vienerias Mišias; be to, kiekvienas tos Provincijos narys per mėnesį aukos už velionį kasdieninį šv. Rožančių; taip pat šia intencija priims Šventąją Komuniją. Už mirusį einant pareigas Vyriausiąjį Vadovą visos šios maldos padvigubinamos. Mirus kurio vienuolio tėvui ar motinai, tame Name, kur jis gyvena už jųjų vėles bus laikomos vienerios Mišios, ir be to visi dar paaukos vieną šv. Rožančiaus dalį. Už mirusį postulantą bus atlaikytos trejos šv. Mišios ten, kur jis mirė, ir visi sukalbės vieną šv. Rožančiaus dalį. Be to, kiekvienas ir kitose

savo maldose tepaveda Dievo gailestingumui mirusiųjų vėles.

417. Mirus Aukščiausiajam Bažnyčios Ganytojui — Popiežiui visuose Kongregacijos Namuose, o mirus Vyskupijos Valdytojui — jo Vyskupijoj esančiuose Namuose bus laikomos vienerios Mišios ir per savaitę kalbamas kasdieninis šv. Rožančius. Mirus įžymesniems geradariams, Vyresnieji stengsis tuojau surengti už juos pamaldas.

418.Kasmet kiekvienas kunigas atlaikys vienerias Mišias už mirusius Kongregacijos narius, o kiti ta intencija išklausys Mišių ir priims Šventąją Komuniją; be to, kiekvienas paaukos šv. Rožančiaus dalį. Už visus mirusius tikinčiuosius kartą per metus kiekviename Name bus atlaikytos vienerios Mišios. Be šių pamaldų, visi tesistengia pelnyti Bažnyčios atlaidų ir juos, kiek galima, aukoti už mirusiųjų sielas skaistykloje.

419. Vėlinių dieną bei septyniomis sekančiomis dienomis, o taip pat ir visą lap-

kričio mėnesį, visi ypatingu būdu melsis už skaistykloje kenčiančias sielas ir kituose tokį pamaldumą stengsis pažadinti.

420. Apie rengiamas Konstitucijos įsakytas bendras pamaldas Vyresnysis turi iš vakaro tinkamai pranešti.

XXII SKYRIUS

Privilegijos

I

421. Marijonų Kongregacija, Švenčiausios Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vardu, turi tik tokias privilegijas, kokios yra nurodytos bendrai Kanonuose, arba kokias Apaštalų Sostas yra, išskiriant visokį bendravimą, tiesiog jai suteikęs.

422. Kiekvienam Kongregacijos vienuoliui taikoma Kanono privilegija, būtent, jei kas iš piktumo pakeltų ranką prieš jį, tas nusikalstų šventvagybe ir tuo pat užsitraukia sau ekskomuniką, rezervuotą savajam Vyskupijos Valdytojui, kuris, be to, kaip matys reikalą, gali kaltininką nubausti dar ir kitomis bausmėmis, nes vienuolių luomas turi būti visų gerbiamas.

423. Tiek ginčo (civilinėse), tiek baudžiamosiose (kriminalinėse) bylose vienuo-

liai turi būti traukiami tieson pas bažnytinį teisėją, nebent kuriuose kraštuose šis reikalas būtų teisėtai kitaip sutvarkytas; Vyriausiojo Vadovo be Apaštalų Sosto leidimo negalima traukti tieson pas pasaulinį teisėją dėl liečiančių jojo pareigas dalykų, o kitų vienuolių — be leidimo Valdytojo tos Vyskupijos, kurioje vedama byla. Jei tačiau nepaisant reikalaujamo leidimo, vienuolis traukiamas tieson, tai reikalo verčiamas, gali stoti teisman, kad išvengtų didesnių blogybių, bet greitai turi pranešti tam Vyresniajam, kurio leidimas reikėjo gauti.

424. Visi vienuoliai yra laisvi nuo karinės prievolės ir nuo darbų bei viešų pareigų, kurios jų luomui netinka.

425. Prasiskolinusiems vienuoliams, skolintojams verčiant atsilyginti, apsaugoma visa, kas protinga bažnytinio teisėjo nuožiūra yra reikalinga padoriam pragyvenimui, tačiau paliekant griežtą prievolę kuo greičiausiai skolintojams atsiteisti.

426. 422—425 §§ išvardintomis privilegijomis naudojasi visi vienuoliai, kunigai

ir nekunigai ir novicijai; vienuolis negali jų atsisakyti, tačiau jų netenka, jei grįžta į pasaulinį luomą; ir jas vėl atgauna, jei iš naujo būtų priimtas į Kongregaciją.

II

427. Profesai, drauge ir novicijai, su savo vienuolynais ir bažnyčiomis išimami iš Vyskupijos Valdytojo jurisdikcijos, išskyrus Bažnyčios Kanonų pažymėtus atvejus.

428. Neteisėtai gyvenąs už vienuolyno sienų, kad ir teisintųsi, norį vykti pas Vyresniuosius, egzemcijos privilegijos nebeturi. Vienuolį, kurs už vienuolyno sienų padarytų nusikaltimą, už kurį įspėtas Vyresnysis jo nebaustų, gali bausti Vyskupijos Valdytojas, net jeigu jis ir teisėtai būtų iš Namų išėjęs, ar net jau sugrįžęs.

429. Jei kartais į Vienuolijos Namus ar į bažnyčias įsibrautų koks piktnaudojimas ir Vyresnysis įspėtas nesiimtų dalyko sutvarkyti, tai Vyskupijos Valdytojas tuojau apie tai praneš Apaštalų Sostui. Nepilnas gi Namas lieka ypatingoje priežiūroje Vyskupijos Valdytojo, kuris, jeigu įsibrovusi

negerovė piktintų žmones, gali tiesiog pats tuo tarpu pašalinti netvarką.

430. Tose srityse, kur vienuoliai priklauso Vyskupijos Valdytojo, jie gali būti jo ir baudžiami, jeigu nusikalsta.

431. Teisėtai suteiktu Vyskupijos Valdytojo indultu atleidžiami nuo bendrųjų įstatymų taip pat ir gyveną jo vyskupijoje visi vienuoliai, neliečiant tačiau vienuoliškų įžadų ir Kongregacijos Konstitucijos.

III

432. Aukštesni Vyresnieji gali:

1) Skirti notarus, tačiau tik savo Vienuolijos bažnytiniams reikalams;

2) Duoti leidimą savo Namuose pusiau viešoms koplyčioms steigti ir esant teisingai bei išmintingai priežasčiai leisti tam kartui Mišias laikyti ne koplyčioje, tik ant portatilio bet kurioje tinkamoje vietoje, tačiau jokiu būdu ne privačiame kambary;

3) Pašventinti savąsias bažnyčias, koplyčias, varpus, kertinį bažnyčios akmenį,

kapines, Dievo garbei skirtus daiktus, ir grąžinti konsekruotos bažnyčios pašventimą, jei ji būtų viešu nusikaltimu sutepta;

4) Duoti leidimą savo Kongregacijos tinkamiems kunigams, taip pat pasauliniams ar kitos vienuolijos kunigams, jei tik šie savo Ordinarų ar Vyresniųjų yra pripažinti tinkamais, sakyti pamokslus, bet tik savosios Kongregacijos nariams ir tiems pašaliniams, kurie dieną naktį gyvena vienuolyne.

433. Aukštesni Vyresnieji turi teisę dispensuoti savo valdinius:

1) Nuo Popiežiaus įstatymų, tačiau tik nuo tokių, nuo kurių paprastai Popiežius dispensuoja; bet tik esant įvykio abejojimui, ir kada sunku pasiekti Šventąjį Sostą, o čia pat tuojau grėstų didelis pavojus;

2) Nuo visokių iregularitačių, kylančių iš slapto nusikaltimo, išskyrus tik tuos atvejus, kuriuos Kanonų teisė išskiria;

3) Nuo bendrosios teisės iš anksto nustatytų bausmių, kai nusikaltimas būna slaptas, tik negali dispensuoti nuo cenzūrų ypatingiausiu ir ypatingu būdu Apaš-

talų Sostui rezervuotų, o kai nusikaltimas yra viešas, tai negali dispensuoti bylai patekus į teismą nuo cenzūrų Apaštalų Sostui rezervuotų ir nuo kai kurių kitų bausmių, teisės nurodytų.

434. Aukštesni Vyresnieji gali leisti savo valdiniams skaityti knygas, kurias pati teisė ar Apaštalų Sosto dekretai draudžia, tačiau tik atskirais atsitikimais ir tik esant svarbiam reikalui. Pačių Vyresniųjų bažnytinis knygų draudimas nesaisto.

435. Vyresnieji, net ir žemesni, gali dispensuoti savo valdinius ir vienuolyne dieną naktį gyvenančius tarnus, auklėtinius, svečius ar ligonius:

1) Nuo šventadienių šventimo, atskirais atsitikimais ir esant teisingai priežasčiai;

2) Nuo nerezervuotų įžadų bei priesaikų, tačiau neliečiant teisės nustatomų išimčių.

XXIII SKYRIUS

Išstojimas iš Kongregacijos

1 DALELĖ

Teisėtas išstojimas

I

436. Laikinųjų įžadų vienuolis, įžadų laikui pasibaigus, laisvai gali pasitraukti iš Kongregacijos. Savo ruožtu ir Kongregacija dėl teisingų ir protingų priežasčių gali neleisti atnaujinti laikinųjų įžadų ar daryti amžinuosius, tačiau tik ne dėl nesveikatos, nebent tikrai būtų įrodyta, kad ji klastingai buvo nutylėta arba paslėpta prieš darant įžadus.

437. Priežastys, neleidžiančios įžadų atnaujinti, pavyzdžiui, gali būti šios: jei pastebėta kokia kliūtis, žymus silpnumas ar yda, stoka tikros valios bei tvirto pasiryžimo eiti vienuolių gyvenimo keliu ir pildy-

ti jo uždedamas pareigas; jei visur kur atšalimas bei apsileidimas; nuolat pasikartojąs ar koks ypatingas nusikaltimas vienuolių gyvenimui bei drausmei; jei kuris nenorėtų atsižadėti savo užsispyrimo bei atkaklumo, jei sunkiai klausytų Vyresniųjų, kitiems būtų sunkenybė; jei būtų neramaus būdo ir nuolat darytų netvarką bei nesantaiką; jei kuris savo blogu pavyzdžiu dažnai piktintų kitus vienuolyne arba, kas dar blogiau, pasaulinius asmenis; kuris turėtų kokią įsišaknijusią ydą ir beveik jokios nebūtų vilties, kad iš jos pasitaisys, pagaliau, kuris nebūtų tikęs savo luomo pareigoms eiti bei darbams, kad ir žemesniems, dirbti arba bendram gyvenimui gyventi, ir būtų matyti, kad, jam padarius įžadus, Kongregacijai bus daugiau vargo ir rūpesčio, negu naudos ir džiaugsmo; žodžiu, vienuolio įžadų neverti visi tie, apie kuriuos beveik su tikrumu galima pasakyti, kad jie yra netinkamai garbingai tęsti pradėtąją gyvenimo eigą ir prisitaikyti prie Kongregacijos tikslų.

II

438. Leidimą gyventi už vienuolyno sienų, tiek laikinį, t. y. vadinamąjį „ekskliaustracijos indultą", tiek ir visam gyvenimui — „sekuliarizacijos (supasaulinimo) indultą", gali suteikti tiktai Apaštalų Sostas.

439. Kas gauna iš Apaštalų Sosto ekskliaustracijos indultą, lieka saistomas įžadų ir tų vienuolio pareigų, kurias galima suderinti su jo padėtimi. Indulto metu jis nustoja aktyvaus ir pasyvaus balso, tačiau dalyvauja visose grynai dvasinėse Kongregacijos privilegijose ir, užuot savo Kongregacijos Vyresniųjų, iš klusnybės įžado turi klausyti tos vietos Vyskupijos Valdytojo, kurioje gyvena.

440. Ekskliaustracija nėra tas pats, ką leidimas gyventi ilgesnį laiką už vienuolyno sienų, suteiktas 280 § ribose, nes pastaruoju vienulis jokiu būdu nėra atleidžiamas nuo klusnybės savo Kongregacijos Vyresniesiems.

441. Kas, gavęs sekuliarizacijos indultą, apleidžia Kongregaciją, tas:

1) Atsiskiria nuo Kongregacijos, ir dėl šv. Sakramentų priėmimo ar teikimo susilygina su pasaulininkais;

2) Atleidžiamas nuo įžadų ir Konstitucijos laikymo, tačiau lieka saistomas aukštesniųjų šventimų, jei juos būtų priėmęs.

442. Jeigu sekuliarizuotas (supasaulintas) vienuolis, Apaštalų Sostui leidus, vėl būtų priimtas į Kongregaciją, tai jis turi iš naujo atlikti novicijatą ir daryti įžadus, ir jo eilė Profesų tarpe skaitoma nuo tos dienos, kurioje jis padarė naujuosius įžadus.

III

443. Kadangi laikinųjų įžadų vienulis priėmęs aukštesniuosius šventimus, dar nėra netekęs savosios diecezijos, tai, pabaigęs įžadų laiką arba gavęs sekuliarizacijos indultą, turi grįžti į savo dieceziją, kurios Valdytojas turi jį priimti. Amžinųjų gi įžadų vienuolis, kuris jau dėl pačių įžadų yra nebetekęs savosios diecezijos, pasitraukęs iš Kongregacijos, negali eiti kunigo pareigų, kol nesuras palankaus sau Vyskupo,

kurs sutiktų jį priimti, arba kol Apaštalų Sostas kitaip nenuspręs.

444. Grįžęs pasaulin profesas ir suradęs palankų Vyskupą, sutinkantį jį priimti, nors ir gali eiti kunigo pareigas, tačiau be ypatingo ir naujai gauto iš Šventojo Sosto leidimo jam nevalia:

1) Gauti bet kokių beneficijų prie didžiųjų ar prie mažųjų bazilikų bei katedrų;

2) Būti profesorium ar šiaip eiti kokias pareigas didžiosiose ar mažosiose seminarijose arba kolegijose, kur auklėjami dvasininkai, taip pat ir tuose Universitetuose bei Institutuose, kurie iš Apaštalų Sosto yra gavę teisę teikti akademiškus laipsnius;

3) Turėti kokią vietą ar eiti kokias pareigas Vyskupijų Kūrijose ir vienuolių Namuose, tiek vyrų, tiek moterų, nors tos vienuolijos būtų tik diecezinės. Tai liečia lygiu būdu ir tuos, kurie yra padarę laikinuosius įžadus su ypatingais pasižadėjimais pagal Konstituciją ir paskui nuo jų liko atleisti, jei per ištisus šešerius metus buvo jų saistomi.

445. Išeiną iš Kongregacijos pasibaigus laikiniesiems įžadams arba gavę sekuliarizacijos indultą, arba iš jos pašalintieji — negali reikalauti jokio atlyginimo už nuveiktus Kongregacijai darbus.

IV

446. Vienuoliai, kuriuos iš pagundos ištiktų apverktina nelaimė prašyti atleisti nuo padarytųjų įžadų, tegul visomis jėgomis tam priešinasi, kuo griežčiausiai laikydamies vienuolių drausmės, melsdamiesi ir mąstydami apie dvasiškus dalykus, ypač apie pasaulio apgaules bei pavojus, apie žemės dalykų menkumą bei netikrumą ir apie paskučiausiuosius žmogaus dalykus.

2 DALELĖ

Neteisėtas išstojimas.

447. Apostata (atpuolėlis) nuo Vienuolijos tampa tas amžinųjų įžadų vienuolis, kuris neteisėtu būdu išeina iš vienuolyno su mintimi daugiau nebegrįžti, arba kuris nors teisėtai išėjęs, bet, daugiau nebegrįžta, turėdamas mintį nutraukti vienuolio klusnybės ryšius. Su bloga mintimi laiko-

mas išėjusiu, kas per visą mėnesį nebegrįžta ir nepareiškia Vyresniajam noro sugrįžti.

448. Bėglys yra tasai, kuris be Vyresniojo leidimo apleidžia Namą, tačiau turėdamas mintį grįžti į Kongregaciją.

449. Vienuolis apostata ir bėglys nieku būdu neatleidžiami nuo įžadų bei Konstitucijos uždedamų pareigų, todėl kuo greičiausiai turi grįžti į Kongregaciją; Vyresnieji gi turi rūpestingai jų ieškoti ir, jei jie su tikru gailesčiu grįžta, juos priimti.

450. Vienuolis apostata savaime įpuola į ekskomuniką, rezervuotą jo Vyresniajam, pašalinamas nuo teisėtų bažnytinių veiksmų ir nustoja visų Kongregacijos privilegijų, ir jei sugrįžtų, visam gyvenimui netenka aktyvaus ir pasyvaus balso, ir be to, Vyresnieji turi jį nubausti kitokiomis bausmėmis pagal kaltės didumą.

451. Vienuolis bėglys dėl paties įvykio nebetenka pareigos, jei Kongregacijoj buvo kokią turėjęs, ir įpuola į suspensą, re-

zervuotą Aukštesniam savo Vyresniajam, jeigu turi didesniuosius šventimus; sugrįžęs, trims metams netenka aktyvaus ir pasyvaus balso, ir be to, Aukštesnis Vyresnysis turi jį nubausti kitomis bausmėmis pagal kaltės didumą.

XXIV SKYRIUS

Šalinimas iš vienuolyno

1 DALELĖ

Šalinimas vienuolių dėl paties įvykio.

452. Dėl paties nusikaltimo teisėtai pašalintais laikomi šie profesai:

1) vieši apostatai (atpuolėliai) nuo katalikų tikėjimo;

2) pabėgę su moterimi;

3) bandą susituokti ar susituokę, kad ir vadinamomis civilinėmis jungtuvėmis.

453. Šiais atvejais pakanka, kad Aukštesnis Vyresnysis su savo Taryba pareikštų patį faktą (įvykį), kurio tačiau surinkti įrodymai turi būti saugojami vienuolyno aktuose.

2 DALELĖ

Laikinųjų įžadų vienuolių šalinimas

454. Paprastai nėra šalintini laikinųjų įžadų vienuoliai, metiniams jų įžadams nepasibaigus. Bet antra vertus, ir tebesaistant įžadams, gali pašalinti Vyriausiasis Vadovas, jojo Tarybininkams slaptu balsavimu pareiškus sutikimą, pirma atsiklausęs Provincijos Vyresniojo ir jo Tarybos nuomonės.

455. Visi šie Vyresnieji labai nusikalstų savo sąžinei, jei pašalintų vienuolį nesilaikydami šių sąlygų:

1) Pašalinimo priežastys turi būti svarbios;

2) Tos priežastys gali būti tiek iš Kongregacijos pusės, tiek iš jos nario. Vienuoliškos dvasios stoka, piktinanti kitus, yra pakankama priežastis šalinti, jeigu pakartotas įspėjimas drauge su tinkama atgaila yra niekais nuėję; bet nėra pakankama priežastis nesveikata, nebent tikrai būtų žinoma, kad prieš darant įžadus jinai buvo klastingai nutylėta ar užslėpta;

3) Nors šalinančiam Vyresniajam turi būti tikrai žinomos priežastys, tačiau nėra reikalo jas formaliu teismo keliu įrodyti. Šalinamajam gi visuomet turi būti jos pasakytos, duodant jam pilną laisvę dėl tų priežasčių pasiaiškinti; tie jo pasiaiškinimai turi būti ištikimai įduoti šalinančiam Vyresniajam;

4) Dešimties dienų protarpy, pranešus jam šalinimąją ištarmę, profesas turi teisę šauktis į Apaštalų Sostą, ir kol tęsiasi jo atsišaukimas, pašalinimas juridiškai negali būti vykinamas. Todėl tuo laiku jisai yra lygiai pareigų saistomas ir naudojasi tokiomis pat teisėmis, kaip ir kiti.

456. Šitaip galutinai pašalintas profesas savaime atleidžiamas nuo visų vienuoliškų įžadų, išskyrus pareigas einančias iš aukštesniųjų šventimų, jeigu juos buvo gavęs; jei pašalintasis būtų mažesniųjų šventimų klierikas, tai savaime grąžinamas į pasaulinį luomą.

3 DALELĖ

Amžinųjų įžadų vienuolių šalinimas

457. Amžinųjų įžadų vienuolį kitaip negalima pašalinti, kaip tik teismo keliu.

458. Spręsti apie pašalinimą turi teisę Vyriausiasis Vadovas su savo Taryba, sudaroma iš keturių Tarybininkų. Jei kurių trūktų, tai pirmininkas (Vyriausias Vadovas) trūkstančiųjų vieton išsirenka kitus amžinųjų įžadų kunigus, likusiems Tarybininkams sutinkant, kurie visi su juo ir sudaro kolegialinį teismą.

459 Be to, Teismo Pirmininkas, kitiems Teismo nariams sutinkant, tepaskiria iš vienuolių tarpo teisės gynėją, kuris turi būti amžinųjų įžadų kunigas, turįs gerą vardą, Kanonų Teisių daktaras arba šiaip prityręs ir žinomas savo protingumu bei teisingumu.

460. Kiekvienai bylai vesti reikia notaro, kuris surašytų aktus. Todėl jokios vertės neturinčiais bus laikomi tie aktai, kurie nebus surašyti notaro ranka arba bent jo pasirašyti. Tad teisėjas prieš pradėda-

mas svarstyti bylą, turi pasiimti vieną iš jau nuskirtų notarų arba pats paskirti kurį kitą tai bylai ypatingu notaru.

461. Negalima kelti bylos:

1) Jei nėra sunkių išorinių nusikaltimų bendrajai teisei ar ypatingiems vienuolių nuostatams bei Konstitucijai;

2) Jei nebuvo duota įspėjimų;

3) Jei įspėtasis nusikaltėlis yra pasitaisęs.

462. Nusikaltimai turi būti bent trys tos pat rūšies arba, jei nusikaltimai ne vienos rūšies, tai toki, kad iš jų, drauge paimtų, būtų aiškiai matyti bloga ir atkakli valia; kartais pakanka net ir vieno ištisinio nusikaltimo, kuris dėl kartotų įspėjimų savo sunkumu prilygsta trims nusikaltimams.

463. Kad būtų galima daryti įspėjimą, reikia, kad nusikaltimas būtų jau išėjęs viešumon, arba kad pats nusikaltėlis ne teisme būtų prisipažinęs, ar pagaliau, kad nusikaltimas būtų pirmiau padaryto tardymo pakankamai įrodytas. Darant tardymą, reikia laikytis bendrosios teisės nurodymų

apie tardymus ir taikinti jų nuostatus turimam atsitikimui.

464. Įspėti turi tiesioginis Aukštesnis Vyresnysis pats arba savo vieton įgalioti kitą. Tačiau Vyresnysis įgaliodamas kitą padaryti įspėjimą, turi jį painformuoti, kad nusikaltimas jau yra žinomas faktas. Įgaliojimas įspėti pirmą kartą yra geras ir antram kartui.

465. Turi būti du įspėjimai, t. y. atskirai kiekvienam nusikaltimui. Nusikaltimui esant ištisiniam, arba be pertrūkio, tarp pirmo ir antro įspėjimo turi būti bent trijų dienų laiko tarpas.

466. Šalia įspėjimų Vyresnysis nusikaltusiam teduoda dar tinkamų paraginimų ir pamokymų, pridėdamas kiek atgailos ir kitų baudžiamųjų priemonių, kokios atrodytų naudingos kaltininkui nubausti bei papiktinimui atitaisyti.

467. Taip pat Vyresnysis turi nusikaltėlį apsaugoti nuo progų atkristi į nusikaltimą, net, jei būtų reikalas, perkeliant jį

į kitą Namą, kur būtų galima lengviau prižiūrėti ir proga nusikalsti būtų tolimesnė.

468. Įspėjant kiekvieną kartą tepagrasinama pašalinti iš Kongregacijos.

469. Vienuolis laikomas nepasitaisęs, jeigu po antro įspėjimo padaro naują nusikaltimą arba atkakliai pasilieka prie senojo. Po paskutinio įspėjimo reikia palaukti bent šešias dienas ir tada eiti prie tolimesnių žygių.

470. Nuėjus niekais įspėjimams ir pamokymams, tiesioginis Aukštesnis Vyresnysis turi stropiai surinkti visus aktus bei dokumentus ir juos pasiųsti Vyriausiajam Vadovui. Pastarasis gi juos įduoda teisės gynėjui, kuris turi juos išnagrinėti ir padaryti savo išvadas.

471. Jeigu teisės gynėjas, kuris turi galios daryti ir tolimesnius tardymus, koki tik jo manymu būtų reikalingi, pritaria kaltinimui, tai keliama byla teisminiais Bažnyčios kanonų nuostatais, taikant juos turimam atsitikimui.

472. Bylos eigoje turi paaiškėti padarytieji nusikaltimai, o be to, kad buvo du įspėjimai ir kad nusikaltėlis nepasitaisė.

473. Tribunolas, stropiai apsvarstęs ir teisės gynėjo kaltinimus ir kaltininko pasiaiškinimus, ir radęs, kad visa, kas tik reikėjo įrodyti, reikiamai yra įrodyta, paskelbia kaltininkui pašalinimo sprendimą.

474. Kitaip negalima paliepti sprendimą vykinti, kaip tik patvirtinus jį Šventajai Vienuolių Kongregacijai, kuriai Tribunolo Pirmininkas ir sprendimą, ir visus bylos aktus rūpinsis kuo greičiausiai nusiųsti.

475. Kilus pašalinimo klausimui tolimų kraštų vienuolynuose, Vyriausiasis Vadovas, sutinkant Tarybai, net ir paprastais atvejais, teisę pašalinti gali pavesti patikimiems ir išmintingiems amžinųjų įžadų kunigams, kurių turi būti ne mažiau, kaip trys, neliečiant 476 § nuostatų.

476. Vienuolį, padariusį didelį išorinį papiktinimą arba gresiantį padaryti labai

didelę skriaudą vienuolynui, tuojau gali grąžinti pasaulin Aukštesnis Vyresnysis, arba, jeigu pavojus būtų visai čia pat ir pasiekti Aukštesnįjį Vyresnįjį nebūtų laiko, — net ir Namo Vyresnysis, sutikus jojo Tarybai. Taip pašalintam vienuoliui tuojau turi būti iškelta byla ankščiau minėtais nuostatais, jeigu jos dar nebūtų buvę.

4 DALELĖ

Pašalintieji po amžinųjų įžadų

I

477. Amžinųjų įžadų vienuolis, pašalintas iš Kongregacijos, lieka įžadų saistomas, nebent Šventasis Sostas pačiu reskriptu, kuriuo patvirtinta jo pašalinimą, juosius nuimtų ir jį sekuliarizuotų. Jeigu pašalintasis būtų mažesniųjų šventimų klierikas, tai savaime grąžinamas į pasaulinį luomą, tačiau pasilieka įžadų saistomas.

478. Dvasininkas, padaręs vieną iš minėtų 452 § nusikaltimų arba pašalintas dėl tokio nusikaltimo, už kurį bendroji teisė baudžia nešlove, depozicija arba degrada-

cija, amžinai netenka teisės dėvėti dvasininko drabužį.

479. Aukštesniųjų šventimų dvasininkas, pašalintas dėl mažesnių nusikaltimų:

1) Pačiu nusikaltimu tol lieka suspenduotas, kol gaus absoliuciją iš Šventojo Sosto;

2) Šventoji Kongregacija, jeigu laikytų reikalinga, įsakys pašalintajam gyventi skirtoje diecezijoje, pranešdama Vyskupijos Valdytojui priežastis, dėl kurių jis yra pašalintas;

3) Jei pašalintas nusikaltėlis nepaklausytų šio Šventosios Kongregacijos įsakymo, tai Vienuolija yra laisva jo atžvilgiu, o pašalintasis savaime netenka teisės dėvėti dvasininko drabužį;

4) Tos diecezijos, kurioje pašalintajam įsakyta gyventi, Valdytojas siunčia jį į atgailos namus arba paveda pamaldaus ir protingo kunigo priežiūrai bei rūpesčiui. Ir jeigu jis to nepaklausytų, tai Vienuolija yra laisva jo atžvilgiu, o jis savaime netenka teisės dėvėti dvasininko drabužį;

5) Kongregacija per gyvenamosios vietos Ordinaro rankas teduoda pašalintajam

gailestingumo pašalpą, reikalingą pragyvenimui, jeigu jis pats iš savęs negalėtų išsilaikyti;

6) Jeigu pašalintasis iš Kongregacijos elgtųsi kaip netinka dvasininkui, tai išėjus metams, arba Ordinaro nuožiūra ir ankščiau, gailestingumo pašalpa jam nutraukiama, jis išvaromas iš atgailos namų, pats Ordinaras atima jam teisę dėvėti dvasininko drabužį ir apie tai tuojau reikiamai praneša Apaštalų Sostui ir Kongregacijai;

7) Ir atvirkščiai, jei pašalintasis minėtu laiku taip girtinai elgtųsi, kad teisingai būtų laikomas tikrai pasitaisęs, tai Ordinaras jo prašymą išrišti jį nuo suspensos cenzūros rekomenduos Šventajam Sostui ir, gavus prašytą absoliuciją, laikydamasis reikiamo atsargumo, savo vyskupijoj leis jam laikyti Mišias ar net, jeigu jam tai atrodys protinga, eiti ir kitas šventąsias pareigas, iš kurių galėtų padoriai pragyventi. Šitaip esant aprūpintam, Kongregacija gali paliauti davusi pašalpą. Jeigu jis būtų dijakonas ar subdijakonas, tai visas dalykas turi būti praneštas Šventajam Sostui.

480. Pašalintasis vienuolis, kuriam nėra nuimti Kongregacijoje padarytieji įžadai, turi grįžti į vienuolyną ir, jei jisai per trejus metus savo gyvenimu įrodytų esąs visai pasitaisęs, tai Kongregacija turi jį priimti. Jei tačiau būtų tam didelių kliūčių, iš Kongregacijos ar iš pašalintojo pusės, dalykas pavedamas spręsti Apaštalų Sostui.

481. Pašalintasis iš Kongregacijos, kurį padarytieji Kongregacijoje įžadai paliauja saistę, jeigu surastų sau palankų Vyskupą, kuris sutiktų jį priimti, turi likti jo jurisdikcijoje ir gyventi ypatingoje jo priežiūroje, laikant Konstitucijos 444 § nuostatus; priešingu atveju turi būti pranešta Šventajam Sostui.

482. Kongregacijos nariui išeinančiam ar pašalintam iš Vienuolijos turi būti grąžinti visi turtai, kuriuos jis į vienuolyną atsinešė, tačiau be pelno ir tokioje būklėje, kokioje jie tuo metu yra; pašalintasis negali nieko reikalauti už bet kurį padarytą Kongregacijai darbą.

483. Pats pašalinimas turi būti atliktas, kiek galima, be sugėdinimo ar įžeidimo, bet juo labiau su meile, su paguoda pašalinamajam, duodant jam nurodymų bei pakreipiant jį į gerą gyvenimo kelią, kad jis, būdamas pasaulinio luomo, stengtųsi gyventi dorai ir pavyzdingai. Itin patariama Kongregacijos nariams nei tarp savęs, nei su kitais be reikalo nekalbėti apie tą, kurs yra pašalintas arba pats išstojęs iš Kongregacijos.

ANTROJI DALIS

Kongregacijos valdymas ir santvarka

XXV SKYRIUS

Priklausomybė Apaštalų Sosto

484. Kongregacija ir visi nariai, kaip Aukščiausio Vyresniojo, priklauso Romos Vyskupo, Bažnyčios Galvos, kurio turi klausyti taip pat ir iš klusnybės įžado.

485. Įstaiga, per kurią Aukščiausias Ganytojas tvarko vienuolių reikalus vadinasi Šventoji Vienuolių Kongregacija, kuri:

1) Išimtinai sau pasilaiko visa, kas liečia vienuolių valdymą, drausmę, mokslus, turtus ir privilegijas, palikdama Tikėjimui Platinti Kongregacijai vienuolių misijonierių reikalus;

2) Perleisdama atatinkamam Tribunolui teismo keliu svarstytinus klausimus ir niekad neliesdama Šventosios Oficijos ir Santarybos (Concilii) Kongregacijų teisių jiedviem priklausančiuose dalykuose, visus savo srity esančius klausimus sprendžia drausmės keliu. Bet jeigu iškiltų koks klausimas tarp vienuolio ir nevienuolio, ypač šaliai prašant, jinai gali tą klausimą, jei atrodytų tinkama, atiduoti svarstyti ir kitai Kongregacijai ar Tribunolui;

3) Pagaliau šiai šv. Kongregacijai rezervuota galia dispensuoti vienuolius nuo bendrosios teisės.

486. Aukščiausiajam Ganytojui, Jėzaus Kristaus Vietininkui, Kongregacijos nariai tegul reiškia kuo didžiausią pagarbą, ištikimybę, meilę bei pasiaukojimą. Tegul stengiasi prie Jo visa širdžia prisirišti, visų Jo įsakymų ir troškimų klusniai laikytis, jį ginti, už jį melstis, jo noru priimti visokias pareigas bei darbus dėl Bažnyčios ir sielų išganymo ir visiškai būti jo valioje. Kiek galėdami tesirūpina taip pat ir kitiems tuos pačius jausmus įkvėpti.

487. Kiekvienas Vyresnysis turi supažindinti savo valdinius su Šventojo Sosto dekretais, labiausiai su tais, kurie liečia vienuolius, ir rūpintis, kad jie juos vykintų. Kiekvienas su pasitikėjimu tegul kreipiasi į Šventąjį Sostą, kada norės gauti reikalingą leidimą ar dispensą.

XXVI SKYRIUS

Santykiai su Vyskupijų Valdytojais

488. Vyskupijos Valdytojui (Ordinarui) Kongregacijos nariai tegul reiškia tinkamą pagarbą, meilę ir klusnumą, tegul saugoja jo autoritetą, nuolankiai prašo jį reikalingų leidimų dvasininko pareigoms eiti; kiek išgali, tegul tiekia jam pagalbos, taip pat, pagal jo norą jam tepraneša visa, ką diecezijoj pasiryžę veikti, ar ką jau veikia; ir pagaliau teesie jam kuo labiausiai palankūs.

489. Vyresnieji tegul žiūri, kad jųjų paskirtieji tam tikslui valdiniai, Vyskupijos Valdytojui ar klebonui esant reikalingiems jų pagalbos tikinčiųjų reikalams aprūpinti, tiek savose bažnyčiose bei viešose koplyčiose, tiek ir už jų sienų iš visos širdies padėtų sielų ganymo darbe, ypač gyvenamoj Vyskupijoj, tačiau neprasilenkdami su vienuolių drausme.

490. Visiems reikia žinoti, kad Vyskupijos Valdytojas turi teisę:

1) Vizituoti Kongregacijos Namus ir tikrinti tuos dalykus, kurie liečia bažnyčią, viešas koplyčias, altorius bei klausyklas;

2) Vizituoti visokias mokyklas (išskiriant grynai vienuolines, skiriamas įžadus padariusiems Kongregacijos nariams), oratorijas, pramogų vietas, prieglaudas ir kitas įstaigas, kiek jos liečia tikybinį bei dorovinį auklėjimą;

3) Sužinoti apie valdymą žemės ir palikimų, kurie skirti Dievo garbei bei vietos labdarybės tikslams, parapijos arba misijos reikalams ar yra duoti vienuoliams parapijos arba misijos dėliai.

491. Su visa pagarba ir meile tepriima Vyskupą, kada šisai teiksis Kongregacijos bažnyčiose ar koplyčiose laikyti iškilmingas pamaldas, sakyti pamokslus, ar teikti Sutvirtinimo Sakramentą.

492. Težino, kad Vyskupijos Valdytojui rezervuojama yra teisė:

1) Konsekruoti šventąsias vietas, nekilnojamuosius altorius ir varpus;

2) Spręsti ginčus, kilusius tarp vienuolių dėl kolegialinės pirmenybės;

3) Spręsti dalykus, priklausančius Šventajai Oficijai ir klausimus kilusius tarp skirtingų Vienuolijų ar jųjų atskirų asmenų, arba tarp vienuolių ir pasaulinių dvasininkų ar pasauliečių.

493. Vyskupui įsakius, vienuolių yra pareiga:

1) Kalbėti Mišiose įsakytas maldas;

2) Esant viešam reikalui: skambinti varpais, kalbėti kokias ypatingas maldas ar laikyti iškilmingas pamaldas;

3) Mokyti žmones katekizmo;

4) Šventadieniais trumpai paaiškinti šventąją Evangeliją ar kurią krikščionių mokslo tiesą;

5) Susilaikyti nuo tokių pamaldų, kurios, Vyskupijos Valdytojo nuomone, pareitų į kelią katekizmo ar Šv. Evangelijos aiškinimui, privalomam parapijos bažnyčioje;

6) Laikyti diecezijai duotus įsakymus religiniam kultui apsaugoti;

7) Dalyvauti įsakytose viešose procesijose, ypač Dievo Kūno Šventėje, nebent

vėtinus viešose iškilmėse, arba tuos drabužius pakeisti;

13) Daryti viešas procesijas už savo bažnyčios ribų, išskyrus procesijas, daromas per Dievo Kūno oktavą;

14) Spausdinti knygas ar laikraščius, rašinėti į dienraščius;

15) Leisti į apyvartą pinigus, duotus parapijos ar misijos reikalams, arba duotus kuriam vienuoliui parapijos ar misijos dėliai, ar skirtus Dievo garbei bei vietos labdarybės tikslams; teisėtai paleidus tokius pinigus į apyvartą, savavališkai negalima jos pakeisti;

16) Pavestus laikinai valdyti turtus, skirtus vietos ar diecezijos bažnyčių reikalams, žmonių šelpimui ar labdarybės tikslams, be Vyskupijos Valdytojo žinios nevalia laikyti ir be jo sutikimo į apyvartą leisti.

XXVII SKYRIUS

Valdžios sąstatas ir Vyresnieji

I

495. Vyresnieji ir Kapitulos pagal Konstituciją ir bendrąją teisę savo valdiniams turi valdomąją galią (potestatem dominativam) ir bažnytinę jurisdikciją tiek sąžinės, tiek išorės srityse.

496. Aukščiausiąją ir tiesioginę valdžią visoje Kongregacijoje paprastu būdu turi Vyriausiasis Vadovas su savo Taryba ir nepaprastu būdu Visuotinė Kapitula.

497. Be Vyriausiojo Vadovo yra dar Provincijų Vyresnieji, kurie vadovauja provincijoms, ir vietiniai Vyresnieji — atskiriems Namams.

498. Vyriausiasis Vadovas ir Provincijų Vyresnieji kiekvienas turi po keturis Tarybininkus, Namų gi, bent pilnųjų, Vy-

resnieji — po du Tarybininkus. Namo Vyresniajam mirus, jį atstačius, jam kur išvykus, arba šiaip kuriuo būdu esant sukliudytam, jo pareigas eina pirmasis Tarybininkas; antrasis gi rūpinasi Vyresniojo elgesiu ir tuose dalykuose, kurie liečia jo asmenį ar pareigas, reikalui esant, jį įspėja. Vyriausiajam Vadovui mirus arba jį atstačius jo Pavaduotojas įgauna pilną Kongregacijoje valdžią.

499. Vyriausias Vadovas ir Provincijų Vyresnieji bei jų Pavaduotojai yra vadinami Aukštesniais Vyresniaisiais, visi kiti Vyresnieji — žemesniais.

500. Turtams valdyti ir tvarkyti turi būti išrinkti Ūkvedžiai (Ekonomai):

1) Vyriausias Ūkvedys visos Kongregacijos turtams,

2) Provincijų Ūkvedžiai — provincijų turtams ir

3) Vietiniai Ūkvedžiai — Namų turtams tvarkyti. Ūkvedžiai savo pareigas eina savo Vyresniųjų vadovaujami, tačiau nei Vyriausias Vadovas, nei Provincijos Vyresnysis negali eiti Ūkvedžių pareigų;

vienuolyno gi Vyresnysis, verčiant reikalui, galėtų eiti draug ir vienuolyno Ūkvedžio pareigas, nors geriau, kad būtų atskiras Ūkvedys. Vyriausias Ūkvedys ir Provincijų Ūkvedžiai negali kartu būti ir savo Vyresniųjų Tarybininkais.

501. Be to, aktams ir raštams tvarkyti turi būti išrinkti Sekretoriai: Vyriausias Sekretorius — visai Kongregacijai, Provincijų Sekretoriai — atskiroms provincijoms ir jeigu reikėtų, Vietiniai Sekretoriai — atskiriems Namams. Vyriausiuoju Sekretorium ir provincijų Sekretoriais gali būti ir vienas iš Tarybininkų, tiktai ne pirmasis.

502. Vyriausiąjį Vadovą, jo Tarybą, Vyriausiąjį Sekretorių, Vyriausiąjį Ūkvedį ir Provincijų Vyresniuosius žemiau nurodytu būdu renka visuotinė Kapitula; Provincijų Tarybininkus, Sekretorius ir Ūkvedžius — Vyriausioji Taryba; Namų Vyresniuosius, jų Tarybininkus ir Ūkvedžius, taip pat įstaigų ir kolegijų Rektorius — Provincijos Taryba.

II

503. Aukštesniais Vyresniaisiais negalima rinkti tų, kuriems dar nėra bent dešimties metų, kaip šioje Kongregacijoje yra padarę pirmuosius įžadus, kurie yra gimę iš neteisėtos moterystės ir kurie dar nebaigę tam tikro nustatyto amžiaus: Vyriausiam Vadovui — keturiasdešimties metų, kitiems Aukštesniems Vyresniesiems — trisdešimties metų. Vyriausiojo Vadovo bei Provincijų Vyresniųjų Tarybininkams, Ūkvedžiams ir Sekretoriams, taip pat žemesniems Vyresniesiems nenustatoma jokių amžiaus ar profesijos metų, tačiau reikia, kad būtų amžinųjų įžadų.

504. Be jokio atsižvelgimo į asmenis, Vyresniaisiais turi būti renkami tie, kurie, viską apsvarsčius, randami tinkamiausiais iš atžvilgio į Dievą, būtent, kurie kitus pralenkia reikiamu mokslu, protingumu, sumanumu bei teisumu, būdo rimtumu bei dorovingumu, pavyzdingu elgesiu, meile bei nuolankumu, energija bei pastovumuir kitomis dorybėmis, Kongregacijos meile bei josios pažangos uolumu, patyrimu bei sugebėjimu gerai eiti pareigas ir pagaliau

kurie turi pakankamai sveikatos uždėtai pareigų naštai nešti. Kitiems valdyti ir rūpintis bendrąja bei visuotine gerove Kongregacija tegul nedvejodama parenka geriausius, kokius tik turi, ir geriausiomis ypatybėmis pasižymėjusius vyrus.

505. Vyriausiasis Vadovas, jo Tarybininkai, Vyriausiasis Sekretorius bei Ūkvedys ir Provincijų Vyresnieji renkami tam tikram laikui, būtent, neilgesniam kaip šešeri metai; pasibaigus pirmam šeštmečiui, tie patys Vyresnieji vėl gali būti renkami; bet kad tas pats Vyriausiasis Vadovas ir Provincijų Vyresnieji tose pat Provincijose pasiliktų iš eilės ir trečiam šeštmečiui, reikia, kad būtų išrinkti dviem trečdaliais balsų ir gautų Šventojo Sosto sutikimą. Vyriausiojo Vadovo Tarybininkais, Vyriausiuoju Sekretoriumi ir Vyriausiuoju Ūkvedžiu visuomet galima rinkti tie patys asmens.

506. Namų Vyresnieji skiriami trejiems metams, kuriems išėjus, tie patys galima rinkti ir antram trimečiui, bet nieku būdu ne trečiam iš eilės tame pat vienuolyne

be Apaštalų Sosto sutikimo. Namo Vyresniųjų Tarybininkais, Sekretoriais bei Ūkvedžiais visada galima rinkti vėl tie patys.

507. Įstaigų ir Kolegijų Rektorius, jeigu jie nėra drauge ir tų Namų Vyresnieji, kurių valdžiai priklauso auklėtinių drausmė, galima skirti ir ilgesniam laikui, kaip trejiems metams.

III.

508. Rinkimai taip turi būti daromi, kad, pasibaigus vieno Vyresniojo valdžios laikui, naujas Vyresnysis ir jo Tarybininkai tuojau perimtų iš jo pareigas, arba, jei išrinkti tie patys Vyresnieji, kad jie galėtų būti patvirtinti toms pat pareigoms. Tačiau kiekvienas Vyresnysis tol eina savo pareigas, naudodamasis visomis jam priklausomomis galiomis, kol naujasis Vyresnysis perims jo pareigas, nors pirmojo pareigų laikas jau būtų išėjęs.

509. Kiekvienas Vyresnysis turi gyventi savo Name ir iš jo kitaip neišvykti, kaip tiktai Konstitucijos leidžiamu būdu: būtent, Provincijolas be Vyriausiojo Vadovo

leidimo negali išvykti iš savo Provincijos ilgesniam laikui, kaip mėnesiui, o Namo Vyresnysis be Provincijolo leidimo — iš savo vienuolyno daugiau kaip dešimčiai dienų.

510. Kiekvienas Vyresnysis, naudodamasis savo teisėmis, tegul žiūri, kad neįeitų į kitų Vyresniųjų teises. Aukštesni Vyresnieji, vykindami savo valdžią, be svarbios priežasties negali neatsižvelgti į savo tiesioginius Vyresniuosius, bet turi palaikyti valdiniuose pastarųjų autoritetą, tačiau taip, kad valdiniai suprastų jog jie gali nevaržomai kreiptis į Aukštesnius Vyresniuosius. Pastarieji tegul žiūri, kad valdiniai būtų geros apie savo tiesioginius Vyresniuosius nuomonės ir jais pasitikėtų.

511. Vyresnieji tegul turi tam tikras knygas, reikalingas valdymui bei tvarkymui ir asmenų bei Kongregacijos Namų sąrašus.

512. Oficialūs raštai tokiais reikalais, kuriuos turi atlikti pats Vyresnysis arba Vyresnysis drauge su savo Taryba, reikia

siųsti atitinkamo Vyresniojo vardu, o šis jau paskirstys tinkamiems pareigūnams, kad reikalas būtų atliktas.

513. Nepasibaigus laikui, niekas be tikro reikalo neprašo Vyresniųjų atleisti jį nuo pavestų jam pareigų, taip lygiai ir Vyresnieji be svarbių priežasčių nepriima tokių atsisakymų.

514. Išskyrus tuos atvejus, kuriais bendroji teisė ar Konstitucija aiškiai kitaip įsako, šiaip atskirus asmenis dėl teisingų priežasčių nuo einamųjų pareigų atleisti, jas kitomis pakeisti, arba nuo jų atstatyti gali tie, kurie jiems tas pareigas yra skyrę, taip pat jų įpėdiniai ir Vyresnieji.

IV

515. Vyresnieji turi saugotis, kad neužsiimtų tokiais reikalais, kurie juos perdaug atitrauktų nuo Vienuolijos darbų arba kliudytų reikiamai atlikti savo pareigas, ir jie dėlto neįstengtų savaisiais rūpintis ir visada laisvai atsidėti bendrajai Vienuolijos gerovei; priešingai, esant daugybei reikalų,

be savo Tarybininkų, Vyresnieji tegul pasikviečia ir kitus tinkamus asmenis padėti jiems eiti pareigas.

516. Kiekvienas Vyresnysis:

1) Tegul rūpinasi nuolatinėmis pastangomis pats šventėti, tapti vis tinkamesniu įrankiu kitiems vadovauti, labiausiai gi tesistengia įsigyti tokių dorybių ir ypatybių, kuriomis privalo būti pasižymėjęs geras Vyresnysis;

2) Vadovavimui kitiems tepaaukoja visą save ir visą savo laiką; nuolatos tesirūpina visais, tačiau taip, kad ne tik neatvėstų jo paties maldos ir šventi troškimai, kuriais jis kitus turi uždegti, bet juo labiau visuose savo darbuose kuo glaudžiausiai bendrautų su Dievu;

3) Dažnai tegul atsidėję apsvarsto visa, kas reikia veikti ir kaip labiau pakelti bendroji Kongregacijos gerovė, taip pat ir su kitais šiuo reikalu tepasitaria;

4) Tenenukrypsta nuo to, ko reikalauja protas, bendroji gerovė ir Dievo garbė; tenenustoja drąsos, sunkenybėms bei priešingumams apnikus;

5) Visur kur tesistengia pirmas duoti valdiniams pavyzdį ir pats tesusilaiko nuo tų išimčių, kurių kitiems, esant panašiai būklei, neleistų;

6) Aukštesniems Vyresniesiems, kurių asmeny tarsi patį Kristų matytų, tereiškia reikiamą klusnybę, pagarbą ir meilę.

517. Vyresnieji noringai teatsiklausia savo Tarybininkų nuomonės ir tesileidžia jų įspėjami visame, kas liečia jų pareigas ar asmenį. Ypač maloniai teišklauso tojo Tarybininko, kuris yra jo Admonitorius, arba Įspėjėjas.

518. Visi Vyresnieji be atvangos tesistengia:

1) Ištikimai laikytis gautų savo pareigoms instrukcijų, gerai atsimindami, kad nuo tinkamo ir stropaus savo pareigų ėjimo daugiausiai pareina jam pavestos bendruomenės gerovė bei pažanga, už kurią turės Dievui duoti apyskaitą;

2) Rūpestingai žiūrėti, kad ištikimai ir griežtai būtų laikoma Konstitucija ir vykdomi įsakymai;

3) Saugoti valdinius nuo visa pikta, vis jais rūpintis ir tiek nuolatine malda, tiek žodžiu bei pavyzdžiu, tiek deramais įsakymais, paraginimais bei įspėjimais, o net, jei būtų reikalas, pavartojant ir tinkamas baudžiamąsias priemones, visiems drauge ir kiekvienam atskirai padėti ir visus skatinti kasdien daryti pažangos;

4) Tinkamai, gerai ir naudingai valdinius įstatyti į darbą; be jokių atsižvelgimų į asmenis kiekvienam tesingai skirti pareigas, darbus, užsiėmimus ir naštas, atsižvelgiant į kiekvieno jėgas, gabumus, būdą ir sugebėjimą, o taip pat ir į Namo, Provincijos ar Kongregacijos, lygiai ir Bažnyčios, reikalus bei gerovę;

5) Taip pat ir aktyvaus gyvenimo darbuose, kiekvienam vadovauti, kad viskas eitų didesnei Dievo garbei ir artimo išganymui, gerovei bei kilnumui;

6) Pagal Konstituciją iš visų reikalauti, kad savo laiku duotų išorinio gyvenimo bei darbų apyskaitą ar atsiųstų nustatytą pranešimą;

7) Laikyti, ugdyti bei skleisti meilę, sutarimą ir didžiausią vienybę tiek kiekviena-

me Name tarp atskirų asmenų, tiek visoje Kongregacijoje tarp atskirų Provincijų bei Namų;

8) Taip pat, kiek galima, įgyti palankumo pašalinių žmonių tarpe ir jį išlaikyti, geradariams gi turėti ir reikšti dėkingumą;

9) Kiekvienas pagal savo pareigas turi dėti visas pastangas, kad visoje Kongregacijoje, Provincijose ar atskiruose Namuose tikrai pagal Konstitucijos dėsnius būtų gyvenama, kad klestėtų vienuolių drausmė, karštas uolumas; kad turtai tinkamai būtų tvarkomi; kad žydėtų mokslai bei darbai, kurių imasi Dievo garbei bei sielų išganymui; kad vienuolynai, Provincijos ir visa Kongregacija ne tik laikytųsi geroje būklėje, bet dar kaskart eitų tobulyn ir pagaliau, kad Kongregacija augtų narių skaičiumi bei nuopelnais.

XXVIII SKYRIUS

Taryba ir Tarybininkai

I DALELĖ

Taryba

519. Taryba, tiek Vyriausioji, tiek Provincijos bei Namo, sudaroma iš Vyresniojo, kaip pirmininko, ir jo Tarybininkų; jie visi yra teisėti Tarybos nariai ir tiktai jie turi teisę balsuoti.

520. Tiek rinkimams, tiek šiaip svarbesniems reikalams svarstyti Pirmininkas, kiek galima, turi kviesti ir tuos Tarybos narius, kurių vietoje nebūtų; pakviestieji turi dalyvauti, nebent, Pirmininko nuožiūra, pateisintų tolumas ar kita kokia svarbi priežastis.

521. Kad Tarybos posėdis būtų tikras, reikalinga ir pakanka, kad susirinktų didesnė dalis turinčiųjų balsą, tarp kurių, kad

būtų ir Tarybos Pirmininkas, kitaip tariant Vyresnysis arba jo Pavaduotojas.

522. Bent svarbesnius reikalus svarstant, Pirmininkas tesistengia, kad, kiek galima, visi turintieji balsą atvyktų į posėdį. Rinkimai, kiek galima, turi būti atliekami esant visiems Tarybos nariams, ir todėl jei neverstų būtinas reikalas, geriau rinkimai atidėti, kol visi galės dalyvauti posėdyje. Jeigu vienas Tarybininkas negalėtų dalyvauti kuriuose rinkimuose, tai jo vieton reikia pakviesti vietos Namo Vyresnysis, o jei taip pat trūktų ir antro, tai jo vieton Tarybininkai išrenka vieną to Namo amžinųjų įžadų vienuolį.

523. Be Tarybininkų, Vyresnysis gali pasikviesti ir kitus išmanančius tuos dalykus, kurie yra svarstomi, tačiau be teisės balsuoti. Sekretorius, jei jis nėra iš Tarybos narių tarpo, taip pat Ūkvedys, Novicijų Vedėjai bei Kolegijų Rektoriai, dalyvauja Tarybos posėdy, kai svarstomi jų reikalai, neturi teisės balsuoti.

524. Tais atvejais, kada bendroji teisė ir Konstitucija reikalauja Tarybos sutiki-

mo, Vyresniojo veiksmai daromi prieš Tarybininkų nuomonę, yra netikri; jeigu reikalaujama tik Tarybos atsiklausimo, pav. žodžiais: „pasitarus su Taryba“, arba: „pasiklausus Tarybos etc.“, tai veiksmo tikrumui pakanka, kad Vyresnysis būtų tiktai išklausęs Tarybininkų nuomonės. Nors pastaraisiais atvejais Vyresnysis neturi jokios pareigos prisitaikyti prie jųjų nuomonės, kad ir visų vienodos, tačiau ta jų nuomonė daug reiškia ir Vyresnysis tegul jos neniekina, nebent jam atrodytų, kad jis turi svarbesnį pagrindą pasielgti kitaip.

525. Tie reikalai, kuriems Tarybininkai turi privalomąjį balsą, visuomet sprendžiami slaptu balsavimu. Jeigu Vyresniajam ar Tarybininkų daugumai atrodytų tinkama, tai net ir patariamasis balsas svarbesniais atvejais turi būti pareikštas slaptu balsavimu.

526. Paprastai Taryba susirenka kartą per mėnesį; be to, tiek kartų, kiek Vyresniajam ar Tarybininkų daugumai atrodytų reikalinga arba naudinga.

527. Reikalai Taryboje taip turi būti svarstomi, kad kiekvienas iš eilės galėtų laisvai pareikšti savo nuomonę, tačiau neįžeisdamas savitarpio meilės bei prideramos pagarbos; priešingu atveju, Pirmininkas turi Tarybininką įspėti. Bus labai protinga, jeigu Pirmininkas, išdėstęs dalyką, nereikš tuoj savo nuomonės, kol išklausys, ką kiti mano ir dėlko taip mano.

528. Vyresnieji savo Tarybininkams teišdėsto ne tik tuos dalykus, kuriuos pastarieji iš pareigos turi žinoti, bet ir tuos, kurie atrodytų naudingi jiems žinoti. Todėl teparodo laiškus, raštus ir dokumentus, kurie liečia svarstomąjį dalyką, kad jie, gerai visa pažinę, galėtų pareikšti teisingą nuomonę.

529. Sekretorius turi rašyti diskusijų eigą bei Tarybos nusprendimus, kuriuos pasirašys dalyvavę posėdyje Tarybos nariai ir pats Sekretorius.

530. Tiktai Pirmininkas gali ir turi skelbti Tarybos nutarimus ir svarstymus. Tačiau nei prieš paskelbiant nevalia jųjų

kam nors pasakoti, nei paskelbus ką nors iš veiktųjų darbų pranešti, kas galėtų įžeisti autoritetą arba meilę, ypač griežčiausiai draudžiama pasakoti, ką kuris apie kitą asmenį kalbėjęs, kokios buvęs nuomonės, arba kas už ką balsavęs.

2 DALELĖ

Tarybininkai

531. Tarybininkų pareiga patarti ir padėti savo Vyresniajam valdyti ir vadovauti visai Kongregacijai, Provincijai ar Namui; pareikšti pagal Konstituciją savo nuomonę rinkimuose ar svarstant svarbesnius reikalus, taip pat padaryti tokių pasiūlymų, kuriuos matytų esant naudingus Kongregacijai, Provincijai, Namui, ar net ir atskiriems asmenims.

532. Tarybininkai turi gyventi prie savo Vyresniųjų. Esant reikalui, tais atvejais kada iš viso yra keturi Tarybos nariai, du iš jų gali gyventi ir kitur, su sąlyga, kad prireikus lengvai galėtų atvykti ir dalyvauti Tarybos posėdžiuose. Tarybininkų nega-

lima apkrauti tokiais darbais, kurie kliudytų tiesiogines jų pareigas.

533. Kiekvienas Tarybininkas, draug su Vyresniuoju ir priklausomai nuo jo, turi žiūrėti drausmės ir vienuolių gyvenimo nuostatų, turi gaivinti vienuolių dvasią, pamaldumą bei uolumą; turi kelti mokslą ir tiesioginius Kongregacijos darbus, ugdyti brolišką meilę ir vienybę; turi prižiūrėti ir budėti, kad visi gerai atliktų savo pareigas ir kad tinkamai būtų valdomi turtai; turi visur kur rūpintis tobulybe bei pažanga ir kiek pajėgdami stengtis kelti bendrąją gerovę bei Vienuolijos tarpimą.

534. Vyresniajam tegul reiškia ištikimybę, klusnumą bei pagarbą; patys savo tarpe ir su Vyresniuoju tesilaiko didžiausios meilės; žodžiu ir pavyzdžiu tegul remia jo autoritetą; visa, kas liečia jų pareigas, tegul išdėsto Vyresniajam; prašomi pareikšti savo pritarimą ar patarimą, su reikiama pagarba, pasitikėjimu ir atvirumu tegul pareiškia savo nuomonę; jei kada jų nuomonė nesutiktų su Vyresniojo nuomone, tai laisvai, su reikiamu kuklumu bei nuolankumu tegul jam išdėsto savo pažiūrą; bet jau

dalyką nusprendus, atidėję šalin savo nuomonę, kiek galėdami, iš širdies tegul imasi sprendimą vykdyti. Tegul saugojasi, kad neprisisavintų nė dalelės Vyresniajam priklausančios valdžios, kad neužsiimtų vien kurio atskiro asmens reikalais ar išimtinai tik kuriais ypatingais dalykais, bet visais atvejais teesie tikri bendrosios gerovės mylėtojai.

535. Tarybos nariai stropiai turi laikyti paslaptį viso to, ką sužino eidami savo pareigas. Sulaužę paslaptį, tebūnie rimtai įspėti, o jeigu ta pačia kalte ir antrą ir trečią kartą nusikalstų, tai ir baudžiami pagal kaltės didumą bei kitas aplinkybes. Vyresnysis gi savo nuožiūra ir pagal reikalo svarbumą gali Tarybininkus prisaikdinti laikyti paslaptį.

536. Tarybininkas, kuris Vyresniajam išvykus ar šiaip esant sukliudytam laikinai eina jo pareigas, turi saugotis, kad be tikro reikalo nepadarytų kokių pakeitimų be Vyresniojo žinios. Jei reikalas būtų skubus, turi atsiklausti kitų Tarybininkų ir prieš balsų daugumą negali eiti. Tarybininkas,

kuris yra Vyresniojo įspėjėjas, arba padėjėjas, turi rūpintis Vyresniojo reikalais ir jį, kada tik pagal sąžinę jam atrodytų reikalinga, pirma pasimeldęs, su deramu kuklumu bei nuolankumu turi įspėti dėl tų dalykų, dėl kurių jis pats ar kiti Tarybininkai manytų, kad reikia įspėti.

537. Vyriausiojo Vadovo ir Provincijolų Tarybininkai savo pareigas eidami priklauso tiesiog savo Vyresniųjų, o visais kitais atžvilgiais — Vyresniojo to Namo, kuriame gyvena.

XXIX SKYRIUS

Archyvai ir Sekretoriai

I

538. Saugoti dokumentams, aktams ir kitiems raštams, kurie liečia Kongregacijos, Provincijų ir atskirų Namų valdymą, darbus, jų būklę bei istoriją, reikia turėti: Vyriausias, Provincijų bei Namų archyvai, kurie turi būti laikomi tinkamoje ir saugioje vietoje, kad negrėstų gaisro ar kokio sugedimo pavojus.

539. Rinktini ir saugotini yra šie aktai bei dokumentai:

1) Vyriausiame archyve — kurie liečia visą Kongregaciją, taip pat nuorašai svarbesniųjų aktų bei dokumentų, liečiančių atskiras Provincijas bei Namus, ir pagaliau visa, kas Kongregacijai turi ypatingos svarbos;

2) Provincijos archyve — toki aktai bei dokumentai, kurie liečia Provinciją, svar-

besniųjų atskirų Namų dokumentų nuorašai, taip pat atskirų Provincijai priklausančių asmenų dokumentai, kurie jiems patiems nėra reikalingi;

3) Namo archyve saugotini liečią Namą dokumentai ir visa, kas saugoti Namui yra svarbu.

Be to, kiekviename archyve turi būti laikomi visoki įsakymų raštai ir visa, kas tik bet kuriuo atžvilgiu yra arba ateity gali būti naudinga.

540. Su visu stropumu bei rūpestingumu turi būti sudarytas visų archyve turimų dokumentų katalogas, arba sąrašas, su trumpu atskirų raštų turiniu. Kasmet pirmaisiais dviem mėnesiais turi būti į šį sąrašą įtraukiami visi tie raštai, kurie yra pereitais metais daryti arba kurie buvo apleisti. Tiek Vyresnysis, tiek ir Sekretorius rūpestingai turi atieškoti tuos raštus bei popierius, kurie yra išnešioti ar kur užmesti, ir panaudoti visas reikalingas priemones šiems raštams grąžinti į archyvą.

541. Archyvas turi būti užrakintas ir niekam nevalia į jį įeiti nei žiūrinėti be

Vyresniojo ir Sekretoriaus leidimo. Archyvo raktą turi tiktai Sekretorius.

542. Be Vyresniojo leidimo nevalia iš archyvo išnešti raštų originalų. Išneštieji raštai trijų dienų laikotarpy turi būti grąžinti į savo vietą. Tačiau Vyresniajam paliekama teisė prailginti naudojimosi laiką, bet tai tedaro atsargiai. Jei kas iš archyvo išsineša kokį raštą, turi palikti liudijimą apie tai, savo ranka pasirašytą; Sekretorius tegul žiūri, kad išneštieji raštai laiku būtų grąžinti.

543. Raštai, kurie galėtų užgauti kieno gerą vardą, turi būti laikomi slaptai, kad ir bendrame archyve, bet kuo stropiausiai saugojami tam tikroje spintoje ar dėžėje, gerai uždarytoje bei užrakintoje; raštai, kurie saugoti, Vyresniojo nuomone, jau nereikalingi, kasmet turi būti sudeginami.

II

544. Sekretorių pareigos:

1) Dokumentus, aktus ir raštus, tinkamai sutvarkytus ir gerai uždarytus, ištikimai archyve saugoti, savo laiku naujus raš-

tus tvarkingai pridėti ir turėti tinkamai paruoštą viso archyvo katalogą;

2) Dalyvauti Tarybos posėdžiuose, rašyti diskusijų eigą bei aktus ir juosius po Vyresniojo pasirašyti;

3) Vyresniajam įsakant, jo vardu rašyti laiškus ir kitus raštus, liečiančius Vienuolijos reikalus; juosius duoti Vyresniajam patvirtinti ar pasirašyti, ir jų nuorašus saugoti; registruoti siunčiamuosius ir gaunamuosius raštus;

4) Turėti narių sąstato sąrašą, kasmet panaujinamą, kuriame turi būti pažymėta kiekvieno vardas, pavardė, tėvų vardai, gimimo bei profesijos laikas ir vieta, išeitas mokslas, amatas, savybės, pareigos bei užsiėmimai ir visa kita, kas vadovavimui naudinga;

5) Vyriausias Sekretorius ir Provincijų Sekretoriai privalo turėti Namų sąrašą, taip pat kasmet panaujinamą, kuriame turi būti pažymėta visa, kas jų administravimui naudinga žinoti tiek apie pačius Namus, tiek ir apie gyvenančius juose asmenis bei apie jų einamas pareigas;

6) Tvarkyti kitas knygas, reikalingas ar naudingas valdymui;

7) Rašyti Namo, Provincijos ar visos Kongregacijos kroniką; be to, Vyriausias Sekretorius, Vyriausiojo Vadovo ir jo Tarybos vadovaujamas, turi rašyti Kongregacijos metraščius;

8) Duoti Tarybininkams paaiškinimų ir informacijų apie visa, kas iš archyve laikomų dalykų yra susiję su svarstomaisiais reikalais.

545. Be Tarybų Sekretorių, Vyresnieji, teisingai priežasčiai esant, gali pasiskirti sau ir privatinių Sekretorių, kurie padėtų jiems rašyti visokius raštus, susijusius su jų pareigomis.

546. Visus raštus Sekretoriai turi rašyti ištikimai Vyresniojo bei Tarybos mintimi ir visa, kas jiems ar Taryboje, ar kitaip kaip yra pavesta pasitikint jais, laikyti griežčiausioje paslaptyje.

XXX SKYRIUS

Turtai ir jų valdymas

1 DALELĖ

Turtų įgijimas ir nuosavybė

547. Ne tiktai visa Kongregacija, bet ir kiekviena Provincija bei atskiri Kongregacijos Namai saviesiems tikslams siekti gali įsigyti turto, jį turėti ir valdyti su pastoviomis ir tvirtomis pajamomis, priklausant aukščiausios Romos Vyskupo valdžios, kuris yra vyriausias visų bažnytinių turtų valdytojas ir šeimininkas.

548. Kongregacija, josios Provincija ar Namas gali įsigyti turtų visais tiek įgimtosios tiek ir pozityvinės teisės teisingais būdais, kuriais ir kitiems leidžiama tai daryti. Turtų nuosavybė priklauso tam moraliniam asmeniui, kuris juos teisėtai įsigijo, būtent: pačiai Kongregacijai, Provincijai, ar Namui.

549. Panaikinus Namą, jo turtai pereina Provincijai, panaikinus Provinciją, turtai tenka visai Kongregacijai, tačiau niekuomet neprasilenkiant su steigėjų arba aukotojų valia, neįžeidžiant kitų asmenų teisėtų reikalavimų ir vykdant Vyriausiojo Vadovo bei jojo Tarybos įsakymus.

550. Kongregacijos nariai ir patys pragyvena ir geriems darbams panaudoja pirmiausia tai, ką savo darbu bei triūsu pelno; be to, tiems tikslams priima ir įprastas tikinčiųjų aukas. Išmaldas rinkti, einant nuo durų prie durų, be ypatingos Šventojo Sosto privilegijos, draudžiama; net gavus tokią privilegiją, dar reikia gauti raštu iš Vyskupijos Valdytojo leidimas, nebent pačioje privilegijoje kitaip būtų nustatyta. Vyresniesiems nevalia siųsti išmaldų rinkti kitokius, kaip tiktai įžadus padariusius ir subrendusius amžiumi bei dvasia, bet jokiu būdu ne moksleivius.

551. Vyresnieji stropiausiai tegul žiūri, kad turtų valdymas bei sunaudojimo būdas ištikimai būtų vykdomas pagal tikinčiųjų valią, kurie Kongregacijai, Provincijai ar

Namui savo turtus ar prie savo gyvos galvos ar testamentu yra padovanoję arba palikę.

552. Kogregacijos narys gavęs ar juridiniu aktu ar testamentu patikėtinai geriems tikslams skiriamų turtų, apie tai turi pranešti Aukštesniam Vyresniajam ir išvardinti visus tuos turtus, tiek kilnojamus tiek ir nekilnojamus, su visomis sąlygomis; jeigu dovanotojas aiškiai ir griežtai uždraustų tai daryti, tai tokių patikėtinų turtų negalima priimti.

553. Apie patikėtinai pavestus kuriam iš Kongregacijos narių turtus, skirtus vietos arba diecezijos bažnyčios reikalams, pavargėliams šelpti, ar kitokiems labdaringiems tikslams, turi būti pranešama Vyskupijos Valdytojui.

554. Teisė sumažinti, sušvelninti ar pakeisti paskutinę aukotojų valią (tai galima tik dėl teisingos ir būtinos priežasties) priklauso Apaštalų Sostui, nebent pats aukotojas aiškiai būtų ją suteikęs ir Aukštesniam Vyresniajam.

555. Tačiau jeigu uždėtosios naštos nebūtų galima pakelti ar dėl sumažėjimo pajamų ar dėl kurios kitos priežasties, be jokios turtų valdytojų kaltės, tai ir Vyriausias Vadovas pats, atsiklausęs suinteresuotų asmenų, ir kiek tik galima labiau saugodamas aukotojo valią, lygiai gali tuos reikalavimus susiaurinti, išskyrus laikytinų Mišių skaičiaus sumažinimą, nes tai gali padaryti vien tik Apaštalų Sostas.

556. Depozitų Vyresniesiems kitaip nevalia priimti, kaip tik retais atvejais, gana sunkiai ir su reikalingu atsargumu bei sumanumu, tačiau ir tai tik tada, kai to prašytų asmuo, kuris Kongregacijai yra padaręs daug gero, arba kai depozito atmetimas tikrai duotų nuostolių.

557. Kiekvienas turįs ištekliaus Namas kasmet siunčia į Provincijos kasą trečią dalį tų pinigų, kurie atlieka metų pabaigoje, suvedus sąskaitas ir apmokėjus visas išlaidas; kiekviena Provincija tokią pat pinigų dalį siunčia į visos Kongregacijos kasą. Jei šitos duoklės neužtektų bendroms Kongregacijos ar Provincijos išlaidoms,

tai kiekvienas Namas ir kiekviena Provincija proporcingai sudės tam tikrą pinigų sumą, nustatytą Visuotinės Kapitulos ar Vyriausiosios Tarybos, arba Provincijos Tarybos. Kongregacijos kasos pajamos pirmiausiai bus naudojamos: Vyriausios Kūrijos išlaidoms apmokėti ir visos Kongregacijos gerovei kelti, naujiems Namams steigti ar neturtingiems Namams padėti, bendroms Kongregacijos įstaigoms steigti ir išlaikyti, katalikybei skleisti ir kitiems tolygiems reikalams aprūpinti.

2 DALELĖ

Turtų valdymas

I

558. Tiek visos Kongregacijos, tiek ir kiekvienos Provincijos bei Namo turtai turi būti valdomi bendrosios teisės bei savosios Konstitucijos nuostatais. Šiose ribose, atsižvelgiant į vietą bei aplinkybes, tiek Visuotinė Kapitula, tiek Vyriausias Vadovas bei jo Taryba, tiek pagaliau ir kiti Vyresnieji turi tvarkyti visą turtų valdymą; tuo reikalu jie gali leisti ir savo tam tikrų instrukcijų.

559. Be Vyresniųjų, paprastas išlaidas ir juridinius paprasto valdymo aktus, liečiančius turto apsaugojimą, pelno parūpinimą ir pajamų rinkimą bei naudingą jų suvartojimą skirtajam tikslui, teisėtai daro savo pareigų ribose ir Ūkvedys bei kiti Kongregacijos pareigūnai, Vyresniojo su Tarybos žinia tam paskirti, jei tik nepereina savo kompetencijos bei įgaliojimo ribų.

560. Tiems aktams, kurie pereina paprastojo valdymo ribas ir saiką, ir didesnėms nepaprastoms išlaidoms daryti, žymiai trobesiams panaujinti, jiems perdirbti ar padidinti pirma reikia gauti Provincijolo ar net ir Vyriausiojo Vadovo su jo Tarybos sutikimu leidimą, duotą raštu Visuotinės Kapitulos arba Vyriausiojo Vadovo ir jo Tarybos nustatytomis taisyklėmis.

561. Tuos pinigus, kurie nėra reikalingi paprastoms išlaidoms, Vyresnysis, sutikus jo Tarybai ir atsiklausęs Ūkvedžio, tesistengia padėti saugioje ir pelningoje vietoje, tokiomis sąlygomis, kad iš ten jų kitaip negalima būtų išimti, kaip tik Ūkve-

džiui ir dviem Tarybos nariam dalyvaujant, arba bent gavus šiam tikslui jųjų parašus.

562. Sutikus Vyresniajam bei jo Tarybai, Ūkvedžiai gali pakeisti vertybinius popierius kitais popieriais, labiau ar bent lygiai saugiais ir pelningais, tačiau vengiant bet kokios rūšies prekybos bei spekuliacijos.

563. Namai, kuriuose gyvena Aukštesni Vyresnieji, ar kuriems Aukštesnių Vyresniųjų būtų įsakyta, privalo turėti saugioje vietoje užrakinamą kasą, kurios kitaip negalima būtų atidaryti, kaip tik Ūkvedžiui ir dviem Tarybos nariam dalyvaujant. Šioje kasoje turi būti laikomi visi nuosavybės dokumentai ir tie vertingi popieriai, kurie turi lygios vertės su pinigais ir pinigus atstoja, arba kurie duoda teisės gauti tam tikro pelno ar pajamų; taip pat alienacijų bei sutarčių aktai, depozitai ir testamentai. Be to, čia turi būti laikomi ir gyvi pinigai, kurie nėra reikalingi paprastosioms kasdieninėms išlaidoms. Visa, kas tik į šią kasą įdedama ar iš jos išimama, turi būti tiksliai pažymėta.

564. Atsimindami, kad Kongregacijos turtai yra Bažnyčios turtai, Vyresnieji bei jų Tarybininkai ir Ūkvedžiai turi juos valdyti su didžiausiu stropumu ir ištikimumu, kartais net pasitardami su rimtais ir prityrusiais žmonėmis. Turi sąžiningai budėti, kad jų priežiūrai pavestieji turtai kur nepražūtų, kad neturėtų kokio nuostolio, kad pinigai be reikalo nebūtų mėtomi, nebūtų leidžiami prabangai, nenaudingiems ar perdaug brangiems daiktams. Turi saugotis, kad nebūtų uždėta visai Kongregacijai, Provincijoms ar atskiriems Namams tokia našta ar mokesčiai, kurių jie neįstengtų pakelti. Taip pat turi žiūrėti, kad trobesiai būtų tinkamai užlaikomi, savo laiku taisomi, kad laukai būtų gerai įdirbami, kad pinigai būtų padėti saugioje bei pelningoje vietoje ir protingai naudojami; pagaliau, kad visa ūkio manta kaip reikiant būtų tvarkoma.

565. Samdomiems darbininkams pareigūnai, kuriems tai pavesta, turi duoti padorų ir teisingą atlyginimą; turi žiūrėti, kad jie laiku atlikinėtų dvasios reikalus; jokiu būdu neatitraukti jų nuo rūpinimosi

šeimos reikalais bei taupumu, neužkrauti jiems daugiau darbų, nekaip jų jėgos pakelia arba tokių, kurie netinka jų amžiui ar lyčiai.

II

566. Visa, ką šalies civilinė teisė įsako dėl sutarčių, tiek bendrai tiek ir ypatingai, dėl įvardintų ar neįvardintų, ir dėl jų panaikinimo, su visais iš to einančiais padariniais, reikia laikyti, nebent visa tai priešintųsi dieviškajai teisei arba kanonų teisė kitaip įsakytų.

567. Norint alienuoti (perleisti kitiems) nekilnojamuosius ar kilnojamuosius daiktus, kurie dar gali turėti kokios vertės, reikia:

1) Kad daiktas būtų teisingų patyrusių asmenų raštu įkainotas;

2) Kad būtų teisinga priežastis, t. y. būtinas reikalas, arba aiški Kongregacijos, Provincijos ar Namo ņauda medžiaginė ar dvasinė;

3) Gauti teisėto Vyresniojo leidimą, be kurio alienacija būtų be vertės.

Kad Vienuolija išvengtų nuostolių Vyresnysis, atsižvelgdamas į įvairias aplinkybes; teneužmiršta dar ir kitų tinkamų atsargumo priemonių.

568. Jeigu aplinkybės tinkamos, tai alienacija turi įvykti viešomis varžytinėmis arba bent jau viešai apie ją pranešant. Daiktas perleidžiamas tam, kuris, viską apsvarsčius, daugiau bus pasiūlęs.

569. Alienuojant brangenybes bei votyvines dovanas, ar kitus kokius turtus, kurių vertė pereina 30.000 frankų arba lyrų, arba užsitraukiant skolų bei obligacijų (įsipareigojimų) didesnių už šią sumą, be atitinkamų Vyresniųjų su jų Tarybomis ir Vyriausiojo Vadovo su Taryba raštu duotų sutikimų, reikia gauti dar ir Apaštalų Sosto leidimas. Kitais atvejais, t. y. mažesnėm sumom, reikia ir pakanka Vyresniojo leidimo, duoto raštu su jo Tarybos sutikimu, pareikštu slaptu balsavimu, būtent:

a) Namo Vyresniojo leidimo — alienuojant turtus arba užsitraukiant skolų bei obligacijų, nedidesnių už 1000 frankų arba lyrų sumą;

b) Be to, dar ir Provincijolo leidimo — alienuojant turtus arba pasidarant skolų bei obligacijų, kurių suma pereina 1000, bet nesiekia per 10.000 frankų arba lyrų;

c) Taip pat ir Vyriausiojo Vadovo leidimo — jeigu suma pereina 10.000, bet nesiekia per 30.000 frankų arba lyrų. Neišlaikius visų šių sąlygų sutartys yra be vertės.

570. Prašant leidimo skoloms bei obligacijoms, reikia draug išdėstyti ir kitos skolos bei obligacijos, kurios Kongregaciją, Provinciją ar atskirus Namus iki tos dienos slėgia. Šios sąlygos neįvykdžius, gautasis leidimas yra netikras.

571. Brangenybėmis laikomi daiktai, kurie turi didelės vertės meno ar istorijos atžvilgiu, arba kurie padaryti iš brangios medžiagos. Votyvinės dovanos, žymios relikvijos ir paveikslai, vertingi dėl savo senumo ar žmonių labai gerbiami, yra tolygūs brangenybėms.

572. Parduodant arba mainant pašvęstuosius daiktus, jokiu būdu negalima kel-

ti daikto kainos dėl to, kad jis konsekruotas ar pašventintas; taip pat nevalia jų vartoti priešingiems jųjų prigimčiai tikslams.

573. Ūkvedžiai be savo Vyresniųjų leidimo negali daryti svarbesnių arba ilgesniam laikui sutarčių.

574. Išnuomojant Kongregacijos turtus, žinotina, kad:

1) Jeigu nuoma pereina 30.000 lyrų sumą ir daroma ilgesniam kaip devyneri metai laikui, tai be Vyresniųjų pritarimo pagal Konstitucijos 569§, reikia gauti ir Apaštalų Sosto leidimas; jei nuoma daroma ne ilgiau kaip devyneriems metams, reikia ir pakanka Vyriausios Tarybos leidimo;

2) Jeigu nuomos suma svyruoja tarp 1000 ir 30.000 lyrų ir daroma ilgesniam kaip šešeri metai laikui, tai be Provincijos Tarybos sutikimo, reikia gauti dar ir Vyriausios Tarybos leidimas; jei nuomojama ne ilgiau kaip šešeriems metams, pakanka Provincijolo ir jo Tarybos leidimo;

3) Jeigu nuomos suma nepereina tūkstančio lyrų ir daroma ilgesniam kaip devy-

neri metai laikui, tai be Namo ir Provincijos Vyresniųjų sutikimo, reikia dar Vyriausiosios Tarybos leidimo; jei nuomojama laikui tarp trejų ir devynerių metų, tai pakanka Provincijos Tarybos leidimo; trumpesniam gi laikui, kaip trejiems metams, gali išnuomoti ir Namo Vyresnysis, sutikus jojo Tarybai, pranešęs apie tai Provincijos Vyresniajam.

575. Išnuomojant Vienuolijos žemę, sutartyse visuomet turi būti įterpiamos sąlygos saugoti žemės ribas, dirvą gerai įdirbti, sulygtą nuomą tinkamai mokėti bei atlikti kas sutarta; taip pat reikia numatyti laiduojamosios priemonės, kad sutarties sąlygos bus vykdomos.

576. Namo, Provincijos ar Kongregacijos turtų kitiems nevalia davinėti kitaip, kaip tik išmaldai ar dėl kurios kitos teisingos priežasties, kaip sakysime, atsimokėjimo, labdarybės bei gailestingumo, tačiau ir tai tik leidžiant Vyresniesiems ir Kongregacijoj įprastu būdu.

577. Kongregacija neatsako už turtų administratorių padarytas sutartis be ati-

tinkamo Vyresniojo leidimo, nebent kada ir kiek iš jų yra turėjusi sau naudos. Jeigu Kongregacija, Provincija ar atskiri Namai pasidaro skolų bei obligacijų, kad ir su Vyresniųjų leidimu, tai patys turi už jas ir atsakyti, taip pat kai atskiras Kongregacijos narys įsiskolina, kad ir Vyresniųjų leidžiamas, vis tiek pats turi ir atsakyti, nebent jis būtų atlikinėjęs kokius Vienuolijos reikalus turėdamas Vyresniųjų leidimą: tada atsako Kongregacija, Provincija ar Namas. O jei kuris pasidarytų skolų ar obligacijų be jokio Vyresniųjų leidimo, tai tik pats ir atsako, o ne Kongregacija, ne Provincija, ne Namas. Tačiau visados teesie aiškiai žinoma, kad tam, kuris padarytąja sutartimi ką nors pelnė, visuomet galima iškelti teismo bylą.

578. Vyresnieji tegul žiūri, kad kitaip neleistų darytis skolų, kaip tik žinodami tikrai, kad iš įprastųjų pajamų įstengs išmokėti nuošimčius ir per neilgiausią laiką, kad ir dalimis mokėdami, grąžins visą paskolą.

579. Kas drįstų alienuoti Kongregacijos turtus arba tokiai alienacijai pritartų, tai

ne tik toksai jo aktas liktų be vertės ir jis turėtų pareigą grąžinti neteisėtai įsigytuosius turtus bei atitaisyti padarytąsias skriaudas, bet būtų ir baustinas:

1) Jei daiktas nebūtų brangesnis, kaip 1000 lyrų, tai nusikaltėlis tebūna nubaustas teisėto Vyresniojo atitinkamomis bausmėmis;

2) Jei daikto vertė siekia tarp 1000 ir 30.000 lyrų, tai be bausmių, kurias turi paskirti Vyresnieji, iš nusikaltusio Vyresniojo ar Ūkvedžio tebūna atimta jų pareiga ir teisė ateityje gauti kitų pareigų;

3) Jei sąmoningai būtų neprašyta Apaštalų Sosto sutikimo, tai visi,kurie bet kokiu būdu nusikalto, tiek išduodami turtą, tiek priimdami ar sutikdami, be minėtų bausmių, savaime patenka į ekskomuniką, niekam nerezervuotą.

580. Jei kas pats arba per kitus drįstų panaudoti ar užgrobti bet kokius Kongregacijos turtus, tiek kilnojamus tiek nekilnojamus, medžiaginius ar nemedžiaginius, arba kliudytų tiems, kuriems teisėtai priklauso, gauti jų pelną ar pajamas, tai toks lieka ekskomunikuotas iki turtus visiškai

grąžins, minėtas kliūtis pašalins ir gaus Apaštalų Sosto absoliuciją. Jeigu jis būtų tai net visiškai atlyginęs bei gavęs absoliciją, Aukštesnio Vyresniojo nuožiūra bus dar suspenduotas nuo dvasininko pareigų.

3 DALELĖ

Fundacijos ir mišių stipendijos

581. Kad būtų galima priimti geradarių fundacijas, kuriomis Namui, Provincijai ar pačiai Kongregacijai bet kokiu būdu pavedami turtai su uždedama pareiga per ilgą laiką, tačiau ne ilgiau, kaip per devynerius metus, iš metinių pajamų atlaikyti tam tikrą skaičių Mišių ar atlikti kitas nurodytas bažnytines pamaldas arba kokius maldingumo bei gailestingumo darbus, — reikia gauti Aukštesnio Vyresniojo ir jo Tarybos sutikimą raštu. Norint priimti tokias fundacijas, saistančias ilgiau kaip devynerius metus arba amžinai, reikia dar ir Vyriausiojo Vadovo bei jo Tarybos leidimo.

582. Vyresnieji šiam tikslui kitaip tegul neduoda leidimo, kaip tik pirma reikiamai įsitikrinę, kad Namas ar Provincija

naujai imamąją naštą ir jau seniau prisiimtąsias įstengs nešti. Labiausiai gi turi žiūrėti, kad pajamos visiškai atitiktų uždėtąsias pareigas.

583. Gautieji fundacijai pinigai ir kilnojamieji turtai turi būti laikomi saugioje vietoje fundacijos sąskaiton, aiškiai pažymint uždėtą pareigą.

584. Fundacijos, kad ir būtų gyvu žodžiu darytos, turi būti užrašytos. Šių raštų nuorašai turi būti saugiai laikomi tiek Vyriausiame bei Provincijos archyvuose, tiek ir to Namo archyve, kuriam fundacija priklauso.

585. Sumažinimas pareigų, sunkinančių fundacijas, priklauso vien tik Apaštalų Sostui, nebent fundacijos skyrimo raštuose aiškiai būtų kitaip pareikšta.

586. Dėl Mišių stipendijų kunigai turi laikytis Vyskupijos Valdytojo nustatytos tvarkos bei diecezijos įpročio. Atskiri asmens gautas Mišioms aukas turi įduoti Namo Vyresniajam ir Mišias laikyti jo nu-

rodytomis intencijomis, tačiau Konstitucija čia leidžia daryti ir išimtis. Teisė ir pareiga prižiūrėti, kad ištikimai būtų vykdomos prisiimtos pareigos Mišių laikymo atžvilgiu, priklauso tiek Namo tiek ir Aukštesniems Vyresniesiems.

4 DALELĖ

Ūkvedžiai

587. Visos Kongregacijos, atskirų Provincijų bei Namų kilnojamuosius ir nekilnojamuosius turtus tvarko atitinkami Ūkvedžiai, Vyresniųjų vadovaujami ir jų priklausydami, su pareiga duoti Tarybai apyskaitą. Kur būtų reikalas, Ūkvedžiui galima paskirti ir padėjėjas.

588. Tarybai svarstant turtų administravimą liečiančius dalykus, jei reikia, turi būti pakviestas Ūkvedys, kad parodytų reikiamus dokumentus bei knygas ir duotų tinkamų patarimų ir žinių. Vyresniesiems ir Tarybininkams reikalaujant, Ūkvedys ir ne posėdžių metu turi visa tai jiems išdėstyti.

589. Prieš pradedant eiti kiekvienam Ūkvedžiui savo pareigas:

1) Turi būti paruoštas tikslus ir aiškus inventorius visų nekilnojamų ir kilnojamų brangenybių ir visų kitų daiktų, su jų aprašymu bei įkainojimu. Sąrašas turi būti pasirašytas senojo ir naujojo Ūkvedžių ir Vyresniojo; arba priimamas pirmiau paruoštas inventorius, pažymėjus jame tuos daiktus, kurių per tą laiką nustota ar naujų įgyta;

2) Vienas šio inventoriaus egzemplioriu turi būti padėtas į Namo administratyvinį archyvą, kitas į Provincijos, o trečias į Kongregacijos archyvus. Kiekviename jų turi būti žymimas bet koks turtų sąstato pakitimas.

590. Kiekvienas Ūkvedys, Vyresniojo vadovaujamas, stengsis gerai, ištikimai ir su didžiausiu stropumu eiti savo pareigas, todėl:

1) Žiūrės, kad jo rūpesčiui pavestas Kongregacijos turtas kaip nors nepražūtų ir nesugestų;

2) Laikys tiek kanonų, tiek ir civilinės teisės bei Konstitucijos nuostatus, ar kas

fundatorių ar kito kurio teisę turinčio asmens yra nurodyta;

3) Savo laiku pilnai išreikalaus visą pelną ir pajamas, išreikalautas laikys saugioje vietoje ir jas panaudos fundatoriaus skirtiems tikslams arba pagal duotus jam įsakymus bei nurodymus;

4) Pinigus, kurie atlieka apmokėjus išlaidas ir kurie naudingai galima atidėti, Vyresniesiems sutikus, pavartos visos Kongregacijos, Provincijos ar Namo naudai;

5) Turės gerai tvarkomas pajamų bei išlaidų knygas;

6) Kaip reikiant tvarkys dokumentus ir raštus, kuriais įrodoma Vienuolijos teisė į turtus, ir juos saugos Namo archyve ar tam tinkamoje spintoje. Patvirtintus šių raštų nuorašus padės į Provincijos ir Kongregacijos archyvus ar tam tikras spintas.

591. Kiekvienas Ūkvedys reikalus tesistengia atlikti su didele vidine bei išorine ramybe; žodžiu ir pavyzdžiu artimą dorinti; visus, kurių pagalbos savo darbams yra reikalingas, išlaikyti sau palankius; prityrusių patarimo klausti, kiekvieno spekuliacijos šešėlio vengti; ginčus, kiek galima,

išspręsti taikiai, ramiai; visus daiktus, ypač ilgesniam laikui reikalingus, iš anksto parūpinti; kas reikia, atlikti laiku ir tinkamai.

592. Svarbesnių reikalų Ūkvedys nesiims atlikti, pirma neatsiklausęs Vyresniojo nuomonės. Todėl dažnai su juo apsvarstys vedamus reikalus, duos jam apyskaitą iš to, ką veikia, ir praneš, kokioje būklėje yra tie ar kiti reikalai. Be jo leidimo bylų nekels, neims indėlių, neleis nieko savo ar kitų reikalams, išskyrus paprastas išlaidas. Skubiam reikalui esant, kada protingai galima tikėtis reikiamo leidimo, tesinaudoja numanomu leidimu, tačiau su sąlyga, kad tuojau, kai tik galės, praneš Vyresniajam apie padarytąsias išlaidas.

593. Kas pusmetis Vyriausias Ūkvedys ir Provincijų Ūkvedžiai turi duoti viso turto valdymo apyskaitą, patiekdami turimąsias tiems reikalams knygas; jas patikrins Vyresnysis bei jo Tarybininkai ir, jeigu palyginę jas su pinigais bei visu, kas kasoje turima, viską ras tvarkoje, įąsias savo parašais patvirtins. Tokiu pat būdu ir

Namo Ūkvedžių vedamas knygas kas trys mėnesiai patikrins ir pasirašys du asmens, kiek galima, iš Tarybos narių tarpo.

594. Kiekvienų metų pabaigoje Namo Vyresnysis Provincijolui, o pastarasis Vyriausiam Vadovui duos turtų valdymo apyskaitą.

595. Vyriausias Vadovas vadovavimo pabaigoje turi duoti Visuotinei Kapitulai tikslią bendrųjų turtų valdymo ir visos Kongregacijos ekonominės būklės apyskaitą iš savo vadovavimo laikotarpio. Tam tikslui Vyriausias Ūkvedys turi sustatyti balansą ir prieš susirenkant Kapitulai duoti jį Vyriausiajai Tarybai peržiūrėti. Iš Kapitulos gi dalyvių reikia išrinkti tris asmenis, tačiau ne iš Tarybos narių tarpo, kurie viską išnagrinėtų ir paskui apie tai praneštų Kapitulai.

XXXI SKYRIUS

Novicijato Namai ir Novicijų Magistrai

1 DALELĖ

Novicijato Namai

596. Novicijato (Naujokyno) Namai yra vienuolynas ar vienuolyno dalis, atskirta savo kliauzūra, kur kandidatai Magistro vadovaujami, auklėjami bei prižiūrimi, mokosi vienuolių gyvenimo ir įsigyja Kongregacijos dvasios.

597. Steigti arba kitur perkelti Novicijatą gali Vyriausias Vadovas, jo Tarybai sutikus, tačiau pirma gavus Šventojo Sosto leidimą.

598. Novicijatui reikia parinkti tokį Namą, kuris labiau tiktų novicijams auklėti. Novicijatas, kiek galima, turi būti taip atskirtas nuo tos Namo dalies, kurioje gyve-

na profesai, kad nei novicijai be ypatingos priežasties ir be Vyresniojo bei Magistro leidimų nesusieitų su profesais, nei pastarieji su novicijais, išskyrus bendrą dalyvavimą bažnyčioje, procesijose bei valgomajame. Be miegamųjų kambarių, Novicijatas turės koplyčią ir bendrą salę pamokoms bei rekreacijai. Postulantai taip pat turi būti atskirti nuo novicijų.

599. Be novicijų Magistro ir jo Padėjėjo, kitiems profesams nevalia Novicijato ribose nei gyventi, nei šioje vietoje lankytis, išskyrus tuos, kurie yra paskirti, Vyresniuosius ir Vizitatorius. Pačiame Name, kur yra Novicijatas, negalima leisti gyventi kitokiems, kaip tik pavyzdingo gyvenimo vienuoliams.

600. Kiekviena Provincija, kiek yra galima, tesistengia turėti savo Novicijatą. Toje pat Provincijoje negalima turėti kelių Novicijatų, nebent svarbiai priežasčiai esant ir gavus iš Apaštalų Sosto ypatingą leidimą. Tačiau dėl teisingų priežasčių Aukštesni Vyresnieji vienos Provincijos auklėtinius gali siųsti į kitos Provincijos Novicijatą.

2 DALELĖ

Novicijų Magistras

601. Novicijams auklėti turi būti paskirtas Vedėjas (Magistras), kunigas, turįs ne mažiau kaip 35 metus amžiaus ir bent 10 metų kaip padaręs pirmuosius įžadus, pasižymįs mokslu, protingumu, meile, pamaldumu ir vienuolių gyvenimo nuostatų laikymu, kuris įstengtų žodžiu ir pavyzdžiu auklėtinius išmokyti tobulybės kelio.

602. Jeigu dėl novicijų skaičiaus ar dėl kurios kitos teisingos priežasties atrodys naudinga, Magistrui bus paskirtas Padėjėjas, betarpiškai jo priklausąs Novicijato reikalų srity. Padėjėjas turi būti ne mažiau kaip 30 metų amžiaus ir bent 5 metai kaip padaręs pirmuosius įžadus, pasižymįs kitomis tinkamomis ir reikalingomis ypatybėmis.

603. Ir Novicijų Magistras ir jo Padėjėjas turi būti laisvi nuo visų pareigų bei darbų, kurie kliūdytų novicijus prižiūrėti ir jiems vadovauti.

604. Novicijų Magistras ir jo Padėjėjas renkami tokiu pat būdu, kaip ir Namo Vyresnysis, trejiems metams. Šiam laikui neišėjus, be teisingos ir svarbios priežasties negalima jų atstatyti. Visuomet galima išrinkti vėl tas pats Magistras bei jo Padėjėjas.

605. Vienas tik Novicijų Magistras turi teisę ir pareigą rūpintis jų auklėjimu, tik jo vieno reikalas novicijus tvarkyti ir niekam nevalia kaip nors į tuos dalykus kištis, išskyrus Aukštesnius Vyresniuosius ir Vizitatorius jųjų pareigų ribose. Bendrosios gi viso Namo drausmės atžvilgiu, kaip štai: dienotvarkės, bendrų veiksmų, valgio ir panašių reikalų, Magistras ir novicijai yra priklausomi Namo Vyresniojo.

606. Jausdamas didelę atsakomybę, Novicijų Magistras turi dėti visas pastangas, kad auklėtinius rūpestingai lavintų Konstitucijos nurodomąja vienuolių drausme, kad gerai juos įsąmonintų ir išugdytų, kaip reikiant jų pašaukimą išbandytų ir sustiprintų. Jisai turi suprasti, kaip svarbi pareiga jam pavesta, nes nuo pirmutinio

novicijų išlavinimo ir išugdymo daugiausia pareina jų pačių pažanga ir Kongregacijos viltis.

607. Tesirūpina nuolat ir be atvangos pats tobulėti, diena iš dienos darytis vis tinkamesniu įrankiu savo auklėtiniams ugdyti ir jiems padėti; su dvasine literatūra tegul gerai susipažįsta, nuolat ją teseka, kad ir pats ne tiktai praktiškai bet ir teoretiškai tobulybės kelią pažintų ir auklėtiniams galėtų nurodyti Kongregacijos dvasiai tinkamas skaityti knygas ir apsaugotų juos nuo svetimos bei žalingos jų dvasiai įtakos. Magistras tebunie tiek sumanus, malonus ir meilus, kad novicijai su pilnu pasitikėjimu į jį kreiptųsi ir jo vadovavimo klausytų.

608. Dažnai tegul įspėja novicijus, kad pirmiausiai visuose darbuose turėtų tiesią ir gryną intenciją, visados ieškodami Dievo ir stengdamiesi Jam patikti; kad pamaldumo lavinimais stengtųsi sueiti į artimesnę su Dievu vienybę; pagaliau, kad neapleistų niekur tobulybės, kurią galima pasiekti ištikimai bei sąžiningai laikantis

Konstitucijos; atvangos metu dažnai su auklėtiniais tegul pasikalba apie tai, kas kilnaus Kongregacijoje yra nuveikta ir kas veikiama.

609. Kas antra bent savaitė iš kiekvieno reikalaus išorinio gyvenimo apyskaitos, iš kurios sužinos, kokiu būdu atlieka maldas, sąžinės sąskaitą ir kitus dvasinius lavinimus. Dažnai su kiekvienu atskirai pasikalbės ir stengsis kiekvieną gerai pažinti, kad labiau galėtų jiems padėti. Visą bandymo laiką, labiau turėdamas prieš akis Kongregacijos, nekaip atskiro asmens gerovę, atidžiai stebės, ar kartais kuris naujokų nebus netinkamas ar nenaudingas Kongregacijai.

610. Magistras turės tam tikrą knygą, kurion tegul įrašo kiekvieno novicijaus vardą, pavardę, tėvus, amžių, tėvynę, gautas jam dispensas, įstojimo laiką pradedant pirmąja atvykimo į Novicijatą diena, ir pagaliau įžadų darymo dieną. Jis taip pat rašo Novicijato kroniką.

611. Kas trys mėnesiai Novicijų Magistras raštu turi duoti Provincijolui pra-

nešimą apie kiekvieno auklėtinio elgesį ir pažangą, būdą, gabumus bei savybes. Šį pranešimą turi siųsti drauge su Namo Vyresniojo ir jo Tarybos nuomone. Baigiantis Novicijato laikui turi duoti Provincijolui apie kiekvieną kandidatą ypatingą pranešimą, paruoštą Kongregacijoj priimtu būdu.

XXXII SKYRIUS

Rinkimai

I

612. Aktyvų ir pasyvų balsą turi amžinųjų įžadų kunigai, kurie yra jau išėję iš Studijų Rektoriaus arba Prefekto priežiūros. Kunigai pakelti Apaštališkaisiais Vikarais arba į dar aukštesnę bažnytinę vietą, nebetenka balsavimo teisės.

613. Vyriausiosios ir Provincijų Tarybų nariai balsavimo teisę turi savo Provincijose ir, pasitaikius progai, gali ta teise naudotis renkant delegatus į Provincijos Kapitulą.

614. Aktyvaus ir pasyvaus balso netenka:

1) Tie, kurie gavę Apaštalų Sosto indultą gyvena išskirti iš bendro gyvenimo;

2) Nusikaltusieji, kuriems už bausmę, ar savaime pagal teisę ir Konstituciją ar tei-

sėto Vyresniojo sprendimu, yra atimta balsavimo teisė. Jei kuris nors iš tokių būtų balsavęs, tai jo balsas yra be vertės, tačiau rinkimai laikomi tikrais, nebent atmetus jo balsą, renkamasis kandidatas būtų negavęs reikalaujamo balsų skaičiaus.

II

615. Pirmininkas, nuskyręs patogų rinkikams laiką ir vietą, nustatytu būdu šaukia rinkimams visus, kurie turi būti šaukiami. Teisę rinkti turi tie, kurie atvyksta rinkimams paskirtą dieną. Be Konstitucijos 748 § nurodytų atvejų, šiaip nevalia ne tik laišku pasiųsti savo balsą, bet nei įgalioti kitą balsuoti, arba į neatvykusių vietą kokiu nors būdu kitus pastatyti.

616. Jeigu kuris iš rinkikų būtų tuose namuose, kuriuose vyksta rinkimai, bet dėl nesveikatos juose negalėtų dalyvauti, tai balsų rinkėjai arba du iš Tarybos narių, atėję pas jį, paims raštu pareikštą balsą, kurį įdės į uždarytą balsų dėžutę ir sumaišys su kitais balsais.

617. Jei kas dėl daugelio priežasčių turėtų teisę savo vardu balsuoti, tai vistiek

negali daugiau balsų paduoti, kaip tiktai vieną. Niekam nevalia atsisakyti nuo savo balso.

618. Vykstant Kapitulai ar Tarybai, joks pašalinis asmuo negali jose balsuoti; kitaip rinkimai savaime yra netikri.

III

619. Balsavimas neturi vertės, jei jis nėra:

1) Laisvas; todėl balsas yra be reikšmės, jeigu rinkikas, tiesioginiai ar netietiesioginiai didelės baimės apimtas ar klasta suvedžiotas, verčiamas rinkti nurodytą asmenį arba vieną kurį iš kelių asmenų;

2) Slaptas; todėl niekam nevalia pareikšti už ką balsuoja;

3) Tikras, kuriame išskirtinai pažymėtas renkamasis asmuo tikru savo vardu bei pavarde arba kaip nors kitokiu būdu aiškiai nurodytas. Tad netikras, ir todėl be vertės bus balsas, kuriame bus įrašyta daugelis renkamų asmenų, arba kurio rašto negalima būtų įskaityti nei prasmės suprasti, arba kuris būtų tuščias, be jokio įrašo;

4) Besąlyginis, t. y. nepriklausąs jokių sąlygų, kurios jo reikšmę mažintų ar siaurintų. Visokios sąlygos, statomos balsavimui prieš rinkimus, laikomos kaip nebuvusios;

5) Determinuotos, t. y. aiškiai pažymįs renkamąjį asmenį, todėl be vertės yra dviprasmis ir neapspręstas balsas;

6) Duodamas už asmenį, kurį galima rinkti ar už asmenį, turintį tokių kliūčių, nuo kurių galima gauti dispensą.

620. Kiekvienas turi vengti tiek tiesioginio, tiek ir netiesioginio balsų medžiojimo savo ar kitų naudai, gresiant už tai bausmei netekti aktyvaus bei pasyvaus balso tuose rinkimuose.

621. Taip pat turi žiūrėti, kad rinkimuose nepaisytų asmeniškumo, partingumo ar kokių kitų žemų paskatų; juo labiau, kad nė vienas nedrįstų pažadais ar grasinimais traukti rinkimus į savo pusę.

IV

622. Rinkimai visuomet taip turi būti vykdomi, kad balsuotojai visi kartu susirinktų ir drauge balsus paduotų. Rinkimai turi vykti slaptu balsavimu; kompromisiniai rinkimai neleidžiami. Kiekvienas rinktinas asmuo turi būti renkamas atskiru balsavimu.

623. Balsai turi būti skaičiuojami ir atidaromi prie Kapitulos ar Tarybos Pirmininko, kuris skelbia gautas kiekvieno balsavimo išdavas, sekretorius gi tiksliai jas užrašo.

624. Jeigu balsų skaičius pereina rinkikų skaičių, tai su tais balsais nieko negalima daryti, kitaip sakant, balsavimas laikomas neįvykusiu, kaip ir nebuvusiu, ir todėl reikia iš naujo balsuoti. Tai pat reikia pasakyti, jei balsų per maža randama.

625. Po pirmojo nesėkmingo balsavimo turi būti einama prie antrojo, o tam nepasisekus — prie trečiojo. Tuojau po kiekvieno balsavimo, arba jei tame pat posėdy-

je būtų keli balsavimai, posėdžiui pasibaigus, balsai turi būti sudeginti.

V.

626. Rinkimuose, o taip pat ir kituose reikaluose, kur sprendžiama slaptu balsavimu, išskyrus Vyriausiojo Vadovo rinkimus, apie kuriuos bus kalbama toliau, nusveria absoliuti balsų dauguma, t. y. kada atmetus netikrus balsus, daugiau negu pusė balsavusiųjų pasisako vienodai. Po dviejų nesėkmingų balsavimų, trečiame nusprendžia paprasta (reliatyvi) balsų dauguma. Jeigu balsai pasidalintų lygiai, tai po trečiojo balsavimo teišsprendžia Pirmininkas; o jei tai būtų koki rinkimai ir Pirmininkas nenorėtų savo balsu vienos ar kitos pusės nusverti, tai išrinktas bus tas, kuris pirmiau padaręs įžadus, jei abu kartu — tai vyresnis amžiumi.

627. Gavusį reikiamą balsų skaičių Pirmininkas paskelbia išrinktu: išrinktasis negali atsisakyti; tačiau jeigu jis dėl labai rimtų priežasčių jaustųsi negalįs uždėtų pareigų priimti, tai gali jas išdėstyti

rinkikams. Jei pastarieji šių priežasčių nepripažintų, išrinktasis turi sutikti.

628. Jei išrinktasis atsisakytų, tai nustoja draug ir visų teisių, pareinančių nuo išrinkimo, nors paskiau ir graudintųsi atsisakęs. Tačiau jį vėl galima išrinkti.

629. Priimdamas rinkimus išrinktasis, jei nereikalingas patvirtinimo ar dispensos, tuojau įgauna pilnas teises; priešingu atveju — teisę tik į patį pareigos dalyką. Prieš gaudamas patvirtinimą ar dispensą, išrinktasis, remdamasis vien tiktai išrinkimu, negali kištis į tos pareigos darbus, tiek dvasiniais tiek žemiškaisiais reikalais, ir todėl visoki jo veiksmai yra kaip ir nebuvę. Gavęs patvirtinimą ar dispensą, išrinktasis įgauna pareigos teisę.

630. Jeigu išrinkti tam asmeniui, kurį rinkikai laiko tinkamesniu ir kurį labiau vertina, būtų tokia kliūtis, nuo kurios renkamasis gali būti ir paprastai būna dispensuojamas, tai patys rinkikai savo balsais gali prašyti atitinkamą Vyresnįjį dispensos net ir tuo atveju, kada tai pareigai iš-

rinktasis nebūtų patvirtinimo reikalingas. Tačiau to prašyti galima tik nepaprastu atveju, esant tikrai svarbioms priežastims.

631. Kad toks prašymas turėtų reikšmės, reikia, kad didesnė balsų dalis būtų už jį; o jeigu jis supuola su rinkimais — kad bent du trečdaliu.

632. Reikiamo patvirtinimo ar dispensos rinkikai turi prašyti Vyresnįjį ne vėliau, kaip aštuonių dienų protarpy, išrinktajam priėmus išrinkimą.

633. Sekretorius tiksliai turi surašyti visus rinkimų aktus, kurie, jo paties ir Pirmininko pasirašyti, stropiai turi būti laikomi Namo, Provincijos ar Kongregacijos archyve.

XXXIII SKYRIUS

Visuotinė Kapitula

1 DALELĖ

Kapitulos šaukimas

634. Kapitulos esti: Namų (vietinės), Provincijų ir Visuotinės.

635. Visuotinė Kapitula viena yra paprastoji, šaukiama kas šešeri metai visuotiniems rinkimams atlikti, kita nepaprastoji, šaukiama mirus pareigas beeinančiam Vyriausiajam Vadovui arba jam nuo pareigų atsisakius arba jį atstačius. Nepaprastai Visuotinei Kapitulai sušaukti dėl kurios kitos priežasties reikia Šventojo Sosto leidimo.

636. Ir viena ir antra visuotinė Kapitula daro reikiamus rinkimus ir svarsto svarbesniuosius visos Kongregacijos reikalus.

637. Kapitula turi būti šaukiama aplinkraščiu, šešiais mėnesiais iš anksto. Šį aplinkraštį paprastajai Kapitulai sušaukti išleidžia Vyriausiasis Vadovas šešiais mėnesiais prieš pasibaigiant jojo pareigų laikui, nepaprastajai gi jo Pavaduotojas mėnesio bėgyje, paliovus Vyriausiajam Vadovui valdyti.

638. Visuotinei Kapitulai vietą ir laiką bei maldas kalbamas prieš Kapitulą skirs šaukiąs Vyresnysis, Tarybai sutikus.

2 DALELĖ

Kapitulos nariai

639. Visuotinės Kapitulos nariai yra šie:

1) Vyriausiasis Vadovas (Generolas),
2) Jo Tarybininkai,
3) Vyriausiasis Sekretorius,
4) Vyriausiasis Ūkvedys,
5) Vyriausiasis Prokuratorius;

Jie visi lieka sušauktosios Kapitulos nariais ir toliau, nors po rinkimų į jų vietas jau kiti būtų išrinkti;

6) Tie, kurie pirmiau bent ištisus šešerius metus buvo Vyriausiais Vadovais;

7) Visi Provincijų Vyresnieji ir

8) Po du delegatu iš kiekvienos Provincijos, išrinktu Provincijos Kapitulos.

640. Visuotnės Kapitulos nariai turi visi joje dalyvauti, nebent kuris, Kapitulą šaukiančiojo Vyresniojo ir jo Tarybos sprendimu, teisėtai būtų sukliūdytas. Kad Kapitulos veiksmai būtų tikri, reikia ir pakanka, kad Kapituloje dalyvautų bent du trečdaliu jos narių.

641. Be Kapitulos narių, Pirmininkas turi teisę pasikviesti ir kitų vyrų, kurie gerai nusimano apie svarstomus dalykus, tačiau be teisės balsuoti ir tiktai tam laikui, kada tais reikalais bus tariamasi.

3 DALELĖ

Tiesioginis pasiruošimas Kapitulai

642. Ne tik Kapitulos nariai gali raštu pasiūlyti Kapitulai svarstyti tai, kas, jų manymu, liečia Kongregacijos reikalus, bet taip pat ir kiekvienas kitas, ne Kapitulos

narys, jeigu turėtų kokių pasiūlymų, gali juos raštu ar per Kapitulos narius pateikti Kapitulai svarstyti. Pasiūlymai turi būti įteikiami Kapitulos Prezidiumui.

643. Kapitulos nariams draudžiama tiek prieš Kapitulą, tiek po jos pasakotis už ką balsuos, ar balsavo; taip pat nevalia kitus skatinti, kad tą ar kitą nuskirtą asmenį iš kandidatų rinktų. Tačiau jiems valia ir net dera, prieš Kapitulai susirenkant, privačiai tarp savęs tartis ir teirautis apie rinktinius asmenis ir jų ypatybes bei tinkamumą šioms pareigoms. Net galima daryti bendrus viešus posėdžius aptarti, kaip tikrai ir gerai būtų galima įvykdyti būsimuosius rinkimus, kad tik prieš Kapitulą, rinkikai nenulemtų rinkimų. Pasitarimo laikas negali tęstis ilgiau, kaip ištisas tris dienas.

644. Prieš pradedant kitus reikalus svarstyti, Kapitulos nariai turi sudaryti Komisijas: vieną patikrinti bendrųjų Kongregacijos turtų valdymo sąskaitoms, kaip reikalauja Konstitucijos 595 §, ir antrą, ar net kelias Komisijas, svarstyti ir sureda-

guoti pasiūlymams, prašymams ar pastaboms, iškeltoms Kapitulos narių ar kitų asmenų.

645. Šios Komisijos renkamos paprasta balsų dauguma. Išrinktos Komisijos tokiu pat būdu išsirenka iš savo tarpo pirmininkus. Plenumui kitaip tenepatiekiama svarstyti jokių sumanymų, kaip tik pirma atitinkamai Komisijai juos išnagrinėjus ir jam perdavus. Kiekviena Komisija taip pat nuspręs, kas turi plenumui pasiūlymus žodžiu pirmiausia patiekti ir išdėstyti.

646. Vyriausiasis Vadovas, kuris jau baigia eiti savo pareigas, arba Vyriausiojo Vadovo Pavaduotojas, prieš rinkimus turi duoti Kapitulai tikslią apyskaitą tiek visos Kongregacijos, tiek ir kiekvienos Provincijos bei Namo personalinės, medžiaginės bei drausminės būklės, jųjų veikiamų darbų bei slėgiančių sunkenybių; be to, bendrųjų Kongregacijos turtų valdymo apyskaitą pagal Konstitucijos 595 §-ą.

647. Plenumui baigus diskusijas dėl šios apyskaitos ir ją patvirtinus, einama

prie rinkimų, kuriuose tiksliai turi būti laikoma visa, ką teisė ir Konstitucija įsako.

648. Prieš rinkimus Kapitulos nariai laiko vienos dienos rekolekcijas. Pačią gi rinkimų dieną laikomos šv. Mišios ir giedamas himnas „Veni Creator". Pritiktų, kad Kapitulos nariams būtų pasakyta atitinkama kalba.

4 DALELĖ

Rinkimų Kapitula

649. Rinkimų posėdy senasis Vyriausias Vadovas arba, jeigu jo nebūtų, jo Pavaduotojas duoda Visuotinei Kapitulai ekonominio valdymo apyskaitą ir jai pirmininkauja iki bus išrinktas naujas Vyriausias Vadovas. Po teisėtų sėkmingų rinkimų, Kapitulai toliau pirmininkauja naujasis Generolas, jeigu jis būtų čia pat; jei ne — tai ir vėl tas pats pirmasis Vyriausias Vadovas arba jo Pavaduotojas.

650. Pirmininkas, saugodamas rinkikų laisvę, tegul žiūri, kad Kapitula visur tiksliai laikytųsi teisės ir Konstitucijos, kad

viską kreiptų į didesnę Dievo garbę ir Kongregacijos pažangą ir kad nieko neatsitiktų, kas galėtų įžeisti ar susilpninti brolišką meilę, vienuolių drausmę ar Kongregacijos vedamąją mintį bei dvasią.

651. Kapitulos nariams pirmąkart susirinkus į Kapitulos posėdžių salę, Vyriausias Sekretorius skaito jų vardus ir pavardes. Jie gi, išskyrus Vyriausios Tarybos narius, prisistatydami, įteikia įgaliojamuosius raštus, išduotus Provincijos Kapitulos Pirmininko arba jo Pavaduotojo, iš kurių būtų matyti, kokiu pagrindu kiekvienas jų dalyvauja Kapituloje.

652. Kapitula visų pirma iš savo tarpo turi išsirinkti du balsų skaitytoju ir vieną sekretorių. Minėtieji asmens renkami paprasta balsų dauguma. Renkant balsų skaitytojus, balsus skaito du Kapitulos nariai, Pirmininko paskirti ir Kapitulos patvirtinti. Išrinktieji balsų skaitytojai drauge su Kapitulos Pirmininku prisiekia ištikimai eiti savo pareigas ir laikyti paslaptyje Kapitulos darbus net ir pasibaigus rinkimams.

653. Balsų skaitytojai:

1) Težiūri, kad kiekvienas rinkikas atskirai, slaptai, stropiai ir iš eilės paduotų savo balsą, įrašytą tam tikroje kortelėje, kurią turi teisę įdėti į dėžutę;

2) Surinkę visus iki paskutinio balsus, juos prie Pirmininko tesuskaito ir tepatikrina, ar balsų skaičius atitinka rinkikų skaičių;

3) Jei balsų skaičius ir rinkikų skaičius sutampa, kiekvieną kortelę atskirai teatidaro ir atskleidžia taip, kad ir Pirmininkas ir patys balsų skaitytojai galėtų perskaityti renkamojo vardą pavardę, ir drauge teištiria, ar kuris balsas dėl kokios nors priežasties nėra be vertės;

4) Vienas skaitytojų viešai teperskaito kiekvieną balsą taip, kad visi rinkikai galėtų išgirsti renkamojo vardą;

5) Antrasis balsų skaitytojas ir Sekretorius tuo metu teužrašo renkamųjų kandidatų vardus pavardes ir balsų skaičių;

6) Tesuskaito ir viešai paskelbia, kiek kuris balsų gavo, ir tesprendžia, ar kuris rinktųjų kandidatų gavo reikiamų balsų daugumą.

654. Sekretorius, kuriam galima skirti, jeigu reikėtų, ir padėjėjų, tiksliai ir ištikimai tesurašo visus Kapitulos rinkimų darbus ir kitus svarstomus reikalus.

655. Prieš pradėdami rinkti Aukštesnius Vyresniuosius, visi rinkikai prisiekia, kad rinks tuos kandidatus, kuriuos iš atžvilgio į Dievą matys esant rinktinus.

656. Pirmiausia bus renkamas Vyriausias Vadovas. Jeigu iš trijų, vienas po kito sekančių, balsavimų nė vienas kandidatų nebūtų gavęs absoliučios balsų daugumos, tai turi būti ketvirtas balsavimas, kuriame renkamais yra tuodu kandidatai, kurie trečiame balsavime yra gavę paprastą balsų daugumą. Jeigu ketvirtame balsavime abu gautų po lygiai balsų, tai išrinktu laikomas tas, kuris pirmiau padaręs įžadus, jei abu kartu, tai vyresnysis amžiumi.

657. Taisyklingai atlikus Vyriausiojo Vadovo rinkimus, Pirmininkas, arba, jei pats Kapitulos Pirmininkas būtų išrinktas, Kapitulos Sekretorius pareiškia jų teisėtumą ir paskelbia juos, o Kapitulos nariai

išrinktajam Vyriausiajam Vadovui tuojau reiškia klusnybę, bučiuodami ranką.

658. Išrinkus Vyriausiąjį Vadovą, Konstitucijos 626 ir 627 § § nuostatais turi būti renkami atskirais balsavimais:

1) Vyriausiojo Vadovo Tarybininkai, kurie, kiek galima, imami iš įvairių tautų tarpo;

2) Vyriausiasis Prokuratorius, Sekretorius bei Ūkvedys;

3) Provincijų Vyresnieji.

659. Tas iš Tarybininkų, kuris pirmas išrinktas, bus Vyriausiojo Vadovo Pavaduotojas, kuris antras — Vyriausiojo Vadovo Įspėjėjas, arba Padėjėjas.

660. Išrinkti asmens kiekvienas eina savo pareigas iki artimiausios Kapitulos. Jų kitaip niekas negali atstatyti, kaip tik Vyriausioji Taryba ir tik dėl svarbios priežasties. Vyriausiojo Vadovo Tarybininkų atstatymas turi būti patvirtintas Šventojo Sosto.

661. Pabaigus rinkimus, naujasis Vyriausias Vadovas ir jo Tarybininkai daro

tikėjimo išpažinimą, o Vyriausias Vadovas be to dar prisiekia saugoti Kongregacijos drausmę ir kelti josios gerovę. Pagaliau, Dievui padėkoti giedamas himnas „Te Deum".

5 DALELĖ

Reikalų svarstymas Kapituloje

662. Atlikusi rinkimus, Kapitula turi svarstyti tuos svarbesniuosius reikalus, kurie liečia visą Kongregaciją, labiausiai, kuriems išspręsti reikalingas Šventojo Sosto leidimas ar patvirtinimas. Šios rūšies reikalai pirmiausia yra šie:

1) Konstitucijos papildymas, pakeitimas ar pertvarkymas;

2) Provincijų steigimas, jų ribų nustatymas, panaikinimas ir panaikintos Provincijos turtų sutvarkymas;

3) Steigimas ir išlaikymas bendrajai Kongregacijos naudai tarnaujančių įstaigų;

4) Leidimas nuostatų ir instrukcijų visos Kongregacijos ar atskirų Provincijų bei Namų turtams tvarkyti; taip pat nustatymas mokesčių, kuriuos turi sumokėti kiekvienas Namas Vyriausios Kūrijos reikalams;

5) Leidimas įvairiems Pareigūnams bei Vyresniesiems, atskiriems darbams, Namams, Novicijatams, atskiroms Provincijoms ir visai Kongregacijai reikiamų instrukcijų, parėdymų bei įsakymų Kanonų ir Konstitucijos ribose;

6) Nustatymas tinkamų priemonių įsibrovusioms negerovėms bei ydoms pašalinti, vienuolių drausmei ir Konstitucijos laikymui pakelti, dvasiai atnaujinti ir uolumui padidinti;

7) Visa, kas liečia pačios Kongregacijos gerovę bei pažangą, labiausiai ją slėgiančios sunkenybės ir priemonės joms pašalinti;

8) Kongregacijos imamieji darbai, tinkamesni didesnei Dievo garbei skleisti ir Bažnyčios gerovei kelti.

663. Svarstomųjų dalykų eilę ir tvarką nustato Kapitulos Pirmininkas su savo Taryba. Reikalai sprendžiami slaptu balsavimu, absoliučia balsų dauguma. Balsams pasidalinus pusiau, išsprendžia Pirmininkas; nenorint jam to daryti, turi būti balsuojama iš naujo. Balsuoti galima ir kauleliais.

664. Diskusijose reikia kalbėti trumpai, kalbą remti įrodymais, nekartoti kitų pasakytų kalbų ir ramiai išdėstyti savo nuomonę. Paprastai, pirma kiekvienas iš eilės laisvai ir atvirai tegul pasako, ką jis, sąžiningai apsvarstęs, mano apie pasiūlytąjį dalyką, įrodydamas savo nuomonę. Paskui gi galima kalbėti dėl to pat dalyko ir be eilės, tačiau tik Pirmininkui leidus.

665. Svarstymams vadovauja naujas Vyriausiasis Vadovas. Todėl, jei jo Kapituloje nebūtų, tai tuojau jis turi būti pakviestas. Jeigu trijų dienų tarpe naujasis Generolas neatvyktų, tai jo vietoje pirmininkauja naujai išrinktas pirmasis Tarybininkas.

666. Jeigu kartais Kapituloje nebūtų kurio išrinktųjų Tarybininkų, Sekretoriaus ar Ūkvedžio, tai jie taipgi tuojau turi būti pakviesti, tačiau nepertraukiant Kapitulos susirinkimo ir neatidedant svarstomųjų reikalų ligi jie atvyks.

667. Be Kapitulos narių sutikimo, pareikšto balsavimu, Kapitulos negalima nei pratęsti ilgiau, negu reikalinga svarbes-

niems Kongregacijos reikalams apsvarstyti, nei ją ankščiau uždaryti.

668. Kapitulos pabaigoje viešai turi būti perskaityti visi Kapitulos darbai; juos patvirtinus, visi Kapitulos nariai turi pasirašyti. Pabaigus Kapitulą, visi eina Dievui padėkoti. Dalyviai Kapitulos darbus turi laikyti paslaptyje. Kapitulos nutarimus skelbia Vyriausias Vadovas.

669. Visuotinės Kapitulos parėdymai ir nutarimai saisto visus: tiek Vyresniuosius, tiek valdinius. Jie galioja iki kito artimiausio Kapitulos susirinkimo, kuriame iš naujo bus peržiūrėti, išskyrus tuos labai svarbius nutarimus, kurie dviem trečdaliais balsų yra priimti visiems laikams.

XXXIV SKYRIUS

Vyriausias Vadovas ir jo Taryba

1 DALELĖ

Vyriausias Vadovas

670. Teisėtai išrinktas Vyriausias Vadovas valdo ir tvarko visą Kongregaciją ir Konstitucijos ribose turi valdžią ant visų Provincijų, Namų bei Kongregacijos narių. Todėl Konstitucijos nuostatais jis gali skirstyti pareigas ir darbus, liečiančius tiek visą Kongregaciją, tiek ir atliekamus atskirose Provincijose bei Namuose. Taip pat pasitaręs su atitinkamais Vyresniaisiais, gali perkelti vienuolius iš vienos Provincijos ar Namo į kitą.

671. Vyriausias Vadovas, sutinkant jo Tarybai, dėl teisingos priežasties gali kai kuriuos Kongregacijos Namus ir Įstaigas, labiausiai tarptautines ar tarnaujančias

bendrajai Kongregacijos naudai, betarpiškai paimti savo valdžion. Taip pat gali kai kuriems vienos ar kitos valstybės ar krašto Namams savo nuožiūra skirti savo vietininką Vyresnįjį ir jam perduoti savo valdžios dalį.

672. Sutinkant Tarybai, savo gyvenamąja vieta gali apsirinkti tą Namą, kuris atrodytų patogesnis valdymui. Todėl tas Namas bus laikomas visos Kongregacijos sostine arba Centru. Be Šventojo Sosto leidimo Vyriausias Vadovas negali perkelti savo gyvenamos vietos visam laikui į kitą Namą. Kiek leis aplinkybės, reikia rūpintis, kad paprastai Vyriausiasis Namas būtų Romoje.

673. Vyriausias Vadovas negali drauge būti nei Namo nei Provincijos Vyresniuoju.

674. Sau pavestą Kongregaciją didžiai tebrangina ir myli; tebūna pasiruošęs pakelti dėl jos visokį darbą, visa pakęsti ir jos gerovei patį save paaukoti. Tededa visas pastangas savo Kongregacijos tobulybei ir pažangai kelti.

675. Kongregacijos dalykus su savo Tarybininkais dažnai tesvarsto. Su Vyresniaisiais, ypač Provincijų, telaiko dažnus santykius. Kiek reikalinga, teduoda reikiamų parėdymų, kurie tol galios, kol juos atšauks arba kol jis vadovaus Kongregacijai. Pagal laiko aplinkybes net ir laiškais tenepamiršta susirašinėti su savo valdiniais.

676. Tiksliai turi prižiūrėti turtų valdymą, nors į Ūkvedžių pareigas bei darbus pats betarpiškai tenesikiša; bet Vyriausiojo Ūkvedžio turtų valdymą stropiai tetvarko.

677. Bent kas treti metai Vyriausias Vadovas aplanko visas Kongregacijos Provincijas ir Namus pats arba, jei būtų teisėtai sukliudytas, per įgaliotą Vizitatorių.

678. Kas penkti metai turi siųsti Šventajam Sostui Kongregacijos būklės apyskaitą, paruoštą pagal duotuosius Šventojo Sosto nurodymus ir pasirašytą paties Vyriausiojo Vadovo su Taryba.

679. Savo vadovavimo pabaigoje Visuotinei Kapitulai turi duoti tikslią visos Kongregacijos būklės, ypač bendrųjų Kongregacijos turtų valdymo apyskaitą, kaip aukščiau buvo minėta.

680. Jei Vyriausias Vadovas jaustųsi privaląs atsisakyti nuo savo pareigų, tai priežastis teišdėsto Šventajam Sostui, kurio yra dalykas atsisakymą priimti, ar nepriimti.

681. Jei atrodytų reikalinga Vyriausiajam Vadovui atimti vadovavimą ir valdžią, tai visą reikalą Tarybininkai tepraneša Šventajam Sostui ir telaukia jo sprendimo.

2 DALELĖ

Vyriausioji Taryba

682. Svarbesniuose dalykuose Tarybininkai turi sprendžiamąjį balsą. Toki reikalai visų pirma yra šie:

1) Skyrimas ir perkėlimas Vyriausios ir Provincijų Kūrijų buveinių;

2) Tarybininkų, Sekretoriaus ir Vyriausiojo Ūkvedžio bei Provincijų Vyresniųjų

atstatymas ar jųjų atsisakymo priėmimas; taip pat paskyrimas pastarųjų vietosna iki artimiausios Kapitulos kitų, jei kuris iš minėtų Vyresniųjų mirtų, ar būtų atstatytas arba visą laiką būtų sukliudytas;

3) Skyrimas Vyriausiojo Vizitatoriaus visai Kongregacijai, žymiai josios daliai ar kuriai Provincijai lankyti tuo atveju, kada jis skiriamas ne iš Tarybininkų tarpo;

4) Rinkimas Provincijų Tarybininkų, Sekretorių ir Ūkvedžių, taip pat Vyresniųjų tų namų ir įstaigų, kurios betarpiškai priklauso Vyresniojo Vadovo, ir jų Tarybininkų, Sekretorių bei Ūkvedžių, lygiai kaip ir priėmimas visų minėtų pareigūnų atsisakymo ir skyrimas kitų į vietą bet kokiu būdu paliovusių eiti savo pareigas;

5) Išrinktų Namų Vyresniųjų, Novicijų Magistrų bei jų Padėjėjų, Kolegijų bei Mokslo Namų Rektorių, Šventojo Rašto, Teologijos, Kanonų teisės, Bažnyčios istorijos ir Filosofijos profesorių tvirtinimas;

6) Perkėlimas vienuolių iš vienos Provincijos į kitą;

7) Su Vyskupijos Valdytojo sutikimu,

naujų Namų steigimas ir bažnyčių statymas bei esamųjų Namų panaikinimas;

8) Novicijatų steigimas, perkėlimas ir panaikinimas;

9) Ne Visuotinės Kapitulos laiku Provincijų kūrimas, paskirstymas, ribų nustatymas, panaikinimas ir panaikintosios Provincijos turtų sutvarkymas;

10) Gimnazijų, Licejų ir aukštesniųjų Mokyklų steigimas bei panaikinimas;

11) Klaidatikiams misijų priėmimas, keitimas ir atsisakymas nuo jų;

12) Su Vyskupijos Valdytojo sutikimu, parapijų priėmimas ir atsisakymas;

13) Konstitucijos nuostatais baudžiamasis atėmimas kuriam nors asmeniui aktyvaus ir pasyvaus balso;

14) Laikinųjų ir amžinųjų įžadų profesų pašalinimas;

15) Brangenybių ir kitų kilnojamų ar nekilnojamų turtų alienavimas ar net ir užstatymas; didesnių paskolų ėmimas; nepaprastų išlaidų darymas; Kongregacijos vardu svarbesniųjų sutarčių darymas bei nutraukimas; naujų trobesių statymas ar esamųjų žymesnis ir brangesnis pertaisymas; Vyriausios kasos pinigų laikymas;

16) Priėmimas fundacijų, saistančių ilgiau kaip devynerius metus ar visą laiką;

17) Nustatymas kiekvieniems Namams metinio mokesčio Vyriausiajai Kūrijai ir bendroms Kongregacijos įstaigoms bei Provincijų Kūrijoms išlaikyti;

18) Tvirtinimas apyskaitų, duodamų iš atskirų Provincijų ir visos Kongregacijos turtų valdymo;

19) Skyrimas vietos ir laiko Visuotinės Kapitulos susirinkimui;

20) Svarbesniųjų įsakymų davimas visai Kongregacijai ar atskiroms Provincijoms; svarbesnieji nurodymai dėl Konstitucijos; svarbesnieji reikalai pas Šventąjį Sostą.

683. Pažymėtina, kad reikia gauti Apaštališkojo Sosto sutikimą: Vyriausiajai Kūrijai perkelti (682 § n. 1), Tarybininkui ir Vyriausiajam Prokuratoriui atstatyti arba jų atsisakymą priimti (n. 2), naujiems Namams kurti bei esamiems panaikinti (n. 7), Novicijatui steigti ar perkelti (n. 8), Provincijoms kurti, jųjų ribas nustatyti, josioms paskirstyti ar panaikinti (n. 9), misijoms bei parapijoms priimti ar

nuo jų atsisakyti (n. 11 ir 12), amžinųjų įžadų profesams pašalinti (n. 14), brangenybėms ir tiems daiktams, kurių vertė pereina 30.000 lyrų alienuoti ir paskoloms bei obligacijoms prisiimti (n. 15). Namams gi kurti bei panaikinti (n. 7) ir parapijoms priimti ar nuo jų atsisakyti (n. 12) reikia taip pat ir Vyskupijos Valdytojo pritarimo.

XXXV SKYRIUS

Vyriausias Prokuratorius

684. Kongregacija turi Vyriausiąjį Prokuratorių, kuris pas Šventąjį Sostą rūpinasi jos reikalais.

685. Vyriausiąjį Prokuratorių renka Visuotinė Kapitula šešeriems metams. Nepasibaigus šiam laikui, be Apaštalų Sosto žinios, negalima jo atstatyti. Vyriausiuoju Prokuratorium gali būti ir vienas iš Tarybininkų, tik ne Vyriausiojo Vadovo Pavaduotojas ir ne Vyriausiasis Ūkvedys. Šešeriems metams praslinkus, galima išrinkti vėl tas pats Prokuratorius.

686. Be paprastų kasdieninių reikalų, Vyriausiasis Prokuratorius tegul nesiima jokių kitų, pirma negavęs Vyriausiojo Vadovo sutikimo, jei reikalai liečia visą Kongregaciją; Provincijos Vyresniojo — jei Provinciją, ir Namo Vyresniojo — jei liečia atskirą Namą ar asmenį.

687. Visus Šventojo Sosto dekretus, indultus, raštus, kuriais suteikiama atlaidų ar privilegijų, ir visus kitus panašius dalykus, liečiančius Kongregaciją, Vyriausiasis Prokuratorius ištikimai tegul perduoda Vyriausiajam Vadovui, kad juos saugotų Kongregacijos archyve.

XXXVI SKYRIUS

Provincijos

1 DALELĖ

Kas yra Provincija

688. Provincija yra Kongregacijos dalis, sudaryta iš daugelio Namų, esančių to paties Vyresniojo valdžioje.

689. Tiktai Apaštalų Sostas turi teisę skirstyti Kongregaciją į Provincijas, įkurtas Provincijas sujungti arba kaip nors kitaip nustatyti jųjų ribas, kurti naujas ir įkurtas panaikinti.

690. Teisė sutvarkyti panaikintosios Provincijos turtus, neprasilenkiant su teisingumo įstatymais ir geradarių valia, priklauso Visuotinei Kapitulai, o ne Kapitulos metu — Vyriausiajam Vadovui su Taryba.

2 DALELĖ

Provincijos Vyresnysis

I

691. Provincijos Vyresnįjį renka Visuotinė Kapitula šešeriems metams; jo Tarybininkus, Sekretorių ir Provincijos Ūkvedį renka Vyriausiasis Vadovas, sutinkant Tarybai, irgi šešeriems metams. Visi jie gali būti imami iš bet kurios Provincijos, kad tik būtų tinkami.

692. Teisėtai išrinktas Provincijos Vyresnysis, priklausydamas Vyriausiojo Vadovo ir jo vadovaujamas, Konstitucijos nuostatais, valdo ir tvarko visą Provinciją ir turi valdžios bei jurisdikcijos ant visų savo Provincijos Namų ir vienuolių. Provincijolo Tarybininkai savo Vyresniajam, kiek gali, pataria ir padeda Provinciją valdyti.

693. Neišėjus paskirtam laikui, Provincijos Vyresniojo kitaip negalima nei atstatyti, nei perkelti kitur, kaip tik dėl teisingos ir svarbios priežasties ir tik Vyriausiojo Vadovo ir jo Tarybos sprendimu.

694. Provincijolo ir drauge jo Tarybininkų buveinė bus tas Namas, kurį jam skirs Vyriausias Vadovas su savo Taryba.

II

695. Provincijos Vyresnysis visiems pirmas tešviečia Dievo garbės uolumu, Kongregacijos meile, pastangomis pačiam tobulėti ir Vyriausiajam Vadovui reiškiama pagarba, ištikimybe ir palankumu. Kiek jėgos leidžia, su didžiausiu rūpestingumu teatsideda visos Provincijos ir atskirų jos Namų gerovei bei pažangai kelti, tačiau taip, kad prieš akis turėtų visos Kongregacijos gerovę ir ją aukščiau statytų už atskirų jos dalių naudą.

III

696. Provincijos Vyresnysis gali:

1) Priimti kandidatus į postulatą ir netinkamus atleisti;

2) Skirti bandiniams prižiūrėtojus;

3) Perkelti vienuolius iš vieno savo Provincijos Namo į kitą, atsiklausęs atitinkamų Vyresniųjų nuomonės;

4) Siųsti rinktinius asmenis į studijas už savo Provincijos ribų, Konstitucijos nuostatais;

5) Konstitucijos normomis leisti kam nors dėl nesveikatos ar dėl kurios kitos svarbios priežasties gyventi ne vienuolyne;

6) Atleisti novicijus;

7) Pratęsti Novicijato laiką, tačiau ne ilgiau kaip šešiems mėnesiams.

697. Provincijos Vyresnysis su sprendžiamuoju savo Tarybos balsu:

1) Leidžia kandidatams ir bandiniams stoti į Novicijatą ir novicijams daryti pirmuosius įžadus;

2) Moksleivius leidžia prie pirmosios tonsūros ir prie žemesniųjų bei aukštesniųjų šventimų;

3) Leidžia steigti ir panaikinti mokyklas, bendrabučius ir internatus, neprasilenkiant su Konstitucijos 682 § n. 10;

4) Skiria pasaulininkams vedamųjų mokyklų ir įstaigų vedėjus (direktorius).

698. Provincijolas su patariamuoju savo Tarybininkų balsu:

1) Leidžia profesams atnaujinti metinius įžadus ir daryti amžinuosius;

2) Skiria Namų Tarybininkus ir Ūkvedžius.

699. Provincijos Vyresnysis su sprendžiamuoju savo Tarybos balsu renka:

1) Namų Vyresniuosius;

2) Novicijų Magistrą ir jo Padėjėją;

3) Apaštalinei mokyklai ir vienuoliams skirtiems Mokslo Namams Rektorių arba Prefektą;

4) Šventojo Rašto, teologijos, kanonų teisės, Bažnyčios istorijos ir filosofijos profesorius.

Kad visų šių asmenų išrinkimas būtų tikras, reikia dar Vyriausiojo Vadovo ir jo Tarybos patvirtinimo.

IV

700. Kartą per metus, esant reikalui ir dažniau, Provincijos Vyresnysis pats, arba jei būtų teisėtai sukliudytas, per įgaliotinį turi aplankyti visus jo valdžioje esančius Namus; pageidaujama, kad su ypatingu rūpestingumu betarpiškai pats aplankytų Novicijato ir Studijų Namus.

701. Taip pat kasmet turi duoti Vyriausiajam Vadovui Provincijos būklės apyskaitą, paruoštą Kongregacijoj priimtu būdu ir pasirašytą jo paties su Taryba. Be to ir dažniau, paprastai kas mėnuo, tepraneša Vyriausiajam Vadovui apie visa, kas vyksta ir kas veikiama Provincijoje ir jos Namuose, labiausiai jei atsitiktų kas nors svarbesnio ar nepaprasto. Tetrokšta, kad Generolui visa kas liečia jo Provinciją būtų žinoma.

702. Provincijolo Tarybininkai, bent kartą per metus, kiekvienas atskirai terašo Vyriausiajam Vadovui ir be to dar kada tik turėtų ką nors ypatingo jam pranešti.

703. Kiekvienų mokslo metų pabaigoje Provincijos Vyresnysis, atsiklausęs Tarybininkų, praneša Vyriausiajam Vadovui apie studijas ir apie moksleivių būdą, gabumus, dorą bei pažangą; du kartu per metus panašų pranešimą duoda apie Novicijatą ir kiekvieną novicijų.

704. Noriai teklausia Vyriausiąjį Vadovą patarimo; be jo žinios ir leidimo te-

nesiima jokio svarbesnio dalyko, pareinančio paprastojo valdymo bei tvarkymo ribas ir saiką. Paprastai, pirma negu praneš Vyriausiajam Vadovui apie svarbesnį kokį savo pasiryžimą pats su Taryba jį teapsvarsto ir raštu teisingai teišdėsto Vyriausiajam Vadovui įvairias tuo reikalu pareikštas nuomones.

3 DALELĖ

Provincijos Kapitula

705. Provincijos Kapitulą šaukia ir jai pirmininkauja Provincijos Vyresnysis arba jo Pavaduotojas, su Vyriausios Tarybos žinia.

706. Provincijos Kapitulos susirinkimas turi būti šaukiamas visuomet prieš Visuotinę Kapitulą, o paskui — praėjus trejiems metams po jos. Provincijos Kapitula šaukiama dviem mėnesiais prieš įvyksiant. Dieną ir vietą skiria Provincijos Vyresnysis su sprendžiamuoju savo Tarybos balsu.

707. Provincijos Kapituloje aktyvų ir pasyvų balsą turi:

1) Provincijos Vyresnysis,

2) Jo Tarybininkai,
3) Provincijos Sekretorius,
4) Provincijos Ūkvedys,
5) Novicijų Magistras,
6) Namų Vyresnieji,
7) Namų atstovai, renkami Namų Kapitulų žemiau nurodytu būdu.

708. Provincijos Kapitulos eigai, joje daromiems rinkimams ir reikalų svarstymams privalomos aukščiau nurodytos Visuotinės Kapitulos taisyklės, atitinkamai jas kada reikia taikant.

709. Provincijos Kapituloje, vykstančioje prieš Visuotinę Kapitulą, prieš pradedant svarstyti kitus reikalus, turi būti renkami du atstovai į besiartinančią Visuotinę Kapitulą ir du jų Pavaduotojai, jei kartais išrinktieji atstovai dėl teisėtų kliūčių negalėtų vykti į Kapitulą.

710. Išrinktiesiems atstovams į Visuotinę Kapitulą kiekvienas Kongregacijos narys gali žodžiu pasakyti ar raštu patiekti kokių reikalų ir dalykų, prašymų, troškimų bei sumanymų, kokie tik jam rimtai

apsvarsčius atrodytų tinkami išdėstyti Visuotinei Kapitulai.

711. Kapitulos svarstymų eigos, nutarimų bei nuostatų nuorašas turi būti siunčiamas Vyriausiajam Vadovui ir jo Tarybai peržiūrėti ir patvirtinti.

XXXVII SKYRIUS

Vizitatoriai

712. Jeigu Aukštesnis Vyresnysis pats atlikti vizitacijų negalėtų, tai skirdamas įgaliotąjį Vizitatorių turi atsiklausti savo Tarybininkų sprendžiamojo balso, kai Vizitatorių norėtų rinkti ne iš Tarybos tarpo. Tačiau Aukštesnis Vyresnysis pats vienas gali skirti Vizitatorių iš Tarybininkų tarpo arba tik vienam kuriam Namui aplankyti ar kokiam ypatingam reikalui sutvarkyti.

713. Kadangi Vizitatoriai turi didžiausios reikšmės vienuolių dvasiai saugoti bei kelti ir drausmei palaikyti, tai jais turi būti skiriami asmens, pasižymėję protingumu bei taktingumu, gerumu bei tvirtumu, proto lakumu ir gyvenimo prityrimu; turi būti rimti, teisūs, vyresniojo amžiaus žmonės, turį nuopelnų Kongregacijai, susirūpinę jos pažanga. Vizitatorius gali

turėti, kiek tai atrodys reikalinga, savo darbams Padėjėją.

714. Vizitatorius su reikiamu stropumu, tačiau be tuščio delsimo, turi aplankyti Namo gyventojus, apeiti vietas, apžiūrėti daiktus ir dirbamus darbus, kad pats tiksliai ir visiškai patirtų apie Namo ar Provincijos būklę, apie vienuolių rūpinimąsi tobulėti, apie jų gyvenimą bei reikalus, apie drausmės laikymą, turtų valdymą, reikalų bei darbų atlikimą ir, kad, visa patyręs, geriau galėtų apie dalykus spręsti ir kas gera bei išganinga įsakyti; kad pašalintų klaidas, ydas bei trūkumus, jei koki būtų įsibrovę, ir ateičiai tinkamai sutvarkytų Namo valdymą drausmės ir ekonomijos atžvilgiu, kad visų pašaukimą sustiprintų, paskatintų uoliau laikyti Konstituciją, pažadintų į didesnį pamaldumą, vienybę bei uolumą, kad tuo būdu Name sustiprėtų Vienuolijos dvasia.

715. Vizitatorius gali ir turi klausti tuos asmenis, kurie tik jam atrodytų klaustini, ir sužinoti visa, kas liečia Namo lankymo tikslą. Visi gi užklaustieji yra įpa-

reigoti teisingai jam atsakyti, ir Vyresniesiems nevalia jų kaip nors nuo to atitraukti, nei lankymo tikslui kaip nors kitaip kenkti.

716. Vyresnysis, kuris pranešus jam apie būsimą vizitaciją, perkeltų vienuolius į kitą Namą be Vizitatoriaus sutikimo, taip pat ir visi, tiek Vyresnieji, tiek valdiniai, kurie patys ar per kitus tiesiog ar netiesiog verstų ką nors, kad Vizitatoriaus klausiami tylėtų ar kaip nors tiesą slėptų, ar neatvirai išdėstytų, arba kurie juos dėl Vizitatoriui duotų atsakymų bet kokiomis priekabėmis skriaustų, Vizitatoriaus bus paskelbti netinką pareigoms, duodančioms valdžios ant kitų, o Vyresnieji bus atstatyti nuo savo vietų.

717. Vizitatorius tesielgia tėviškai. Dėl jo sprendimų galima kreiptis į aukštesnes instancijas, bet jų vykdymo nesustabdant, nebent sprendimas būtų padarytas teismo būdu.

718. Tam skirtoje knygoje Vizitatorius turi surašyti atliktosios vizitacijos pro-

tokolą ir įrašyti duotus tinkamus parėdymus, kurie turės galios tik iki artimiausios kitos vizitacijos, nebent pastarosios metu iš naujo būtų patvirtinti. Kad galėtų duoti jį įgaliojusiam Vyresniajam ar Tarybai apyskaitą, Vizitatorius turi pasiimti protokolo nuorašą ir užsirašyti visa, ką gero arba blogo Name yra pastebėjęs. Visa, ką yra patyręs, protingai ir taktingai telaiko reikiamoje paslaptyje.

XXXVIII SKYRIUS

Namai ir jų Vyresnieji

1 DALELĖ

Namų steigimas ir panaikinimas

719. Toks Kongregacijos vienuolynas, kuriame gyvena bendrą ir pastovų gyvenimą bent trys vienuoliai, vadinasi *Vienuolių Namas*. Jeigu jame gyvena ne mažiau kaip šeši profesai, kurių bent keturi kunigai, tai jis vadinasi *Pilnas Namas*. Filialinis Namas yra tas, kur nuolat gyvena tik vienas arba du vienuoliai.

720. Negalima steigti jokio vienuolinio Namo, jeigu, protingai sprendžiant, nei iš darbo bei savo pajamų, nei iš įprastų tikinčiųjų aukų, nei kitokiu būdu nepramatoma reikiamų lėšų pakankamam vienuolių gyvenimui ir išlaikymui.

721. Tiek pilnam, tiek ir nepilnam Namui steigti *reikia gauti Apaštalų Sosto lei-*

dimas ir Vyskupijos Valdytojo raštu duotas sutikimas.

722. Leidimas steigti naują Namą draugе duoda ir teisę turėti Namui priskirtą bažnyčią arba viešą koplyčią, eiti šventąsias pareigas ir daryti įprastus Kongregacijai gerus darbus, tačiau laikantis leidime statomų sąlygų ir teisės reikalavimų.

723. Gavus sutikimą naujam Namui diecezijoj ar kuriame mieste steigti, prieš pradedant statyti bažnyčią ar viešą koplyčią tam tikroje pasirinktoje vietoje, reikia dar gauti Vyskupijos Valdytojo leidimas.

724. Mokykloms, prieglaudoms ar kitiems panašiems namams, atskirai nuo vienuolinio Namo statyti ir atidaryti, be pirmiau duoto Aukštesnio Vyresniojo leidimo, reikia ir pakanka tam tikro Vyskupijos Valdytojo raštu duoto leidimo.

725. Norint įsteigtus Namus sunaudoti kitiems tikslams, reikia išpildyti toki pat reikalavimai, kaip ir naujus steigiant, nebent pakeitimai, neužgaunant fundacijos

nuostatų, būtų daromi tiktai vidinės tvarkos bei vienuolių drausmės reikalui.

726. Tiek pilno, tiek ir nepilno Namo negalima panaikinti be Apaštalų Sosto sutikimo.

2 DALELĖ

Namo Vyresnysis

I

727. Kiekvieną Namą valdo vietos Vyresnysis, kurį renka Provincijolas su Tarybos sutikimu ir tvirtina Vyriausias Vadovas su savo Taryba. Bent jau pilno Namo Vyresnysis tegul turi du Tarybininku, kurie jam padėtų valdyti ir kurių jisai svarbesniuose reikaluose teneužmiršta atsiklausti.

728. Nepraėjus paskirtam laikui, Namo Vyresniojo kitaip negalima nei atstatyti, nei kitur perkelti, kaip tik dėl teisingos ir svarbios priežasties, Provincijolo bei jo Tarybos sprendžiamu balsu. Kad pastarasis sprendimas turėtų galios, reikia, kad jis būtų patvirtintas Vyriausiojo Vadovo ir jo Tarybos.

729. Namo Vyresnysis, perduodamas pareigas savo įpėdiniui, įteikia jam Namo inventorių, duoda reikiamų žinių ir atvirai paaiškina visa, kas galėtų padėti ir Namą gerai valdyti ir darbus bei reikalus tinkamai tvarkyti.

730. Su Tarybininkų žinia Vyresnysis visiems paskirstys visokius darbus ir pareigas. Tam pačiam asmeniui gali uždėti dvi arba ir daugiau pareigų, jeigu jos viena su kita galima tinkamai suderinti. Kiekvienam pagal pareigas duos instrukcijų, kuriomis nurodys, kaip reikia pareigas tinkamai atlikti, ir prižiūrės, kad jų ištikimai laikytųsi.

II

731. Namo Vyresnysis, reikšdamas klusnybę Aukštesniems Vyresniesiems, kuriuos turi laikyti Kristaus vietoje, visiems teduoda gerą pavyzdį. Tegul ištikimai laiko gautąsias savo pareigų instrukcijas ir teatsimena, kad nuo tikro ir stropaus jo pareigų ėjimo daugiausia pareina gerovė ir pažanga visos bendruomenės, už kurią turės duoti Dievui apyskaitą.

732. Pirmutinis jo rūpestis teesie, kad malda bei šventais troškimais, savęs pasiaukojimu, savo uolumu, pamaldumu ir pavyzdžiu visą Namą laikytų, gaivintų ir keltų.

733. Kuo stropiausiai tegul ugdo visų savitarpio brolišką vienybę ir tenepakenčia jų tarpe jokios neapykantos bei nesantaikos. Jei kas nors panašaus atsitiktų, tegul stengiasi, kad tuojau vieni su kitais susitaikintų ir ką reikia atsiprašytų.

734. Jeigu Vyresnysis patirtų, kad kas nors iš valdinių Kongregacijai pinkles daro, ar kitus prieš Vyresniuosius kursto, nuo šventojo pašaukimo atitraukia, nesantaiką kitų tarpe sėja, arba kaip kitaip sunkiai nusikalsta, kitus piktina, tai nieko nelaukdamas tepraneša Provincijos Vyresniajam, kuris arba pats nuspręs, kas reikia daryti, arba, jei dalykas būtų svarbesnis, kreipsis į Vyriausiąjį Vadovą.

735. Dažnai meiliai tepasikalba su savo valdiniais. Tėviškai tesirūpina ne tik jų kūno, bet ypač sielos reikalais. Jei sužino-

tų kurį nors esant varginamą kokios sunkesnės pagundos, tai arba betarpiškai pats, arba per kitus ypatingu būdu juo tesirūpina. Nuo visa, kas valdiniams ar Name ar iš šalies galėtų pakenkti, juos tegina, tiek neleisdamas blogybei įsiskverbti, tiek ir imdamasis tinkamų priemonių jai pašalinti.

III

736. Vyresnysis stropiai turi žiūrėti, kad broliams, ypač skirtiems rankų darbui, netrūktų dvasinės pagalbos. Jei pats betarpiškai negalėtų, tepaskiria kurį tinkamą iš kunigų, kad ypatingai jais rūpintųsi, mokytų juos vienuoliško gyvenimo, — tikėjimo bei pamaldumo.

737. Vyresnysis tegul prižiūri, kad ištikimai būtų laikoma Konstitucija bei girtini papročiai ir gerai atliekamos paskirtosios pareigos, kad vienuolyne klestėtų tvarka, drausmė, pamaldumas, darbštumas, kad tarptų vienuoliška dvasia ir sielų gelbėjimo uolumas.

738. Vienuolynų Vyresnieji tegul žiūri:

1) Kad bent kartą per metus paskirtomis dienomis, būtų viešai perskaitoma savoji Konstitucija ir tie dekretai, kuriuos Šventasis Sostas įsako viešai skaityti;

2) Kad visi Kongregacijos nariai kiekvieną mėnesį ištikimai duotų įsakytą išorinio gyvenimo apyskaitą;

3) Kad Ūkvedys kiekvieną mėnesį duotų pajamų ir išlaidų apyskaitą;

4) Kad bent du kartu per mėnesį broliams, rankų darbus dirbantiems ir tarnams būtų dėstomas katekizmas pritaikintu klausytojų išsilavinimui būdu;

5) Kad paprastai kas savaitė visiems būtų laikoma dvasinė konferencija;

6) Kad pagal Konstitucijos 139 § kas mėnuo šauktų kunigų konferenciją.

739. Namo Vyresnysis stengsis, kad valgant būtų skaitomos knygos, keliančios vienuolių gyvenimą, apaštalavimą bei dvasios uolumą ir stiprinančios šventąjį pašaukimą.

740. Vyresnieji tegul budi, kad Kongregacijos nariai be reikalo nesileistų į santykius su pasaulininkais, ir lengvai tene-

leidžia jiems eiti į vaišes pas svetimus. Kaip ir dera, svečiai, kiek tai galima, teesie atskiriami nuo bendruomenės. Jeigu svečias būtų pakviestas į valgomąjį, tai be tikros priežasties Vyresnysis teneatleidžia nuo tylos laikymo bei skaitymo.

IV

741. Kas mėnuo arba pagal reikalą ir dažniau, Namo Vyresnysis tedaro Tarybos posėdį ir pasitaria apie drausmės laikymą, reikalų bei darbų atlikimą ir vienuolyno valdymą bei tvarkymą.

742. Kas mėnuo Vyresnysis tesukviečia į pasitarimą kunigus ir brolius, visus bendrai ar vienus ir kitus atskirai, kaip jam atrodys tinkamiau; iš atskirų asmenų prityrimo jis galės sužinoti, kaip reikia ir Namo gyvenimą tobulinti ir darbus geriau tvarkyti, ta proga jis galės nurodyti pasitaikančius bendrojo gyvenimo išorinius trūkumus ir surasti sėkmingų priemonių jiems pataisyti.

743. Bent keturis kartus metuose, o net ir dažniau, Vyresnysis atsidėjęs peržiūrės

visą Namą, kiekvieną kambarį, bendruosius kambarius bei dirbtuves ir visa kita, stebėdamas, ar viskas įrengta taip, kaip reikalauja Konstitucija, ar baldai tvarkingai sudėti, gerai išlaikyti ir išsaugoti, ar laikomas tinkamas sveikatingumas, švarumas bei išorinis padorumas; ar kartais nėra įsibrovę kokio nereikalingo pertekliaus, ko netinkamo, su neturto dvasia ir vienuolišku kuklumu nesutaikomo.

744. Kas metai Namo Vyresnysis siunčia Provincijos Vyresniajam Namo būklės apyskaitą, paruoštą Kongregacijoj priimtu būdu ir pasirašytą paties Vyresniojo kartu su Taryba. Bent kartą per metus kiekvienas Tarybininkų atskirai teparašo Provincijos Vyresniajam ir be to, kada tik turės ką nors ypatingo jam pranešti.

745. Net ir dažniau metuose, būtent kas mėnuo, Vyresnysis tepraneša Provincijolui apie visa, kas Name vyksta, ypač jeigu atsitiktų kas svarbesnio arba nepaprasto. Tegul trokšta, kad Provincijolui viskas būtų atvira ir žinoma kas liečia Namą. Mielai teklausia jį patarimo ir be

jo žinios ir leidimo tenesiima jokio svarbesnio dalyko, pereinančio paprastojo valdymo ribas.

3 DALELĖ

Namo Kapitula

746. Namo Kapitula bus šaukiama atstovui iš jo valdinių tarpo rinkti į Provincijos Kapitulą. Visų Namų Vyresnieji ir Novicijų Magistras savaime jau yra Provincijos Kapitulos nariai. Namo Kapitulai pirmininkauja to Namo Vyresnysis, kuriame vyksta Kapitula. Jis, rimtai apsvarstęs, skiria Kapitulai dieną, kurią visiems turintiems teisės būtų patogiau dalyvauti. Balsų skaitytojai yra Namo Tarybininkai. Kapitulos Sekretorių renka Kapitulos nariai.

747. Kad Namas turėtų teisę šaukti Kapitulą, reikia, kad jo narių tarpe būtų bent keturi kunigai profesai. Jei kuriame Name gyvena mažiau kaip keturi kunigai profesai, tai jie susidės su artimiausiais Namais, kad iš viso susidarytų bent penki ir taip susivieniję rinks atstovą. Jei mažesnieji Namai būtų labai toli vienas nuo

kito, tai kunigai profesai nuvyks į kurį artimiausiąjį pilną Namą ir drauge su jo kunigais profesais, lygia aktyvia ir pasyvia balso teise, dalyvaus atstovo rinkimuose. Kurie Namai ir kokiu būdu turi jungtis, sprendžia Provincijos Vyresnysis su savo Taryba.

748. Jeigu tokie jungtini Namai būtų toli vienas nuo kito ir rinkikams būtų sunku vienon vieton susieiti, tai rinkimai atliekami siunčiant Provincijos Tarybai balsus iš kiekvienų Namų. Kiekvienas šių Namų rinkikas įrašo į lakštą vardą pavardę to asmens, kurį jis norėtų rinkti, parašytąjį lakštą gerai užlipina ir visi susiėję drauge su Namo Vyresniuoju sudeda lakštus į vieną voką, kurį Vyresnysis prie visų akių užlipina ir paduoda išsiųsti Provincijos Tarybai. Provincijos Vyresnysis, arba einąs jo pareigas, bent prie dviejų Tarybininkų lakštus atidaro, skelbia išrinktuosius asmenis, o kur reikia įsako rinkimus atnaujinti.

749. Be to, Namo Kapitula išrenka dar kitą kunigą profesą, išrinktojo atstovo pavaduotoją, jei kartais atstovas dėl teisėtų

kliūčių negalėtų dalyvauti Provincijos Kapituloje.

750. Išrinktiesiems atstovams į Provincijos Kapitulą kiekvienas, neišskyrus ir brolių, gali žodžiu pasakyti arba raštu įteikti kokių reikalų bei dalykų, prašymų ir troškimų ar sumanymų, kokie tik sąžiningai apsvarsčius atrodys tinkami patiekti Provincijos Kapitulai.

XXXIX SKYRIUS

Bažnyčios bei koplyčios ir bažnyčių Rektoriai

1 DALELĖ

Bažnyčios ir koplyčios

751. Vyresnieji, reikalui esant atsiklausdami nusimanančių žmonių patarimo, tegul rūpinasi, kad statant ar tvarkant Kongregacijos bažnyčias bei koplyčias būtų laikomasi paduotų krikščionių tradicijos statymo formų bei šventojo meno dėsnių, kad visa jose būtų įtaisyta ir padaryta kaip reikalauja šventieji kanonai bei liturgika, kad su šventais dalykais šventai būtų elgiamasi, kad tuo būdu Dievo Namų ir altoriaus gražumas bei puošnumas, apeigų tvarka, jųjų atlikimas bei kilningumas, šventosios muzikos ir giedojimo rimtumas bei švelnumas, papuošalų dailumas ir spindėjimas, tarnų stropumas, kuklumas, pagarba ir pamaldumas — keltų dalyvaujančiųjų maldingumą.

752. Ir Dievo Namuose ir zokristijoje sąžiningai teesie laikoma tobula tvarka, gryna švara, gili tyla, prideraąs šventai vietai rimtumas ir kilnus su visais mandagumas, kad šie išoriniai ženklai ir vienuolių tikėjimą reikštų ir tikinčiuosius kilnesnius darytų.

753. Šventųjų relikvijų kitaip viešai tegul neišstato, kaip tik uždarytas relikvijoriuose arba tam tikruose indeliuose ir užantspauduotas, ir tik tas relikvijas, kurių tikrumą liudija autentiškas dokumentas.

754. Klausyklos, skirtos moterų išpažinčių klausyti, paprastai turi būti laikomos bažnyčioje ar moterims skirtoje koplyčioje, visuomet atviroje ir matomoje vietoje. Klausyklos langelis turi būti padarytas iš tankaus tinklo.

755. Įėjimas į Kongregacijos bažnyčias turi būti visiškai nemokamas. Kasdien bent kelias valandas bažnyčios turi būti atdaros tikintiesiems.

756. Teisėtai pašventintose bažnyčiose bei koplyčiose gali būti atliekamos viso-

kios apeigos, laikantis rubrikos nuostatų, parapijos teisių, privilegijų ir teisėtų papročių. Tačiau Vyresnieji tegul žiūri, kad daromomis savo bažnyčiose pamaldomis nepakenktų privalomam parapijos bažnyčioje katekizmo mokymui ir Šv. Evangelijos aiškinimui.

2 DALELĖ

Švenčiausios Eucharistijos priežiūra

757. Švenčiausias Sakramentas turi būti laikomas kiekvienoje Kongregacijos bažnyčioje. Norint laikyti Švč. Sakramentą Namo ar vienuolyno mokyklos pagrindinėje koplyčioje, viešoje ar tik pusiau viešoje, reikia gauti Vyskupijos Valdytojo leidimas; laikyti privačiose koplyčiose — reikia Apaštališkojo Sosto indulto.

758. Pačiame vienuolyne nevalia kitur laikyti Švč. Sakramento, kaip tik arba bažnyčioje arba pagrindinėje koplyčioje. Kad būtų galima Švč. Sakramentą laikyti dar ir kitoje kurioje to pat vienuolyno koplyčioje, reikia gauti ypatingas Šventojo Sosto leidimas.

759. Švč. Sakramento nuolatos arba pastoviai negalima kitur laikyti, kaip tik viename tos pat bažnyčios ar koplyčios altoriuje, ir tai labiau papuoštame už visus kitus, paprastai didžiajame. Turi būti laikomas nekilnojamame namelyje (tabernakulyje), esančiame altoriaus vidury, meniškai padirbtame, iš visur sandariai uždarytame, tinkamai, kaip reikalauja liturgika, išpuoštame ir laisvame nuo visų kitų pašalinių daiktų.

760. Raktas tebernakulio, kuriame laikomas Švč. Sakramentas, turi būti kuo stropiausiai saugojamas, turint už tai didelę sąžinės atsakomybę tam kunigui, kuris prižiūri bažnyčią ar koplyčią.

761. Prieš tabernakulį, kuriame laikomas Švč. Sakramentas, dieną naktį nuolat tegul žiba bent viena lemputė, žibinama alyvų aliejumi arba bičių vašku. Kur alyvų aliejaus negalima būtų gauti, Aukštesnis Vyresnysis, savo sprendimu ir Vyskupijos Valdytojui leidžiant, gali pakeisti kitokiais aliejais, kiek galima, augaliniais.

762. Reikia žiūrėti, kad ostijos Šv. Mišių Aukai, Švč. Komunijai, ar Švč. Sakramentui išstatyti būtų ir tinkamos formos, ir šviežios, ir dažnai, bent kas penkiolika dienų, atnaujinamos.

763. Esant teisingai priežasčiai, privačiai, arba komuninėje (ciborijoje) atidarius tabernakulį, galima išstatyti Švč. Sakramentą be Vyskupijos Valdytojo leidimo tose Kongregacijos bažnyčiose ar koplyčiose, kurioms yra leista laikyti Švč. Eucharistiją. Viešai gi, arba monstrancijoje, išstatyti Švč. Sakramentą galima tik Dievo Kūno šventėje ir josios oktavos metu per Mišias ir Mišparus; kitais atvejais negalima viešai išstatyti kitaip, kaip tik dėl teisingos ir svarbios priežasties ir Vyskupijos Valdytojui leidus.

764. Tose Kongregacijos bažnyčiose ar koplyčiose, kuriose nuolat laikomas Švč. Sakramentas, kasmet su Vyskupijos Valdytojo sutikimu nuskirtomis dienomis, kiek galima iškilmingiau, teesie daromos Keturiasdešimt Valandų Adoracijos. Jei kurioje vietoje dėl ypatingų aplinkybių be didelio

nepatogumo ir su reikiama taip Didžiam Sakramentui pagarba nebūtų galima daryti Adoracijų, tai bent kelias ištisas valandas tam tikromis dienomis, leidus ir sutikus Vyskupijos Valdytojui, iškilmingiau teesie išstatytas Švenčiausiasis Sakramentas.

3 DALELĖ

Bažnyčių Rektoriai

765. Bažnyčių Rektorius skiria Aukštesnis Vyresnysis. Šią pareigą galima pavesti ir pačiam Namo Vyresniajam. Rektoriai turi rūpintis Dievo Namų gražumu, šalinti iš jų visa, kas netinka vietos šventumui ar kas kliudo tikinčiųjų pamaldumui; žiūrėti, kad šventi daiktai ilgiau tesėtų ir švariai būtų laikomi; stengtis, kad paskirtu laiku pagal apeigų nuostatus ir Šventosios Motinos Bažnyčios įsakymus būtų atliekamos pamaldos.

766. Bažnyčių bei kitų įstaigų, kuriose priimamos Mišioms aukos, Rektoriai tegul turi tam tikrą knygą, kurion rūpestingai teįrašo užsakytų Mišių skaičių, intenciją, duotą auką bei atlaikymą. Aukštesni

Vyresnieji įpareigojami bent kasmet patys arba per kitus šias knygas patikrinti.

767. Kiekvienoje bažnyčioje ar kitoje įstaigoje turi būti sudarytas geradarių fundacijų sąrašas, laikomas pas Rektorių saugioje vietoje.

768. Be minėtos jau Mišioms priimti knygos, reikia turėti dar kitą pas Rektorių laikomą knygą, kur įrašoma kiekviena amžinai ar laikinai saistanti pareiga (obligacija), josios atlikimas ir duotoji auka, kad iš visų šių dalykų Aukštesniam Vyresniajam būtų galima duoti tikslią apyskaitą.

XL SKYRIUS

Konstitucija

I

769. Ši Konstitucija savaime nesaisto nuodėme, bet tik siūlo už nusikaltimus jai atlikti kokį atpildą arba atgailą. Tačiau nieku būdu negali būti pateisintas iš nuodėmės, kas nelaiko Konstitucijos dalykų, privalomų iš Dievo ir Bažnyčios įsakymų ar įžadų, arba kitus piktindamas ar Konstituciją niekindamas ar iš kurio kito blogos valios geismo jos nelaikydamas.

770. Kiekvienas tesistengia visą savo gyvenimą tvarkyti Konstitucijos nuostatais. Kaip tinkamą priemonę savo pašaukimui tobulinti, didžiai tegul ją brangina, ją gerai išmoksta ir ištikimai telaiko. Težino, kad nuo šios ištikimybės Konstitucijai kuo daugiausiai pareina ir kiekvieno asmeninė pažanga ir visos Kongregacijos pasisekimas. Todėl ne tiek nuodėmės ar bausmės

baimė, kiek savosios tobulybės troškimas, Kongregacijos meilė, meilė Dievo ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus visus težadina tobulai, ištikimai ir patvariai laikyti šią Konstituciją.

771. Kiekvienas Kongregacijos narys visados tegul turi pas save pilną Konstitucijos egzempliorių, kad galėtų dažniau ją skaityti bei apmąstyti ir pagal ją kartais savo sąžinės apyskaitą daryti, ar ištikimai jos laikosi. Be Aukštesnio Vyresniojo leidimo Konstitucijos nevalia duoti svetimiems asmenims.

II

772. Vyresnieji neturi galios dispensuoti nuo visos Konstitucijos. Tačiau pakankamai jiems leidžiama ypatingais atvejais dėl teisingos priežasties laikinai atleisti atskirus Namus ar asmenis nuo kurio nors Konstitucijos nuostato tuose dalykuose, kurie neliečia įžadų esmės.

773. Be teisingos ir pakankamos priežasties niekas neprašo dispensuoti nuo Konstitucijos ir niekas tenedispensuoja.

774. Teisę dispensuoti atskirus Namus ar asmenis nuo drausminių Konstitucijos nuostatų, turi Vyriausias Vadovas visos Kongregacijos ribose, Provincijos Vyresnysis — savo Provincijoje, ir Namo Vyresnysis — gali dispensuoti savo Namą ir jame gyvenančius vienuolius.

775. Provincijų ir labiausiai Namų Vyresnieji, prieš suteikdami dispensą svarbesniuose dalykuose, ypatingai ilgesniam laikui, tegul neužmiršta atsiklausti Vyriausiojo Vadovo. O Vyriausiasis Vadovas teneduoda lengvai tokių dispensų, kurios būtų priešingos esamiems Kongregacijoje dispensuoti įpročiams ir jų kitaip tenesuteikia, kaip tik atsiklausęs savo Tarybininkų.

776. Baigiantis kiekvieniems metams, visokios dispensos, suteiktos tiek Namams, tiek ir atskiriems asmenims, savaime baigiasi, todėl reikia iš naujo jų prašyti, jeigu to reikalauja teisingos priežastys. Be to, dispensa baigiasi dar ir visais tais atvejais, kada pasikeičia Vyresnieji; tad kam reikia tegul laiku prašo dispensas atnaujinti.

777. Dispensų reikia prašyti atitinkamą Vyresnįjį. Prašant Aukštesnį Vyresnįjį dispensos, reikia siųsti jam prašymas per savo tiesioginį Vyresnįjį, kuris prie prašymo pridės ir savo nuomonę. Aukštesni Vyresnieji teneduoda dispensos be tiesioginių Vyresniųjų žinios.

778. Jei tiesioginis Vyresnysis atsisakytų dispensuoti, tuo reikalu kitaip negalima kreiptis į Aukštesnį Vyresnįjį, kaip tik pasisakius, kad pirmasis Vyresnysis dispensos nedavė. Pasielgus priešingai — išprašytoji malonė yra be vertės.

III

779. Paprastai aukščiausias Kongregacijos autoritetas aiškinti Konstituciją praktiškam naudojimuisi yra Vyriausioji Taryba, ypatingai — Visuotinė Kapitula. Bet autentiškas Kongregacijos Konstitucijos aiškinimas bus tik tada, kai prie jo Šventasis Sostas pridės savo autoritetą ir patvirtinimą.

780. Niekam nevalia daryti jokių šios Konstitucijos papildymų, atšaukimų, pakeitimų arba pertvarkymų be Šventojo Sosto sutikimo.

XLI SKYRIUS

Kongregacijos antspaudas ir šūkis

781. Kongregacijos antspaudas turi Nekaltai Pradėtosios Švenčiausios Mergelės Marijos, minančios žaltį, atvaizdą su aplinkiniu įrašu atskiru kiekvienam Vyresniajam, būtent: „Marijonų Kongregacijos Vyriausiasis Vadovas“, arba „N. Provincijos Vyresnysis“, arba „N. Vienuolyno Vyresnysis“. Vyriausias Prokuratorius ir Ūkvedys vartoja irgi tokį antspaudą, kiekvienas su aplinkiniu savo įrašu.

782. Kiekvienam Kongregacijos nariui kuo griežčiausiai draudžiama vartoti kurio Vyresniojo antspaudą, nebent iš pareigos, faktiškai jį pavaduojant. Niekam nevalia turėti antspaudo savo privatiniams reikalams.

783. Knygynų Vedėjai ar kiti pareigūnai, Vyresniesiems leidžiant, tevartoja

antspaudą, kuriame vietoj Švč. Mergelės Marijos atvaizdo, būtų josios monograma su atitinkamu aplinkiniu įrašu, pavyzdžiui: „Ex libris domus N. Marianorum".

784. Kongregacijos šūkis teesie:

„KRISTUI IR BAŽNYČIAI".

MARIJONŲ VIENUOLIJOS KONSTITUCIJOS PATVIRTINIMO DEKRETAS

Šv. Tėvas Pijus XI, Dievo Apvaizda Popiežius, 1930 m. sausio 27 d., priėmęs audiencijon žemiau pasirašiusį šios Šv. Vienuolių Kongregacijos Sekretorių, maloniai pripažino Marijonų Kongregacijos, vardu Švč. Panos Marijos Nekalto Prasidėjimo, Konstituciją, jau leistą švento atminimo Popiežiaus Pijaus X tos pačios Šv. Kongregacijos 1910 m. lapkričio 28 d. dekretu, dabar parašytą pagal Kanonų Teisę ir, įvedus daug pakeitimų bei papildymų, prašant aukščiau minėtos Vienuolijos Visuotinei Kapitulai, šios Šv. Kongregacijos peržiūrėtą šiame egzemplioriuje, kurio originalas laikomas Šv. Kongregacijos archyve, esant vertą leisti bei patvirtinti ir šiuo dabartiniu dekretu, neįžeidžiant Vyskupijų Valdytojų teisių, kurias jie turi pagal Šv. Kanonus ir Apaštališkojo Sosto Dekretus,

visai nepaisant bet kurių priešingų nuostatų, leidžia ir tvirtina.

Rašyta Romoje, Šv. Vienuolių Kongregacijos Sekretarijate, metais, mėnesį ir dieną kaip aukščiau minėta.

(pas.) ALEKSAS HENRIKAS MARIJA KARD. LÉPICIER O. S. M.
Prefektas

(A. V.)

(pas.) VINC. LA PUMA
Sekretorius

PRANCIŠKUS BŪČYS

VYRIAUSIASIS MARIJONŲ KONGREGACIJOS VADOVAS

—

MYLIMIAUSIEMS KONGREGACIJOS NARIAMS SVEIKINIMAS!

Štai Tau, Mylimasis Broli, išleidžiama knyga, kurią turi priimti ir gerbti vienuolišku pamaldumu. Jos pradžia, būtent iki 342 pusl., yra įstatymai, kurie dabar galioja ir įpareigoja mūsų Kongregaciją ir kiekvieną jos narį juos vykdyti. Konstitucijos tikslas yra mus vesti į tobulybę, kurios tiek pasieksime, kiek savo gyvenimu būsime panašesni į Kristų.

Mūsų Konstituciją, kol ji tapo įstatymais, begaliniu darbštumu, nepaprastu stropumu ir giliu pamaldumu pradėjo ir baigė rašyti Vyras, pačios Dievo Apvaizdos skirtas išgelbėti mūsų Kongregaciją nuo pražuvimo, būtent Adulijos arkivyskupas Jurgis Matulevičius, dėl kurio ankstyvos mirties dar ir dabar liūdime. Mūsų Atnaujintojas

šiam darbui atsidėjo du kartu, būtent: 1909 m., kada parašė Konstituciją, kurią kiek vėliau pripažino Šv. Tėvas Pijus X, ir 1922—1926 m., kada iš naujo ją pertvarkė ir neseniai maloniai patvirtino Šv. Tėvas Pijus XI. Dvigubas darbas, tam pačiam dalykui pašvęstas, taip buvo ištobulintas, kad net svetimųjų yra giriamas.

Atnaujintojo darbas po Jo mirties buvo tik truputį pakeistas, nes Vilanų Kapitulos 1927 m. buvo išbrauktas vienas skyrius ir buvo padaryti kiti smulkūs pakeitimai. Šv. Vienuolių Kongregacija įvedė tik vieną svarbesnį pakeitimą apie Vyriausiojo Prokuratoriaus ir Provincijų Vyresniųjų rinkimą, kiti Jos padaryti pataisymai aiškiau išreiškia Konstitucijoje dėstomus dalykus. Taip ištobulintas darbas tos pačios Šv. Kongregacijos 1930 m. sausio 27 d., praslinkus nuo autoriaus mirties trejiems metams, įteiktas Šv. Tėvui Pijui XI, kuris tėviška maloningumu ir Kristaus Įpėdinio autoritetu tą Konstituciją teikėsi patvirtinti.

Šios knygos pabaigoje, būtent nuo 348 pusl. iki galo, yra pridėtas dvejopas turinio sąrašas: vienas alfabetinis, kuris

apima Konstituciją ir nurodo paragrafais joje išskirstytą medžiagą alfabetine tvarka, kitas gi paprastas, kuris visa, kas knygoje yra, paduoda paeiliui, pažymint šio leidinio puslapius ir paragrafus.

Tad skaityk, Mylimiausias Broli, šią knygą atidžiai, apmąstinėk ir jos pamokymais sek ne tiktai ištikimai, bet ir su karšta meile. Šiuo būdu pasieksi tą patį sielos skaidrumą, kurį skleidė mūsų Kongregacijos Įkūrėjas, Garbingasis Stanislovas ir Jos Atnaujintojas, švento atminimo arkivyskupas Jurgis. Čia yra kelias, kuris tau rodo dangišką tėvynę, kuriuo eidamas pasieksi amžinąją laimę ir paskutinį savo tikslą.

Tepadeda mums Švč. P. Marija, Dievo Motina, kuri drauge su Apaštalais ir Kristaus Mokytiniais per Sekmines gavo Šv. Dvasią. Maldaukime Dangaus Karalienę, kad, Jai užtariant, Suramintoja Šv. Dvasia niekados mūsų neapleistų.

Rašyta Romoj 1930 m. birželio 8 d. per Sekmines.

(pas.) PRANCIŠKUS BŪČYS
Vyriausiasis Vadovas

(pas.) KAZIMIERAS RĖKLAITIS
Vyriausiasis Sekretorius

ALFABETINIS TURINIO SĄRAŠAS

(Skaitmens rodo paragrafus)

ABULIJA priėmimo kliūtis: 23[3].
ADORACIJA: Švč. Sakramento -: 494[4], 764.
ADVOKATAS: draudžiamos - pareigos: 179[2].
AIŠKINIMAS: Konstitucijos - praktiškam naudojimui: 779; autentiškas -: 779.
AKTAI: bylų -: 460, 470, 474; rinkimų -: 633; Visuotinės Kapitulos -: 668; - saugotini archyve: 538, 539, 544.
AKTYVUS BALSAS: 11, 612, 614.
ALIENACIJA: turtų -: 567 - 569; bausmės neteisėtai alienuojantiems: 579.
ALIUMNAS: 26[2].
ALKOHOLINIAI GĖRALAI: 274.
AMŽIUS: novicijų -: 19[2], 55[1]; - prieš pirmus įžadus: 84, 87; - prieš amžinus: 87.
ANTIPATIJA: 290.
ANTSPAUDAS: 781 - 783.
APAŠTALAVIMAS: - pavyzdžiu: 351; - dvasia: 10.
APAŠTALIŠKOJI MOKYKLA: 26[2], 358.
APAŠTALŲ SOSTAS: *žiūr.* Romos Vyskupas.
APEIGOS: 756; - kurias turi išmokti novicijai: 62; priėmimo į Novicijatą -: 53; įžadų darymo -: 93; ištikimas - laikymas: 378, 379; - vedėjas: 317, 379; rytų -: 21[6].
APYSKAITA: *valdymo:* kliudanti įstoti į Vienuoliją: 21[3]; - vienuolio gyvenančio ne vienuolyne: 281; kasdienių išlaidų -: 283; ke-

liaujančiųjų -: 305; stropumas, atiduodant -: 321; Ūkvedžių -: 593; Vyresniųjų -: 594; Vyriausiojo Vadovo -: 595; *išorinio gyvenimo:* kiekvieno brolio -: 328; novicijų -: 609; *sąžinės* -: 242[5]; pramatomoji -: 243.
APLINKYBĖS atsižvelgtinos uždedant bausmes: 340.
APMAUDA: 290.
APOSTATA: nuo tikėjimo: 19[1], 452[1]; - nuo Vienuolijos: 447, 449, 450, 452[1].
APSILEIDIMAS visiems vengtinas: 188.
ARCHYVAS: 538 - 544, 584, 589[2], 590.
ASPIRANTAS: 17 - 41; *žiūr.* priėmimas.
ATGAILA: kūno -: 271 - 273; - baudžiamoji priemonė: 347; - dvasia: 277; - sakramentas: *žiūr.* išpažintis.
ATKAKLUMAS: 290, 23[2].
ATKRITĖLIAI tepavedami priežiūrai: 346.
ATLAIDAI: laikinųjų įžadų vienuolių -: 98[1]; stengimasis pelnyti -: 418; naujus - turi leisti Vyskupijos Valdytojas: 494[10].
ATLEIDIMAS: kandidatų - nuo išlaidų: 39; - nuo vienuolių įžadų: 446; - aspirantų į kunigus: 37; *žiūr.* dispensa.
ATLEISTIEJI: - priėmimas: 24, 29.
ATNAUJINIMAS: įžadų juridinis -: 88, 91; iškilmingas ir privatus -: 251.
ATSILANKIUSIEJI: 298, 301, 302.
ATSIŽADĖJIMAS: savęs -: 10, 167; modernizmo -: 369.
ATSIŽVELGIMAS į asmenis: - perspėjant: 293; - peržiūrint knygas: 366; - per rinkimus: 504.
ATSTATYMAS: valdančių parapijas -: 387.
ATSTOVAS: draudimas būti - seime: 180; - į Provincijos Kapitulą: 707, 746.
ATVYKSTANTIEJI: 289.

AUKOS: - rinkimas ir priėmimas: 384, 550; - davimas: 576; - Mišioms: 766, 768.
AUKLĖJIMAS: novicijų -: 60, 61, 65.

BALSAS: - teisė: 11, 612 - 615; - netekimas: 614.
BALSAVIMAS: - rinkimuose: 622 - 626; Tarybos -: 519 - 525; - bendrai: 612 ir kita *žiūr.* rinkimai.
BALSUOTOJAI: *žiūr.* rinkikai.
BALSŲ RINKĖJAI: 616.
BALSŲ SKAITYTOJAI: - Visuotinėje Kapituloje: 652, 653; - Namo Kapituloje: 746.
BANDYMAS: 34, 42, 43.
BAUDŽIAMOSIOS PRIEMONĖS: 339 - 348.
BAUSMĖ: - gresianti už padarytą sunkų nusikaltimą padaro neteisėtą priėmimą: 19[6]; - Vyresniesiems, kurie priimtų netinkamą kandidatą: 33; - nusikaltusiems skaistybei: 214; - įžeidusiems Konstitucijos taisykles: 287; - tikslas: 340; - atitinka nusikaltimą: 340; baudžiant žiūrimos aplinkybės: 340; - rūšys: 341; įspėjimas: 342; papeikimas: 343; - pakartojimas: 344; įsakymas: 345; priežiūra: 346; atgailos: 347; - priėmimas: 348; *žiūr.* baudžiamosios priemonės.
BAŽNYČIA: *Katalikų:* - meilė: 5; meldimasis už -: 410; darbavimasis - gerovei: 7, 167, 350; - įsakymų laikymas: 174; *bažnyčios:* savose Kongregacijos - turi būti sakomi pamokslai: 372; mirusiojo kūnas turi būti pernešamas į savos Kongregacijos -: 405; savąsias - gali pašventinti Aukštesni Vyresnieji: 432[3]; be Vyskupijos Valdytojo leidimo nevalia statyti -: 494[2], 723; rūpinimasis - užlaikymu: 751 - 756; - Rektoriai: 765 - 768.
BENDRABUTIS: 2, 108.
BENDRASIS GYVENIMAS: 278 - 287; lavy-

bos: 379; Vyresniųjų rūpestis: 280, 286; leidimas gyventi ne vienuolyne: 280, 281; turtų bendrumas: 282, 283; drabužiai ir kt.: 284; stalas: 285; bausmės įžeidžiantiems -: 287; meilė: 288; - branginimas: 278; pareiga gyventi -: 279 - 288; išvidinis gyvenimas: 9.
BENDRASIS STALAS: šventimų titulas: 147; valgant turi tenkintis -: 285; knygų skaitymas valgant: 739.
BENEFICIJOS: novicijaus atsižadėjimas -: 76; nustojimas - po pirmųjų įžadų: 99.
BEPROTYBĖ priėmimo kliūtis: 23^2.
BĖGLYS: 448, 449; - bausmės: 451.
BIČIULIŠKUMAS: 217, 290 .
BIBLIOTEKA: *žiūr.* knygynas: 141.
BYLA: 333, 335; šalinimo -: 460, 461; - aktai: 460, 470, 474.
BLOGAS KALBĖJIMAS: 191.
BRANGENYBĖS: 571; - alienacija: 569.
BRANGŪS DAIKTAI: 236.
BREVIJORIUS: kalbėtinas aukštesniųjų šventimų dvasininkams kasdien: 242^4.
BROLIAI: Kongregacijos nariai: 11; - drabužis: 12; - mokslas: 131; - apaštalavimo darbas: 351; - tenebūna užkraujami darbais: 736; novicijai -: 64.
BROLIŠKOJI MEILĖ: 288.
BŪDAS: tautos -: 8; auklėtinių -: 361.

CENZORIAI: - pareigos: 364, 366.
CENZŪRA: bažnytinė bausmė: 29, 71; knygų -: 364 - 366.
CEREMONIJARIJUS: *žiūr.* apeigos.
CEREMONIJOS: ištikimas - laikymas: 378, 379.

DARBAI: - reikalingi vaikams maitinti bei auklėti kliudo įstoti: 21[4]; negalima reikalauti atlyginimo už Kongregacijoj atliktus -: 41, 482; - tvarka: 318; - paskyrimas: 320; noringas - priėmimas: 276; šv. Pauliaus pavyzdys: 15; per daug apsunkintieji -: 355; brolių fizinis -: 11; - kaip atgaila: 347.
DARBAVIMASIS: susisaisčiusius darbuotis savo diecezijoje negalima priimti: 19[8].
DARBININKAI: - paruošimas: 356 - 359; samdomiems - atlyginimas ir jų globa: 565.
DARBŠTUMAS: 10, 353 - 355.
DAVIMAS: Kongregacijos turtų - draudžiamas: 576.
DELEGATAI: - į Visuotinę Kapitulą: 639.
DEPOZITAI: 556, 592.
DĖKINGUMAS: 192.
DĖŽĖ: tenelaikoma užrakinta jokia -: 325.
DIENOTVARKĖ: atskira kiekvieno brolio darbų -: 318.
DIENRAŠČIAI: negalima be Vyskupijos Valdytojo leidimo rašyti į -: 494[14].
DIEVO KŪNO šventė: dalyvavimas - procesijose: 493[7]; *žiūr.* Švenčiausias Sakramentas.
DISPENSA: - nuo priėmimo kliūčių: 22, 24, 25; - nuo bendrosios teisės: 433, 435; - nuo nerezervuotų įžadų: 435: - nuo vienuolių drausmės: 773 776 - 778; - Kapitulos išrinktajam: 629, 632.
DOKUMENTAS: šventimų -: 159.
DORYBĖS: 170 - 177; darbštumas: 10, 353 - 355: dėkingumas: 192; drausmingumas: 189; duosnumas: 176; gerumas: 189; ištikimumas: 174, 175; kantrybė: 174; klusnybė: 194 - 213; kūno skaistumas: 216; maldingumas: 240-257; malonumas: 187. 189, 190, 294; mandagumas: 63, 187, 190; meilė: 190; Dievo ir artimo -:

172; neturtas: 220 - 239; nuolankumas: 171, 187, 202; nuoširdumas: 189; padorumas: 178-193, 189; pagarba: 192; palankumas: 190, 294; paprastumas: 190; prieinamumas: 190; priežiūra: 346; protingumas: 177, 312, 366; rimtumas: 187, 217; savivalda: 189; sielos skaistumas: 189; skaidrumas: 189; skaistybė: 214 - 219; stropumas: 201; subrendimas: 187, 189; sumanumas: 170, 334; susivaldymas: 170, 189; švarumas: 189; švelnumas: 187, 294; taurumas: 189; teisingumas: 170, 189; tikėjimas: 172; tikėjimo grynumas: 368; tvirtumas: 170; uolumas: 177; vienybė su Dievu: 176; viltis: 234; žmoniškumas: 190.

DOVANOS: 223; *votyvinės:* kuriuo būdu galima alienuoti -: 569; - tolygios brangenybėms: 571.

DRABUŽIS: brolių -: 12; - švarumas ir tinkamumas: 189, 323; - atitinka neturtą: 237; bendrumas liečiąs -: 284.

DRAUGIJOS: apaštalavimo pagelbininkės: 2^2, 351; - vadovavimas: 124; steigiant bažnytines - reikia gauti Vyskupijos Valdytojo leidimą: 494^{12}.

DRAUGIŠKUMAS: 278, 288.

DRAUSMINGUMAS: 189.

DRAUSMĖ: 45; - ir tvarkos laikymas: 315 - 332.

DUOKLĖ reikalinga apmokėti Kongregacijos išlaidas: 557.

DUOSNUMAS: 176.

DURYS: Namo - reikia saugoti: 300.

DVASIA: apaštalavimo -: 10; savęs atsižadėjimo ir pasiaukojimo -: 10; vienuoliškoji -: 302; neturto -: 236, 286; pasaulio -: 188, 286; - Vadovas: 115, 246, 269.

DVASININKAI: reikalingas - priėmimui liudijimas: 26[4]; - šventoje tarnyboje: 370.

EKONOMAS: *žiūr.* Ūkvedžiai.
EKSKLIAUSTRACIJA: 440; - padariniai: 439, 614[1].
EKSKOMUNIKA: - verčiantiems stoti į Vienuoliją: 20; - pakeliantiems ranką prieš vienuolį: 422; - apostatams: 450; - alienuojantiems turtus: 579[3]; - užgrobiantiems bei panaudojantiems turtus: 580.
EPILEPSIJA priėmimo kliūtis: 23[1].
EUCHARISTIJA: 16, 247; *žiūr.* Švenčiausias Sakramentas.
EVANGELIJA: 493[4]; - patarimai: 1, 174.

FAKULTETAI: mokslo -: 2, 128, 135.
FILOSOFIJA: 122, 125.
FORMA: įžadų -: 94.
FUNDACIJOS: 581 - 586; - sąrašas: 767.

GERADARIAI: 581; pamaldos už -: 413, 417.
GERAS VARDAS: 193; - trūkumas kliudo priimti: 23[4]; - liudijimuose: 29.
GERUMAS: 189.
GIEDOJIMAS: - turi būti mokomi novicijai: 62.
GIMDYTOJAI: 21[4].
GIMIMAS pažymėtinas aspiranto liudijime: 29.
GIMINĖS: - turi būti pranešama apie Kongregacijos nario mirtį: 404.
GIMNAZIJOS KURSAS: 121[3].
GYDYTOJAS: kai yra reikalas ligoniui turi būti atvestas -: 399.
GYVENIMAS: *žiūr.* bendrasis gyvenimas.
GYVENIMO BŪDAS: 13.
GLOBĖJAI: 14, 15; Ypatingoji Kongregacijos -: 14.

GODUMAS: 234.
GRYNA INTENCIJA: į Kongregaciją galima priimti kiekvieną kataliką vedamą -: 18, 34; vienuoliai visame tesivadovauja -: 240.

HIERARCHIJA: 5.
HISTERIJA priėmimo kliūtis: 23[1].

CHIRURGIJA: vienuoliai tegul neužsiima -: 179.

IGNOTAS LOYOLA ŠV.: 15.
INDĖLIAI: *žiūr.* depozitai.
INDULTAS: Apaštališkas -: 26[5], 687, 757; sekuliarizacijos -: 438, 441, 445; ekskliaustracijos -: 438; Vyskupijos Valdytojo -: 431.
INSTRUKCIJOS: Vyresniųjų -: 360, 518[1].
INTENCIJA: *žiūr.* gryna intencija.
IREGULIARITATĖS: priėmimo kliūtys: 21[5]; - turi būti pažymėtos liudijime: 29; Vyresnieji prieš šventinant turi įsitikinti, ar kandidatas yra laisvas nuo -: 152.
ISTORIJA: Kongregacijos - aiškinimas: 61; kronika ir metraščiai: 544[7]; Bažnyčios -: 123, 126, 362; šventoji -: 362.
IŠĖJIMAS iš namų: 303 - 304; *žiūr.* kliauzūra.
IŠĖMIMAS iš Vyskupijos Valdytojo jurisdikcijos: 427.
IŠGANYMAS: 9.
IŠLAIDOS: susitarimas su aspirantu dėl -: 39; siuntimas pinigų į Kongregacijos kasą: 557; paprastos -: 559, 560.
IŠMALDOS: rinkti - be leidimo draudžiama: 550.
IŠNAUDOJIMAS praneštinas Vyresniajam: 330.
IŠNUOMOJIMAS: turtų -: 574, 575.
IŠPAŽINTIS: - prieš novicijatą: 52; kokia turi būti -: 245; savaitinė -: 245; kaip reikia -

klausyti: 373 - 376; *žiūr.* nuodėmklausiai: 258 - 270.
IŠRINKTASIS: 627, 632, 660.
IŠRIŠIMAS: duodamas mirštančiam: 403; - iš nuodėmių bei cenzūrų rezervuotų Vienuolijoj: 71, 258, 259.
IŠSTATYMAS Švenčiausio Sakramento: 494[1], 763.
IŠSTOJIMAS iš Kongregacijos: *teisėtas* -: 436-446; - pasibaigus įžadų laikui: 436; priežastys neleidžiančios atnaujinti įžadus: 437; ekskliaustracijos indultas: 438 - 440; leidimas gyventi ilgesnį laiką už vienuolijos sienų: 280, 440; sekuliarizacijos indultas: 438, 441, 442; grįžimas į diecezją: 443; išstojusio kunigo teisės: 444, 445; atleidimas nuo įžadų: 446; *neteisėtas* -: 447 - 451; apostatai: 447, 449, 450; bėgliai: 448, 449, 451.
IŠTIKIMUMAS: 174, 175.

ĮĖJIMAS: į Namą: 300; - į bažnyčią: 755.
ĮGALIOTINIS: Provincijos Vyresniojo -: 17.
ĮSAKYMAS: baudžiamoji priemonė: 345; bendrieji -: 1; Dievo ir Bažnyčios -: 174; šeštas Dievo -: 375.
ĮSAKYTOS MALDOS: 493[1].
ĮSPĖJIMAS: 292; mėnesinis -: 331; - baudžiamoji priemonė: 341, 344, 345; - šalinant: 461[2], 463 - 466, 468 - 470, 472.
ĮSTATYMAI: rubrikos - laikymasis: 378, 756.
ĮSTATAI: *žiūr.* Konstitucija.
ĮŽADAI: 11, 83 - 107; klusnybė: 194 - 213; skaistybė: 214 - 219; neturtas: 220 - 239; amžinieji -: 90, 92; *laikinieji* -: 85, 86, 88 - 91, 94; - padarymas: 96, 98 - 101; išstojimas po -: 436, 437, 443; - vienuolių šalini-

mas: 454 - 456; - *darymas (profesija):* - prigimtis: 83; sąlygos: 84, 85; teisė prileisti: 86; amžius: 87, 88; sergančio novicijaus -: 74; - branginimas: 106, 107; - vieta: 88; - laikas: 89 - 91; - atnaujinimas anksčiau: 91; juridinis įžadų atnaujinimas: 88, 91; iškilmingas ir privatus įžadų atnaujinimas: 251; įžadų prailginimas: 89; pasiruošimas -: 92; - priėmimas: 93; - forma: 94; - liudijimas: 95; - padariniai: 96, 97, 99 - 101; netikras -: 102, 103, 105; įžadų pataisymas: 102 - 104.
ĮŽEIDIMAS: 334.

YDOS: 23^3, 164; antipatija: 290; apmauda: 290; apsileidimas: 188; atkaklumas: 23^2, 290; bičiuliškumas: 217, 290; blogas kalbėjimas: 191; godumas: 234; keistumas: 188; kūniškumas: 290; lepumas: 217; neapykanta: 290; nenaturalumas: 188; nerimtumas: 290; nuolaidumas: 270; pasaulio dvasia: 188; pataikavimas: 293; paviršutiniškumas: 201, 188; pavydas: 290; praščiokiškumas: 188; šiurkštumas: 290; tuštybė: 188; vėjavaikiškumas: 290.
YPATYBĖS: postulantų -: 34; Vyresniųjų -: 503, 504.

JAUNUOMENĖ: - mokymas ir auklėjimas: 360; - mokyklos: 360 - 362.
JĖGA: 19^3, 166.
JĖZUS: 14, 16, 38, 195, 276 ir kitose vietose; Švč. - Širdis: 16, 250.
JUOZAPAS ŠV.: 15, 216.
JURISDIKCIJA: Vyresnieji ir Kapitulos turi bažnytinę -: 495; išėmimas iš Vyskupijos Valdytojo -: 427.

KALBA: teišmoksta gyvenamosios šalies -: 8; lotynų -: 121[2].
KALBAMASIS KAMBARYS: 297, 298.
KALBĖJIMAS: reikia saugotis blogo -: 191.
KAMBARYS: - įrengimas: 323; švaros bei tvarkos laikymas -: 324; - užrakinimas: 325; miegamasis -: 323; kalbamasis -: 297, 298.
KANDIDATAS: 643; *žiūr.* aspirantas.
KANONO PRIVILEGIJA: 422.
KANTRYBĖ: 173, 174.
KAPINĖS: savos -: 409; - pašventinimas: 432[3].
KAPITULA: 369[2], 495, 496, 502, 557, 558; *Visuotinė Kapitula:* 634 - 669; - sušaukimas: 635 - 638; - nariai: 639 - 644, 651 - 652; pasiruošimas -: 642 - 648; rinkimų -: 649 - 661; reikalų svarstymas -: 662 - 669; - vieta: 638; - pirmininkas: 641, 649, 650, 657; - komisijos: 644, 645; - svarstomi reikalai: 642, 662, 663; balsų skaitytojai: 652; jų pareigos: 653; tikėjimo išpažinimas: 661; *Provincijos Kapitula:* 705 - 711; - sušaukimas: 705, 706; - nariai: 707; - taisyklės: 708; - atstovai: 709, 710; - reikalai: 709, 710; - svarstymų eiga: 711; Namo Kapitulos atstovai: 746; *Namo Kapitula:* 746; teisė šaukti -: 747; Namų jungimas rinkimuose: 748; išrinktojo atstovo pavaduotojo rinkimas: 749.
KARINĖ PRIEVOLĖ: visi vienuoliai yra laisvi nuo -: 424.
KARIUOMENĖ: savo valia tenestoja pasaulinėn -: 182.
KASA: 557; - Aukštesnių Vyresniųjų Namuose: 563; bendroji -: 283.
KATALOGAS: knygų -: 142; archyvo -: 544; dokumentų -: 540.
KATEKIZMAS: postulantai turi būti mokomi -: 47; auklėtiniai bei dvasininkai turi la-

vintis mokyti -: 124, 370; vienuoliai, Vyskupijos Valdytojui įsakius, turi pareigą mokyti žmones -: 493[3]; katechetinės mokyklos: 362.
KEISTUMAS: 188.
KELIAUJANTIEJI: 305 - 307.
KELIONĖ: *žiūr.* keliaujantieji.
KETURIASDEŠIMTĖ: 494[4], 764.
KINEMATOGRAFAS: draudžiama lankyti -: 181.
KLAUSIMAI moraliniai ir liturginiai: 139.
KLAUSYKLOS: 754.
KLEBONAS: 381, 382, 385 - 387; *žiūr.* parapija.
KLIAUZŪRA: 296 - 304, 480, 596.
KLIERIKAS: pašalintas -: 456; - šventimų teikimas: 143 - 160.
KLIŪTYS: priėmimo -: 21 - 24: - mokslo metu: 111, 114; kanoniškos -: 29, 152; darbo -: 200.
KLUSNYBĖ: 194 - 213 - vertė: 194; Jėzaus Kristaus pavyzdys: 195, 208; pareiga: 196, 199; teneatsisakoma skiriamų darbų bei pareigų: 200; pareigų sunkumas: 211; kliūtys trukdančios dirbti pasakomos Vyresniajam: 200, 201; stropumas: 201; - kokybė: 206; - vykdymo būdas: 200, 202 - 204, 207, 208, 210 - 212; kam turi reikšti -: 209; kreipimasis nuo vieno Vyresniojo prie kito: 212; Vyresniųjų pareigos: 213; įsakymo būdas: 197, 198, 213.
KNYGA: - leidimas ir platinimas: 2, 363 - 367, 494[14]; Ordinaro leidimas: 364; netinkamos ir uždraustos -: 135, 142, 367, 434; - skaitymas valgant: 739; pajamų ir išlaidų -: 590[5]; Mišių intencijų -: 766; saistomų pareigų -: 768; Magistro -: 610; Vyresniųjų -: 511; vizitacijos -: 718.
KNYGININKAS: 141; - pareigos: 142; - antspaudas: 783.

KNYGYNAS: Namo -: 141, 142; liaudies -: 367.
KNYGYNO VEDĖJAS: *žiūr.* knygininkas.
KOLEGIJA: - steigimas ir vedimas: 2, 358; atleistieji iš -: 24; - Rektoriaus liudijimas: 29; - Rektorių tvirtinimas: 682[5].
KOMUNIJA: dažno - ėmimo platinimas: 16, 242[3], 254, 377; - teikimas ligoniams: 400; - priėmimas už mirusius: 416, 418; nėjimas prie - kaip atgaila: 347[6]; dažna - padeda išlaikyti skaistybę: 216.
KONFERENCIJA: 2; mėnesinė vienuolių teologų -: 139; nuodėmklausiai dalyvauja pasaulinių kunigų -: 140.
KONGREGACIJA: - nariai: 11 - 13; Šv. Vienuolių -: 485, 474, 479; Šv. Oficijos -: 485; Šv. Santarybos -: 485.
KONSEKRAVIMAS: rezervuotas -: 492[1]; konsekruotų daiktų pardavimas: 572.
KONSTITUCIJA: 769 - 780; gyvenimo būdas pagal -: 1; novicijai turi būti mokomi -: 66, 72; - laikymas už vienuolyno: 281; - laikymas nuodėmės atžvilgiu: 769; - branginimas: 770; - tegul turi kiekvienas Kongregacijos narys: 771; dispensa nuo -: 772, 778; - aiškinimas: 779; - reikalai Kapituloje: 662; - pakeitimas: 780.
KOPLYČIA: *Namo* -: steigimas: 722, 723; tyla: 310; visa kita ko reikia laikytis: 751 - 758; *Novicijato* -: 598; *viešos* -: - steigimas: 494[2]; - lankymas: 490[1]; pamokslai: 372.
KRIKŠTAS: - liudijimas: 26; - tėvai: 186.
KULTAS: religinis - : 493[6].
KUNIGAI: - Kongregacijos nariai: 11; - drabužis: 12; novicijai skiriami į -: 62; netikrų įžadų -: 105; po pirmų įžadų - mokymasis: 131; - pirmenybė: 326; - kambarėliai: 323; -

Mišias laiko Namo Vyresniojo intencija: 414; už Kongregaciją: 411; už mirusius: 416; tik amžinųjų įžadų - turi aktyvų ir pasyvų balsą: 11, 612.
KŪNAS: - sveikatingumas: 23[1]; išorinis - susitvarkymas: 189; - skaistumas: 216; - laidojimas: 405.
KŪNIŠKUMAS: 290.
KVOTIMAS: - kandidatų: 32; - kunigų kasmet per penkerius metus: 138.

LAIDAVIMAS draudžiamas: 184.
LAIDOJIMAS: 405 - 409; profesų -: 405, 409; novicijų -: 405, 406; mirtis toli nuo vienuolyno: 406; tarnų -: 407; svečių -: 408; kapinės: 409.
LAIKAS: - sunaudotinas gerai: 353; Postulato -: 43; Novicijato -: 55, 81; įžadų darymo -: 88, 89, 91; mokslo -: 122, 123; šventimų -: 155, 156; Vyresniųjų valdymo -: 505 - 507.
LAIKYMASIS priimant uždėtą bausmę: 348.
LAIKRAŠČIAI: - leidimas ir platinimas: 2[1]; Vyskupijos Valdytojo leidimas leisti ir rašinėti į -: 365, 494.
LAIPSNIS: mokslo -: 132; šventimų -: 155 - 157.
LAISVĖ: padėties -: 27; novicijaus pasitraukimo -: 80; laikinųjų įžadų vienuolio pasitraukimo -: 436; - nuo karinės prievolės: 424; Dievo sūnų -: 256.
LAIŠKAI: - peržiūrimi Vyresniojo: 308; neperžiūrimi Aukštesniojo Vyresniojo -: 309; stropumas atrašant į gautuosius -: 321; palaikymas vienybės susirašinėjimu tarp Namų ir Provincijų: 295.

LANKYMAS: juridinis Vyr. Vadovo -: 677; Provincijos Vyresniojo -: 700; Vyskupijos Valdytojo -: 385, 490; Švenčiausiojo Sakramento -: 242[7]; ligonių -: 397.
LAVYBOS: *maldingumo* - branginimas ir lavinimasis: 256, 257; kasdienės -: 242, 255, 307, 318, 400; negalimos -: 494[8]; - visos Kongregacijos intencija: 411; - prieš amžinuosius įžadus: 92; - kas penkeri metai po amžinųjų įžadų: 253; *bendros* -: 279.
LEIDIMAS: Apaštalų Sosto -: 179, 444, 758; Apaštalų Sosto - steigti Namą: 721; Vyskupijos Valdytojo - eiti dvasininko pareigas: 488; - valdyti daiktus: 230 - 232; - priimti atsilankančius: 298; Aukštesnio Vyresniojo - priimantiems šventimus: 143 - 146; - gyventi ilgesnį laiką už vienuolyno sienų: 280, 440; Vyskupijos Valdytojo - įvairiuose dalykuose: 494; novicijai be - negali eiti į kalbamąjį kambarį: 72.
LEMPUTĖ prieš tabernakulį: 761.
LEPUMAS: 217.
LIGA priėmimo kliūtis: 23[1]; *žiūr.* sveikata, ligonis.
LIGONINĖ: 395.
LIGONIS: 393, 394, 397 - 399, 403, 415, 74; - vieta: 395; - slaugytojas: 317, 396, 397, 399, 400.
LITURGIKA: 62, 378, 379.
LIUDIJIMAS: 26 - 29, 31 - 33; aspirantų -: 26, 27; šventinamųjų -: 143, 144, 146; misijonieriaus -: 390.

MAGISTRAS: Novicijų -: 60, 63, 66, 115, 261, 601 - 611, 707[5]; - padėjėjas: 602 - 604.
MAISTAS: - kokybė: 274; kada reikia valgyti: 274; - bendrumas: 284.

MALDA: nuolatinės - dvasia: 243; - prieš valgį ir po valgio: 242[9]; - kelionėje: 307; susirgusieji tebūna - gelbstimi: 403; įsakytos -: 493[1]; nepatvirtintos -: 494[8]; Vyresnysis visais rūpindamasis teneapleidžia ir -: 516; - už gyvus ir mirusius: 410 - 420.
MALDINGI VYRAI: 13.
MALDINGUMAS: 10; - į Švč. Mergelės Marijos Nekaltąjį Prasidėjimą: 14; - gegužės, birželio ir spalių mėnesiais: 250; ypatingi - pratimai: 254; - branginimas: 256; - intencija: 240; - tikslas: 240, 241, 257; - pratimai: 242; malda: 243; Kristaus mirties atminimas: 244; išpažintis: 245; dvasios vadovybė: 246; Mišios: 248; rekolekcijos: 249, 252; kas penkti metai pašaukimo dvasios lavinimas per du mėnesiu: 253; pamaldos į Švč. Jėzaus Širdį: 250; - į Švč. Mergelę Mariją: 250; įžadų atnaujinimas: 251; Dievo akivaizdos atsiminimas: 255; laikas: 254; Vyresniųjų pareigos: 254.
MALONĖ: dieviškoji -: 174; dvasinės Kongregacijos -: 98; pašaukimo -: 106.
MALONUMAS: 187, 189, 190, 294.
MANDAGUMAS: 63, 187, 190.
MARIJA: 1, 14, 16, 216, 250.
MARINIMASIS: 271 - 277; išvidinis -: 166, 273; kūno -: 271 - 273.
MĄSTYMAS: 242[2], 60, 254.
MEDICINA: 179[1].
MEDŽIOKLĖ draudžiama: 178.
MEILĖ: 8, 14, 172, 190, 192, 290, 293; savo -: 167; broliškoji -: 288 - 294.
MENAS: nepadorus -: 178; šventasis -: 751; - darbas: 224.
MIEGAS: 275.

MIRTIS: nario -: 404, 416; Popiežiaus -: 417; Vyskupijos Valdytojo -: 417; Kristaus - atminimas: 244.
MIRUSIEJI: meldimasis už - tikinčiųjų vėles: 16; velionies gyvenimo aprašymas: 404; - laidojimas: 405 - 409; maldos už -: 413, 414, 416 - 420.
MIRŠTANTYSIS: 403.
MISIJONIERIUS: 389 - 392.
MISIJOS: 2^{2}, 19^{8}, 370, 388 - 392; - priemonė siekti Kongregacijos tikslą: 2^{2}; - pasiruošimas: 370, 388; misijonierius: 389 - 392; įteikimas siunčiamųjų raštų: 390; misijonieriaus priklausymas: 391; pinigai - reikalams: 494^{15}.
MIŠIOS: kasdienis - laikymas bei klausymas: 242^{3}; prisiruošimas ir padėkojimas: 248; - tvarka: 318; rubrikos ir apeigų laikymasis: 378, 379; - intencija: 414; - laikymas už gyvus ir mirusius: 411 - 413, 416 - 418; - stipendijos: 586; - aukos: 766; geradarių fundacijos: 581; Vyresnieji privalo žadinti tikinčiuosius dažnai dalyvauti -: 377.
MYKOLAS ARKANGELAS ŠV.: 15.
MODERNIZMAS: - atsižadėjimas: 369.
MOKESTIS išlaikyti seminarijai: 493^{9}.
MOKYKLOS: - steigimas: 2^{1}; Apaštališkos -: 26^{2}, 358; katechetinės -: 362; leidimas steigti -: 724; - vizitacija: 490^{2}; Vyresniųjų instrukcijos -: 360.
MOKSLAS: - ypatingasis Kongregacijos tikslas: 2^{1}; reikalingas - kandidatams į kunigus: 152, 155; - programa: 120 - 129; bendrąją - programą nustato Vyriausioji Taryba: 120; - dalykai: 121; filosofija: 122; teologija: 123; pastoralinė teologija: 124; - pagal šv. Tomo programą: 125; profesoriai: 126; pasauliniai -: 127; universitetai: 128; specijali - ša-

ka: 129; Studijų Namai: 108 - 113; Vedėjai: 114, 119; - tęsimas: 137 - 140; liudijimas: 27; moksleiviai: 130 - 136; maža pažanga -: 37; reikalingas asmenų išmokymas: 136; - pagilinimas: 137 - 140.
MOKSLEIVIAI: 130 - 136; sekimas kandidato įgimtų palinkimų: 130; broliai: 131; kunigai: 131, 132; mokslo laipsnis: 132; pareigos: 133 - 135; - paruošimo reikalingumas: 136; - tobulinimasis: 137; baigusių mokslus kvotimai: 138; klausimų svarstymas: 139; konferencijos: 140.
MOTERYS: 296, 452[2]; *žiūr.* kliauzūra.

NAMAS: *vienuolių* -: 719 - 750; - rūšys: 719; - steigimas: 720 - 725; - koplyčia: 722, 723; mokyklos ir kiti panašūs -: 724; - naudojimas kitiems tikslams ir panaikinimas: 725, 726; - Kapitula: 746 - 750; - Vyresnysis: 727 - 745; *žiūr.* Vyresnysis; - gerovė: 332; *Studijų* -: 108 - 113; - steigimas: 108; - įstatai: 109; laikymasis: 110; kliūtys: 111; kas, jei - nebūtų: 112, 113; - lankymas: 119.
NARIAI: Kongregacijos -: 11 - 13; Kapitulos -: 639 - 644; Provincijos Kapitulos -: 707.
NAUJOKYNAS: *žiūr.* Novicijatas.
NEAPYKANTA: 290.
NEGARBĖ: 23[4].
NEKALTAI PRADĖTOJI Švenčiausioji Mergelė Marija: 1, 14, 16, 53, 216, 377.
NEKATALIKAI - nepriimami į Kongregaciją: 19[1]; negalima dalyvauti - pamaldose: 185.
NEKROLOGAS: 404.
NELEISTINAS PRIĖMIMAS: 21.
NENATURALUMAS: 188.
NERIMTUMAS: 290.

NESANTAIKA: - pašalinimas: 333 - 338.
NESVEIKATA: 436, 455; dėl - negalėjimas dalyvauti rinkimuose: 616.
NEŠLOVĖ: 478.
NETEISĖTAS PRIĖMIMAS: 19.
NETURTAS: 12, 220 - 239; - branginimas: 220; - įžadas: 221; - įžado apibrėžimas: 222; dovanų bei aukų priėmimas: 223; pelnas už raštus: 224; turtų pavedimas kam kitam: 225; padariusiems - įžadą leistina: 227, 229; - neleistina: 226, 228, 230, 236; reikalingas gauti leidimas: 231; numanomas leidimas: 232; - dorybė: 233 - 239; - vykdymas: 235, 238; Vyresniųjų pareigos: 239, 286; - kambarėliuose: 323; - bendrame gyvenime: 282 - 287.
NEVEDIMAS: 214; *žiūr.* skaistybė.
NOTARAS: - bažnytiniams reikalams: 432; - bylai: 460.
NOVICIJATAS: 24, 29; priėmimas į -: 50 - 54; kas reikalinga, kad - būtų tikras: 55 - 59; novicijų auklėjimas: 60 - 71; - tikslas: 60; iš naujo - atlikimas: 442; - Namai: 596 - 600; Novicijų Magistras: 601 - 611; - steigimas, perkėlimas ir panaikinimas: 682[8];
NOVICIJUS: - priėmimas: 25[1]; - auklėjimas: 60 - 71; - Magistras: 66, 68, 71, 72, 601 - 611; - pareigos: 72 - 82; - nuodėmklausiai: 69 - 71, 265; - privilegijos: 73; - turtai: 76 - 78; pranešimas apie -: 611; - mokymasis: 61, 62; - beneficijos: 76; - liga: 74; - pasitraukimas: 80; - pašalinimas: 80, 81; - testamentas: 79; - laidojimas: 405, 406; pamaldos: 416.
NUODĖMĖ: 163, 164; - prieš šeštą Dievo įsakymą: 214; išrišimas iš rezervuotų -: 71, 258, 259; - rezervavimas: 264.

NUODĖMKLAUSYS: paprastas -: 69, 258; nepaprastas -: 70, 71, 259; - paskyrimas: 266; - žinotina: 268; - pareigos: 246, 267, 270, 272; - jurisdikcija: 265; Vyresnieji teneklauso išpažinčių: 260, 262; taip pat ir Novicijų Magistrai: 261; - tikėjimo išpažinimas: 369.
NUOLAIDUMAS: 270.
NUOLANKUMAS: 171, 187, 202.
NUOPELNAI: 334; Kongregacijos - galima leisti naudotis maldingiems vyrams: 13.
NUOSAVYBĖ: novicijaus -: 76 - 78; profeso -: 222.
NUOSKAUDOS tebūna atleidžiamos: 173.
NUOSTOLIS: 329.
NUOŠIRDUMAS: 189.
NURODYMAI: 321.
NUSIKALTIMAS: kliudo įstoti į Kongregaciją: 19[6]; - sulaiko nuo pareigų ir šventosios tarnybos ėjimo: 154; šventvagybės - įžeidžiąs vienuoliams taikomą Kanono privilegiją: 422; - reikalingas kelti bylai: 461; - praneštini Vyresniajam: 330; Vyresniojo mėnesinis įspėjimas dėl išorinių -: 331.
NUSIŽENGIMAS *žiūr.* nusikaltimas.

ORDINARAS: *žiūr.* Vyskupijos Valdytojas.
OSTIJOS tebūna šviežios: 762.

PAAUKŠTINIMAI vengtini: 94, 204.
PABĖGIMAS su moterimi: 452[2].
PADĖJĖJAS: Novicijų Magistro -: 602 - 604; Vyresniojo -: 536.
PADORUMAS: 178 - 193.
PAGARBA: 192.
PAGUNDOS: priešinimasis -: 165; - pranešimas Vyresniajam: 291; - prieš pašaukimą: 446; - prieš skaistybę: 216.

PAJAMOS: 557, 582, 590[3].
PAKARTOJIMAS papeikimo: 344.
PALANKUMAS: - artimui: 190, 192; - Vyresniesiems: 294; - įgytinas svetimuose žmonėse: 518[8].
PAMALDOS: 404, 420, 493[5]; *žiūr.* maldos.
PAMALDUMAS: į Švenčiausią Eucharistiją: 16, 247; *žiūr.* maldingumas.
PAMOKSLAI: - sakymas tikintiesiems: 372; - negalima sakyti be Vyskupijos Valdytojo leidimo: 494[6].
PAPEIKIMAS: 341, 343, 345.
PAPRASTUMAS: 190.
PAPROČIAI: tautos -: 8; vietos -: 12; - skaistumas: 216.
PARAPIJA: 2[2], 380 - 387; - vadovavimas: 380, 381, 382, 386; - turtai: 383, 384; - vizitavimas: 385; - ir Vienuolyno bažnyčia: 386; - klebono atstatymas: 387; - pinigai: 494[15].
PARDAVIMAS pašvęstų daiktų: 572.
PAREIGOS: 12, 27, 200, 276, 277, 327, 328, 353 - 355; knygininko -: 141, 142; klebono -: 382 - 387; neatsisakomos -: 200; Ūkvedžio -: 590 - 593; Novicijų Magistro -: 606 - 611; Vyriausiojo Vadovo -: 670 - 681, 496 - 505; Provincijos Vyresniojo -: 691 - 704; Namo Vyresniojo -: 727 - 745; Sekretorių -: 540 - 546; įvairios -: 27, 175, 179, 322, 329, 332, 354, 355, 424, 513, 514; - saistančios laikinai ir amžinai: 768; aspirantų -: 26, 27, 35, 36, 39, 41, 52; postulantų -: 46; - duodančių liudijimus: 28 - 30, 144; misijonierių -: 388 - 392; novicijų -: 52, 65 - 68, 72 - 82; - dėl novicijų: 56, 57, 59; šventinamųjų -: 158, 159; - dėl šventinamųjų: 143, 150, 152, 155 - 157, 160; dvasininkų -: 370 - 379; profesų -: 96, 97, 100, 101, 106, 107; kunigų -: 137 - 140,

158, 370 - 379; Studijų Vedėjo -: 114 - 119, 149; visų Kongregacijos narių -: 161 - 257, 269, 271 - 332; - dėl auklėtinių: 110 - 113; moksleivių -: 131 - 135; visų kitų pareigas žiūrėk atitinkamose jų vietose.
PAREIGŪNAI: Namo -: 317; - antspaudas: 783.
PARTIJOS: administratyvinės, politinės, tautinės -: 180.
PARTIKULIARIZMAS vengtinas: 290.
PASAULIO DVASIA: 188.
PASIAUKOJIMAS: 10.
PASIDAVIMAS VYRESNIESIEMS: 10; novicijų -: 72; pasidavimas Apaštalų Sostui: 484-487; daugiau *žiūr.* klusnybė: 194 - 213 ir Vyresnysis.
PASIKALBĖJIMAS: 191, 301.
PASIRUOŠIMAS: - šventajai tarnybai: 370; - Mišioms ir Komunijai: 248.
PASISAKYMAS blogo jautimosi: 399.
PASKUTINIS PATEPIMAS: 401, 402.
PASLAPTIS: - apie aspirantų žinias: 30; laiškų -: 308; Kapitulos darbų -: 668; slaptas balsavimas: 525.
PAŠALINIAI: kaip priimami: 297 - 299; Vyresniųjų teisės ir pareigos dėl sergančių -: 402; - laidojimas: 408.
PAŠALINIMAS: *žiūr.* šalinimas.
PAŠALINTIEJI amžinųjų įžadų: 477 - 483; - laikinųjų įžadų: 456.
PAŠALPA: pašalintajam gailestingumo -: 479[5]—[6].
PAŠAUKIMAS: netikras -: 23[5]; - ugdymas: 38; - branginimas: 106; - žadinimas: 356 - 359; Vyresnieji teneišleidžia neįsitvirtinusių - į darbą: 136; - dvasios stiprinimas: 253.
PATAIKAVIMAS: 293.
PATAISYMAS: įžadų -: 102, 104; - atliekamas

Vyresniųjų: 207, 291, 292, 329, 331, 334, 465 - 472; *žiūr.* įspėjimas.
PAULIUS ŠV.: 15.
PAVADUOTOJAS: Vyriausiojo Vadovo -: 499, 637; Provincijolo -: 499.
PAVEIKSLAI ŠV.: - spausdinimas: 364; - kabinimas bažnyčiose ir šventose vietose: 494[7].
PAVIRŠUTINIŠKUMAS: 188, 201.
PAVYDAS: 290.
PAŽINTYS: nereikalingos - vengtinos: 301.
PERSIKĖLIMAS iš vieno Namo į kitą: 229.
PETRAS ŠV.: 15.
PINIGAI: 283, 494[15], 557, 583, 590[4].
PIRMENYBĖ: 326.
POPIEŽIUS: *žiūr.* Romos Vyskupas.
POSTULANTAS: - priėmimas: 25[1]; ką turi - pristatyti: 26; - pareigos: 46; - mokymas: 47; - pašalinimas: 49.
POSTULATAS: 42 - 49; kas yra -: 42; - laikas: 43; priėmimas į -: 44; - vieta: 45; - vedėjas: 48 - 49; pašalinimas iš -: 49; atleistieji iš -: 24, 29.
PRAILGINIMAS: Novicijato -: 81; laikinųjų įžadų -: 89.
PRANCIŠKUS ASYŽIETIS ŠV.: 15.
PRASČIOKIŠKUMAS: 188.
PRAŠYMAS rinkimuose: 630, 632.
PRATIMAI: *žiūr.* lavybos.
PREFEKTAS: Apaštališkasis -: 390 - 391; Studijų -: 11, 612, 114, 699.
PREKYBA draudžiama: 183.
PRIEINAMUMAS: 190.
PRIESAIKA: Vyriausiojo Vadovo -: 661; balsų skaitytojų ir Kapitulos Pirmininko -: 652; rinkikų -: 655.
PRIEVARTA: - įstojant: 19[3]; - darant įžadus: 84[4]; - einant išpažinties: 262.

PRIEŽIŪRA: - baudžiamoji priemonė: 341, 346; postulantų -: 45, 48, 49; moksleivių -: 114; knygų -: 141; - Namuose: 315; novicijų -: 603; Vyskupijos Valdytojo -: 429.
PRIĖMIMAS: aspirantų -: 17 - 41; - į Postulatą: 44; - į Novicijatą: 50 - 54; - iš kitos Vienuolijos Novicijato ir Postulato: 25[1]; neteisėtas -: 19; neleistinas -: 21; rinkimų -: 629.
PRIVILEGIJA: 421 - 435; bendrai: 421; Kanono -: 422; Bažnytinis Teismas: 423; laisvė nuo karinės prievolės: 424; - skolintojų atžvilgiu: 425; naudojimasis -: 426; išėmimo (egzemcijos) jurisdikcija: 427 - 431; Aukštesnių Vyresniųjų -: 432 - 434; žemesnių Vyresniųjų -: 435.
PROCESIJOS: viešos -: 493[7], 494[13].
PROFESAS: - priėmimas iš kitos Kongregacijos: 26[5]; - teisės: 98; *amžinųjų įžadų* -: 85 - 88, 90 - 92, 95, 96, 99, 101, 226, 405, 406, 409, 416, 452, 453, 457 - 483; *laikinųjų įžadų* -: 86 - 91, 95, 96, 98, 99, 101, 226, 406, 409, 416, 436, 452 - 456, 482, 483.
PROFESIJA: *žiūr.* įžadai.
PROKURATORIUS: 684 - 687; - antspaudas: 781.
PROTINGUMAS: 177[5], 312, 366.
PROVINCIJA: 688 - 711; pati -: 688 - 690; - Vyresnysis: 17, 691 - 704; - Kapitula: 705 - 711; - turtai: 558; duoklė: 557; asmenų priskyrimas ir perkėlimas: 205.
PROVINCIJOLAS: *žiūr.* Vyresnysis.

RACIONALINĖ FILOSOFIJA: 122.
RAKANDAI: Namo -: 237; bažnyčios -: 765.
RAKTAS: tabernakulio -: 386[2], 760.
RANKRAŠČIAI: negalima elgtis kaip norima savo pagamintais -: 224.

RAŠTAS: 546; leidžiamasis -: 144 - 146; siunčiamieji, skiriamieji, liudijamieji -: 390; oficialūs -: 512; pelnas už -: 224.
REFLEKSIJA: 243.
REIKALAI: Ūkvedžio -: 591, 592; - svarstymas Kapituloje: 662 - 669.
REKOLEKCIJOS: mėnesinės -: 249; metinės -: 252; - prieš Novicijatą: 52; - prieš įžadus: 82; - prieš šventimus: 157; - prieš rinkimus Visuotinėje Kapituloje: 648; - atgaila: 347[5]; - vedimas: 2[2], 370.
REKREACIJA: 313, 314.
REKTORIUS: Studijų Namų -: 369[2], 612; Kolegijos -: 507; bažnyčių -: 494[9], 765 - 768.
RELIKVIJOS: - tolygios brangenybėms: 571; - išstatymas viešai: 753.
REZERVAVIMAS: rezervuoti valdinių nuodėmes gali tik vienas Vyriausias Vadovas: 264; rezervuotų nuodėmių išrišimas: 71, 258, 259; rezervuotos cenzūros: 71, 259; rezervuotos nuodėmės: 71, 258, 259, 264.
RIMTUMAS: 187, 217.
RINKIKAI: 627, 632, 748, 616, 622.
RINKIMAI: bendrai: 501 - 508, 612 - 633; - Taryboje: 522; - Visuotinėje Kapituloje: 635, 636, 637, 643, 647 - 661; - Provincijos Kapituloje: 708 - 710; - Namo Kapituloje: 749 - 750.
ROMOS VYSKUPAS: - yra Aukščiausias Vyresnysis: 484; - reikia klausyti iš klusnybės įžado: 484; - tereiškiama didžiausia pagarba, ištikimybė, meilė, pasiaukojimas: 486; meldimasis už -: 410; pamaldos už mirusį -: 417; - yra vyriausias visų Kongregacijos turtų valdytojas ir šeimininkas: 547; - tvarko vienuolių reikalus per Šv. Vienuolių Kongregaciją: 485; prašytini reikaluose - leidimai,

sutikimai, indultai: 19[7,8], 22, 26[5], 105, 179[1], 204, 226[3], 280, 380, 386, 423, 433, 434, 438, 442, 477, 487, 505, 506, 550, 554, 555, 569, 574, 579[3], 635, 680, 683, 685, 687, 689, 721, 726, 757, 758, 779, 780; - įsakymų bei dekretų laikymas: 127, 139, 366, 368, 369, 371, 487, 738, 339; - absoliucija: 477, 580; - turi būti pranešta: 104, 429; teisė kreiptis į -: 153, 387; - teikimas privilegijų: 421.
ROŽANČIUS: - kalbėtinas kasdien: 242[8]; - pamaldos spalių mėn.: 250; - už mirusius: 416 - 418.
RUBRIKA: - įstatymų laikymasis: 378, 756.

SAIKAS: - uždedant bausmes: 340; - darant atgailas: 272.
SANTYKIAI: - su dvasininkais: 352; - su Vyskupijų Valdytojais: 488 - 494; - su pasauliininkais: 740; vienybės palaikymas dažnais -: 295.
SAVIMYLA: 167.
SAVIVALDA: 189.
SAVYBĖS: Kongregacijos -: 4 - 10.
SĄRAŠAS: 321, 540, 589[1]; saugotinas -: 589[2]; geradarių fundacijų -: 767; inventorius: 729.
SĄŽINĖ: - apyskaita: 242[5]; pramatomoji - apyskaita: 243; - atvėrimas Vyresniesiems: 263.
SEKRETORIUS: privatinis -: 545; bendrai: 501 - 503, 529, 540 - 542, 544 - 546; rinkimų -: 623, 633; Visuotinės Kapitulos -: 652, 654, 657; Namo Kapitulos -: 746; *Vyriausiasis* -: 501 - 503, 505, 639, 651, 658[2], 682[2,4], *Provincijų* -: 501 - 503, 691, 707[3]; *Vietinis (Namo)* -: 501, 506.
SEKULIARIZACIJA: 438; - padariniai: 101, 441 - 445.

SEMINARIJA: dvasininkų: atleistieji iš -: 24, 29; kada - būna mokslo vieta Kongregacijos nariams: 112, 113; mokesčiai: 493[9]; sava -: 26[2], 358.
SERGANTIEJI: *žiūr.* ligonis.
SESERYS: ko reikia laikytis klausant - vienuolių išpažinties: 373, 494[5].
SIELA: - išganymas: 2[2], 7, 21[1]; - skaistumas: 189; - ganytojų pareigos: 2[2]; mirusiųjų vėlės: 16; *žiūr.* mirusieji.
SILPNAPROTIS nepriimtinas: 23[2].
SKAIDRUMAS: 189.
SKAISTYBĖ: 214 - 219; - įžadas: 214; - saugojimas: 216; priemonės išlaikyti -: 216, 217; - pavojai: 217 - 219; Vyresniųjų pareigos dėl -: 219.
SKAISTYKLA: - vėlės: 16, 418, 419.
SKAITYMAS: dvasinis -: 242[6], 254, 307; - valgant: 311, 739; Konstitucijos ir Šventojo Sosto dekretų -: 738[1].
SKELBIMAS: Dievo Žodžio: ypatingasis Kongregacijos tikslas: 2[2]; lavinimasis: 370; laikymasis ką Šventas Sostas yra įsakęs: 371; pamokslai: 372; Vyskupijos Valdytojo leidimas sakyti pamokslams: 376.
SKOLINTOJAS: 425.
SKOLOS: - kliudo įstoti: 21[2]; ko reikia laikytis užsitraukiant -: 569, 570; Vyresniųjų pareigos darant -: 578; Vyriausios Tarybos teisė imant paskolas: 682[15].
SKRUPULINGAS nepriimamas: 23[2].
SMELKIMASIS būti išrinktu draudžiamas: 203.
SPEKULIACIJA draudžiama: nariams: 183; Ūkvedžiams: 562.
STALAS: *žiūr.* bendrasis stalas.
STEIGIMAS: Namo -: 494[1], 720; Provincijos -: 662[2], 689; bažnytinių draugijų -: 494[12]; - ben-

drajai Kongregacijos naudai tarnaujančių įstaigų: 662[3]; Novicijato -: 597; mokyklų -: 2[1], 358.
STIPENDIJA: Mišių -: 586.
STOJIMAS į Kongregaciją: 20.
STROPUMAS: 201.
STUDIJOS: *žiūr.* mokslas.
SUBRENDIMAS: 187, 189.
SUMANUMAS: 170[1], 334.
SUMAŽINIMAS: Mišių -: 555; pareigų -: 585.
SUSIVALDYMAS: 170[4], 189.
SUSPENSA: 105, 451.
SUTVIRTINIMO SAKR.: - liudijimas: 26[1]; negalėjimas būti - tėvais: 186.
SŪNŪS, kurių nereikia priimti: 21[4].
SVEČIAI: 265, 289; Vyresniųjų teisės ir pareigos dėl -: 402; - laidojimas: 408.
SVEIKATA: 27, 393 - 404; bendrai apie -: 393 - 394; moksleivių -: 114; liudijimas apie -: 27; ligonių lankymas: 397; ligonių sakramentai: 400 - 402; maldos už ligonius: 403; mirtis: 404; nesveikata pašalinimo priežastis: 436, 455[2].
SVEIKATINGUMAS: 393, 743.

ŠALINIMAS: postulantų -: 49; novicijų -: 80, 81; - po įžadų: 452 - 483; - dėl paties įvykio: 452, 453; - po laikinųjų įžadų: 90, 454 - 456; - po amžinųjų įžadų: 457 - 476; pašalintieji po amžinųjų įžadų: 477 - 483; pašalintojo pareiga grįžti į vienuolyną: 480; turtų grąžinimas: 482; pašalinimo būdas: 483.
ŠEŠTAS DIEVO ĮSAKYMAS: 375; *žiūr.* skaistybė.
ŠIURKŠTUMAS: 290.
ŠŪKIS: Kongregacijos -: 784.
ŠVARA: 189, 238, 324.

ŠVELNUMAS: 187, 294.
ŠVENČIAUSIAS SAKRAMENTAS: 494[3,4], 757 - 764; - laikymas: 757; altorius ir tabernakulis: 759; raktas: 760; lemputė: 761; ostijos: 762; - išstatymas: 763; Keturiasdešimt Valandų Adoracija: 764.
ŠVENTĖ: Kongregacijos vardo -: 14.
ŠVENTIMAI: 26[4], 75, 143 - 160, 369[1], 494[11]; tonsūra: 143, 144, 148, 155, 157; žemesnieji -: 143, 157; leidžiamieji raštai: 144, 146; šventinimo Vyskupas: 145, 146; titulas: 147; šventinamųjų pristatymas: 149; leidimas: 148, 151; pareiškimas: 150; pareigos: 150, 158; tinkamumas: 151; ypatybės: 152; kliūtys: 152 - 154; laipsnis: 155; mokslas: 152, 155; amžius: 156; rekolekcijos: 157; - liudijimas: 159, 160.

TABAKAS: 236.
TABERNAKULIS: 759, 760.
TAKSA: Mišių bei laidotuvių -: 493[8].
TARYBA: *bendrai:* 496, 502, 512, 519 - 530, 532, 535, 559 - 563, 569, 574, 581, 587, 594, 616, 618, 623, 638, 712, 718; *Vyriausioji* -: 682 - 683, 24, 120, 502, 519, 557, 558, 560, 569, 574[1],595, 597, 581, 613, 640, 660, 672, 678, 690, 693, 694, 699, 705, 711, 727, 728, 779; *Provincijos* -: 25, 519, 527, 557, 560, 563, 574[2], 697, 699, 701, 704, 706, 727, 728, 747, 748; *Namo* -: 519, 574[3], 741, 744, 747.
TARYBININKAI: *bendrai:* 498, 500 - 503, 505, 506, 508, 515, 517, 519, 522 - 528, 531 - 537, 564, 588, 593, 665, 681 - 683, 712; *Vyriausiojo Vadovo -:* 505, 639[2], 658 - 661, 675, 685, 775; *Provincijolo* -: 512, 537, 682, 692, 694, 698, 702, 707, 748; *Namo Vyresniojo* -: 727, 730, 741, 742, 744, 746; *pirmas* -: 501, 659, 671;

antras -: 498, 659; - *pareigos*: 526, 535 - 537; - gyvenamoji vieta: 532; - teisės: 533, 613, 639, 660, 666, 672, 682; - einantis Vyresniojo pareigas: 536; - negalintis dalyvauti posėdyje: 522.
TARNYBA: šventoji -: 370 - 379; pasiruošimas -: 370; aiškinimas tikėjimo tiesų: 371, 372; išpažintis: 373 - 376; žadinimas į maldingumą: 377; liturgijos laikymasis: 378, 379; santykiai su pasauliniais kunigais: 380.
TAUPMENYS: 283.
TAUPUMAS: 238.
TAURUMAS: 189.
TAUTA: į Kongregaciją priimami įvairių - vyrai: 6; darbavimasis savo -: 7; saugojimasis blogai kalbėti apie svetimas -: 191; steigimas Apaštališkos Mokyklos įvairiose -: 358.
TEATRAS: draudžiama - dalyvauti: 181.
TEIRAVIMASIS apie rinktinus asmenis: 643.
TEISĖ: - gynėjas: 459; įvairių asmenų teisės žiūr. atitinkamose jų vietose.
TEISĖJAS: - ginčuose: 336; šalinimo -: 460.
TEISINGUMAS: 170, 189.
TEISMAS: 179[2]; galėjimas stoti į -: 337, 338; sprendimas rezervuotas Vyskupijos Valdytojui: 492[3]; vienuolių šalinimo -: 457 - 476.
TEOLOGIJA: 123 - 126.
TESTAMENTAS: 79, 226[3], 552.
TĘSIMAS mokslo: 137 - 140.
TIKĖJIMAS: 10, 172; - gynimas: 368; - išpažinimas: 369; - grynumo saugojimas: 368 - 369.
TIKINTIEJI: Rytų apeigų - negalima priimti: 21[6].
TIKSLAS: 3, 9, 11, 13, 23[5]; *bendrasis* -: 1; *ypatingasis (specialusis)* -: 2; *priemonės* siekti -: 2, 349 - 392; bendrai: 349, 352; darbštu-

mas: 353 - 355; darbininkų paruošimas: 356 - 359; mokyklos: 360 - 362; knygos: 363 - 367; tikėjimo grynumas: 368, 369; šventosios tarnybos ėjimas: 370 - 379; parapijų administravimas: 380 - 387; misijos: 388 - 392.
TINGINYSTĖ: - vengimas: 353.
TITULAS: šventimų -: 147; garbės -: 327.
TYLA: 310 - 312.
TYRINĖJIMAS: kandidatų -: 32; - papildymas reikiamų žinių: 28.
TOBULYBĖ: 1, 9, 36, 161 - 177; - Kongregacijos tikslas: 1, 9; - bendrai: 161; nuolatinis troškimas: 162; saugojimasis nuodėmės: 163, 164; širdies valymas: 164; priešinimasis pagundoms: 165; malda: 165; marinimasis: 166; savimylos suvaldymas: 167; kantrybė: 168; sielos lavinimas: 169; dorybių įsigijimas: 170-173; valios tobulinimas: 174, 194; darbų atlikimas: 175, 354; vienybė su Dievu: 176; uolumas: 177; Evangeliška -: 158.
TOMAS ŠV.: 15, 125.
TONSŪRA: 143, 144, 148, 155, 157.
TRŪKUMAS: - priėmimo kliūtys: 23, 25^{2}; išnaikintini -: 164; Vyresniojo mėnesinis įspėjimas dėl išorinių -: 331.
TURTAI: 547 - 586; aspirantų -: 40; - įgijimas ir nuosavybė: 383, 547 - 557; valdymas: 226^{1}, 558 - 580, 676; - pavedimas: 77, 225; nuosavybės perleidimas: 226^{2}; nuostoliai: 329; - užgrobimas: 580; - pavesti valdyti laikinai: 494^{16}; geradarių fundacijos: 581 - 586; novicijaus - atsisakymas: 78; testamentas: 79; - bendrumas: 282, 283; patikėtinai gauti -: 552, 553.
TUŠTYBĖ: 188.
TVIRTUMAS: 170, 177^{7}.

UNIVERSITETAS: pasižymintieji tebūna leidžiami į -: 128; įsigijimas mokslo laipsnių -: 132.
UOLUMAS: stengimasis pasižymėti veikliu -: 10; - ypatybės: 177; Vyresniųjų pareiga žadinti -: 518[9].
UŽDRAUSTOS KNYGOS: 367; *žiūr.* knyga.
UŽGROBIMAS: Kongregacijos turtų -: 580.
UŽSIĖMIMAI: išoriniai -: 13; - paskyrimas: 320; - susiradimas: 353; - reikalais atitraukiančiais nuo Vienuolijos darbų: 515.
UŽSISPYRĘS nepriimtinas: 23[2].
UŽVAIZDAS: 317.
ŪKVEDŽIAI: 500, 502, 505, 506; - amžius: 503; - pareigos: 587 - 595; Vyriausiojo - antspaudas: 781.

VAISIUS: padariusių įžadus turtų -: 226[1]; turtų - dispozicija: 77; pelnas už raštus ir meno darbus: 224.
VALDINIAI: - klauso iš meilės: 294; klusnybė: 194 - 213; *žiūr.* Vyresnysis.
VALDŽIOS ATSTOVAI: 192.
VALIA: 23[3]; savo - suderinimas su Dievo -: 174; Dievo - vykdymas: 195; *žiūr.* klusnybė: 194 - 213.
VARDAS: Kongregacijos -: 1; geras -: 193; nuodėmės dalyvių -: 375.
VARPAI: - konsekravimas: 492[1]; skambinimas -: 493[2].
VARPININKAS: 317.
VARŽYTYNĖS: 568.
VEDĖJAS: apeigų -: 317, 379; Studijų -: 114 - 119; Studijų - pavadinimas: 114; Studijų - ypatybės: 116; Studijų - pareigos : 114, 117, 118; knygyno -: *žiūr.* knygininkas.

VEDUSIS, tebesąs moterystėje, negalima priimti: 19[4].
VĖJAVAIKIŠKUMAS: 290.
VĖLĖS: 16, 416; *žiūr.* maldos.
VĖLINĖS: 419.
VIENYBĖ: - su Kristumi: 241; - su Dievu: 176, 240; broliška -: 10, 288 - 295, 733; Namų - rinkimuose: 747, 748.
VIENUOLĖS: ko reikia laikytis klausant - išpažinties: 373, 494[5].
VIENUOLIS: *žiūr.* profesas ir daugelyje kitų vietų.
VIENUOLYNAS: *žiūr.* Namas.
VIETA: šventoji -: 492[1]; Postulato -: 45; Novicijato -: 55, 596 - 598; pirmųjų įžadų -: 88; Vyriausiojo Vadovo gyvenamoji -: 672; Provincijolo buveinė: 694.
VIETINIS: iš - surandami Kongregacijos nariai: 357.
VIJATIKAS: 401, 402.
VIKARAS: Apaštališkasis -: 390, 391, 612.
VILTIS: 234.
VINCENTAS PAULIETIS ŠV.: 15.
VIRĖJAS: 317.
VIZITACIJA: *žiūr.* lankymas.
VIZITATORIUS: 599, 712 - 718.
VYRAI: maldingi -: 13.
VYRESNYSIS: Apie - *bendrai:* 495 - 518; - santykiai su Tarybininkais: 519 - 530; archyvo atžvilgiu: 538 - 543; laikinųjų turtų at.: 547 - 580; fundacijų ir Mišių at.: 581 - 586; santykiai su Novicijatu: 596 - 600, 605, 611; rinkimų at.: 614, 615, 627, 630, 633; lankymo at.: 715, 716, 718; - nuo Konstitucijos dispensos at.: 772 - 778; - antspaudas: 781.
Apie - *ypatingiau:* narių priėmimo at.: 19[3], 23, 27, 28, 32, 33, 38, 39; novicijų at.: 53, 54,

56 - 59; įžadų darymo at.: 84[2'6], 91; mokslo at.: 111, 112, 127, 129, 133, 135 - 137; knygyno at.: 141, 142; šventimų at.: 149, 151, 152, 376, 379; tobulybės at.: 161; išorinio padorumo at.: 178, 184; klusnybės at.: 194 - 213, 437; skaistybės at.: 218, 219; neturto at.: 221, 224, 228 - 232, 239; maldingumo at.: 251, 254; išpažinties at.: 260, 262, 263, 265, 268; miego at.: 275; bendro gyvenimo at.: 280, 281, 286, 287; broliškos meilės at.: 291, 293, 294; kliauzūros at.: 296 - 299, 302, 304; kelionės at.: 305, 306; laiškų at.: 308, 309; tylos at.: 310; rekreacijos at.: 313; drausmės at.: 315, 319, 320, 324, 325, 328 - 332; nesantaikos at.: 334, 337; bausmės at.: 339, 342, 344 - 347; darbštumo at.: 355; darbininkų at.: 357; mokyklų at.: 360, 362; knygų at.: 364; tikėjimo at.: 369[2]; parapijų at.: 380, 384 - 386; misijų at.: 388, 391, 392; sveikatos at.: 393, 396, 397, 399, 402; mirties at.: 404; maldų už mirusius at.: 417; privilegijos: 428, 429; ekskliaustracijos at.: 439, 440; apostatų at.: 447, 449, 450; bėglių at.: 448 - 451; šalinimo at.: 455; privalo supažindinti su Šv. Sosto dekretais: 487; Vyskupijos Valdytojo at.: 489 - 494.
Aukštesnis Vyresnysis: kas yra -: 499; - savybės: 503; teisėta klusnybė: 510, 731, 774; - teisė narių priėmimo at.: 26[5], 43, 44, 48, 49; Novicijato at.: 51, 80, 81; įžadų darymo at.: 86, 89, 92, 93; mokslo at.: 109, 119, 128, 138, 139; padorumo at.: 179[2]; neturto at.: 223, 226, 227; knygų leidimo at.: 364, 365; tikėjimo at.: 369; parapijų at.: 381; pranešimo apie mirtį at.: 404; - privilegijos: 428, 429, 432 - 434; - teisės apostato at.: 450; - bėglio at.: 451; pašalinamojo at.: 453; turtų valdymo at.: 558 - 563; bažnyčios statymo at.: 751; Švč.

Sakramento at.: 761; bažnyčių Rektorių at.: 765, 766; Konstitucijos at.: 771.
Vyriausias Vadovas: svarbiausios pareigos: 496 - 500, 502, 503, 670 - 681; santykiai su Vyriausiąja Taryba: 682, 683; - su Vyriausiuoju Prokuratorium: 684 - 687; lankymo at.: 712 - 718; Provincijų at.: 688 - 690; - Visuotinėje Kapituloje: 635, 637 - 646, 649 - 651, 656 - 661, 663, 665, 668, 669; aspirantų priėmimo at.: 17, 24; Novicijato at.: 86; įžadų darymo at.: 90, 93; mokslo at.: 108, 111, 114; šventimų at.: 153, 154; klusnybės at.: 204; neturto at.: 225, 226[3]; nuodėmių rezervavimas: 264; teismo at.: 338; parapijų at.: 380; pranešimo apie mirtį at.: 404; maldos už mirusį -: 416; pašalinimo at.: 458; uždėtos naštos susiaurinimo at.: 555; privilegijos: 423; Namo Vyresniojo tvirtinimas: 727; dispensa: 774, 775; - antspaudas: 781.
Provincijos Vyresnysis: svarbiausios pareigos: 497 - 500, 691 - 704; - Provincijos Kapituloje: 705 - 711; - Visuotinėje Kapituloje: 639[7]; santykiai su Provincijos Taryba: 519 - 537; aspirantų priėmimas: 17, 25; įžadų darymo priėmimas: 93; šventimų at.: 160; pranešimas apie mirtį: 404; šalinimo at.: 454; rinkimas: 502; ypatybės: 503; gyvenamoji vieta: 509, 694; santykiai su Namo Vyresniuoju: 727, 734; teisė dispensuoti: 774, 775; - antspaudas: 781.
Žemesnis Vyresnysis: 435, 499, 503, 777.
Namo Vyresnysis: svarbiausios pareigos: 727 - 745; Novicijato at.: 74, 605; mokslo at.: 118; teismo at.: 338; - praneša apie vienuolio mirtį: 404; privilegijos: 435; - turi Tarybininkus: 498; - vadinami žemesniais

Vyresniaisiais: 499; - valdo Namo turtus per Ūkvedžius: 500; - skiriami trejiems metams: 506; - gyvenamoji vieta: 509; - teisė dispensuoti: 774, 775; - antspaudas: 781; - leidimas būti Krikšto ir Sutvirtinimo Sakramentų tėvais: 186; - susilaiko nuo formalių įsakymų: 198; - leidimas keisti testamentą: 226[3]; - leidimas darant viešus ir išorinius apsimarinimus: 272.
Kelionės Vyresnysis: 305.
VYRIAUSIOJI KŪRIJA: - išlaidos: 557.
VYSKUPAS: - negalima priimti į Kongregaciją: 19[7]; - sekuliarizuotų dvasininkų atžvilgiu: 443, 444; - galia į vienuolius: 490, 492, 493; - priėmimas su pagarba: 491; *žiūr.* Vyskupijos Valdytojas.
VYSKUPIJOS VALDYTOJAS: - duoda dvasininkams leidimus: 21[1]; - duoda liudijimus: 26[2]; - suspenduoja nuo išpažinčių klausymo: 140; - teisėjas: 336; - duoda leidimą spausdinti knygas: 364, 365; - priima tikėjimo išpažinimą: 369; - įsako aiškinti Evangeliją: 372; - leidimo neužtenka Kongregacijos nariams klausyti išpažinčių: 376; - teisė į Kongregacijos narius: 385 - 387; pamaldos už mirusį -: 417; išėmimas iš - jurisdikcijos: 427 - 431; Kongregacijos narių santykiai su -: 488 - 494; - duoda leidimus: 550, 757, 761, 763, 764; - pritaria atidaryti katechetines mokyklas: 362.

ZAKRISTIJONAS: 317.
ZAKRISTIJA: tyla -: 310; tvarka -: 752.

ŽINIOS: - aspirantų liudijimuose: 29; reikalingos - apie aspirantus: 31; reikalingos - duodamos Vyresniajam: 729.
ŽMONIŠKUMAS: 190.

TURINYS

PIRMOJI DALIS. — Kongregacijos prigimtis ir būdas į ją įstoti ir joje gyventi (1-483§§) . . . . . Psl. 5

I skyrius. *Kongregacijos prigimtis* (1-16) 5
1 dalelė. Tikslas (1-3) 5
2 dalelė. Savybės (4-10) 7
3 dalelė. Nariai (11-13) 10
4 dalelė. Šventieji Globėjai (14-16) . 11
II skyrius. *Aspirantų priėmimas* (17-41) . 14
III skyrius. *Postulatas-Bandymas* (42-49) 28
IV skyrius. *Novicijatas* (50-82) 31
1 dalelė. Priėmimas į Novicijatą (50-54) 31
2 dalelė. Kas reikalinga, kad Novicijatas būtų tikras (55-59) 33
3 dalelė. Novicijų auklėjimas (60-71) . 34
4 dalelė. Novicijų pareigos ir privilegijos (72-82) 39
V skyrius. *Vienuolių įžadai* (83-107) . . 43
VI skyrius. *Mokslas* (108-142) 52
1 dalelė. Studijų Namai (108-113) . . 52
2 dalelė. Studijų Vedėjai (114-119) . 54
3 dalelė. Mokslų programa (120-129) . 57
4 dalelė. Vienuolijos moksleiviai (130-136) 61
5 dalelė. Mokymosi tęsimas (137-140) 63
6 dalelė. Knygynai (141-142) 66
VII skyrius. *Kunigystės šventimų teikimas* (143-160) 67
VIII skyrius. *Tobulybės siekimas* (161-177) 74

IX skyrius. *Išorinio gyvenimo padorumas* (178-193) . . . . . Psl. 83
X skyrius. *Klusnybės įžadas ir dorybė (194-213)* 89
XI skyrius. *Skaistybės įžadas ir dorybė* (214-219) 97
XII skyrius. *Neturto įžadas ir dorybė* (220-239) 100
XIII skyrius. *Maldingumo lavybos* (240-257) 107
XIV skyrius. *Nuodėmklausiai ir dvasios vadovai* (258-270) 114
XV skyrius. *Atgaila ir marinimasis* (271-277) 119
XVI skyrius. *Bendrasis gyvenimas ir broliškoji meilė* (278-295) 122
1 dalelė. Bendrasis gyvenimas (279-287) 122
2 dalelė. Broliškoji meilė ir vienybė (288-295) 126
XVII skyrius. *Priemonės drausmei ir dvasiniam gyvenimui palaikyti* (296-348) 131
1 dalelė. Kliauzūra ir išėjimas iš namų (296-304) 131
2 dalelė. Keliaujantieji (305-307). . . 134
3 dalelė. Laiškai (308-309) 136
4 dalelė. Tyla ir rekreacija (310-314) 137
5 dalelė. Drausmės ir tvarkos laikymas (315-332) 138
6 dalelė. Nesantaikos pašalinimas ir teismai (333-338) 144
7 dalelė. Bausmės ir baudžiamosios priemonės (339-348) 147
XVIII skyrius. *Pagalbinės priemonės ypatingajam tikslui siekti* (349-392) . . 152
1 dalelė. Tinkamų priemonių vartojimas (349-352) 152

Psl.
2 dalelė. Darbštumas ir tinkamas pareigų atlikimas (353-355) 153
3 dalelė. Darbininkų paruošimas (356-359) 155
4 dalelė. Tinkamas mokyklų sutvarkymas (360-362) 156
5 dalelė. Knygų leidimas ir platinimas (363-367) 158
6 dalelė. Tikėjimo grynumo saugojimas (368-369) 160
7 dalelė. Šventosios tarnybos ėjimas (370-379) 161
8 dalelė. Parapijų administravimas (380-387) 165
9 dalelė. Misijos (388-392) 169
XIX skyrius. *Sveikatos saugojimas ir sergančiųjų priežiūra* (393-404) . . . 171
XX skyrius. *Mirusiųjų laidojimas* (405-409) 176
XXI skyrius. *Maldos už gyvus ir mirusius* (410-420) 178
XXII skyrius. *Privilegijos* (421-435) . . 183
XXIII skyrius. *Išstojimas iš Kongregacijos* (436-451) 189
1 dalelė. Teisėtas išstojimas (436-446) 189
2 dalelė. Neteisėtas išstojimas (447-451) 194
XXIV skyrius. *Šalinimas iš vienuolyno* (452-483) 197
1 dalelė. Šalinimas vienuolių dėl paties įvykio (452-453) 197
2 dalelė. Laikinųjų įžadų vienuolių šalinimas (454-456) 198
3 dalelė. Amžinųjų įžadų vienuolių šalinimas (457-476) 200
4 dalelė. Pašalintieji po amžinųjų įžadų (477-483) 205

ANTROJI DALIS. — Kongregacijos valdymas ir santvarka (484-784) . Psl. 210

XXV skyrius. *Priklausomybė Apaštalų Sosto* (484-487) 210
XXVI skyrius. *Santykiai su Vyskupijų Valdytojais* (488-494) 213
XXVII skyrius. *Valdžios sąstatas ir Vyresnieji* (495-518) 219
XXVIII skyrius. *Taryba ir Tarybininkai* (519-537) 231
1 dalelė. Taryba (519-530) 231
2 dalelė. Tarybininkai (531-537) . . 235
XXIX skyrius. *Archyvai ir Sekretoriai* (538-546) 239
XXX skyrius. *Turtai ir jų valdymas* (547-595) 244
1 dalelė. Turtų įgijimas ir nuosavybė (547-557) 244
2 dalelė. Turtų valdymas (558-580) . 248
3 dalelė. Fundacijos ir Mišių stipendijos (581-586) 259
4 dalelė. Ūkvedžiai (587-595) . . . 261
XXXI skyrius. *Novicijato Namai ir Novicijų Magistrai* (596-611) 266
1 dalelė. Novicijato Namai (596-600) . 266
2 dalelė. Novicijų Magistras (601-611) 268
XXXII skyrius. *Rinkimai* (612-633) . . 273
XXXIII skyrius. *Visuotinė Kapitula* (634-669) 281
1 dalelė. Kapitulos šaukimas (634-638) 281
2 dalelė. Kapitulos nariai (639-641) . 282
3 dalelė. Tiesioginis pasiruošimas Kapitulai (642-648) 283
4 dalelė. Rinkimų Kapitula (649-661) 286
5 dalelė. Reikalų svarstymas Kapitulo-je (662-669) 291

Psl.

XXXIV skyrius. *Vyriausias Vadovas ir jo Taryba* (670-683) 295
1 dalelė. Vyriausias Vadovas (670-681) 295
2 dalelė. Vyriausioji Taryba (682-683) 298
XXXV skyrius. *Vyriausias Prokuratorius* (684-687) 303
XXXVI skyrius. *Provincijos* (688-711) . 305
1 dalelė. Kas yra Provincija (688-690) 305
2 dalelė. Provincijos Vyresnysis (691-704) 306
3 dalelė. Provincijos Kapitula (705-711) 311
XXXVII skyrius. *Vizitatoriai* (712-718) 314
XXXVIII skyrius *Namai ir jų Vyresnieji* (719-750) 318
1 dalelė. Namų steigimas ir panaikinimas (719-726) 318
2 dalelė. Namo Vyresnysis (727-745) 320
3 dalelė. Namo Kapitula (746-750) . 327
XXXIX skyrius. *Bažnyčios bei koplyčios ir bažnyčių Rektoriai* (751-768) . . 330
1 dalelė. Bažnyčios ir koplyčios (751-756) 330
2 dalelė. Švenčiausios Eucharistijos priežiūra (757-764) 332
3 dalelė. Bažnyčių Rektoriai (765-768) 335
XL skyrius. *Konstitucija* (769-780) . . . 337
XLI skyrius. *Kongregacijos antspaudas ir šūkis* (781-784) 341

Marijonų Vienuolijos Konstitucijos patvirtinimo Dekretas 343
Vyriausiojo Marijonų Vienuolijos Vadovo laiškas saviesiems 345
Alfabetinis turinio sąrašas 348
Turinys 384
Pastebėtų klaidų atitaisymas 389

PASTEBĖTŲ KLAIDŲ ATITAISYMAS*)

Pusl.:	*Išspausdinta:*	*Turi būti:*
3^{4}	Congrerationis	Congregationis
10_{7}	Kongergacijos	Kongregacijos
12_{5}	būdėjimas	budėjimus
34^{4}	rekia	reikia
54_{10}	Visą	114. Visą
55_{11}	savaitėję	savaitėje
56_{5}	Vyresniam	Vyresniajam
57^{1}	prigrama	programa
58^{12}	lygūs	lygus
66^{8}	Vyresnysis	Vyresnysis,
71_{2}	ne jaunesniam	jaunesniam
78^{12}	ir Dievą	ir į Dievą
99_{4}	sekmingomis	sėkmingomis
102_{3}	iš keno	iš kieno
103_{8}	ji	jį
103_{7}	perdibti	perdirbti
105_{2}	atatikti	atitikti
109^{5}	akyvaizdoje	akivaizdoje
114_{9}	nuodėklausį	nuodėmklausį
115_{8}	draužiama	draudžiama
125_{9}	perdaug	per daug
139^{2}	keno	kieno
151^{11}	perkelimas	perkėlimas
153^{7}	gerą	gera
162^{9}	tikintiesiem	tikintiesiems

*)Šalia puslapio skaitmenų pridėtas skaičius viršuje ar apačioje — reiškia eilutę iš viršaus ar iš apačios.

Pusl.:	*Išspausdinta:*	*Turi būti:*
175[9]	gelbiami	gelbimi
190[3]	netinkamai	netinkami
191[5]	vienulis	vienuolis
192[10]	vienulis	vienuolis
211[2]	atatinkamam	atitinkamam
220[2]	Namo Vyresniajam	Vyresniajam
220[9]	Ūkvedys visos	Ūkvedys — visos
222[4]	pastovumuir	pastovumu ir
226[6]	perdaug	per daug
227[8]	atsidėję	atsidėjęs
229[12]	tesingai	teisingai
275[12]	netie -	ne -
276[7]	Determinuotos	Determinuotas
276[1]	rinkimus	rinkikus
283[6]	Visuotnės	Visuotinės
327[1]-329[1]	Namo Vyresnysis	Namo Kapitula
340[12]	Kongrega-	Kongre-
352[10]	773	773,
375[6]	i	į
382[1]	Alfabetinio	Alfabetinis